ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM			
Číslo dokumentu	08.01/01092025	Počet stran	427
Typ dokumentu	Dokument	Počet příloh	0

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
Pro základní vzdělávání

OTEVŘENÁ ŠKOLA
Motto: „Pokud chceme, aby někdo vstoupil, je dobré předtím alespoň otevřít dveře“

Se zapracovanými úpravami a změnami
Platný od 1. 9. 2025
Číslo jednací:

ZÁKLADNÍ ŠKOLA BRNO, HUDCOVA 35, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE, 621 00 BRNO

Obsah

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE 4
2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY 5
3 CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU 11
3.1 Výchovné a vzdělávací strategie školy 12
3.2 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami 19
3.3 Začlenění průřezových témat 22
3.4 Školní poradenské pracoviště 27
4 UČEBNÍ PLÁN 28
4.1 Učební plán pro I. stupeň (1. – 5. třída) 29
4.2 Učební plán pro II. stupeň (6. – 9. třída) 30
4.3 Poznámky k učebnímu plánu 31
5 UČEBNÍ OSNOVY 32
5.1 JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE 32
5.1.1 Český jazyk (1. stupeň) 32
5.1.2 Český jazyk a literatura (2. stupeň) 32
5.1.3 Anglický jazyk 74
5.1.4 Německý jazyk 105
5.1.5 Ruský jazyk 117
5.2 MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE 128
5.2.1 Matematika 128
5.3 INFORMATIKA 156
5.3.1 Informatika 156
5.4 ČLOVĚK A JEHO SVĚT 178
5.4.1 Prvouka 178
5.4.2 Vlastivěda 197
5.4.3 Přírodověda 204
5.5 ČLOVĚK A SPOLEČNOST 213
5.5.1 Dějepis 213
5.5.2 Výchova k občanství 228
5.5.3 Mediální výchova 240
5.6 ČLOVĚK A PŘÍRODA 244
5.6.1 Fyzika 244
5.6.2 Chemie 258
5.6.3 Přírodopis 267
5.6.4 Zeměpis 280
5.6.5 Environmentální výchova 290
5.7 UMĚNÍ A KULTURA 294
5.7.1 Hudební výchova 294
5.7.2 Výtvarná výchova 313
5.8 ČLOVĚK A ZDRAVÍ 333
5.8.1 Výchova ke zdraví 333
5.8.2 Tělesná výchova 343
5.9 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE 372
5.9.1 Praktické činnosti 372
5.10 DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBORY 396
5.10.1 Přírodovědné praktikum 396
5.10.2 Konverzace v anglickém jazyce 398
5.10.3 Sportovní hry 404
5.10.4 Základy německé konverzace 407
5.10.5 Základy administrativy 410

5.10.6 Seminář z matematiky 413
5.10.7 Základy programování 416
5.10.8 Seminář z praktických činností 419
5.10.9 Společenskovědní seminář 422
5.11 Předmět speciálně pedagogické péče 425
6 HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ 427

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

NÁZEV ŠVP

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání OTEVŘENÁ ŠKOLA - zpracovaný podle RVP ZV.

ÚDAJE O ŠKOLE

Název školy: Základní škola Brno, Hudcova 35, příspěvková organizace
Adresa školy: Hudcova 35, 621 00 Brno-Medlánky
IČO : 62156888
IZO: 062156888
RED-IZO: 600108597

Jméno ředitele: Mgr. Jakub Cimala

Kontakty: škola sekretariát – 549 271 551
ředitelna – 549 273 311
mobil – 776 201 726

www.zshudcova.cz
skola@zshudcova.cz

ZŘIZOVATEL

Zřizovatel: Úřad městské části Brno-Medlánky, Hudcova 7
Adresa: Hudcova 239/7, 621 00 Brno
Kontakty: úřad – 538 706 250

PLATNOST DOKUMENTU OD:

Datum: 1. 9. 2023

Podpis ředitele:

Razítko školy:

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Úplnost a velikost školy
ZŠ Brno, Hudcova 35 se řadí k úplným školám s 1. – 9. postupným ročníkem. Na naší škole se vzdělávají především děti z MČ Brno - Medlánky, minimální počet žáků dojíždí z přilehlých městských částí.
Velikost školy: jedna vícepatrová bezbariérová budova
Kapacita školy: 586 žáků
Součástí školy je i školní jídelna s vývařovnou a školní družina
Kapacita školní jídelny: 700 strávníků
Kapacita školní družiny: 300 dětí
Vybavení školy
Škola se řadí k bezbariérovým školským zařízením v Brně. Nachází se v klidném prostředí městské části Brno-Medlánky.
K základnímu venkovnímu vybavení školy náleží víceúčelové sportovní hřiště, hřiště pro školní družinu určené k relaxaci dětí a školní pozemek, který využívají žáci pro výuku. K pohybovým aktivitám uvnitř budovy slouží velmi dobře vybavená tělocvična, relaxační místnost a na vyhrazeném místě je možné využívat několika stolů pro stolní tenis.

Ve školní budově jsou kmenové třídy a odborné učebny. Součástí je hygienické zázemí (šatny, sprchy, WC). V prostoru hlavního vstupu do budovy školy je umístěn monitor, na kterém jsou zveřejňovány informace o pravidelných školních aktivitách. V učebnách mohou žáci a pedagogové pro výuku využívat digitální technologie a polytechnické vybavením, které je na velmi vysoké úrovni (moderní počítačová učebna, dataprojektory, interaktivní tabule, tablety, 3D tiskárna). Pedagogové mají navíc k dispozici služební notebooky.
Všechny kabinety jsou vybaveny PC s připojením k internetu, k dispozici je i několik kopírek.
Škola disponuje také běžnými učebními pomůckami, které aktualizujeme a doplňujeme podle potřeby a finančních možností.

K odborným učebnám patří jazyková učebna, počítačová učebna, cvičná kuchyňka, dílny. Ve škole je k dispozici keramická pec, která je využívána ve školní družině a zájmových kroužcích.
Na škole funguje školní poradenské pracoviště, které tvoří školní psycholog, výchovný poradce, kariérový poradce, metodik prevence sociálně patologických jevů a speciální pedagogové.
Součástí školy je i školní družina, která má od 1. 9. 2013 kapacitu 300 žáků.

Charakteristika pedagogického sboru

Škola má k dispozici stabilizovaný, zkušený a kvalifikovaný pedagogický sbor. Pedagogičtí pracovníci pracují s nasazením nejen při vyučování, ale i při vedení různých zájmových kroužků. Projevují velkou ochotu se dále vzdělávat a aplikovat nové poznatky a zkušenosti do výuky.

Stav pedagogických pracovníků pro jednotlivé školní roky je podrobně uveden ve Výročních zprávách. Svou činnost vykazuje na škole i školní psycholog, speciální pedagog, metodik prevence, výchovný poradce, pracovníci školní družiny a asistenti pedagoga.

Dlouhodobé aktivity

Škola je zapojena do různých dlouhodobých projektů. Pedagogové spolupracují na organizování a zabezpečení školních projektů, které vycházejí z koncepce školy. Na prvním stupni (1. – 5. třída) se žáci všech tříd mohou zúčastnit každoroční školy v přírodě, která doplňuje výuku prvouky, vlastivědy, přírodovědy a především upevňuje kladný vztah dětí k přírodě. Pedagogové je učí samostatnosti a vedou je k zdravému životnímu stylu.

Naše škola se snaží ve velké míře podporovat mimovýukové sportovní aktivity a zdravý životní styl i na 2. stupni vzdělávání (6. – 9. třída). Pro žáky na 2. stupni pravidelně realizujeme mimoškolní vícedenní akce, které jsou zaměřeny nejen na sportovní aktivity, ale zároveň i na kulturně poznávací činnost.

Součástí výuky jsou i kulturní akce, které během celého školního roku vybírají jednotliví pedagogové podle aktuální nabídky a vhodnosti pro výuku a věkovou skupinu žáků.

V rámci jednotlivých předmětů zařazujeme exkurze, projektová vyučování a tematické zájezdy, kterých se má možnost zúčastnit každý žák během celého vzdělávání na naší škole.

Pravidelné mimovýukové aktivity

MIMOVÝUKOVÉ EXKURZE A AKTIVITY		
Ročník	**Název akce**	**Tematické zaměření**
1.	Návštěva ZOO	prvouka
2.	Environmentální vycházka nebo exkurze v regionu	prvouka
3.	Hrad nebo muzeum v regionu	prvouka, český jazyk
4.	Chráněná krajinná území v regionu	vlastivěda
5.	Kulturní památka v regionu	přírodověda, vlastivěda
6.	Anthropos Medlánecká stezka Zeměpisná vycházka Botanická zahrada	dějepis, výtvarná výchova, český jazyk výchova k občanství zeměpis přírodopis, EVVO
7.	Středověké Brno Návštěva ZOO Technická expozice(např. Tech. muzeum,Vida) Zeměpisná vycházka	dějepis, výchova k občanství, český jazyk přírodopis, EVVO fyzika zeměpis
8.	Zařízení pro ekologické zpracování odpadů Dějepisná exkurze Zeměpisná vycházka	chemie, přírodopis, EVVO dějepis (ČJ) zeměpis
9.	Praha Exkurze do elektrárny Památník 2. světové války anebo holocaustu Zeměpisná vycházka	dějepis, výchova k občanství, jazyk český fyzika, přírodopis, EVVO dějepis, výchova k občanství zeměpis

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Spolupráce s rodiči našich žáků se neustále rozvíjí. K jejímu zkvalitnění přispívá i přítomnost školního psychologa. S rodiči se pravidelně setkáváme na třídních schůzkách a hovorových hodinách. Úřední den sekretariátu školy mohou rodiče automaticky využít pro řešení administrativních záležitostí. Mohou také získat aktuální informace kdykoliv po telefonické domluvě nebo prostřednictvím elektronického systému žákovské knížky.

Velmi dobrá je spolupráce se Školskou radou i sdružením rodičů pojmenovaném Spolek rodičů ZŠ Hudcova.

Pravidelně pořádáme Den otevřených dveří, Jarmark, Zahradní slavnost, Školní ples a Školní akademii pro žáky, rodiče i veřejnost. Ve spolupráci s MŠ probíhá každý rok návštěva budoucích prvňáčků, která je spojena s prohlídkou školy, a děti se zde seznamují s prostředím své budoucí třídy. Velmi úzce spolupracujeme s Městskou policií i Policií ČR. Vstřícnost pracovníků ÚMČ Brno - Medlánky přispívá k dobrému plnění všech vytyčených úkolů.

Preventivní program školy

Preventivní program školy je určen pro žáky, jejich rodiče, pedagogické i nepedagogické pracovníky školy, pro širokou veřejnost. Je umístěn na webových stránkách školy, na školním úložišti, u školního metodika prevence.
Škola zajišťuje podmínky bezpečnosti a ochrany žáků před rizikovými jevy chování, před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí.
Preventivní program je rozdělen do několika oblastí působení s cílem zabránit výskytu rizikového chování v daných oblastech, nebo co nejvíce omezit škody působené jejich výskytem mezi žáky.
Je zaměřen na:

- předcházení zejména následujícím rizikovým jevům v chování žáků-záškoláctví, šikanu, rasismus, násilí, vandalismus, sexuální zneužívání, užívání návykových látek, kriminální jednání
- rozpoznání a zajištění včasné intervence zejména v případech-domácího násilí, týrání a zneužívání, ohrožování mravní výchovy, poruch příjmu potravy
- výchovu žáků ke zdravému životnímu stylu, k osvojení pozitivního sociálního chování a zachování integrity osobnosti
- na osobnostní a sociální rozvoj žáků a rozvoj jejich sociálně komunikativních dovedností

Cílové skupiny:

všichni žáci ZŠ; zvláště je třeba se zaměřit na:

- děti se zdravotními problémy
- žáky se specifickými vzdělávacími potřebami
- žáky, kteří jsou nadměrně ohroženi rizikovými jevy
- žáky, kteří rizikové chování vykazují
- na žáky s odlišnou etnickou příslušností, vzhledem k integraci

Zásady prevence spočívají v:

- práci s kolektivem každé jednotlivé třídy
- individuálním přístupu k jednotlivcům ohroženým rizikovými jevy
- aktivním zapojení třídního učitele
- kvalitně zpracovaném školním řádu
- dobře fungujícím poradenském pracovišti školy

Preventivní strategie

Aktivity a programy, kromě prevence rizikového chování, vedou žáky k sebepoznání a sebeprosazení, žáci získávají sociální dovednosti tolik významné pro komunikaci mezi vrstevníky ve škole, ale i mimo ni, v rodině a v občanském životě. Žáci jsou schopni své zájmy snáze prosazovat v kolektivu. Učí se rovněž tolerovat a respektovat odlišnosti druhých.
Programy jsou vybírané s ohledem na věk žáků. Obvykle jsou voleny ty programy, které se již v minulosti osvědčily nebo dle doporučení a aktuální nabídky.

- preventivní strategie na prvním stupni (dle aktuální situace a nabídek)

    - zdraví (1. pomoc, návykové látky, environmentální výchova),
    - mezilidské vztahy (společná tvorba pravidel soužití mezi žáky a učiteli, nácvik řešení problémů, komunikace a diskuze, všímání si jednotlivých

odlišností mezi žáky a jejich kladné přijímání, přijímání, uvědomování si vlastní osobnosti)
- ochrana za mimořádných událostí
- dopravní výchova
- soutěže, exkurze, besedy, představení, projekty, přednášky, semináře
- školy v přírodě

- preventivní strategie na druhém stupni (dle aktuální situace a nabídek)

- zdraví (1. pomoc, zdravý životní styl, stres, zvládání náročných situací, závislosti, návykové látky)
- ochrana za mimořádných událostí
- mezilidské vztahy (vzájemné poznávání jedinců v nově utvořených kolektivech, následná tvorba pravidel a bezpečného prostředí, vhodné chování a komunikace, rozvoj schopnosti komunikovat a diskutovat, asertivita, partnerství a sexualita, posílení osobnosti, rasismus)
- právo, kriminalita
- soutěže, exkurze, besedy, představení, projekty, přednášky, semináře
- kurzy
- branný den

Organizace a služby poskytujících odbornou pomoc

Škola je v kontaktu, spolupracuje a využívá služeb různých institucí, center a občanských sdružení, která se odborně věnují těm žákům, jež potřebují pomoc nebo mají problémy v oblasti rizikového chování. Nejedná se pouze o formální záležitostí, ale o velmi kvalitní spolupráci a vzájemnou pomoc.

3 CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

V charakteristice ŠVP podáváme výpověď o tom, jakým způsobem chceme ve vzdělávacím procesu realizovat své vlastní vzdělávací záměry vycházející z možností vyjádřených v RVP ZV.

Motivační název Otevřená škola není nahodilý. Vyjadřuje základní myšlenku vzdělávacího programu - otevřenost školy všem dětem, rodičům i veřejnosti - obsahem vzdělávání, demokratickými principy, respektováním žáka jako osobnosti, širokou nabídkou, diferencovaným přístupem, vztahy ve škole, naplňováním nejzákladnějších potřeb, spřízněností s přírodou a jejími zákony, souladem s obecně uznávanými životními a mravními hodnotami. ŠVP klade důraz na všestranný rozvoj osobnosti každého jedince v dynamicky se měnícím 21. století.

Vize otevřeného partnerství vychází z poznání, že škola vždy tvoří sociální systém s mnoha vnitřními i vnějšími vztahy. Otevřený systém má větší šance fungovat dobře, zdravě a být lidem prospěšný. Komunikace a vztahy uvnitř školy i navenek s rodiči a veřejností jsou jedním z nejdůležitějších témat pro školu a její vedení. Proto je kladen důraz na dobrou spolupráci s rodiči a širokou veřejností a to nejen při organizování společných akcí.

Pro úspěšný rozvoj dítěte má velký význam život v populačně přirozené skupině, kde jsou zastoupeni jedinci s různými vlohami a vlastnostmi.

Náš ŠVP počítá i s integrací dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Upravené bezbariérové přístupy do školy umožňují vzdělávání žáků tělesně postižených.

Velmi významné je také úsilí školy o prohloubení jazykových dovedností se zaměřením na využití cizího jazyka v praxi. Škola má rozšířenou výuku anglického jazyka. Škola také nabízí zájmové kroužky cizích jazyků.

V souladu se ŠVP lze na výuku některých předmětů dělit třídy na skupiny, vytvářet skupiny žáků ze stejných nebo různých ročníků nebo spojovat třídy.

Nedílnou součástí ŠVP jsou školy v přírodě, kurzy, exkurze, kulturní, sportovní a poznávací akce, které jsou zařazované v každém ročníku I. i II. stupně. V případě dostatečného zájmu žáků pořádáme zahraniční výchovně vzdělávací pobyty či exkurze.

V učebním plánu je kladen důraz na digitální technologie, jejichž využívání by se mělo stát pro naše absolventy běžné. Pomáháme žákům orientovat se v digitálním prostředí.

Považujeme za nutné naznačit cestu ke zdravému životnímu stylu, včetně sportování, vést ke schopnosti kulturního a estetického prožitku, k zájmu o věci veřejné, především regionálního charakteru. Klademe důraz také na environmentální výchovu a trvale udržitelný rozvoj.

Program sleduje rozvíjení klíčových kompetencí žáků důležitých pro život každého jedince.

3.1 Výchovné a vzdělávací strategie školy

Klíčové kompetence SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

KOMPETENCE („co žák“)	STRATEGIE („co učitel“)
Pracuje s chutí ve skupině.	Zařazuje práci ve skupině, k zadávaným úkolům vhodně motivuje.
Nevyvyšuje se nad ostatními členy skupiny, neponižuje je; neposmívá se slabším členům skupiny, soucítí s nimi.	Dbá na dodržování školního řádu, seznámí žáky se zásadami slušného chování a jejich dodržování.
Je schopen ujmout se vůdčí role ve skupině.	Povzbuzuje k aktivitě ty, kteří to potřebují, cíleně střídá role ve skupině.
Nebojí se požádat o radu a o pomoc, sám je schopen pomoci a poradit i ostatním mimo skupinu.	Naslouchá skupině i jednotlivcům, vytváří bezpečné prostředí, svým jednáním vzbuzuje důvěru.
Společně s ostatními vytváří pravidla, která poté dodržují.	Podněcuje k vytvoření pravidel práce ve skupině, koriguje tvorbu pravidel a vede k jejich dodržování; stanoví pravidla hodnocení.
Citlivě obhajuje svůj názor, dokáže ustoupit většině, přiznat svoji chybu.	Dokáže sám přiznat chybu.
Umí naslouchat ostatním.	Dbá na dodržování zásad konstruktivního rozhovoru.
Hraje fair play, umí prohrávat.	Dbá na dodržování pravidel hry, jasně stanoví sankce za nedodržování pravidel.
Oceňuje spolužáky za dobrou práci, nešetří pochvalou.	Chválí i slabé žáky za sebemenší pokrok, povzbuzuje je, motivuje
Aktivně se zapojuje do práce ve skupině.	Monitoruje práci ve skupině, koordinuje práci skupiny.
Umí zhodnotit práci skupiny a spravedlivě, objektivně ji porovnat s prací ostatních.	Vede k hodnocení a sebehodnocení žáků.
Spoluvytváří příjemnou atmosféru v týmu.	Vytváří zdravé klima v kolektivu žáků, diagnostikuje třídu, mapuje dosažené výsledky.

Klíčové kompetence K ŘEŠENÍ PROBLÉMU

KOMPETENCE („co žák“)	STRATEGIE („co učitel“)
Rozlišuje podstatné od méně podstatného, dokáže pracovat s textem.	Zařazuje práci s encyklopediemi, časopisy, různými informačními zdroji, podněcuje a moderuje diskusi. Procvičuje se žáky orientaci v textu, používá metody RTCW.
Vyhledává informace k problému. Vyhledává různé druhy řešení.	Povzbuzuje, oceňuje, poukazuje na možné komplikace, chválí.
Aktivně obhajuje svoje řešení.	Umožňuje žákům prezentovat a obhajovat svoje názory, vystupovat před třídou.
Respektuje názory druhých.	Vede žáky k toleranci vůči druhým lidem.
Navazuje na praktické zkušenosti.	Pořádá výlety, exkurze, výukové programy, aby si žáci teoretické poznatky ověřili v praxi.
Chce problém řešit – je vytrvalý.	Kriticky hodnotí, chválí, povzbuzuje, pomáhá.
Spolupracuje ve skupině.	Zařazuje skupinovou práci i při řešení problémových situací.
Dokáže řešit problémy samostatně.	Vytváří prostor pro samostatnou práci, zadává adekvátní úkoly, pozoruje činnost žáka a usměrňuje ji vzhledem k individuálním schopnostem každého jedince.
Vybírá postup k řešení problému.	Vede žáka ke správnému způsobu řešení problému, poskytuje mu rady, materiály a pomůcky.
Uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí.	Seznámí žáka s právy a povinnostmi, vede k sebehodnocení.
Seznamuje ostatní s řešením problému.	Vede k prezentaci výsledků, k vlastní formulaci, k argumentování, usměrňuje diskusi.

Klíčové kompetence OBČANSKÉ

	KOMPETENCE („co žák“)	STRATEGIE („co učitel“)
	Chápe základní principy zákonů a společenských norem.	Postupně žáky seznamuje s právním systémem, spoluvytváří řády školy, třídy, ukazuje na možné následky porušování práv, buduje zodpovědnost a vede k uvědomělému respektování práv.
	Respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví, zná uměleckou hodnotu, nedevastuje.	Organizuje výlety, exkurze, besedy, umožňuje žákům vytvářet projekty na základě vlastního bádání.
	Poznává zprostředkovaně i prakticky specifika jiných národů (mentalita, živ. podmínky, kuchyň, tradice, písmo, hudba, sporty,…).	Zařazuje projektové dny, př. Evropský den jazyků, vede k toleranci, empatii pomocí situačních her, demonstruje ukázky z praxe.
	Je schopen utvořit si vlastní názor, vysvětlit ho, zdůvodnit, zastávat ho.	Zařazuje skupinovou práci, dbá na prezentaci práce, prezentaci svého názoru.
	Váží si vnitřních hodnot druhých lidí,	Prakticky sestavuje se žáky žebříček jejich hodnot a porovnává je vzhledem k individualitě každého jedince, požaduje vyjasnění, vede k toleranci.
	Na základě poznání je tolerantní k národnostním i jiným menšinám a zajímá se o druhé.	Vede k toleranci.
	Rozhoduje se zodpovědně.	Dbá na dodržování stanovených pravidel, dává prostor pro podloženou argumentaci, sám je příkladem.
	Poskytuje podle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích.	Vytváří modelové situace, spolupracuje s jinými subjekty – policie, hasiči, záchranáři, armáda, …
	Zná své normy a hodnoty (žádoucí), je odolný vůči útlaku.	Seznamuje žáky s právy jak dětskými, tak i základními lidskými, podněcuje aktivní sledování a pozorování nejen v blízkém okolí, ale i ve světě, zařazuje prvky dramatické výchovy, organizuje besedy, vytváří bezpečné prostředí pro diskusi.
	Respektuje přesvědčení druhých lidí.	Vytváří prostor pro vyjádření vlastních názorů, předkládá různé učební materiály, organizuje besedy, návštěvy, exkurze.
	Je schopen vcítit se do situací jiných lidí.	Zařazuje prvky dramatické výchovy, využívá výukových programů a techniky, vede k toleranci, empatii pomocí situačních her, demonstruje ukázky z praxe.

Klíčové kompetence
K UČENÍ

Žák	Učitel
Vyhledává a třídí informace.	Zajistí pro výuku odborný materiál, seznamuje žáky s různými zdroji informací a vede je k jejich posuzování.
Hledá vztahy a souvislosti mezi získanými informacemi.	Využívá mezipředmětových vztahů, projektového vyučování, podněcuje diskusi, předkládá různé způsoby vyhodnocování, návodnými otázkami vede žáky k pochopení.
Využívá získané informace v procesu učení.	Navozuje praktické situace.
řídí vlastní učení, plánuje, organizuje	pomáhá žákům určovat priority, dává prostor pro samostatnou práci i práci ve skupinách, vede k zodpovědnosti, k sebehodnocení, pomáhá s vytvořením pravidel pro hodnocení
Pozoruje, experimentuje a porovnává získané výsledky.	Vytváří prostor pro experimentování, využívá získaných znalostí a vědomostí žáků, jejich zkušeností a výsledků vlastního pozorování, vede k porovnávání.
Využívá pro efektivní učení vhodné metody a způsoby.	Střídá různé metody a formy práce.
Projevuje ochotu dál se vzdělávat.	Podporuje zvídavost, vhodně motivuje k dalšímu vzdělávání.
Hodnotí svoji práci a výsledky a vyvozuje z toho závěry.	Vede žáky k sebehodnocení a hodnocení své práce na základě předem stanovených kritérií, diskutuje s nimi o tom.

Klíčové kompetence PRACOVNÍ

Žák	Učitel
Používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, orientuje se v návodech a plánech.	Seznámí žáky s bezpečnostními pravidly, dohlíží na jejich dodržování, vede žáky k podrobnému prostudování návodů a plánů.
Dodržuje vymezená pravidla.	Vypracuje návrh,,Řádu odborné pracovny ", seznámí s ním žáky a na základě jejich připomínek řád upraví, dbá na jeho dodržování.
Reaguje a adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky.	Zařazuje do učebního procesu exkurze, návštěvy, vycházky, simulace různých situací prostřednictvím dramatické výchovy.
Přistupuje zodpovědně k ochraně svého zdraví i zdraví druhých, používá ochranné prostředky.	Demonstruje rizika vzniku úrazu, upozorňuje na nebezpečí, poučuje žáka o bezpečnosti a ochraně zdraví při jednotlivých aktivitách, dbá na používání ochranných pomůcek a prostředků, tam, kde je to třeba.
Vědomě chrání životní prostředí, šetří energiemi a přírodními zdroj.i	Vhodně volí strategie a zaměření činností, na příkladech vysvětlí význam šetření energiemi a přírodními zdroji.
Hodnotí své možnosti a uplatnění na trhu práce, rozhoduje o svém dalším vzdělávání a profesním zaměření.	Seznamuje žáky s širokou nabídkou profesí, spolupracuje s výchovným poradcem, s úřadem práce.
Orientuje se v aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru.	Zprostředkuje žákům obecné informace o jednotlivých podnikatelských aktivitách, vede žáky k poznání podnikatelské zóny v nejbližším okolí, organizuje návštěvy podnikatelských subjektů.
Chápe podstatu a riziko podnikání.	Na praktických příkladech demonstruje možná rizika podnikání, zařazuje různé simulační aktivity, vede žáky k vyvozování a porovnávání.
Rozvíjí podnikatelské myšlení.	Zařazuje projekty a aktivity vedoucí k aplikaci získaných znalostí, zdůrazňuje finanční matematiku, podněcuje spolupráci s podnikatelskými subjekty.

Klíčové kompetence KOMUNIKATIVNÍ

Žák	Učitel
Dokáže srozumitelně komunikovat s ostatními, formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory.	Umožní žákovi vyjádřit své myšlenky jak ústně, tak i písemně, využívá prvků dramatické výchovy v simulovaných situacích, vede s žákem řízený rozhovor.
Vyjadřuje se výstižně a kultivovaně v písemném i ústním projevu.	Vede žáka k obohacování a rozšiřování slovní zásoby, dává žákovi příklad svým kultivovaným projevem.
Využívá získané komunikativní dovednosti pro spolupráci s ostatními.	Pomocí situačních rozhovorů vede žáka k vhodné komunikaci v různých situacích běžného života.
Aktivně naslouchá, vhodně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse.	Řídí diskusi, seznámí žáky s etikou diskuse a společně s nimi stanoví její pravidla.
Obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje.	Vede žáky k sebekontrole a sebeovládání, zařazuje skupinovou práci a prezentaci výsledků, učí žáky respektovat ostatní i jejich odlišné názory.
Využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro účinnou komunikaci.	Zařazuje práci na PC, využívá internetu.
Rozumí různým typům textů a záznamů a jiným komunikačním prostředkům, vytváří je a používá je.	Využívá a zařazuje různé druhy komunikačních prostředků a různé formy textů, vede žáky k porovnávání a formulaci vlastními slovy.

Klíčové kompetence DIGITÁLNÍ	
Žák	Učitel
ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít	vede žáky k vhodnému využívání technologií při řešení problému, vede žáky k dosažení kvalitních výsledků za pomoci digitálních prostředků
získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu	učí žáky získávat a sdílet data i informace v digitálním prostředí, učí žáky kritickému myšlení a posuzování dat a informací při jejich získávání, shromažďování, analyzování a sdílení
využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce	pomáhá žákům volit vhodné postupy a prostředky, aby si usnadnili práci
vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků	podporuje žáky ve využívání technologií k usnadnění pracovních postupů, učí vytvářet digitální obsah a kombinovat různé formáty
chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání	učí žáky bezpečně využívat digitální technologie a uvědomit si jejich přínosy i rizika
předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací, v digitálním prostředí jedná eticky	vede žáky k ochraně tělesného i duševního zdraví a k etickému chování, podporuje, aby nabyté vědomosti, dovednosti, schopnosti, postoje a hodnoty vedly k zodpovědnému a bezpečnému využití digitálních technologií

3.2

3.2 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení.
Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.
Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.
Závazný rámec pro obsahové a organizační zabezpečení základního vzdělávání všech žáků vymezuje RVP ZV, který je východiskem pro tvorbu ŠVP. Podle ŠVP se uskutečňuje vzdělávání všech žáků dané školy.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (zdravotní postižení)

Žáci se budou vzdělávat podle individuálních vzdělávacích plánů – ve spolupráci s PPP a SPC. Učitel musí žáky na přítomnost zdravotně postiženého spolužáka předem připravit, stanovit pravidla chování a způsob komunikace ve třídě i mimo vyučování. Dle stupně zdravotního postižení žáka bude práci učitelů podporovat i asistent pedagoga. Škola má bezbariérový vstup.
Žáky, u kterých se projevují příznaky **vývojových poruch učení či chování**, posíláme se souhlasem rodičů na vyšetření do pedagogicko-psychologické poradny. Na základě vyšetření a doporučení poradny jsou pak tyto děti zařazovány do reedukační péče. Reedukační péči poskytují žákům speciální pedagogové či vyškolení pedagogové školy. V případě, že PPP či SPC diagnostikuje vývojovou poruchu učení, která vyžaduje integraci, je na žádost zákonných zástupců dítěte vypracován individuální vzdělávací plán, podle kterého se s dítětem v průběhu školního roku pracuje. Při klasifikaci těchto dětí přihlížíme k vývojové poruše a hodnotíme s tolerancí, respektujeme pracovní tempo dítěte a volíme vhodné pracovní a učební metody. Ve škole pracuje školní psycholog, který vykonává činnosti konzultační, poradenské, terapeutické a diagnostické. Pracuje nejen s žáky, ale i s rodiči a pedagogy. Spolupracuje i s dalšími poradenskými zařízeními zejména s pedagogicko-psychologickou poradnou. Jeho činnost se přidržuje standardů vycházejících z koncepce poradenských služeb poskytovaných škole. Škola se snaží vytvářet podmínky pro klidnou práci, pravidelný režim a možnost relaxace. Důležitá je vzájemná spolupráce vyučujících, třídního učitele, rodičů a výchovného poradce. Dle speciálních potřeb žáka bude podporovat učitele i asistent pedagoga.
V případě žáků s **vývojovými poruchami chování** musí učitel při práci stanovit přesná pravidla chování a způsob komunikace ve třídě i mimo vyučování. Je nutné zavést systém pochval a trestů. Velmi důležitá je spolupráce se zákonnými zástupci. Dle vývojové poruchy žáka bude práci učitele podporovat i asistent pedagoga.
V případě vzdělávání žáků s **lehkým mentálním postižením** bude zpracován individuální vzdělávací plán dle přílohy k RVP ZV, upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením.
Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (zdravotní znevýhodnění)
Vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním bude v případě potřeby organizováno na základě speciálních potřeb žáka. Obsahem se vzdělávací proces žáků se zdravotním znevýhodněním zásadně neodlišuje od vzdělávání ostatních žáků.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (sociální znevýhodnění)

Škola v případě potřeby zajistí individuální péči, zvolí vhodné metody a formy práce, bude klást důraz na pravidelnou komunikaci a zpětnou vazbu. Důležitá je spolupráce s PPP, psychologem a zákonnými zástupci, v případě potřeby i OSPOD.

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

a) v oblasti metod výuky:
- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů

b) v oblasti organizace výuky:
- střídání forem a činností během výuky
- u mladších žáků využívání skupinové výuky
- postupný přechod k systému kooperativní výuky
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka

Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ (v případech stanovených Přílohou č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.) v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP1), případně upravit vzdělávací obsah tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP, které umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpory (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva. Upravené očekávané výstupy pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními vzdělávané podle RVP ZV musí být na vyšší úrovni, než jsou očekávané výstupy stanovené v RVP ZŠS.

Úpravy obsahu a realizace vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpůrných opatření jsou předmětem metodické podpory. Pedagogickým pracovníkům bude zajištěna metodická podpora formou dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

K úpravám vzdělávacích obsahů stanovených v ŠVP dochází v IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením). To znamená, že části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy nebo celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru lze nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru, který lépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem. V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) a čtvrtého stupně lze v souvislosti s náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů) stanovené v kapitole 7 RVP ZV.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciace vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická a pedagogická intervence. Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v Příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace. Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika: problémy v učení – čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou; problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představivost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti. Mezi podpůrná opatření, která se kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením osvědčují, patří například posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů, intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů; pravidelné a systematické doučování ve škole, prostorové uspořádání třídy a pracovního místa respektující nároky na žáka se

speciálními vzdělávacími potřebami, podpora přípravy na školu v rodině, podpora osvojování jazykových dovedností, podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga. Plán pro žáky s SVP - LMP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. Má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy plánu a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní stimulaci vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, intelektových činností nebo v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.
Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.
Škola vyhledává a rozvíjí mimořádně nadané žáky. Rozvíjení jejich talentu vyžaduje od učitelů náročnější přípravu na vyučování. V rámci vyučování projevují tito žáci kvalitní koncentraci, dobrou paměť, zálibu v řešení problémových úloh a svými znalostmi přesahují stanovené požadavky. Umožňujeme jim pracovat na počítači (vzdělávací programy), individuálně pracovat s naučnou literaturou (hlavolamy, kvízy, problémové úlohy)). V dalších předmětech jsou jim zadávány náročnější samostatné úkoly (referáty k probíranému učivu, zajímavosti ze světa techniky…), jsou pověřováni vedením a řízením pracovních skupin. Zvláště žáci 2. stupně se pravidelně účastní olympiád a soutěží.

3.3 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata představují v ŠVP okruhy aktuálních problémů současného světa, stávají se nedílnou součástí základního vzdělávání a tvoří jeho povinnou část.
Tematické okruhy, do kterých jsou průřezová témata rozpracovaná, procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů oborů. Tím přispívají ke komplexnosti vzdělávání žáků a pozitivně ovlivňují proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.
Všechna průřezová témata a jejich okruhy probíhají tak, aby je žáci absolvovali v průběhu 1. – 9. postupného ročníku.
V etapě základního vzdělávání jsou vymezena tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova
Výchova demokratického občana
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Multikulturní výchova
Environmentální výchova
Mediální výchova

Realizace průřezových témat bude v případě žáků s SVP – LMP zaměřena především:
Průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova**

- na utváření pozitivních (nezraňujících) postojů k sobě samému i k druhým;
- rozvoj zvládání vlastního chování;
- na podporu akceptace různých typů lidí, názorů, přístupů k řešení problémů;
- na uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci;
- na rozvoj dovedností potřebných pro komunikaci a spolupráci;
- na uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování.

Průřezové téma **Výchova demokratického občana**

- na utváření sebeúcty, sebedůvěry a samostatnosti;
- úcty k zákonu;
- úcty k hodnotám jako je svoboda, spravedlnost, solidarita, odpovědnost, tolerance;
- aktivního postoje v obhajování a dodržování lidských práv a svobod;
- ohleduplnosti a ochoty pomáhat slabším;
- respektu ke kulturním, etnickým a jiným odlišnostem;
- empatie, schopnosti aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování.

Průřezové téma **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**

- na překonávání stereotypů a předsudků;
- na kultivaci postojů k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života;
- na kultivaci postojů ke kulturní rozmanitosti;
- na utváření pozitivních postojů k tradičním evropským hodnotám;
- na osvojování vzorců evropského občana;
- na podporu smyslu pro zodpovědnost.

Průřezové téma **Multikulturní výchova**

- na uvědomění si vlastní identity a schopnost reflexe vlastního sociokulturního zázemí;
- na utváření hodnotového systému žáků, korekci jejich jednání;
- na rozvoj dovedností potřebných pro uplatňování vlastních práv a respektování práv druhých;
- na utváření tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám;
- na rozvoj dovedností komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin;
- na vnímání odlišnosti jako příležitosti k obohacení, nikoli jako zdroje konfliktu;
- na uvědomění si neslučitelnosti rasové (náboženské apod.) intolerance s principy života v demokratické společnosti;
- na podporu angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu;
- na vnímání sebe jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám.

Průřezové téma **Environmentální výchova**

- na vnímání života jako nejvyšší hodnoty;
- na rozvoj odpovědnosti ve vztahu k ochraně přírody a přírodních zdrojů;
- na rozvoj aktivity, tvořivosti, vstřícnosti a ohleduplnosti ve vztahu k prostředí;
- na utváření zdravého životního stylu a vnímání estetických hodnot prostředí;
- na podporu angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí;
- na rozvoj vnímavého a citlivého přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví.

Průřezové téma **Mediální výchova**

- na uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění;
- na využívání potenciálu médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času;
- na vytvoření představy o roli médií jak v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec, tak v každodenní životě v regionu;
- na rozvoj citlivosti vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení;
- na rozvoj citlivosti vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci;
- na rozvoj komunikačních schopností, zejména při veřejném vystupování;
- na využívání vlastních schopností v týmové práci a dovednosti přizpůsobit se potřebám a cílům týmu.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezových témat pro žáky s lehkým mentální postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků tak, aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

TABULKA PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT
1. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy	1. stupeň ročník					2. stupeň ročník			
A. Osobnostní rozvoj	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**
Rozvoj schopností poznávání	PRV					VKZ			
Sebepoznání a sebepojetí			PRV						VKO
Seberegulace a sebeorganizace				TV					M
Psychohygiena				HV		VKZ			
Kreativita				HV	VV		VV	VV	
B. Sociální rozvoj									
Poznávání lidí			PRV						VKO
Mezilidské vztahy		PRV							VKZ
Komunikace	ČJ					AJ	NJ, RJ		ČJ
Kooperace a kompetice					PŘV				ČJ
C. Morální rozvoj									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti			PRV		PČ				VKO
Hodnoty, postoje, praktická etika	PRV		TV						VKZ

2. VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Tematické okruhy	1. stupeň ročník					2. stupeň ročník			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Občanská společnost a škola				VL		VKO			
Občan, občanská společnost a stát					VL		VKO		
Formy participace občanů v politickém životě					VL		VKO		
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování					VL				D

3. VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Tematické okruhy	1. stupeň ročník					2. stupeň ročník			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Evropa a svět nás zajímá					VL			Z	
Objevujeme Evropu a svět					VL			Z	
Jsme Evropané					VL			Z	

1. MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy	1. stupeň ročník					2. stupeň ročník			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Kulturní diference	PRV								VV
Lidské vztahy				ČJ		VKZ			
Etnický původ					VL	D			
Multikulturalita					VL			HV	
Princip sociálního smíru a solidarity		ČJ				ČJ			

5. ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy	1. stupeň ročník					2. stupeň ročník			
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**
Ekosystémy				PŘV		PŘ			
Základní podmínky života			PRV			PŘ			
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	PRV				PŘV				ENV
Vztah člověka k prostředí					PŘV				ENV

6. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy	1. stupeň ročník					2. stupeň ročník			
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení					ČJ			MV	
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				ČJ				MV	
Stavba mediálního sdělení			ČJ				ČJ		
Vnímání autora mediálních sdělení					ČJ				ČJ
Fungování a vliv médií ve společnosti					ČJ			MV	
Tvorba mediálního sdělení			VV			INF			VV
Práce v realizačním týmu			VV			INF			

3.4 Školní poradenské pracoviště

Od školního roku 2007/2008 pracuje na škole školní poradenské pracoviště. Tvoří jej výchovný poradce, kariérový poradce, metodik prevence, školní psycholog a speciální pedagogové. Činnost ŠPP se zakládá nejen na úzké spolupráci členů, ale především na práci se žáky školy a spolupráci s jejich zákonnými zástupci, třídními učiteli, pedagogickými pracovníky a vedením školy. Dále se zaměřuje na optimalizaci výchovně vzdělávacího procesu a minimalizaci výchovně vzdělávacích problémů jednotlivých žáků. Koordinuje svoji činnost s dalšími institucemi, především s ÚMČ Brno – Medlánky, Policií ČR, Městskou policií a s nadacemi a sdruženími zabývajícími se problematikou dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. ZŠ Brno Hudcova má značný počet žáků, kterým je ze strany PPP, případně SPC doporučen různý stupeň zohlednění od specifického přístupu po doporučení vyplývající ze zdravotního postižení. Specifikou této školy vyplývající z její polohy, sousedství SOS dětské vesničky v Medlánkách, je i to, že škola vzdělává velký počet dětí z pěstounské péče. Edukace těchto dětí vyžaduje speciální pedagogický přístup uplatňovaný v našich podmínkách realizací podpůrných opatření a individuálním přístupem učitele. Při tvorbě IVP se škola opírá nejen o závěry vyšetření PPP či SPC, ale využívá především činnosti členů ŠPP.

Školní psycholog
Zaměřuje se především na práci s třídními kolektivy, poskytování služeb psychologického poradenství, včetně psychoterapie, realizaci krizových intervencí pro žáky, pedagogické pracovníky a zákonné zástupce žáků. Pracovní náplň školního psychologa doplňují i individuální a skupinové psychodiagnostické činnosti s žáky s výukovými a výchovnými problémy. Zvýšenou pozornost věnuje dětem z náhradní rodinné péče.

Školní speciální pedagog
Náplň práce vychází ze standardních činností daných platnou školskou legislativou. V rámci depistážní činnosti se podílí na vyhledávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a jejich zařazení do speciální pedagogické péče. Důležitou součástí jejich náplně práce je diagnostická a intervenční činnost. Při realizaci podpůrných opatření v rámci reedukace, případně integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami uplatňuje metodickou a koordinační činnost. Ta je zaměřená na spolupráci s poradenskými zařízeními, pedagogickými pracovníky školy, zákonnými zástupci a samotnými žáky. Základem činnosti školních speciálních pedagogů je především individuální práce s žáky, zvláště pak integrovanými, a skupinová reedukační péče. Součástí práce speciálních pedagogů je také poradenská činnost.

Kariérový poradce
Poradenská činnost spočívá především v kariérovém poradenství a poradenské pomoci při rozhodování o další vzdělávací a profesní cestě žáků, ve vyhledávání a orientačním šetření žáků, jejichž vývoj a vzdělávání vyžadují zvláštní pozornost. Dále připravuje návrhy na další péči o tyto žáky. Metodicky pomáhá pedagogickým pracovníkům školy v otázkách kariérového rozhodování žáků. Shromažďuje odborné zprávy a informace z oblasti kariérového poradenství a tyto informace zprostředkovává žákům a jejich rodinným zástupcům. Vede evidenci výsledků přijímacího řízení. Spolupracuje s Úřadem práce a s výchovnými poradci středních škol a gymnázií.

Výchovný poradce
Poradenská činnost je zaměřena na vyhledávání a orientační šetření žáků, jejichž vývoj a vzdělávání vyžadují zvláštní pozornost. Dále připravuje návrhy na další péči o tyto žáky. Připravuje podmínky pro integraci žáků se zdravotním postižením a koordinuje poskytování poradenských služeb. V rámci metodické a informační činnosti zajišťuje zprostředkování nových metod pedagogické diagnostiky a intervence. Metodicky pomáhá pedagogickým pracovníkům školy v otázkách integrace, péče o žáky se speciálním vzdělávacími potřebami při tvorbě individuálních vzdělávacích plánů a práci s nadanými žáky. Poskytuje informace o činnosti školy, školských a poradenských zařízení. Shromažďuje odborné zprávy a informace o žácích v poradenské péči. Vede písemné záznamy umožňující doložit rozsah a obsah činnosti výchovného poradce, včetně navržených a realizovaných opatření.

Metodik prevence

Ke standardní činnosti metodika prevence patří:

a) metodické a koordinační činnosti
- koordinace tvorby, kontrola, evaluace a participace při realizaci preventivního programu školy.
- koordinace a participace na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci záškoláctví, závislostí, násilí, vandalismu, sexuálního zneužívání, zneužívání sektami, rasismu a xenofobie, prekriminálního a kriminálního chování, rizikových projevů sebepoškozování a dalších projevů rizikového chování
- **m**etodické vedení činnosti pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování, vyhledávání a nastavení vhodné podpory směřující k odstranění rizikového chování
- **k**oordinace vzdělávání pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování
- individuální a skupinová práce se žáky s obtížemi v adaptaci, se sociálně-vztahovými problémy, s rizikovým chováním a problémy, které negativně ovlivňují jejich vzdělávání
- **k**oordinace přípravy a realizace aktivit zaměřených na zapojování multikulturních prvků do vzdělávacího procesu a na integraci žáků/cizinců; prioritou v rámci tohoto procesu je prevence rasismu, xenofobie a dalších jevů, které souvisejí s přijímáním odlišnosti
- **k**oordinace spolupráce školy s orgány státní správy a samosprávy, které mají v kompetenci problematiku prevence rizikového chování, s metodikem preventivních aktivit v poradně a s poradenskými, terapeutickými, preventivními, krizovými, a dalšími odbornými pracovišti, zařízeními a institucemi, které působí v oblasti prevence rizikového chování
- **k**ontaktování odpovídajícího odborného pracoviště a participace na intervenci a následné péči v případě akutního výskytu rizikového chování
- **v**edení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti školního metodika prevence, navržená a realizovaná opatření

b) informační činnosti
- zajišťování a předávání odborných informací o problematice rizikového chování, o nabídkách programů a projektů, o metodách a formách specifické primární prevence pedagogickým pracovníkům školy.
- **p**rezentace výsledků preventivní práce školy, získávání nových odborných informací a zkušeností.
- **v**edení a průběžné aktualizování databáze spolupracovníků školy pro oblast prevence rizikového chování, zejména orgánů státní správy a samosprávy, středisek výchovné péče, poskytovatelů sociálních služeb, zdravotnických zařízení, Policie České republiky, orgánů sociálně-právní ochrany dětí, nestátních organizací působících v oblasti prevence, center krizové intervence a dalších zařízení, institucí a jednotlivých odborníků
- **p**ředávání informací a zpráv o realizovaných preventivních programech zákonným zástupcům, pedagogickým pracovníkům školy a školskému poradenskému zařízení
- **v**edení dokumentace, evidence a administrativa související se standardními činnostmi v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů a předávání informací o realizovaných preventivních programech školy pro potřeby zpracování analýz, statistik a krajských plánů prevence

c) poradenské činnosti
- vyhledávání a orientační šetření žáků s rizikem či projevy rizikového chování; poskytování poradenských služeb těmto žákům a jejich zákonným zástupcům, případně zajišťování péče odpovídajícího odborného pracoviště ve spolupráci s třídními učiteli
- spolupráce s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje rizikového chování u jednotlivých žáků a tříd a participace na sledování úrovně rizikových faktorů, které jsou významné pro rozvoj rizikového chování ve škole

4 UČEBNÍ PLÁN

4.1 Učební plán pro I. stupeň (1. – 5. třída)

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník					Minimální časová dotace	Disponibilní hodiny
		1.	2.	3.	4.	5.		
Jazyk a jazykové komunikace	Český jazyk	7 + 1	7 + 1	7 + 2	6 + 1	6 + 1	**33**	**+ 6**
	Anglický jazyk		0+ 2	3	3 + 1	3 + 1	**9**	**+ 4**
Matematika a její aplikace	Matematika	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4 + 1	**20**	**+ 5**
Informatika	Informatiky	-	-	-	1	1	**2**	
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2	-	-	**6**	
	Přírodověda	-	-	-	1 + 1	1	**2**	**+1**
	Vlastivěda	-	-	-	1	2	**3**	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	**5**	
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	**7**	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	**10**	
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	1	1	1	1	1	**5**	
	Předměty speciálně pedagogické péče	0	0	0	0	0	**0**	
Týdenní hodinová dotace a disponibilní hodiny		**18 +2**	**18 +4**	**21 +3**	**22 +4**	**23 +3**	**102**	**+ 16**
Celkový týdenní počet hod. - maximum týdně		**20**	**22**	**24**	**26**	**26**	**118**	

4.2 Učební plán pro II. stupeň (6. – 9. třída)

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník				Minimální časová dotace	Disponibilní hodiny
		6.	**7.**	**8.**	**9.**	**celkem**	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	4	4	4	3 + 1	**15 + 1**	
	Anglický jazyk	3 + 1	3 + 1	3 + 1	3 + 1	**12 + 4**	
	Německý jazyk	0	2	2	2	**6**	
	Ruský jazyk	0	2	2	2		
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	4 + 1	3 + 2	**15 + 3**	
Informatika	Informatika	1	1	1	1	**4**	
Člověk a společnost	Dějepis	1 + 1	2	2	2	**7 + 1**	
	Výchova k občanství	1	1	0	1	**3**	
	Mediální výchova	0	0	0 + 1	0	**0 + 1**	
Člověk a příroda	Fyzika	1 + 1	2	2	0 + 1	**5 + 2**	
	Chemie	0	0	2	2	**4**	
	Přírodopis	2	1 + 1	1 + 1	1	**5 + 2**	
	Environmentální výchova	0	0	0	0 + 1	**0 + 1**	
	Zeměpis	1 + 1	2	2	1 + 1	**6 + 2**	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	0	**3**	
	Výtvarná výchova	2	2	1	1	**6**	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	1	0	0	1	**2**	
	Tělesná výchova	2	2	2	2	**8**	
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	1	1	1	0	**3**	
	Volitelné předměty	0	0	0	+1	**0 + 1**	
	Předmět speciálně pedagogické péče	0	0	0	0	**0**	
Týdenní hodinová dotace a disponibilní hodiny		**25 +4**	**28 + 2**	**28 + 4**	**23 + 8**	**104 + 18**	
Celkový týdenní počet hod. - maximum týdně		**29**	**30**	**32**	**31**	**122**	

4.3 Poznámky k učebnímu plánu

Nabídka volitelných předmětů:

9. ročník:
Přírodovědné praktikum – 1 VH/týden
Sportovní hry – 1 VH/týden
Základy administrativy – 1VH/týden
Seminář z praktických činností – 1 VH/týden
Společenskovědní seminář – 1 VH/týden
Základy německé konverzace – 1 VH/týden
Konverzace v anglickém jazyce – 1 VH/týden
Sportovní hry – 1 VH/týden
Seminář z matematiky – 1 VH/týden
Základy programování – 1 VH/týden

5 UČEBNÍ OSNOVY

5.1 JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

U žáků s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka je důležité rozvíjet jejich jazykové kompetence tak, aby bylo možné je plnohodnotně zapojit do výuky v běžných třídách. Druhý jazyk se oproti cizímu jazyku liší především významem v životě žáka, neboť jde o jazyk, na kterém je žák závislý z hlediska školní docházky a integrace do společnosti. V souvislosti s tím jsou v případě druhého jazyka také zvýšené nároky na míru rozvoje sociokulturní kompetence. Výuka se zpočátku zaměřuje především na výuku základních jazykových funkcí (pozdravy, poděkování, prosba apod.) a kompenzačních strategií (umí říct, že nerozumí, požádat o zopakování). Z komunikačního hlediska převládá v první fázi vyučování obvykle výuka mluvení a poslechu nad výukou čtení a psaní a výuka základní slovní zásoby nad výukou gramatiky. Specifikem češtiny jako druhého jazyka je především to, že je žák vystaven silné potřebě naučit se už na velmi nízké úrovni pokročilosti specifickou slovní zásobu, která je určující pro školní prostředí. Rozdíl mezi druhým a cizím jazykem je v neposlední řadě také v tom, že žák je velmi záhy vystaven různým variantám češtiny jak na rovině slovní zásoby, tak stylistické a fonetické. Jako podpůrný materiál lze využít Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro základní vzdělávání.
Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Další cizí jazyk je možné nahradit v nejlepším zájmu žáka-cizince vzdělávacím obsahem vzdělávacího oboru Cizí jazyk nebo vzdělávacím obsahem Češtiny jako druhého jazyka (lze využít Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro základní vzdělávání). V těchto případech se nejedná o podpůrné opatření, vzdělávací obsah se nahrazuje bez vytváření individuálního vzdělávacího plánu (IVP).

5.1.1 Český jazyk (1. stupeň)

Časová dotace předmětu

1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
8	8	9	7	7

5.1.2 Český jazyk a literatura (2. stupeň)

Časová dotace předmětu

6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
4	4	4	4

Charakteristika vyučovacího předmětu

Kvalita osvojování a užívání mateřského jazyka v jeho mluvené a písemné formě je základním znakem úrovně všeobecné vzdělanosti žáků. Otevírá žákům svět vyjádřený verbálními prostředky a umožňuje jim komunikaci. Předmět český jazyk a literatura je formálně členěn na tři okruhy – jazykovou výuku, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, slohovou a komunikační výchovu a literární výchovu.
Na I. stupni se výuka v jazykové části zaměřuje na správnou a trvalou techniku čtení a jeho porozumění a na správnou techniku psaní. Žáci se naučí souvisle vyjadřovat a ovládat základy českého pravopisu.
V literární části se žáci přiměřeně věku učí číst s porozuměním. Významnou funkcí literatury je podporovat emocionální zrání žáků.
Na II. stupni navazuje daný předmět na znalosti osvojené v předmětu český jazyk na I. stupni. Při výuce klademe důraz na rozvoj komunikačních kompetencí, tvůrčí činnost, spolupráci a umění učit se. Během celého období směřujeme k tomu, aby žáci byli schopni číst s porozuměním, porozuměli

informacím a pracovali s nimi, vnímali umělecké dílo a získali vztah k umění a používali jazyk v podobě mluvené i psané tak, aby byli schopni správně a kultivovaně používat mateřský jazyk v běžných situacích. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí. Kromě vlastního učení volíme metody, které podporují samostatnost a spolupráci dětí, vlastní aktivitu a tvořivost. Výuka předmětu český jazyk a literatura je doplňována návštěvami divadelních představení a kulturních institucí. V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části průřezových témat.

Klíčové kompetence

Kompetence pracovní:
Žák:

- se adaptuje na nové pracovní podmínky /exkurze, návštěva divadla, dramatická výchova
- využívá znalosti a zkušenosti z českého jazyka v zájmu svého vlastního rozvoje a přípravy na budoucnost
- řeší zadané samostatné práce na dané téma

Kompetence občanské:
Žák:

- respektuje a chrání národní tradice a kulturní dědictví při návštěvách divadelních představení, muzeí apod.
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům
- aktivně se zapojuje do kulturního dění
- respektuje přesvědčení druhých lidí a váží si vnitřních hodnost člověka

Kompetence sociální a personální:
Žák:

- ovládá základní pravidla práce ve skupině
- aktivně spolupracuje a tvoří bezpečné klima pro práci ve skupině
- motivuje k práci ve skupině
- koordinuje práci ve skupině
- vytváří projekty na zadané téma

Kompetence komunikativní:
Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
- vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá ostatním a vhodně reaguje
- účinně se zapojuje do diskuse
- obhajuje svůj názor, vhodně argumentuje
- pracuje s různými informačními zdroje/PC, internet, encyklopedie, odborná literatura, tisk/

Kompetence k řešení problému:
Žák:

- vyhledává informace vhodné k řešení problému
- využívá získané vědomosti k řešení problému /zpracování seminárních prací, referátů/
- objevuje různé varianty řešení problému
- samostatně řeší problémy
- obhajuje své rozhodnutí

Kompetence k učení:
Žák:

- vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- projevuje ochotu věnovat se dalšímu učení
- poznává smysl a cíl učení
- uvádí věci do souvislostí

Kompetence digitální:
Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- získává, vyhledává a kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data

Ročník: I.
Výstupy z RVP:
Žák:

- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- píše správné tvary písmen a číslic, spojuje písmena a slabiky
- kontroluje vlastní písemný projev
- porozumí mluvenému pokynu přiměřené složitosti
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
- čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje krátké a dlouhé samohlásky

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
Porozumění zadáním (mluvený projev učitele) a řízení se podle nich.	Rozumí mluvenému pokynu učitele a psanému projevu přiměřené náročnosti (zadání úlohy v učebnici, v pracovním listu).	Věcné naslouchání. Porozumění mluvenému pokynu učitele. Rozhovoření žáků.	**OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA** **Tematický okruh:** **B. Sociální rozvoj** Komunikace
Jednoduché pojmenování ilustrace a příběhu podle obrázkové osnovy.	Krátce vypravuje o ilustraci, obrázku.	Komunikační žánry: Vyprávění podle ilustrace obrázku a podle zadané obrázkové osnovy.	
Vyprávění vlastního zážitku z výletu či víkendu.	Jednoduše vypráví zážitek z výletu, víkendu, prázdnin.	Komunikační žánry: Vyprávění vlastního zážitku.	
Uvědomělé čtení jednoduchých vět a jednoduchého krátkého textu.	Plynule čte jednoduchý text s porozuměním.	Čtení praktické – technika čtení, čtení pozorné, přípravná cvičení zraková a sluchová.	
Vysvětlení písemného zadání úkolu ostatním spolužákům (vlastními slovy).	Postupné čtení s porozuměním textu přiměřeného rozsahu a náročnosti.	Porozumění písemnému pokynu přiměřené složitosti.	

Respektování základních komunikačních pravidel při rozhovoru.	Respektuje základní komunikační pravidla.	Praktické naslouchání - Základní komunikační pravidla při rozhovoru (pozdrav, tykání a vykání, oslovení, prosba, poděkování, blahopřání a omluva, telefonování, zdvořilé vystupování).	
Správné artikulování, dýchání a volení vhodného tempa řeči-	Artikuluje, srozumitelně vyslovuje, dýchá ve správných pauzách (mezi slovy, větami), používá vhodné tempo a rytmus při mluveném projevu.	Základy techniky mluveného projevu - pečlivá výslovnost, správné dýchání a vhodné tempo řeči.	
PÍSEMNÝ PROJEV			
Správné uvolňování ruky při přípravných cvicích předcházejících psaní.	Správně uvolňuje ruku při přípravných cvicích a činnostech předcházejících psaní.	Psaní jednotlivých prvků písmen (oblouky, čáry, zátrhy, ovály, kličky, vlnovky).	
Fixování základních hygienických a pracovních návyků.	Fixuje a uchovává základní hygienické a pracovní návyky při psaní.	Základní hygienické návyky: správné sezení, správné držení psacího náčiní, hygiena zraku a zacházení s grafickým materiálem.	
Psaní jednotlivých prvků písmen (oblouky, čáry, zátrhy, ovály, kličky, vlnovky).	Psaní jednotlivých prvků písmen (oblouky, čáry, zátrhy, ovály, kličky, vlnovky).	Psaní jednotlivých prvků písmen (oblouky, čáry, zátrhy, ovály, kličky, vlnovky).	
Dodržování předepsaných tvarů písmen a číslic ve větší velikosti a liniatuře.	Píše správně tvary písmen a číslic ve větší velikosti a liniatuře.	Psaní jednotlivých písmen.	
Spojování písmen do slabik, slabik do slov.	Plynulé psaní.	Osvojování písmen, spojování písmen do slabik a slov.	
Správné uspořádání slov do věty a její zapsání.	Dodržuje správné pořadí písmen a úplnost slova.	Správné řazení slov do vět.	
Převádění jednoduchých slov a vět z podoby mluvené do podoby psané.	Převádí slova a věty z podoby mluvené do podoby psané.	Psaní krátkých jednoduchých vět, diktáty – písmena, slabiky, slova, věty.	

Dodržování dané interpunkce a diakritiky v jednoduché větě.	Rozlišuje interpunkci (věta ukončená tečkou). Převádí slova a věty z podoby mluvené do podoby psané.	Cvičení orientace v liniatuře.	
Postupné zkvalitňování čitelnosti a úhlednosti psaného projevu.	Převádí slova a věty z podoby mluvené do podoby psané.	Přehledný písemný projev, opisy, přepisy, dodržování kvalitativních znaků písma.	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
Rozlišování zvukové a grafické podoby slova.	Rozlišuje větu, slovo, slabiku, hlásku (písmeno).	Zvuková stránka jazyka: Rozvoj řeči a zrakového vnímání.	
Analyzování počáteční a koncové hlásky ve slově.	Analyzuje počáteční a koncové písmeno a hlásku.	Počáteční hláska ve slově, analýza, koncové hlásky.	
Spojování souhlásek a samohlásek do slabik.	Čte slabiky.	Členění slova na slabiky, hlásky.	
Rozlišování krátké a dlouhé samohlásky, následně i dlouhé slabiky.	Odliší krátké a dlouhé samohlásky a dlouhé slabiky.	Rozlišování zvukové a grafické podoby slova.	
Odlišování písmen malých, velkých, tiskacích a psacích.	Rozezná velké, malé, tiskací a psací písmeno.	Přiřazování písmen a hlásek ke slovům. Seznámení se s X, x, W, w, Q, q.	
Správné slabikování.	Čte slova.	Slova dvojslabičná, trojslabičná, čtyřslabičná, slabikotvorná souhláska, slabiky se dvěma souhláskami vedle sebe.	
Rozpoznání dvojhlásky ou, au.	Rozpoznává slova s dvojhláskami ou, au.	Slova s dvojhláskami.	
Čtení slabik, slov a jednoduchých vět.	Správně čte slabiky, slova, jednoduché věty.	Čtení slabik a slov, jednoduchých vět.	
Správné spojování předložky se slovem.		Dlouhé slabiky, čtení slov s předložkou.	

Rozlišování slabiky dy - di, ny - ni, ty - ti, dě- tě - ně.		Slabiky dy - di, ty - ti, ny - ni, dě - tě - ně.	
Čtení s porozuměním přiměřeně náročného textu (hlasité čtení).		Čtení slabik, slov, zavřené slabiky. Slabiky, bě, pě, vě, mě.	
Rozlišování nadpisu a řádku při čtení.	V článku rozezná nadpis, řádek, sloupeček.	Čtení nadpisů. Čtení s porozuměním.	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
Orientování se v textu, odpovídání na jednoduché otázky.	Orientuje se v textu slabikáře.	Uvědomělé čtení snadných slov.	
Recitování krátké básně.	Recituje krátkou báseň, rozpočitadlo, hádanku.	Správné čtení slabik.	
Porozumění při poslechu literárního textu.	Rozumí základním literárním pojmům: rozpočitadlo, hádanka, pohádka, báseň, loutkové divadlo, kniha, říkanka.	Poslech literárního textu. Rozumí základním literárním pojmům: rozpočitadlo, hádanka, pohádka, báseň, loutkové divadlo, kniha, říkanka.	
Vyprávění příběhu podle zadané obrázkové osnovy.		Čte krátké věty se zřetelnou výslovností.	
	Všímá si ilustrací v knihách pro děti.	Hlasité čtení delšího textu. Společná četba. Vyprávění příběhu podle zadané obrázkové osnovy.	

METODY, FORMY	Pantomima k pohádce, příběhu, přednes, dramatizace, skupinová práce, frontální výuka, hra, metoda názornosti, výkladu, beseda v knihovně.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	**Hv** - rozezpívání, rytmus, poslech. **Pč** - modelování z plastelíny, stříhání písmen, skládání panáčka z písmen, metoda názornosti. **Vv** - kresba, malba části daného příběhu. **M** - slovní úlohy.

Ročník: II.
Výstupy z RVP:
Žák:

- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh
- na základě vlastních zážitků tvoří krátký projev
- rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky
- porovnává významy slov, slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná
- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
- odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách
- píše správně dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, ú, ů - mimo morfologický šev
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
- čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
Respektování základních pravidel v rozhovoru.	V rozhovoru se řídí komunikačními pravidly.	Praktické naslouchání - základní formy společenského styku (oslovení, pozdrav, poděkování, zdvořilé vystupování).	**MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA** **Tematický okruh:** Princip sociálního smíru a solidarity
Vypravování podle obrázkové osnovy, tvoření krátkých vyprávění na základě vlastních zážitků.	Dodržuje posloupnost děje na základě pozorování.	Vypravování.	
	Vypravuje podle obrázkové osnovy (seřadí obrázky podle posloupnosti a vypráví podle nich příběh).	Praktické čtení: technika čtení, pozorné a plynulé čtení, reprodukce textu.	
	Tvoří krátký mluvený projev na základě vlastních zážitků.	Tvorba mluveného projevu. Komunikační žánry: omluva, prosba.	

Vytvoření jednoduchého popisu.	Pojmenuje předměty a jejich vlastnosti při popisu.	Žánry písemného projevu: jednoduchý popis (popis oblíbené hračky, maminky), pozdrav z prázdnin, adresa, pozvánka.	
Osvojení si úhledné a čitelné techniky psaní, základní hygienické návyky spojené s psaním.	Píše správně malá i velká písmena, správně je spojuje ve slabiky a slova. Svůj písemný projev si kontroluje, najde a opraví v něm chybu. Řídí se základními hygienickými návyky spojenými s psaním – správně sedí při psaní, správně drží psací náčiní, dodržuje hygienu zraku.	Psaní písmen malé a velké abecedy, opis a přepis slov, vět, říkanek a hádanek. Základní hygienické návyky: správné sezení, správné držení psacího náčiní, hygiena zraku a zacházení s grafickým materiálem.	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
Abeceda.	Žák abecedně seřazuje slova podle prvního písmene.	Abeceda, písmo.	
	Řadí slova.	Řazení slov.	
Rozeznávání vět jednoduchých a souvětí.	Pracuje s větou jako jednotkou projevu, rozeznává větu jednoduchou od souvětí.	Skladba: Věta jednoduchá, souvětí.	
	Dodržuje pořádek slov ve větě.	Pořádek slov ve větě.	
Rozlišování druhů vět a volení vhodných jazykových a zvukových prostředků.	Rozlišuje v textu druhy vět.	Druhy vět.	
Sestavení vět ze slov.	Sestavuje ze slov větu.	Věta, slovo.	
Rozlišování nadřazenosti a podřazenosti slov.	Rozlišuje nadřazenost a podřazenost slov, ke slovu nadřazenému tvoří slova podřazená a naopak.	Význam slov, slovo nadřazené, podřazené, souřadné.	

	Seznámí se se slovy protikladnými a stejného nebo podobného významu.	Slova protikladná, souznačná, mnohoznačná.	
Rozlišení pojmů.	Rozlišuje tyto pojmy.	Sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin. Slovo, slabika, hláska, písmeno.	
Rozdělování slov na konci řádku.	Rozděluje slova na konci řádku pomocí slabik. Orientuje se v rozdělení hlásek, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.	Rozdělení slabik. Samohlásky, souhlásky, dvojhlásky.	
Odůvodňování a psaní správného i/y.	Odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách.	Tvrdé a měkké souhlásky.	
Seznámení se se slabikotvorným r, l.	Seznámí se se slabikotvorným r, l.	Slabikotvorné r, l – grafické znázornění.	
Správné užití u, ů, ú ve slovech.	Odůvodňuje a ví, kdy použít u, ů, ú.	U, ů, ú.	
Kde se píše ě.	Píše a odůvodňuje psaní ě.	Psaní ě.	
Spodoba.	Píše a odůvodňuje spodobu.	Spodoba.	
Slovní druhy.	Seznamuje se se slovními druhy.	Tvarosloví: Slovní druhy – seznámení.	
Vlastní jména.	Seznamuje se s vlastními jmény.	Vlastní jména.	
Rozeznávání vět jednoduchých a souvětí.	Pracuje s větou jako jednotkou projevu, rozeznává větu jednoduchou od souvětí.	Věta jednoduchá, souvětí – seznámení.	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
Odůvodňování správného psaní souhlásek uvnitř a na konci slov.	Žák si uvědomuje rozdíly mezi psaným a mluveným projevem, umí odůvodnit souhlásku uvnitř nebo na konci slova.	Souhlásky znělé a neznělé.	

Rozlišení prózy a poezie.	Rozlišuje prózu a poezii.	Poezie, próza.	
Odrecitování básně.	Recituje báseň.	Přednes básně.	
	Volně reprodukuje přečtený nebo slyšený text.	Reprodukce textu.	
	Zapojí se do dramatizace pohádky.	Dramatizace.	
Seznámení se základními literárními pojmy.	Seznamuje se se základními literárními pojmy.	Literární pojmy: spisovatel, ilustrátor, kniha, verš, rým, sloka, říkanka, pohádka, čtenář, herec, divadelní představení.	

METODY, FORMY	Pantomima k pohádce, příběhu, přednes, dramatizace, skupinová práce, frontální výuka, hra, metoda názornosti, výkladu, beseda v knihovně.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	**Hv** - rozezpívání, rytmus, poslech. **Pč** - modelování z plastelíny, stříhání písmen, skládání panáčka z písmen. **Vv** - kresba, malba části daného příběhu. **M** - slovní úlohy.

Ročník: III.
Výstupy z RVP:
Žák:

- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
- porozumí písemným pokynům přiměřené složitosti
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
- volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
- píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh
- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
- rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky
- odůvodňuje a píše správně velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování
- porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu, slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná
- odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech, dě, tě, ně, ů/ú, bě, pě, vě, mě – mimo morfol. šev
- porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost
- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru
- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves
- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výraz

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
Vyprávění vlastního zážitku, pohádky či příběhu dle osnovy s dodržením časové posloupnosti.	Vypravuje vlastní zážitek – používá vhodné věty a souvětí, intonaci, gesta. Dotvoří příběh. Vypráví příběh, pohádku podle písemné i obrázkové osnovy. Napíše osnovu jednoduchého příběhu, pohádky a na jejím základě vypráví s dodržením časové posloupnosti. Nakreslí jednoduché ilustrace k příběhu podle dějové posloupnosti - tzv. obrázkovou osnovu.	Komunikační žánry: Vypravování, osnova – obrázková a písemná. Připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek.	**MEDIÁLNÍ VÝCHOVA** Stavba mediálního sdělení.
Písemný projev.	Průběžné procvičování.	Technika psaní – osvojování úhledné a čitelné techniky psaní. Diktáty, opisy, přepisy.	
Psaní dopisu, blahopřání i s adresou.	Rozlišuje základní slohové útvary: vyprávění, popis, dopis, blahopřání.	Písemný projev: Popis osoby, zvířete, věci pracovního postupu. Adresa, dopis, blahopřání, pozvánka.	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
Osvojování si spisovné podoby českého jazyka, rozvíjení přesného, logického myšlení.	Zná zpaměti abecedu, vytvoří přehled psací malé i velké abecedy, uspořádá slova podle abecedy, hledá slova v abecedním seznamu.	Abeceda.	
	Rozlišuje hlásky a písmena, třídí samohlásky na krátké, dlouhé a na souhlásky měkké, tvrdé a obojetné, rozdělují slova na slabiky, slabiky na hlásky a slova na hlásky.	Slovo, slabika, hláska, písmeno.	
Rozvíjení jasného přehledného a srozumitelného vyjadřování.	Uspořádá slova do vět, rozliší druhy vět podle postoje mluvčího, vyslovuje věty zřetelně a se správnou intonací.	Druhy vět podle postoje mluvčího. Modulace souvislé řeči – intonace.	

	Doplní do slov vhodnou souhlásku znělou či neznělou.	Spodoba.	
	Rozliší jména obecná a vlastní, přiřadí jméno vlastní ke vhodnému obecnému.	Jména obecná a vlastní.	
Pochopení využití zájmen jako nahrazení podstatného jména.	Nahrazení podstatného jména.	Podstatná jména, zájmena – nahrazení.	
Pozorování různých jevů, určování shod a odlišností, třídění podle různých hledisek, dospívání k zobecnění.	Porovnává významy slov, rozlišuje slova jednoznačná a mnohoznačná, synonyma a opozita, slova citově zabarvená, lichotivá a hanlivá a slova bez citového zabarvení.	Význam slov – jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, opozita, citově zabarvená.	
Kultivované a spisovné vyjadřování.	Rozlišuje slova spisovná a nespisovná, nahrazuje slova nespisovná slovy spisovnými.	Slova spisovná a nespisovná.	
Rozvíjení slovní zásoby.	Rozlišuje tvary slov a slova příbuzná.	Tvary slov a slova příbuzná.	
	Jmenuje slova příbuzná s daným kořenem - kořen slova je plnovýznamové slovo.	Kořen slova.	
	Třídí souhlásky na tvrdé, měkké a obojetné.	Třídění souhlásek.	
	Odůvodňuje a píše správně i/y po měkkých a tvrdých souhláskách. Odůvodňuje a píše správně y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech a některých slovech příbuzných.	Psaní i/y po měkkých a tvrdých souhláskách. Vyjmenovaná slova.	
	Rozlišuje všechny slovní druhy v základním tvaru. Třídí podstatná jména na názvy osob, zvířat, věcí, vlastností a dějů.	Tvarosloví: Slovní druhy.	

Užívání v mluveném projevu správných gramatických tvarů podstatných jmen a sloves.	Rozlišuje rod, číslo a pád podstatných jmen, tvoří různé tvary podstatných jmen podle pádů, převádí podstatná jména z čísla jednotného do množného a naopak.	Tvarosloví: Podstatná jména – rod, číslo, pád.	
	Rozlišuje osobu, číslo a čas u sloves, seznamuje se s infinitivem a určitými tvary sloves.	Tvarosloví: Slovesa – osoba, číslo, čas, infinitiv.	
Pochopení využití zájmen jako nahrazení podstatného jména.	Nahrazení podstatného jména.	Podstatná jména, zájmena – nahrazení.	
Vyjadřování se větami jednoduchými i souvětími s vhodnými spojovacími výrazy, volení vhodných jazykových i zvukových prostředků.	Rozeznává věty jednoduché a souvětí, spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a spojovacími výrazy, napíše vzorec souvětí, vytvoří souvětí podle vzorce.	Skladba: Věta jednoduchá a souvětí, vzorec souvětí. Základní skladební dvojice – seznámení.	
Práce s odbornou literaturou.	Využívá základní gramatická pravidla v ostatních předmětech. Pracuje s Pravidly českého pravopisu, s encyklopediemi.	Práce s Pravidly českého pravopisu.	
Psaní.	Průběžné procvičování.	Diktáty, opisy, přepisy.	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
Plynulé čtení s porozuměním, rozvíjení základních čtenářských návyků, mluvení a rozhodování se na základě přečteného nebo slyšeného textu, posouzení jeho obsahu, rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku.	Plynule čte a rozumí přiměřeně náročným textům. Zvládá plynulé hlasité i tiché čtení. Aktivně a soustředěně naslouchá čtenému textu, reaguje na něj otázkami. Orientuje se v textu čítanky či jiném textu pro děti, vyhledává důležité informace. Všímá si spojitosti textu s ilustrací. Zhodnotí přečtený text, vyjádří, jak na něj zapůsobil.	Čtení praktické (plynulé, znalost orientačních prvků v textu). Čtení textů přiměřeného obsahu a náročnosti v čítankách a knihách pro děti, společná četa mimočítankové literatury a dětských časopisů. Reprodukce textu.	

Poznávání základních literárních druhů prostřednictvím četby, vnímání jejich specifických znaků, rozvíjení zájmu o literaturu, utváření postupného vnímání jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací.	S vhodným frázováním, intonací a tempem čte a recituje zpaměti básně přiměřené věku. Rozliší prózu a poezii, verš a rým, hlavními znaky pohádky, odliší ji od ostatních vyprávění.	Recitace básně přiměřené věku dítěte. Četba pohádek. Vlastní výtvarný doprovod a dramatizace. Základní literární pojmy: spisovatel, ilustrátor, básník, kniha, čtenář, báseň, verš, rým, divadelní představení.	
Srozumitelné vyjadřování, správné dýchání v mluvených projevech, volení vhodného tempa řeči.	Využívá základní komunikační pravidla v rozhovoru, při telefonování. Vytvoří rozhovor na dané téma, pečlivě vyslovuje, opravuje svoji výslovnost. Používá správně slovní přízvuk. Správně dýchá a volí tempo řeči.	Praktické naslouchání - Rozhovor, telefonování. Komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, zdvořilé vystupování.	

METODY, FORMY	Sebekontrola, práce s chybou, demonstrační ukázka, samostatná práce, skupinová práce, aktivizační metoda, kartičky s i/y, doplňování a odůvodňování, hlasité a tiché čtení, poslech, rozhovor, dramatizace, referáty, návštěva knihovny, vypravování, opis, přepis, přednes.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	**Vv, Pč** - kresba k přečtenému textu, stříhání, skládání leporela. **Prv** - telefonování. **Hv** - dýchání, pohyb po třídě, melodie hlasu, rytmus.

Ročník: IV.
Výstupy z RVP:
Žák:

- čtení s porozuměním přiměřeně náročného textu potichu i nahlas
- reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
- rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo psaný projev s dodržením časové posloupnosti
- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
- porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
- rozlišuje slova spisovná a nespisovné tvary
- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách
- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí
- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
Jednoduché sdělení.	Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti.	Sestavování osnovy, jednoduché vypravování, popis zvířat nebo věcí. Věcné čtení- čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova. Věcné naslouchání- zaznamenávání slyšeného.	**MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA** **Tematický okruh:** Lidské vztahy **MEDIÁLNÍ VÝCHOVA** **Tematický okruh:** Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
Zvládá různé komunikační situace.	Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace. Vede správně dialog. Jeho projev je zdvořilý a kultivovaný, volí ve svém projevu vhodné tempo, intonaci a pauzy dle komunikačního záměru.	Komunikační žánry – dialog, zahájení, ukončení, zdvořilé vystupování, vzkaz, zpráva, oznámení. Mimojazykové prostředky řeči.	
Náležitá intonace.	Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle komunikační situace.	Výrazové prostředky – členění vět, frázování, síla a barva hlasu.	

Sestavení jednoduché osnovy na dané téma, členění textu do odstavců, dodržování posloupnosti děje, ovládání různých druhů popisu, vyplňování složenek, zaslání dopisu, složenky, telegramu a balíku, vedení telefonního hovoru.	Sestaví jednoduchou osnovu na dané téma – úvod, stať, závěr. Člení text do odstavců. Podle osnovy vytváří jednoduché vyprávění, popis, pohádku. Dodržuje dějovou posloupnost. Používá souvětí. Volí vhodné nadpisy. Vyplní složenku, pošle dopis. U dopisu volí vhodné oslovení. Výstižně telefonuje. V psané podobě je text dle možností úhledný a čitelný.	Žánry písemného projevu – popis, dopis, adresa, blahopřání, pozvánka, jednoduché tiskopisy. Reprodukce jednoduchých textů, sestavení jednoduché osnovy, členění textu do odstavců, rozvoj kultivovaného projevu, vyprávění.	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
Rozlišení slova mluveného a psaného, rozpoznávání slov jednoznačných, mnohoznačných.	Rozumí pojmu mluvená a psaná podoba slova. V textu rozlišuje slovo jednoznačné a mnohoznačné, pozná jejich význam.	Nauka o slově, mluvená a psaná podoba slova, slova jednoznačná a mnohoznačná.	
Rozlišení slov nadřazených, podřazených a souřadných, synonym, antonym, slov spisovných i nespisovných i citově zabarvených.	Vybere a použije ve zvoleném textu nejvýstižnější slovo odpovídající situaci. Bez problému rozliší spisovnou a nespisovnou podobu slova, rozliší text spisovný, nespisovný, hrubý, nářeční a citově zabarvený.	Synonyma, antonyma, slova citově zabarvená, mazlivá, vulgární, nadřazená, podřazená, souřadná.	
Rozeznávání kořenu, předpony, přípony a koncovky slova. Rozlišení předpony a přípony.	Pozná kořen slova, jeho předponu a příponu. Rozlišuje příponu a koncovku. Bezpečně rozezná předponu a předložku, správně s nimi pracuje v psané i mluvené podobě. Tvoří nová slova se stejným kořenem pomocí předpony či přípony.	Stavba slova, kořen, předpona, přípona, koncovka, předložka.	

Zvládání užívání vyjmenovaných slov a s tím i pravopis po obojetných souhláskách.	Píše správně a uvědoměle i/y po obojetných souhláskách u vyjmenovaných a příbuzných slov. Účastní se různých her a soutěží, ve kterých využívá svých znalostí o vyjmenovaných slovech. Pracuje se Slovníkem spisovné češtiny – vyhledává slova, ve kterých si není jistý jejich pravopisem.	Vyjmenovaná slova a slova s nimi příbuzná. Pravopis.	
Rozlišování slovních druhů.	Rozeznává slovní druhy plnovýznamových slov. Sestaví větu podle číselného zápisu slovních druhů (např. 1 5 6 2 1). Uvědoměle operuje s pojmy slova ohebná a neohebná.	Tvarosloví. Slovní druhy.	
Určování vzorů podstatných jmen všech rodů. Odlišování životnosti a neživotnosti maskulin. Skloňování podle vzorů.	Žák rozlišuje substantiva podle rodu, uvědoměle používá pojmy životnost a neživotnost u maskulin. Skloňuje podstatná jména, ví, kde napsat i/y. Skloňuje podstatná jména podle všech vzorů, ve kterých se i orientuje. U maskulin bezpečně pozná substantiva skloňující se podle vzoru pán, hrad, muž, stroj (předseda, soudce – orientačně).	Podstatná jména. Skloňování podstatných jmen podle vzorů. Pravopis.	
Časování sloves, určování osoby, čísla, způsobu a času, rozpoznání a určování sloves zvratných a infinitivu, rozeznávání slovesného způsobu.	Operuje s pojmem infinitiv, zvládá ho v textu najít a ví, co tento pojem znamená. Rozezná sloveso v čase přítomném, minulém a budoucím. Slovesa časuje a určuje osobu, číslo a čas. Chápe pojem zvratné sloveso a v textu ho pozná. V textu zvládá rozlišit slovesný způsob. Časuje slovesa oznamovacího způsobu. Seznámí se s jednoduchými případy podmiňovacího a rozkazovacího způsobu.	Slovesa – infinitiv, časování sloves, zvratná slovesa, slovesný způsob oznamovací, rozkazovací a podmiňovací.	

Věty, souvětí.	V textu pozná větu jednoduchou a souvětí. Odliší je od sebe. Vhodně změní větu jednoduchou v souvětí. Používá vhodných spojovacích výrazů. Dbá na to, aby se často v textu neopakovaly. Přednese daný text tak, aby bylo patrno, zda se jedná o větu jednoduchou nebo souvětí. Sestaví souvětí podle vzorce. Vyhledá základní skladební dvojice, seznámí se se shodou přísudku s holým podmětem.	Skladba. Věta jednoduchá, souvětí. Základní skladební dvojice. Shoda přísudku s holým podmětem. Stavba souvětí.	
Přímá řeč.	Rozezná v textu přímou řeč podle uvozovek. Seznámí se s podobou přímé řeči – řeč přímá a věta uvozovací. Rozezná v textu přímou řeč podle uvozovek. Seznámí se s podobou přímé řeči – řeč přímá a věta uvozovací.	Přímá řeč.	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
Čtení jednoduchého i odborného textu s porozuměním. Reprodukce textu psaného i mluveného. Rozlišování textu uměleckého a neuměleckého.	Čte s porozuměním jednoduchý i odborný text. Reprodukuje čtený i slyšený text dle svých možností. Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je.	Zážitkové čtení a věcné naslouchání. Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce textu.	

Vyjadřování pocitů, orientace a práce v encyklopediích, slovnících a naučné literatuře odpovídající věku. Vedení čtenářského deníku a doplňování záznamů vlastním výtvarným doprovodem. Rozeznávání základních literárních žánrů, druhů, pojmů - básník, spisovatel, báseň, říkanka pohádka, bajka, verš, rým, kniha, čtenář, divadlo, představení, herec.	Zvládne z psaného i mluveného projevu zaznamenat nejdůležitější poznatky. Pracuje uvědoměle se svým hlasem, mění dle potřeb jeho intonaci, sílu, zabarvení. Rozlišuje umělecké a neumělecké texty. Doplňuje své záznamy vlastním výtvarným projevem. Rozezná základní literární druhy a žánry. Věnuje se mimočítankové četbě a vede si čtenářský deník. Podílí se na výběru společné četby dle možností školy.	Základní literární pojmy. Literární druhy a žánry – básník, spisovatel, báseň, pohádka, bajka, přirovnání, povídka, verš, rým, kniha, čtenář, divadlo, divadelní představení.	

METODY, FORMY	Tiché a hlasité čtení, návštěva knihovny a beseda s knihovníkem, referáty o spisovatelích, návštěva divadelního či filmového představení. Vývoj jazyka, jazyk nejbližšího okolí. Práce se Slovníkem spisovné češtiny, křížovky, doplňovací texty, hra na písmeno, prezentace, skupinová práce.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	**M** - stavba slova – podobnost s dělením, čtyřsměrky a osmisměrky. **Lv -** přímá řeč, dramatizace. **Vv -** kresba.

Ročník: V.
Výstupy z RVP:
Žák:

- porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
- rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
- vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí
- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách
- zvládá základní příklady syntaktického pravopisu
- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
- posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
- reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
- rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti
- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
- volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
- rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojm

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
Respektování základních pravidel v rozhovoru.	Tvoří krátká vyprávění na základě vlastních zážitků.	Vzpomínka na prázdniny.	**MEDIÁLNÍ VÝCHOVA** **Tematické okruhy:** Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti
Seznámení s různými druhy komunikace.	Rozlišuje situace kdy použít spisovnou či nespisovnou výslovnost. Správně telefonuje.	Komunikační žánry - telefonní rozhovor, vzkaz, zdvořilé vystupování.	
Písemný projev. Žánry písemného projevu.	Pozná rozdíl mezi zprávou a oznámením, napíše vánoční blahopřání se správnou úpravou a vhodným obsahem.	Zpráva, oznámení, inzerát, pozvánka, dotazník, omluvenka.	
Vybrání základních údajů o dané věci nebo události, která je předmětem referátu, cvičení výslovnosti, dechu i hlasu.	Sestaví zajímavý referát, v němž vystihne podstatná fakta.	Věcné naslouchání - reagování otázkami. Referát.	
Odlišení podstatných informací v textu od méně důležitých, sestavení stručného, heslovitého zápisu nejdůležitějších údajů a myšlenek z naučného textu.	Vybere z textu podstatné informace.	Věcné čtení – čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova. Výpisky.	
Popsání jednoduchého předmětu.	Popíše pracovní postup s dodržením časové posloupnosti.	Popis, zásady popisu. Popis předmětu, pracovního postupu, děje.	
Vytvoření osnovy ve správném sledu časových událostí, vyprávění nebo napsání příběhu dle osnovy s využitím různých druhů vět.	Sestaví osnovu vyprávění, podle níž tvoří příběh.	Vypravování a tvorba osnovy.	
Vyplnění poštovních tiskopisů.	Vyplní správně poštovní tiskopisy.	Pošta, balík, podací lístek.	
Napsání dopisu se správnou úpravou, oslovením a pozdravem.	Napíše správně dopis a blahopřání se správnou úpravou a se všemi náležitostmi.	Dopis, adresa, blahopřání.	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
Sestavení věty se správným uspořádáním, třídění slov na homonyma, antonyma a slova nadřazená.	Rozlišuje slova podle významu. Rozeznává spisovná a nespisovná slova v mluveném projevu.	Význam slov. Modulace souvislé řeči – tempo, intonace, přízvuk. Správná výslovnost hlásky, vyjmenovaná slova, párové souhlásky, věta a slovo, souvětí.	

Nalezení kořenu slova, rozdělení na část předponovou a příponovou, určení slov příbuzných.	Pozná kořen slova, předponu, část příponovou a koncovku. Určí slova příbuzná.	Stavba slova. Tvoření slov. Slova příbuzná. Předpony a předložky.	
Psaní slov s předponami, slabikami mě, mně uvnitř slov, psaní slov se zdvojenými souhláskami.	Seznámí se s pravopisem zdvojených souhlásek a změnami hlásek. Určuje slovní druhy.	Zdvojené souhlásky, změny hlásek, skupiny hlásek mě, mně a slovní druhy.	
Rozpoznání podstatného jména ve větě, skloňování a doplnění správné koncovky podle vzoru.	Určuje u podstatných jmen pád, číslo, rod a vzor. Skloňuje podstatná jména podle vzorů.	Tvarosloví. Podstatná jména, mluvnické kategorie. Pravopis.	
Určování přídavných jmen, rozlišení na tvrdá, měkká, zařazení ke vzorům a doplnění správné koncovky.	Rozlišuje přídavná jména tvrdá, měkká.	Přídavná jména. Skloňování přídavných jmen tvrdých, měkkých.	
Rozlišení přídavných jmen přivlastňovacích, zařazení ke vzorům a přiřazení správné koncovky.	Urči přídavné jméno přivlastňovací.	Přídavná jména přivlastňovací.	
Rozeznání zájmen, zařazení ke správnému druhu, skloňování zájmen osobních.	Vyhledává zájmena a určí jejich druhy.	Zájmena a jejich druhy, skloňování zájmen.	
Určování číslovek, rozlišení druhu, skloňování základních číslovek.	Pozná rozdíl mezi číslovkou určitou a neurčitou a mezi číslovkou a číslicí, přiřadí číslovku ke druhu.	Číslovky a jejich druhy, skloňování základních číslovek.	
Rozpoznávání slovesa a určení mluvnických kategorií.	Určuje u sloves osobu, číslo, čas, způsob.	Slovesa, mluvnické kategorie. Slovesný způsob oznamovací, rozkazovací, podmiňovací.	

Určování druhů vět, vyhledání základu věty, odůvodnění shody přísudku s podmětem a uvedení správné koncovky, doplnění správné interpunkce v souvětí.	Určí druhy vět. Rozlišuje větu jednoduchou a souvětí, užívá správných spojovacích výrazů v souvětí, vyhledává základní skladební dvojice.	Druhy vět. Skladba- věta jednoduchá, souvětí. Základní skladební dvojice. Shoda přísudku s podmětem.	
	Seznámí se s větou přímou.	Řeč přímá, nepřímá.	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
Čtení jednoduchého i odborného textu s porozuměním. Reprodukce textu psaného i mluveného. Rozlišování textu uměleckého a neuměleckého.	Čte s porozuměním jednoduchého i odborného textu. Reprodukuje čtený i slyšený text dle svých možností. Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je.	Zážitkové čtení a naslouchání. Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu.	
Vyjadřování pocitů orientace a práce v encyklopediích, slovnících a naučné literatuře odpovídající věku. Vedení čtenářského deníku a doplňování záznamů vlastním výtvarným doprovodem. Rozeznávání základních literárních žánrů, druhů, pojmů – básník, spisovatel, báseň, říkanka pohádka, bajka, verš, rým, kniha, čtenář, divadlo, představení, herec.	Zvládne z psaného i mluveného projevu zaznamenat nejdůležitější poznatky. Pracuje uvědoměle se svým hlasem, mění dle potřeb jeho intonaci, sílu, zabarvení. Rozlišuje umělecké a neumělecké texty. Doplňuje své záznamy vlastním výtvarným projevem. Rozezná základní literární druhy a žánry. Věnuje se mimočítankové četbě a vede si čtenářský deník. Podílí se na výběru společné četby dle možností školy.	Základní literární pojmy – literární druhy a žánry - – básník, spisovatel, báseň, pohádka, bajka, přirovnání, povídka, verš, rým, kniha, čtenář, divadlo, divadelní představení, herec, režisér.	

METODY, FORMY	Doplňovací cvičení, křížovky, čtyř a osmisměrky, práce s kartičkami, hra na písmeno, pexeso, práce se Slovníkem spisovné češtiny, dramatizace, prezentace, skupinová práce, časová přímka, tiché a hlasité čtení, návštěva knihovny a beseda s knihovníkem, referáty o spisovatelích, návštěva divadelního či filmového představení.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	**Vv** – kresba.

Ročník: VI.
Výstupy z RVP:
Žák:

- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a mluvnickými příručkami
- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech.
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slova a vědomě jich používá v komunikační situaci
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
- uspořádává informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování
- vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát.
- využívá základy studijního čtení a vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát
- využívá znalosti o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování
- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové lit

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
MLUVNICE			
Správné používání jazyka v různých společenských souvislostech	Vymezí pojem jazyk, rozpozná jazyk spisovný a nespisovný, spisovně vyslovuje	Útvary českého jazyka- rozvrstvení národního jazyka - jazyk spisovný, obecný a nářečí, jazyk národní a mateřský	MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Princip sociálního smíru a solidarity
Orientace ve studijních materiálech	Pracuje s jazykovými příručkami, rozumí informacím u hesel	Jazykové příručky, Pravidla českého pravopisu, Slovník spisovné češtiny, Slovník synonym	
Využívání kultivovaného projevu k prosazování sebe sama	Chápe pojem znělosti ve vztahu k pravopisu, přečte větu s náležitou melodií, vyhledá cizí slova v textu, uvede odlišnosti pravopisu i výslovnosti	Zvuková podoba jazyka	
Vnímání jazyka jako bohatého a mnohotvárného systému	zná způsoby obohacování slovní zásoby, popíše změny skupin hlásek při odvozování, vyvodí, proč jsou hlásky zdvojené	Stavba slova - dělení slov na konci řádků, střídání hlásek při odvozování, zdvojené souhlásky	
Bezchybné písemné vyjadřování	Píše správně i/y po obojetných souhláskách	Vyjmenovaná slova	
Tvoření spisovných tvarů slov a jejich správné používání v komunikačních situacích	Vyjmenuje slovní druhy, rozdělí je na slova ohebná a neohebná. U substantiv určí rod číslo, pád a vzor, píše správně vlastní jména, vysvětlí substantiva konkrétní, abstraktní, vlastní, obecná, pomnožná, hromadná a látková. U adjektiv určí druh, rod, číslo a pád, stupňuje, píše správně adjektiva přivlastňovací. Vyjmenuje druhy zájmen, určí pád. Vyjmenuje druhy číslovek, Určuje osobu, číslo, čas, způsob a slovesný rod u sloves.	Podstatná jména konkrétní, abstraktní, vlastní, obecná, pomnožná, hromadná. Přídavná jména, druhy, kategorie, stupňování, pravopis. Zájmena- druhy, skloňování. Číslovky - druhy a skloňování. Slovesa - osoba, číslo, čas, způsob, slovesný rod.	
Vytváření souvislých projevů	Orientuje se ve struktuře věty, rozliší větu jednoduchou od souvětí. Ve větě vyhledá podmět a přísudek, rozpozná větu s nevyjádřeným podmětem, zdůvodní koncovku v přísudku.	Věty podle postoje mluvčího, výpověď a věta. Základní větné členy, shoda přísudku s podmětem. Shoda přísudku s několikanásobným podmětem. Větné dvojice a jejich grafické znázornění, rozvíjející větné členy- předmět, přívlastek, příslovečné učení	

	Vysvětlí shodu podmětu s přísudkem. Orientuje se ve větě jednoduché, chápe pojem závislosti větných členů.		
SLOH			
Porozumění textu	Vyjadřuje se srozumitelně a věcně správně.	Vyplňování jednoduchých tiskopisů.	
Kultivovaná komunikace, rozlišování věcí podstatných od nepodstatných	Komunikuje kultivovaně písemnou i ústní formou s dospělými i vrstevníky.	Jednoduché komunikační žánry	
	Rozlišuje věci podstatné od nepodstatných, postupuje od jednotlivostí k celku, využívá vhodné stylistické prostředky.	Popis postavy, místnosti, krajiny, pracovního postupu.	
Orientace v textu	Orientuje se v textu, odlišuje podstatné od nepodstatného, výstižně formuluje věty, gesta.	Výtah a výpisky.	
Kultivované vyjadřování	Používá vhodné jazykové prostředky, vypráví podle osnovy v časové posloupnosti, s posluchačem naváže při ústním projevu kontakt.	Vypravování, osnova, posloupnost, jazyk, časová posloupnost, vyprávění podle obrázků, dokončení příběhu, řeč přímá a nepřímá, mluvený a písemný projev	
LITERATURA			
Emocionální prožívání uměleckého díla.	Orientuje se v literárním díle, určí hrdinu ukázky, zařadí ukázku k literárnímu druhu. Pozná epiku - základní epické žánry.	Mýty, báje, pohádky, pověsti, příběhy ze světa lidí a světa zvířat. Regionální pověsti.	
	Vyjmenuje charakteristické rysy pohádky, rozliší pohádku klasickou od moderní, uvede příklady i autory.	Dětská literatura, pohádka klasická a moderní, lidová slovesnost. Regionální autoři.	
Sdělování čtenářských zážitků.	Přečte s porozuměním ukázku dobrodružné literatury, charakterizuje hlavní postavy a jejich vztahy, uvede díla vybraných autorů.	Dobrodružná literatura	

	Čte s porozuměním, zapamatuje si a stručně reprodukuje text podle osnovy. Vybraný text zdramatizuje a výtvarně ztvární.	Výrazné čtení a přednes vhodných literárních textů, poslech a volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, recitace, výtvarné ztvárnění (vlastní výtvarný doprovod)	

METODY, FORMY	Střídání forem výuky. Práce s jazykovými příručkami, výrazné čtení, naslouchání, mluvní cvičení, psaný projev, výuka na PC, skupinová práce, doplňovací texty, práce s formuláři, rozhovor, vlastní projev, beseda nad knihou**,** exkurze, divadelní a filmová představení.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	D, VkO, Z

Ročník: VII.
Výstupy z RVP:
Žák:

- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a mluvnickými příručkami
- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech.
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slova a vědomě jich používá v komunikační situaci
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
- uspořádává informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování
- využívá základy studijního čtení a vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah přečteného textu, samostatně připraví a s oporou text přednese referát, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát
- využívá znalosti o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení a ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými inform. zdroji.
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastnímu slovy interpretuje smysl díla
- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
MLUVNICE			
Správné používání jazyka různých geografických a společenských souvislostech.	Najde podobné znaky slovanských jazyků, především slovenštiny.	Obecné poučení o jazyce. Zařazení češtiny do skupiny jazyků slovanských.	MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Stavba mediálního sdělení
Získávání sebedůvěry při vystupování.	Znázorní melodii věty, rozpozná otázku zjišťovací a doplňovací, přečte větu s náležitou melodií.	Zvuková stránka jazyka	
Používání správných jazykových prostředků, jimiž se dosahuje pestrosti a zajímavosti	Rozlišuje mluvnický a věcný význam slova, uvádí příklady k jednotlivým termínům, odliší slova neutrální od citově zabarvených.	Věcný a mluvnický význam slova, slovo a sousloví, synonyma, antonyma, homonyma, slova neutrální a citově zabarvená, odborné termíny, archaismy, historismy, neologismy, slova nadřazená a podřazená.	
Používání správných jazykových prostředků, jimiž se dosahuje pestrosti a zajímavosti	Rozlišuje způsoby obohacování slovní zásoby a uvádí jednotlivé příklady, užívá výkladový slovník.	Obohacování slovní zásoby, odvozování, skládání, přejímání z cizích jazyků, zkracování	
Uvědomování si rozmanitosti jazyka.	Vyjmenuje slovní druhy a odliší neohebné. Stupňuje příslovce. Tvoří slovesné tvary jednoduché a složené. Píše pravopisně správně příslovečné spřežky. Určí pád po předložce, ovládá pravidlo psaní s/z. Rozlišuje spojky podřadicí a souřadicí. Zvládá interpunkci. Rozpozná částice. Nahradí citoslovce slovesem.	Slovesa - tvar složený a jednoduchý, zvratná slovesa, slovesný rod. Příslovce. Nepravidelné stupňování, příslovečné spřežky. Předložky. Spojky - souřadicí a podřadicí. Částice. Citoslovce ve funkci slovesného přísudku. Lexikální pravopis - psaní velkých písmen	
Rozlišování významových vztahů gramatických a správné používání interpunkce.	Rozlišuje významové vztahy slov ve větě, na základě znalosti větné stavby rozvíjí základ věty pomocí vhodných spojovacích výrazů. Správně používá interpunkční znaménka.	Skladba - Stavba věty - grafické znázornění věty holé, věta rozvitá, rozvíjející větné členy a otázky, podmět vyjádřený a nevyjádřený, všeobecný, shoda s několikanásobným podmětem, přísudek slovesný, jmenný a jmenný se sponou, přísudek vyjádřený citoslovcem, přívlastek shodný a neshodný, předmět, příslovečné určení. Větný člen holý, rozvitý a	

		několikanásobný. Souvětí -věta hlavní a vedlejší, souvětí souřadné a podřadné, spojovací výrazy, grafické znázornění souvětí, nahrazení vedlejší věty větným členem a naopak. Čárka ve větě. Druhy VV	
SLOH			
Praktické využití znalosti popisného postupu.	Výstižně formuluje své myšlenky s využitím vhodných jazykových prostředků, používá personifikací, přirovnání, metafor, přísloví a rčení.	Popis výrobku, uměleckého díla a pracovního postupu, charakteristika, životopis (strukturovaný)	
Rozlišení podstatných informací v textu.	Zpracuje výtah textu, který si sám vybere, porovná výtah a výpisky.	Výtah a výpisky, výklad	
Umění požádat o něco.	Napíše žádost.	Žádost	
Získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti.	Využívá prostředky k oživení děje/přímá řeč/, používá výstižné výrazy, zpracuje osnovu, text člení do odstavců, sám napíše vyprávění, reprodukuje přečtený příběh.	Mluvní cvičení.	
LITERATURA			
Vnímání kořenů člověka, poznávání významných osobností našich dějin.	Rozliší uvedené literární druhy.	Kroniky, epos.	
Vnímání kladného příkladu hrdiny a pochopení básnického vyjadřování. Zobrazování absurdity světa. Získávání nadhledu a rozlišování nadsázky a reality v literatuře a běžném životě.	Pozná výrazný styl některých vybraných autorů. Zaujímá vlastní názor k textu. Chápe specifickou řeč básníků, recituje básnické texty.	Poezie - orientace na českou poezii, romance, balada, komiks. Náznak vývoje literatury.	
Sdělování čtenářských zážitků.	Reprodukuje přečtený text.	Výrazné čtení, naslouchání, reprodukce textu, dramatizace, recitace, výtvarné ztvárnění.	

Vlastní tvůrčí psaní.	Přečte s porozuměním ukázky, vyhledá humorné pasáže, sám se pokusí o psaní textů.	Práce s textem. Doplňková četba.	
Orientace v chronologickém vývoji literatury.	Orientuje se v chronologickém vývoji literatury.	Počátky písemnictví na pozadí dějepisného učiva.	

METODY, FORMY	Střídání forem výuky. Práce s jazykovými příručkami, výrazné čtení, naslouchání, mluvní cvičení, psaný projev, výuka na PC, skupinová práce, doplňovací texty, práce s formuláři, rozhovor, vlastní projev, beseda nad knihou, exkurze, divadelní a filmová představení
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	D, VkO, Z

Ročník: VIII.
Výstupy z RVP:
Žák:

- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slova a vědomě jich používá v komunikační situaci
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí
- využívá základy studijního čtení a vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát
- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
- uspořádává informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování
- využívá znalosti o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
- v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči.
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastnímu slovy interpretuje smysl díla.
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování
- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
MLUVNICE			
Pochopení souvislosti při vývoji jazyků.	Chápe souvislosti vývoje jazyka v historickém kontextu.	Obecné poučení o jazyce - slovanské jazyky, srovnání ostatních slovanských jazyků, druhy písma.	
Správné používání jazyka při různých společenských příležitostech.	Využívá znalosti jazyka při tvorbě jazykových projevů.	Jazyk a jeho útvary, spisovná, obecná čeština, nářečí.	
Získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti.	Správně artikuluje, zvládá pravopis hláskových skupin.	Zvuková stránka jazyka.	
Používání správných jazykových prostředků.	Vysvětlí způsoby obohacování slovní zásoby. Vysvětlí pojmy, objasní metaforu a metonymii	Slovní zásoba - obohacování slovní zásoby, rozvrstvení slovní zásoby. Význam slov - slova jednoznačná, mnohoznačná, přenášení významu, frazémy, synonyma, homonyma, antonyma. Termíny.	
Používání spisovných tvarů při komunikaci a v písemném projevu. Rozlišování významových vztahů gramatických a správné používání interpunkce.	Upevnění učiva z předchozích ročníků. Rozliší větu jednoduchou a souvětí, pozná větu hlavní a vedlejší, graficky znázorní stavbu věty i souvětí.	Tvarosloví - skloňování přejatých slov, výslovnost a psaní. Slovesný vid, vidové dvojice, nepravidelná slovesa, kmen přítomný a minulý. Slovesné třídy a vzory. Skladba –, souvětí souřadné a podřadné, komplexní rozbor jednoduchého souvětí. Přívlastek volný a těsný, postupně se rozvíjející, přístavek.	
SLOH			
Čtení textů a porozumění jim s využitím k prezentaci.	Pozorně čte text, vyhledává informace a formuluje myšlenky.	Výtah, výpisky, obsah, referát	
Získávání sebedůvěry na veřejnosti.	Rozliší charakteristiku přímou a nepřímou, najde v uměleckém textu zajímavou charakteristiku, sám si vybere literární postavu a napíše její charakteristiku.	Charakteristika literární postavy.	
Osvojování si jazyka jako prostředku k vyjádření svých hodnocení.	Vyhledá básnické obrazy, porovná ukázky různých autorů, podle předem připravené osnovy vypracuje subjektivně zabarvený popis, použije přirovnání, metafory.	Úvaha, subjektivně zabarvený popis /líčení/	

LITERATURA			
Emocionální a estetické prožívání uměleckého díla.	Zařadí text k literárnímu druhu i žánru, v básni vyhledává básnické prostředky, reprodukuje text.	Poezie, próza, drama. Struktura literárního díla. Seznámí se se známými českými i světovými autory.	
Sdělování čtenářských zážitků a rozvíjení lásky k literatuře a jiným druhům umění.	Interpretuje smysl díla, učí se formulovat dojmy z četby, naslouchá uměleckému přednesu.	Volná reprodukce přečteného textu, charakteristika postav, jazyk, interpretace literárního tetu, dramatizace, vytváření vlastních textů.	
Čtení uměleckých textů.	Orientuje se v základních literárních směrech a zná jejich hlavní představitele.	Vývoj literatury na pozadí dějepisného učiva.	

METODY, FORMY, PŘESAHY	Střídání forem výuky. Práce s jazykovými příručkami, výrazné čtení, naslouchání, mluvní cvičení, psaný projev, výuka na PC, skupinová práce, doplňovací texty, práce s formuláři, rozhovor, vlastní projev, beseda nad knihou, exkurze, divadelní a filmová představení
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	D, VkO, Z

Ročník: IX.
Výstupy z RVP:
Žák:

- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slova a vědomě jich používá v komunikační situaci
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí
- využívá základy studijního čtení a vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát.
- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
- uspořádává informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování
- využívá znalosti o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj
- v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralinguálních prostředků řeči
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastnímu slovy interpretuje smysl díla
- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování
- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře. Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty
- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
MLUVNICE			
Pozitivní vztah k jazyku.	Vývoj jazyka, spisovné vyjadřování, využívání znalosti jazyka při tvorbě písemných i mluvených projevů.	Obecné poučení o jazyce - Vývoj českého jazyka. Kultura jazyka a řeči. Útvary jazyka - spisovný a nespisovný, slang, argot, profesní mluva.	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Kooperace a kompetice MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Vnímání autora mediálního sdělení
Pozitivní vztah k jazyku.	V běžné komunikaci užívá znalosti o větné melodii, tempu a důrazu.	Zvuková stránka jazyka.	
Poznávání a chápání slovní zásoby jazyka.	V textu doloží způsoby tvoření slov a obohacování slovní zásoby.	Slovní zásoba.	
Získávání informací z různých zdrojů.	Zopakuje si a upevní vědomosti z předchozích ročníků.	Pravopis morfologický i syntaktický – pravopis související se stavbou slova a tvořením slov, dokáže použít správné pravidlo při doplňování i/y, psaní předložek a předpon, hláskových skupin.	
	Rozlišuje způsoby obohacování slovní zásoby a uvádí jednotlivé příklady.	Obohacování slovní zásoby.	
Vnímání a postupné osvojování si jazyka.	V textu určí slovní druhy. U ohebných slovních druhů určuje všechny mluvnické kategorie. U sloves rozpozná přechodník minulý a přítomný.	Tvarosloví - slovní druhy ohebné i neohebné.	
	Charakterizuje větu jednoduchou, vysvětlí pojmy souřadnost a podřadnost, shoda, řízenost a přimykání, rozliší druhy přísudků, Vyhledá nebo doplní přístavek a napíše správně interpunkci, vsuvku, samostatný větný člen, oslovení, citoslovce. Píše správně přímou řeč, převádí ji v nepřímou a naopak, charakterizuje souvětí, určí	Skladba - větné členy holé, rozvité, několikanásobné, věta jednočlenná, dvojčlenná, větný ekvivalent, nepravidelnosti větné stavby, grafické znázornění jednoduché věty. Přímá a nepřímá řeč. Souvětí podřadné a souřadné, druhy vedlejších vět. Významové poměry mezi hlavními větami. Grafické znázornění souvětí.	

	vedlejší věty a významový poměr mezi hlavními větami, správně doplní interpunkci, zná typické spojovací výrazy, znázorní graf.		
SLOH			
Získávání sebedůvěry na veřejnosti.	Rozliší charakteristiku přímou a nepřímou, najde v uměleckém textu zajímavou charakteristiku, sám si vybere literární postavu a napíše její charakter.	Charakteristika literární postavy	
Výstižná formulace	Napíše svůj životopis a vyplní profesní životopis někoho blízkého.	Životopis.	
Vyjádření vlastních názorů.	Vyjádří se k problému, položí řečnickou otázku a nahlas uvažuje, sám napíše úvahu na libovolné téma.	Úvaha.	
Ovládání běžných pravidel mezilidské komunikace.	Vyjmenuje charakteristické znaky diskuse, vybere si téma pro diskusi, vnímá názory a argumenty komunikačních partnerů, formuluje věcně správné myšlenky, volí správné výrazové prostředky, kultivovaně se vyjadřuje.	Diskuse, charakteristické znaky, výrazové prostředky, témata, zásady kultivovaného projevu a dorozumívání	
Utváření návyku ověřovat si veškeré údaje.	Kriticky čte a vnímá mediální sdělení, rozliší prvky zábavy od reklamy, sám se pokusí o reklamu na vybraný produkt, v novinách a časopisech porovná různé zpracování stejné události, určí záměr autora sdělení, vyjmenuje média ve společnosti a jejich roli, sám se pokusí o sepsání článku.	Reklama a mediální sdělení, vlastní tvořivé psaní, vnímání mediálních sdělení, interpretace sdělení a reality, stavba mediálního sdělení, vnímání autora sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti, tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu.	
LITERATURA			

Emocionální a estetické vnímání	Charakterizuje jednotlivé literární směry, uvádí jejich hlavní představitele v české a světové literatuře	Literární směry v 19. století.	
Sdělování čtenářských zážitků. Citlivé vnímání literatury, pochopení reálného zobrazení skutečnosti, přemýšlení o tom, co je předurčeno a co lze změnit.	Tvořivě pracuje s textem, zhlédne adaptaci literárního díla a porovná s předlohou. Charakterizuje jednotlivé literární směry, uvádí jejich hlavní představitele v české i světové literatuře, dává do souvislosti poznatky z historie a literatury.	Výrazné čtení – praktické, věcné, kritické a prožitkové, reprodukce textu, recitace, dramatizace, různé ztvární téhož námětu, zaujímání postojů ke konfliktním situacím. Vývoj literatury na pozadí dějepisného učiva.	
Porozumění meziválečné tvorby spisovatelů v českém a světovém kontextu, pochopení absurdity válečného konfliktu.	Charakterizuje literaturu 20. století a uvede některé významné představitele.	Světová literatura 20. století.	
Uvědomění si dopadu politické situace na literaturu.	Charakterizuje literární směry, uvádí jejich hlavní představitele v literatuře, dává do souvislosti poznatky z historie a literatury.	Česká literatura 20. století.	

METODY, FORMY	Střídání forem výuky. Práce s jazykovými příručkami, výrazné čtení, naslouchání, mluvní cvičení, psaný projev, výuka na PC, skupinová práce, doplňovací texty, práce s formuláři, rozhovor, vlastní projev, beseda nad knihou
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	D, VkO, Z

MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ:

Vzhledem k úpravám RVP ZV byly stanoveny následující minimální očekávané výstupy, které budou uplatněny v případě zařazení žáků s SVP - LMP do konkrétních ročníků

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

1. stupeň
1. období
žák

- čte s porozuměním jednoduché texty
- rozumí pokynům přiměřené složitosti
- dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen
- spojuje písmena a slabiky
- převádí slova z mluvené do psané podoby
- dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost
- opisuje a přepisuje krátké věty

- zná všechna písmena malé a velké abecedy
- rozpoznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky
- tvoří slabiky
- rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky
- píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

- pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně
- reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací
- při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

2. období
žák

- vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích
- má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování
- v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči
- popíše jednoduché předměty, činnosti a děje
- opisuje a přepisuje jednoduché texty
- píše správně a přehledně jednoduchá sdělení
- píše čitelně a úpravně, dodržuje vzdálenosti mezer mezi slovy
- ovládá hůlkové písmo, tvoří otázky a odpovídá na ně

- pozná podstatná jména a slovesa
- dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího
- rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik

- určuje samohlásky a souhlásky
- seřadí slova podle abecedy
- správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě
- správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

- dramatizuje jednoduchý příběh
- vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek
- čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti
- rozlišuje prózu a verše
- rozlišuje pohádkové prostředí od reálného
- ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

2. stupeň

žák

- čte plynule s porozuměním; reprodukuje text
- komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
- dokáže napsat běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma

- orientuje se v Pravidlech českého pravopisu
- pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa
- rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
- rozezná větu jednoduchou od souvětí
- správně píše slova s předponami a předložkami
- zná vyjmenovaná slova a ovládá jejich pravopis
- zná a zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem-

- orientuje se v literárním textu, hledá a pokouší se najít jeho hlavní myšlenku
- ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení
- rozezná základní literární druhy a žánry
- dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury
- má pozitivní vztah k literatuře

5.1.3 Anglický jazyk

Časová dotace předmětu

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
0	2	3	4	4	4	4	4	4

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávání v tomto předmětu předpokládá dosažení úrovně A1 v rámci prvního stupně, po dokončení druhého stupně je předpokládaná úroveň A2, což podle společného evropského referenčního rámce pro jazyky znamená, že žák rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho/jí bezprostředně týkají. Dokáže komunikovat prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh vyžadujících jednoduchou a přímou výměnu informací o známých běžných skutečnostech. Umí jednoduchým způsobem popsat vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkajících se jeho/jejích nejnaléhavějších potřeb.

Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání. **Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.**

V případě početnějších tříd jsou obvykle děleny na vnitřně diferenciované jazykové skupiny s nižším počtem žáků. Výuka probíhá v běžných třídách a v jazykové učebně, současně je také možné využívat učebnu informatiky, kde jsou počítače vybaveny jazykovými programy

Cílem výuky je:

- získávání zájmu o anglický jazyk a utváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu,
- osvojení jazykových znalostí a dovedností a aktivní využití komunikace v cizím jazyce,
- získání schopnosti číst s porozuměním, číst přiměřené texty v daném jazyce,
- porozumění přiměřeně (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí,
- poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti,
- vyhledání nejdůležitějších informací,
- pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život,
- respekt, tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Vyučování cizích jazyků probíhá v těsné návaznosti na český jazyk, výtvarnou, dramatickou a hudební výchovu, zeměpis, dějepis, rodinnou výchovu a matematiku.

Při výuce cizích jazyků klademe důraz především na následující životní kompetence - komunikace, tvořivost, řešení problému a učení.

Převládajícími metodami výuky jsou – samostatná, skupinová, projektová práce a práce ve dvojicích. Na výuku v běžných vyučovacích hodinách navazují akce vztahující se k předmětu – např. návštěvy divadelních představení, filmů, výstav či kontakty s rodilým mluvčím.

Žáci s SPU postupují podle individuálních plánů. Na 1. stupni mají možnost navštěvovat kroužek anglického jazyka a na 2. stupni mají v rámci výuky nabídku cvičení cizího jazyka.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žák:

- využívá pro efektivní učení vhodné metody a způsoby
- efektivně využívá získané informace v procesu učení
- uvádí věci do souvislosti
- plánuje, organizuje a řídí vlastní učení

Kompetence sociální a personální

Žák:

- je schopen plánovat práci skupiny
- požádá o pomoc
- posuzuje a volí různé strategie práce skupiny
- registruje a pozitivně ovlivňuje vztahy ke skupině

Kompetence občanské

Žák:

- je schopen se vcítit do situací ostatních lidí
- seznamuje se se zvyky v anglicky mluvících zemích, a učí se je porovnávat se zvyky u nás

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory
- aktivně naslouchá, vhodně reaguje, účinně se zapojuje do diskuze
- rozumí různým typům textů a záznamů a jiným komunikačním prostředkům

Kompetence k řešení problému

Žák:

- vyhledává informace vhodné k řešení problému
- objevuje různé varianty řešení
- samostatně řeší problémy

Kompetence pracovní

Žák:

- adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- umí určit oblasti, ve kterých může využít anglický jazyk

Kompetence digitální

Žák:

- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- využívá digitální technologie při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- vytváří a upravuje digitální obsah

Ročník: II.

Výstup z RVP:

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

žák

- vyslovuje foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
- zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení

POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

- rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje
- rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům
- rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci
- porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální oporu

MLUVENÍ

žák

- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného
- použije základní zdvořilostní obraty

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

- čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby
- rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Rozvoj řečových dovedností a správné výslovnosti.	Žáci pojmenují základní barvy. Žáci se dokáží zeptat „Jak se jmenuješ?“ a na otázku odpovědět. Umí napočítat do 10 a čísla samostatně použít. Dokáží říct, kolik je jim let a zeptat se na věk. Žáci umí zazpívat abecedu a současně vědí, které písmeno právě vyslovují. Pojmenují členy rodiny z učebnice Happy House.	Barvy What´s your name? Čísla 1-10 How old are you? Abeceda Rodina – Happy house	
Rozvoj mluveného projevu a poslechu. Rozšíření slovní zásoby. Osvojení tvory vět se slovesem umět.	Umí použít pomocné sloveso can v jednoduchých oznamovacích, záporných větách a otázkách. Dokáže pojmenovat nejznámější zvířata žijící v safari. Používá základní pozdravy. Výroba malé knihy.	1. PLAYROOM SAFARI Sloveso can/can´t. Zvířata v safari. Slovesa pohybu: jump, dance, clap, stamp your feet, freeze, run, climb, fly Hello - Goodbye	
Upevnění slovní zásoby a mluveného projevu.	Pojmenuje předměty ve třídě pomocí vazby This is my/your. Používá neurčitý člen. Umí odpovědět na otázku „Co je to?“ celou větou. Rozumí a odpoví otázkám učitele. Výroba malé knihy.	2. SCHOOL TIME Školní pomůcky. This is my/ your ... Neurčitý člen. It is/It isn´t. How many?	
Rozvoj řečových dovedností.	Rozšíření slovní zásoby týkající se jídla a pití. Žák rozumí otázce se slovesem mít rád a sám dokáže vytvořit větu o tom co má a nemá rád. Dokáže reagovat na položenou otázku a za pomoci vizuální opory na ni odpovědět. Výroba malé knihy.	3. I´M HUNGRY Jídlo a pití. Sloveso mít rád: I like/I don´t like. Do you like?	

Seznámení s tradičními dětskými hračkami v anglicky mluvících zemích.	Žáci pojmenují základní hračky.	CULTURE - Hračky.	
Popis obličeje a základních smyslů člověka.	Žák umí popsat části obličeje. Používá základní tvar slovesa mít ve větě. Dokáže popsat 5 základních smyslů člověka.	4. HAPPY FACES Části obličeje. Sloveso mít: I have got/ I´ve got. Slovesa: see, hear, taste, smell, touch.	
Popis obrázku a místa.	Rozšíření slovní zásoby týkající se domu a jeho okolí. Porozumí položené otázce a dokáže na ni odpovědět. Používá popis místa. Vyjádří polohu předmětů pomocí předložek. Výroba malé knihy.	5. MY HOUSE Základní otázka: Where is/Where´s ...? Sloveso být: Is it ...? Popis místa. Předložka: in. Místnosti v domě.	
Seznámení se zvířaty v anglicky mluvících zemích.	Popíše zvířata vyskytující se v zahradě.	CULTURE – In my garden Zvířata v zahradě.	
Tvoření jednoduchých vět.	Žák se umí zeptat a odpovědět, co nosí v létě. Žák rozumí základním pokynům učitele a provádí je. Dovede popsat jaké je počasí na obrázku. Výroba malé knihy.	6. SUMMERTIME Oblečení. I´m wearing…/Are you wearing…? Základní pokyny. Počasí.	
Popis každodenních činností. Tvoření správných tvarů.	Rozšíření slovní zásoby týkající se hraček. Používá přítomný čas průběhový v1.os. č.j.	7. PLAYTIME Venkovní hračky. Slovesa pohybu. Přítomný čas průběhový.	

Seznámení s tradicí oslav Vánoc a Velikonoc v anglicky mluvících zemích.	Porozumí základním slovíčkům popisující vánoce. Seznámí se se základní slovní zásobou spojenou s Velikonocemi.	FESTIVALS Vánoce Velikonoce	
Rozvoj řečových dovedností a správné výslovnosti.	Žáci pojmenují základní barvy. Žáci se dokáží zeptat „Jak se jmenuješ?“ a na otázku odpovědět. Umí napočítat do 10 a čísla samostatně použít. Dokáží říct, kolik je jim let a zeptat se na věk. Žáci umí zazpívat abecedu a současně vědí, které písmeno právě vyslovují. Pojmenují členy rodiny z učebnice Happy House.	Barvy What´s your name? Čísla 1-10 How old are you? Abeceda Rodina – Happy house	

METODY, FORMY	Poslech audionahrávek, vizuální podpora výuky, didaktické hry. Samostatná práce, skupinová práce, práce ve dvojici.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	Čj - otázka, oznamovací věta, zápor, odpověď. Čj - sloh - popis věcí, místnosti, výroba knihy. Člověk a jeho svět – zvířata, tradice, kultura. M – počítání. Umění a kultura- barvy a oblečení, zpívání. Člověk a svět práce – výroba kartiček.

Ročník: III.
Výstup z RVP:

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI
žák
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
- zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
- píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

POSLECH S POROZUMĚNÍM
žák
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

MLUVENÍ
žák
- zapojí se do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- používá jednoduché zdvořilostní fráze při setkání a představování, pozdraví a rozloučí se

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM
žák
- vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Pochopení obsahu krátkých vět a otázek.	Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele a reaguje na ně verbálně i neverbálně.	Příkazy: listen, poin at, count, say,look at,sit down, stand up,come in	
Znalost základních konverzačních frází při seznamování. Počítání předmětů, osob.	Představí se, dokáže pozdravit a rozloučit se. Zeptá se, jak se druhé osobě daří. Zná a užívá základní číslovky	WELCOME TO HAPPY STREET Hello! - What´s your name? - How are you? - Bye! Číslovky 0-10 Počítání	
Osvojení nové slovní zásoby k tematickému celku. Znalost barev Schopnost zeptat se na název věcí a vytvořit odpověď. Správná výslovnost získané slovní zásoby.	Dokáže popsat některé školní pomůcky, zná názvy běžných barev a umí vyjmenovat dny v týdnu. Vytvoří jednoduchou otázku a odpověď (What´s this? It´s a …) Tvoří základní tvary množného čísla podstatných jmen.	AT SCHOOL Školní pomůcky. Barvy What´s this? It´s a … Množné číslo Člen neurčitý Dny v týdnu	
Rozvoj mluveného projevu.	Pojmenuje základní hračky. Vytvoří větu pomocí slovesa TO BE oznamovací i tázací. Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele a reaguje na ně verbálně i neverbálně.	AT HAPPY HOUSE Hračky Sloveso to be – v krátké otázce Is it a...? a odpovědi (kladné i záporné) Příkazy: hands up, hands down, stand up, sit down, turn around, touch your head	

Sestaví velmi jednoduchou otázku a odpověď.	Jednoduchým způsobem dokáže sdělit informaci týkající se jeho samotného a odpoví na krátkou otázku. Rozehraje krátký a jednoduchý dialog.	AT THE SHOP Jídlo Otázka: Do you like…? Odpověď: I like….I don't like… Healthy/unhealthy food Otázka: Can I have (ten bananas), please?	
Tvoření správných tvarů.	Užívá slovesný tvar - mám Vyjmenuje osobní zájmena.	AT THE PARK Hračky a dopravní prostředky Osobní zájmena Sloveso HAVE GOT v otázce a kladné i záporné odpovědi (ve všech tvarech) Číslovky 11-20	
Rozlišení významu předložek.	Umí pojmenovat místnosti a jejich vybavení. Dokáže reagovat na položenou otázku a za pomoci vizuální opory na ni odpovědět. Vyjádří polohu předmětů pomocí předložek.	GREG´S FLAT Nábytek a místnosti Předložky: in, on, under Otázka: Is it on…? Odpověď: It is/isn´t on… Otázka: Where's the…? Odpověď: The book's on.. Přivlastňovací ´s.	
Zdokonalení ústního projevu.	Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. Osvojí si a umí používat základní slovní zásobu při popisu osoby; popíše osobu. Používá správné tvary sloves have got a to be	IN THE STREET Názvy osob: a baby, a boy, a girl, a woman, a man Popis postavy Přídavná jména: big, small, long, short, blond, black, brown, fat, thin, tall short, young, old Sloveso have got (oznamovací věta, zápor, otázka). (He/She´s got long black hair) Sloveso TO BE (He´s young) ve všech tvarech oznamovací věty kladné a záp.	

Rozvoj řečových dovedností.	Pozná běžné části oblečení; popíše, co má na sobě. Odpoví na jednoduchou otázku: What are you wearing?	IN THE PLAYGROUND Oblékání. Otázka: Whose (T-shirt) is this? Odpověď: It´s (Greg´s). Otázka: What are you wearing? Odpověď: I´m wearing (a red skirt)	
Zdokonalení výslovnosti a intonace.	Reprodukuje říkanky, písničky, jiné texty.	Říkanky, písničky, dialogy.	
Rozšíření znalostí o kultuře v anglicky mluvících zemích	Pojmenuje základní svátky v anglicky mluvících zemích a jejich tradice.	FESTIVALS (Halloween, Christmas, Easter)	

METODY, FORMY	Poslech audionahrávek, čtení textu. Písemné procvičování. Samostatná, skupinová práce, práce ve dvojici.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	Čj - otázka, oznamovací věta, zápor, odpověď. Čj - sloh - popis osoby, věci, místnosti. Č PRV - anglicky mluvící státy, dopravní výchova, anglická měna, lidské tělo, domov, délka. Výchova ke zdraví - zdravé a nezdravé potraviny, pohyb. VV - barvy, obrazy, projekty

Ročník: IV.
Výstup z RVP:

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI
Žák:

- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
- píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

POSLECH S POROZUMĚNÍM
Žák:

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

MLUVENÍ
Žák:

- používá jednoduché fráze při komunikaci s vrstevníky a zapojí se do jednoduchých rozhovorů
- užívá prakticky číslo 0-100
- pojmenuje lidi, předměty a činnosti, se kterými se běžně setká v každodenním životě
- popíše ústně, jednoduchým způsobem dění kolem lidí a věcí se ve svém nejbližším okolí
- s písemnou nápovědou uvede informace o osobě, o svém nejbližším okolí a o lidech kolem sebe
- získává a předává základní informace o sobě, o lidech, o škole, věcech, činnostech a dění v každodenním životě kladením jednoduchých otázek
- se zeptá kamaráda na jeho zájmy a aktivity a na stejnou otázku odpoví

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM
Žák:

- vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí obsahu jednoduchého čteného textu - komiksovým příběhům svých vrstevníků z každodenního života a tématům ze života a kultury Velké Británie a jiných zemí světa

PSANÍ
Žák:

- napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života
- vyplní osobní údaje do formuláře

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Spojení mluvené a psané podoby téhož slova či slovního spojení.	Žák zopakuje probrané učiva ze 3. ročníku, zejména slovesa TO BE a HAVE GOT Naučí se anglickou abecedu, hláskuje delší slova.	1. WHERE´S FLOSSY? - Opakování učiva 3. ročníku - Abeceda, spelování. - Ukazovací zájmena - *this, that, these, those*	
Sdělení základních informací o sobě, rodině a škole.	Hledá členy rodiny na obrázku, pojmenuje je, zeptá se na ně. Stupňování přídavných jmen - 2. stupeň. Rozumí a používá číslovky 0-100.	2. THE PRESENTS - Členové širší rodiny - Porovnávání věku - *older a younger* - Přivlastňovací zájmena - *his, her* - Numbers 20-100 - Otázka s: *How many, Who´s, Have you got*	
Porozumění pokynům a otázkám učitele. Vytvoření a porozumění krátkého textu na konkrétní téma. Sestavení krátkých vět na dané téma.	Umí pojmenovat běžné potraviny, ovoce a zeleninu. Sestaví svůj denní program, hovoří o činnostech pravidelně se opakujících. Zeptá se, kolik je hodin, odpoví na tuto otázku. Popíše, co rád dělá, co nerad dělá. Správně používá předložku u hodin. Sloveso CAN a CAN´T.	3. SHOPPING FOR MUM - Slovná zásoba - jídlo, ovoce a zelenina Otázky a odpovědi se slovesem *Like* - otázka s: *Can I have ...* - healthy – unhealthy food - *some* a *any* v oznamovací větě Příslovce četnosti - *sometimes, always* a *never* Slovní zásoba – denní program Hodiny - celá a půl	

Vytvoření jednoduchého sdělení. Schopnost jednoduché konverzace	Umí pojmenovat běžná zvířata v domácnosti i v ZOO. Jednoduchý popis vzhledu zvířat. Hovoří o zvířatech, řekne, kde žijí, co jí, popíše vybrané zvíře.	4. ARE THEY MONKEYS? - otázka se slovesem *To be* - slovní zásoba - zvířata - předložky místa - *next to, between, opposite, in front of, behind* - otázka s *Where is/are ...* - přídavná jména – 2. stupeň	
Vytvoření jednoduchého sdělení. Schopnost jednoduché konverzace. Porozumění krátkým textům z běžného života.	Zeptá se v obchodě na cenu zboží. Umí pojmenovat důležité budovy a obchody ve městě. Zeptá se a odpoví na umístění. Zná způsoby dopravy. Popíše město podle obrázku. Sdělí adresu	5. KITES - vazba there is/are, zápor, otázka. - slovní zásoba - obchody - directions, druhy dopravy - Where do you live? - určování ceny; nákupy. - otázka s: *How much ...* - currency	
Zapojí se do jednoduchých rozhovorů.	Umí vyjmenovat volnočasové aktivity a dny v týdnu. Správně používá předložku u dnů v týdnu.	6. DAD AT THE SPORTS CENTRE - slovní zásoba - sporty - dny v týdnu - programy v televizi - EAC - My favourite book	
Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy. Rozumí jednoduchým pokynům.	Umí pojmenovat běžná povolání a nástroje s nimi spojené, popis činnosti běžných povolání. Otázka a zápor v přítomném čase prostém u plnovýznamových sloves ve 3.os.č.j. Uvede čas.	7. WE´RE LATE - slovní zásoba - profese - přítomný čas prostý se zaměřením na 3.os.č.j. - hodiny - čtvrt a třičtvrtě	

Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu. Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života. Pojmenuje a popíše danou situaci.	Hovoří o počasí v jednotlivých obdobích roku. Zeptá se na počasí, odpoví. Správně používá předložku u měsíců v roce a ročních období. Seznámí se s tvořením přítomného času průběhového a jeho užitím ve větách. Popíše situaci, která právě probíhá, zeptá se, odpoví.	8. IT´S SNOWING - slovní zásoba - počasí, roční období, měsíce v roce - přítomný čas průběhový	
Základní znalost reálií.	Ví, jak v anglicky mluvících zemích slaví Vánoce, Velikonoce a další významné dny.	Významné svátky a dny v anglicky mluvících zemích	

METODY, FORMY	Procvičování ústní i písemné. Samostatná, skupinová práce, práce ve dvojicích. Poslech audionahrávek, zhlédnutí videoukázek. Používání slovníku.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	Český jazyk (1. a 6. lekce), Člověk a jeho svět - prvouka/rodinná výchova (2. lekce), Výchova ke zdraví (3. lekce), Člověk a jeho svět - prvouka/přírodověda, věda (4. a 9. lekce), Člověk a jeho svět - prvouka/zeměpis (5., 7. a 8. lekce), Matematika (8. lekce)

Ročník: V.
Výstup z RVP:

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI
Žák:

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
- zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
- píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

POSLECH S POROZUMĚNÍM
Žák:

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a jednoduchým větám**,** pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

MLUVENÍ
Žák:

- zapojí se do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM
Žák:

- vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI
Žák:

- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

PSANÍ
Žák:

- napíše krátký text; s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Rozlišení užití různých podob neurčitého členu podle zvukové podoby podstatného jména; procvičení správného použití. Opakování a prohloubení znalostí týkajících se tvorby množného čísla. Upevnění dříve nabytých znalostí. Porozumění čtenému / vyslechnutému textu. Seznámení se s fonetickými znaky. Uvědomění si důležitosti správné výslovnosti. Procvičení hláskování a uvědomění se jeho významu.	Používá pravidla užití neurčitého členu v praxi; správně formuluje odpověď na jednoduchou otázku; tvoří jednoduché dialogy. Správně tvoří pravidelné množné číslo podstatných jmen; seznámí se s novými příklady nepravidelného množného čísla. Pojmenuje předměty nacházející se ve třídě. Získá a sdělí (písemně i ústně) informace ze čteného / vyslechnutého textu. Popíše obrázek. Opakuje slova a krátké texty z nahrávky / po učiteli se správnou výslovností, intonací a rytmem; Vyjmenuje abecedu; vysvětlí význam hláskování; hláskuje známá i neznámá slova; zapíše slova podle diktátu.	1. ÚVOD - člen neurčitý - množné číslo - čísla 1 – 100 - výslovnost krátkých a dlouhých samohlásek - ve třídě - abeceda, hláskování	

Systematické procvičování přítomných tvarů slovesa be a vyjádření vlastnictví. Řešení standardních řečových situací. Porozumění čtenému / vyslechnutému textu. Seznámení se se slovním a větným přízvukem. Upevnění a rozšíření dříve nabytých znalostí.	Doplní správné tvary slovesa be do všech druhů vět; logicky používá tvary zájmen; formuluje jednoduchá sdělení. Zeptá se a podá informace o věku, adrese, datu narození a telefonním čísle. Získá a sdělí (písemně i ústně) informace ze čteného / vyslechnutého textu. Opakuje slova z nahrávky / po učiteli se správnou výslovností; rozpozná vzory slovního přízvuku; zapíše přízvuk ve slovech a větách. Vyjmenuje dny v týdnu a měsíce v roce; rozpozná nejznámější země a města na mapě a pojmenuje je.	2. PŘÁTELÉ A RODINA - sloveso be a jeho přítomné tvary - přivlastňovací zájmena a přivlastňovácí pád - poskytnutí osobních informací - moje rodina - dny v týdnu, měsíce v roce zeměpisné názvy: státy, města	
Systematické procvičování přítomných tvarů slovesa have got. Opakování již známých přídavných jmen a prohloubení znalostí o nich. Rozvoj slovní zásoby. Porozumění čtenému / vyslechnutému textu. Seznámení se s dalšími fonetickými symboly.	Doplní správné tvary slovesa have got do všech druhů vět; formuluje jednoduchá sdělení ústně i písemně. Popíše věci kolem sebe; tvoří krátké dialogy a napíše krátký text. Vyjmenuje dopravní prostředky, domácí zvířata a školní předměty podle vizuální i verbální podpory; užívá slovní zásobu pro sdělení informací; tvoří krátké dialogy; poskytne odpovědi na otázky. Získá a sdělí (písemně i ústně) informace ze čteného / vyslechnutého textu. Přečte text nahlas se správnou výslovností a přeloží ho. Opakuje slova a krátké texty z nahrávky / po učiteli se správnou výslovností, intonací a rytmem; rozliší podobné hlásky.	3. MŮJ SVĚT - sloveso have got a jeho přítomné tvary - přídavná jména a jejich pozice ve větě - dopravní prostředky - domácí mazlíčci - školní předměty a rozvrh hodin - výslovnost souhlásek a intonace	

Upevnění znalosti a dovednosti určování času a doplnění o nové aspekty. Rozvoj aktivní slovní zásoby v oblasti předložkových vazeb a tematických celcích sport, denní režim a volný čas. Systematické procvičování přítomného času prostého. Porozumění čtenému / vyslechnutému textu. Rozvoj dovednosti mluvení. Rozšíření poznatků o výslovnosti.	Sdělí a zaznamená čas; tvoří krátké dialogy a a věty. Správně používá časové předložky v běžných časových předložkových vazbách; pojmenuje sporty a různé aktivity podle vizuální předlohy nebo verbální podpory. Vyjmenuje časové výrazy typické pro přítomný čas prostý; doplní správné tvary sloves do všech druhů vět; uvědomí si výjimečný tvar slovesa u třetí osoby jednotného čísla; formuluje jednoduchá sdělení ústně i písemně. Získá a sdělí (písemně i ústně) informace ze čteného / vyslechnutého textu; rozumí otázkám a při odpovědích využívá znalosti přítomného času průběhového. Popíše svůj typický den a sdělí informace o způsobu trávení volného času; na stejné téma je schopen promluvit i o jiných lidech. Opakuje slova a krátké texty z nahrávky / po učiteli se správnou výslovností, intonací a rytmem; rozpozná podobné hlásky.	4. ČAS - udání času - předložky času on a at - přítomný čas prostý - můj typický den - volný čas a sport - výslovnost samohlásek, intonace a rytmus	

Rozvoj produktivních řečových dovedností. Systematické procvičování modálního slovesa can. Osvojení nové slovní zásoby. Porozumění čtenému / vyslechnutému textu. Rozvoj správné výslovnosti.	Popíše město, dům nebo byt podle obrázku / náčrtku; využívá znalosti vazby there is / are a slovní zásoby osvojené nově i v předchozích ročnících. Doplní správné tvary slovesa can do všech druhů vět; formuluje jednoduchá sdělení ústně. Pojmenuje části domu podle vizuální předlohy; hovoří podrobněji o vybavení jednotlivých částí; vyjmenuje místa ve městě a tvoří krátké dialogy. Získá a sdělí (písemně i ústně) informace ze čteného / vyslechnutého textu. Přečte text nahlas se správnou výslovností a přeloží ho. Opakuje slova a krátké texty z nahrávky / po učiteli se správnou výslovností, intonací a rytmem; rozpozná podobné hlásky.	5. MÍSTA - vazba there is / are - modální sloveso can /can‘t - předložky místa - domov – byt / dům, jeho části a vybavení - místa ve městě - výslovnost samohlásek a souhlásek, přízvuk ve slovech	

Rozvoj produktivních řečových dovedností. Rozvoj receptivních řečových dovedností. Systematické procvičování a upevňování znalosti přítomného času prostého. Rozšiřování aktivní slovní zásoby.	Ústně popíše postavy na obrázku; zaměří se na stavbu těla, barvu vlasů a očí, zvláštní znaky a oblečení; využije své znalosti sloves *to be* a *have got*. Rozumí vyslechnutému / čtenému textu; porozumění dokáže vhodnou verbální reakcí. Přečte text nahlas se správnou výslovností a přeloží ho. Při tvorbě všech druhů vět využívá předchozí znalosti přítomného času průběhového; dbá na správné tvary a je si vědom pravopisných odlišností u některých sloves. Vhodně používá vhodnou slovní zásobu pro popis lidí; pojmenuje oblečení a povolání podle vizuální předlohy. Neznámé výrazy v učebním textu přeloží pomocí slovníku.	6. LIDÉ - popis lidí - povolání - výslovnost samohlásek, seznámení s fonetickými znaky, slabiky - přítomný část prostý - princip tvoření přítomného času průběhového, užití ve větě	

METODY, FORMY	Procvičování ústní i písemné. Samostatná, skupinová práce, práce ve dvojicích. Poslech audioukázek, zhlédnutí videoukázek. Procvičování na PC. Práce se slovníkem.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	Člověk a příroda - části těla. M - Určování času. Čj - Můj oblíbený den, popis místa, časování sloves. Vv - Můj dům, můj pokoj.

Ročník: VI.
Výstup z RVP:

POSLECH S POROZUMĚNÍM
Žák:
- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně
- rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat

MLUVENÍ
Žák:
- zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
- vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života
- stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace.

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM
Žák:
- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech
- rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace

PSANÍ
Žák:
- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- reaguje na jednoduché písemné sdělení

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Rozvinutí dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci. Upevnění dříve nabytých znalostí.	Zopakuje slovní zásobu i gramatiku k ústní i písemné komunikaci vztahující se k dříve probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím.	OPAKOVÁNÍ - slovní zásoba a gramatika 3 - 5 třídy	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace
Porozumění základním informacím. Orientace v běžných životních situacích. Rozvoj dovednosti psaní.	Žák se představí, poskytne osobní informace, vyhledá informace v autentických materiálech. Dorozumí se v běžné formální i neformální situaci. Rozumí jednoduchým poslechovým textům, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. Popíše člověka a školní třídu.	ÚVOD - pozdravy a představování - poskytnutí osobních informací - formulář - sport - škola - ve třídě - vazba *there is / are* - *some* a *any* - ukazovací zájmena	
Orientace v čase a v běžných životních situacích. Aktivní používání přítomného času prostého.	Vyjmenuje časové výrazy typické pro přítomný čas prostý; dokáže vytvořit kladnou větu, otázku, zápor i krátkou odpověď u přítomného času prostého. Používá tvar –s u slovesa ve třetí osobě jednotného čísla přítomného času prostého. Získá a sdělí (písemně i ústně) informace ze čteného / vyslechnutého textu. Rozumí otázkám a při odpovědích využívá znalosti přítomného času prostého. Používá přivlastňovací zájmena. Formuluje jednoduchá sdělení ústně i písemně.	MŮJ ŽIVOT - přítomný čas prostý - příslovce četnosti - řadové číslovky - měsíce v roce - data - moje rodina a rok mého života - denní, měsíční, roční program - bydlení - rozvíjení výslovnosti a schopnosti - rozlišování hlásek	
		ZVÍŘATA A DOMÁCÍ MAZLÍČCI - přídavná jména	

Správné použití přídavných jmen, zájmen, množného čísla a přítomného času průběhového.	Vyjmenuje časové výrazy typické pro přítomný čas průběhový; dokáže vytvořit kladnou větu, otázku, zápor i krátkou odpověď. Pojmenuje domácí i divoká zvířata. Používá přídavná jména na správné pozici ve větě. Seznámí se s novými příklady nepravidelného množného čísla podstatných jmen. Pochopí rozdíl mezi osobními zájmeny v podmětném a předmětném tvaru a správně je doplňuje do vět.	- osobní, přivlastňovací a tázací zájmena - přítomný čas průběhový - popis zvířat - rozdíly v pravopisu a výslovnosti anglických slov - způsobové sloveso MUST	
Aktivní používání minulého času slovesa být, pravidelných a nepravidelných sloves.	Vypráví jednoduchý příběh či událost. Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace. Pochopí rozdíl mezi minulým časem prostým u pravidelných a nepravidelných sloves. Seznámí se s pravidly výslovnosti u minulého času pravidelných sloves.	PRÁZDNINY - minulý čas slovesa být - minulý čas prostý, pravidelná a nepravidelná slovesa	
Porozumění základním informacím a reagování na témata za použití gramatiky. Orientace v běžných životních situacích. Popis děje nebo činnosti. Rozvoj dovednosti psaní.	Zná pojmenování běžně konzumovaných potravin. Správně formuluje a popíše jednoduchý pracovní postup, který se týká osvojovaného tématu - přípravu pokrmu. Uvede některá typická jídla; zná názvy obchodů; přečte jídelní lístek a objedná jídlo. Napíše jednoduchý text - recept.	JÍDLO - v restauraci - recepty - potraviny - rozšíření slovní zásoby - počitatelná a nepočitatelná podstatná jména - vyjádření množství u počitatelných a nepočitatelných podstatných jmen - použití členu určitého *the*, neurčitého *a/an* a zájmena *some* - výslovnost a přízvuk ve složených výrazech	

Rozšíření slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci a jejich správnému formulování; rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti. Rozvíjení schopnosti rozlišovat sluchem i používat prvky fonologického systému jazyka a přízvuk ve slovech a složených výrazech.	Tvoří krátké dialogy na téma nákupu v obchodě; zeptá se na základní informace (na zboží, ceny) a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích. Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace na téma restaurace, obchod, nákupy a dokáže ji stručně reprodukovat. Uvědomuje si rozdíl mezi počitatelnými a nepočitatelnými podstatnými jmény a procvičuje tyto informace v krátkých dialozích. Seznámí se s dalšími fonetickými symboly a s rozdíly přízvuku českých a anglických slov.	- rozdílnost a podobnost některých hlásek v souvislosti s jejich psanou formou	
Rozšíření znalosti reálií anglicky mluvících zemí a uvědomění si a tolerance multikulturních odlišností. Systematické procvičování nových gramatických prvků. Rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru s určitou tolerancí chyb, které nenarušují smysl sdělení a porozumění. Rozšíření slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci a jejich správnému formulování; rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti.	Pracuje s mapou. Vyhledá a ukáže na mapě známá místa v anglicky mluvících zemích. Podá základní informace o místním životě; uplatní vlastní zkušenosti z cest. Rozumí informacím v odpovídajících poslechových textech, jsou-li pronášeny zřetelně a dokáže je stručně reprodukovat. Rozumí odpovídajícím písemným textům a vyhledá v nich požadované informace. Dorozumí se v běžných každodenních situacích. Mluví na téma oblečení a doplňky a jejich nákup; popíše své oblečení a doplňky např. podle barvy a vzhledu. Seznámí se s dalšími fonetickými symboly a s rozdíly přízvuku v českých a anglických slovech.	VÍTE TO? - Spojené Království Velké Británie a Severního Irska, Irská republika - toponyma - slovní zásoba - stupňování přídavných jmen - 2. stupeň - stupňování přídavných jmen - 3. stupeň - přídavná jména - porovnávání, použití v ustálených vazbách - oblečení, kdy si co oblékáme a proč - četba příběhu/povídky - výslovnost a přízvuk ve slovech	

Rozvoj dovednosti čtení a porozumění textu. Porozumění souvislejším projevům a sdělení hlavních myšlenek. Rozvoj poslechové dovednosti. Rozvíjení schopnosti rozlišovat sluchem i používat prvky fonologického systému jazyka a slovní přízvuk.			
Systematické procvičování nových gramatických prvků. Rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru s určitou tolerancí chyb, které nenarušují smysl sdělení a porozumění Porozumění jednoduché konverzaci; orientace v běžných životních situacích. Rozšíření slovní zásoby k ústní komunikaci; rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti. Rozvíjení schopnosti rozlišovat sluchem i používat některé prvky fonologického systému jazyka.	Seznámí se s pravidly tvoření a používání příslovcí a způsobového slovesa must/have to a používá a obměňuje je. Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace na téma volný čas a záliby; při odpovědích využívá znalostí pro zdvořilou konverzaci; vyžaduje a podává jednoduché informace. Tvoří krátké dialogy na téma zájmová činnost ve volném čase. Vyjmenuje časové situace typické pro použití vazby to be going to ; dokáže od ní vytvořit kladnou větu, otázku, zápor i krátkou odpověď. Používá vazbu to be going to v praxi. Rozumí otázkám a při odpovědích využívá znalosti vazby to be going to.	ZÁBAVA - způsobové sloveso must/ *have to* - příslovce způsobu - příslovce opakovanosti děje - zdvořilý dotaz - návrh - volný čas a záliby; zájmová činnost ve volném čase - rozlišování a výslovnost hlásek a některých samohlásek. - vazba *to be going to*	

Upevnění dříve nabytých znalostí. Systematické procvičování nového gramatického prvku (budoucího času); rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru s určitou tolerancí chyb, které nenarušují smysl sdělení a porozumění.			

METODY, FORMY	Střídání forem výuky. Samostatná, skupinová práce, práce ve dvojici. Práce s učebnicí, pracovním sešitem, slovníkem, mapou a ICT.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	Vko, Př, M, Z, D, VV, HV, PČ,

Ročník: VII.

Výstup z RVP:

POSLECH S POROZUMĚNÍM
Žák:

- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně
- rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci, která se týká osvojovaných témat

MLUVENÍ
Žák:

- zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích
- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
- vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM
Žák:

- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech
- rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace

PSANÍ
Žák:

- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- reaguje na jednoduché písemné sdělení

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Upevnění dříve nabytých znalostí.	Opakuje si slovní zásobu i gramatiku vztahující se k dříve probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím. Orientuje se a používá jazyk v přítomnosti (přítomný čas prostý a průběhový) a v minulosti (minulý čas prostý).	OPAKOVÁNÍ - slovní zásoba a gramatika 6. třídy	Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech.
Aktivní používání minulého času, pravidelných a nepravidelných sloves.	Tvoří všechny druhy vět v minulém čase. Pojmenuje členy rodiny.	DOMOV A RODINA - minulý čas prostý - pravidelná a nepravidelná slovesa - členové rodiny - fráze pro vyjádření žádosti	
Správné použití přítomného času průběhového pro vyjádření budoucnosti.	Rozlišuje budoucí situace a podle nich správně volí jazykové prostředky.	VOLNÝ ČAS - přítomný čas prostý a průběhový - přítomný čas průběhový pro vyjádření naplánovaných aktivit v budoucnosti - tvorba souvětí; základní spojky	
Aktivní používání slovesa budoucího času.	Sdělí plány do budoucna. Popíše své představy o světě za několik let	SVĚT ZÍTŘKA - sloveso will k vyjádření budoucího času a nabídky a náhlého rozhodnutí - vyjádření předpovědi pomocí (I think / don’t think / hope) - vazba going to pro vyjádření budoucích plánů - dopravní prostředky a cestování	
Aktivní používání minulých časů.	Vypráví příběh z minulosti.	ZPRÁVY Z MINULOSTI - minulý čas prostý a průběhový - živelné katastrofy - detektivní příběh	

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Porozumění čtenému a vyslechnutému textu. Upevnění a rozšíření znalostí užití členu určitého. Rozvoj mluveného projevu. Rozvoj písemného projevu.	Rozumí zřetelně vyslovované konverzaci. Zeptá se na požadovanou informaci. Poskytne odpověď. V psaném projevu nepodává informace pouze ve formě jednoduchých vět; tvoří i složitější souvětí. Pracuje s mapou.	LONDÝN - užití *the* u zeměpisných názvů - zajímavosti v Londýně - udání směru	
Aktivní používání předpřítomného času prostého	Umí správně použít gramatická pravidla při tvoření předpřítomného času.	ZKUŠENOSTI - předpřítomný čas - užití ever / never - filmové / knižní žánry a recenze - fráze pro vyjádření rozhodnutí a odmítnutí	
Opakování a rozšíření předchozích znalostí modálních sloves.	Rozliší použití slovesných časů minulého prostého a průběhového, správně tvoří všechny druhy vět. Utřídí si poznatky o způsobových slovesech.	SPOLEČNOST A JEJÍ PROBLÉMY - ustálené vazby - způsobová slovesa - frázová slovesa - problémy náctiletých i dospělých - poskytnutí rady - vyjádření pocitů a nálad	
Rozšíření znalosti reálií anglicky mluvících zemí a uvědomění si a tolerance multikulturních odlišností.	Zná slovní zásobu vztahující se k tradičním oslavám významných svátků a dnů v anglicky mluvících zemích; jednoduše sdělí informace; odpoví na otázky.	Významné svátky a dny v anglicky mluvících zemích.	

METODY, FORMY	Střídání forem výuky. Samostatná, skupinová práce, práce ve dvojici. Práce s učebnicí, pracovním sešitem, slovníkem, mapou a ICT.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	ČJ, VkZ, Z, D, VV, HV

Ročník: VIII.
Výstup z RVP:

POSLECH S POROZUMĚNÍM
Žák:
- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně
- rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat

MLUVENÍ
Žák:
- zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
- vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM
Žák:
- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech
- rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace

PSANÍ
Žák:
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- reaguje na jednoduché písemné sdělení

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Aktivní používání přítomných časů a času budoucího.	Rozliší použití přítomného času prostého a průběhového. Tvoří správně všechny druhy vět v čase přítomném a budoucím.	OPAKOVÁNÍ - přítomné časy - will / going to	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace
Rozšíření znalostí minulých časů.	Rozšíří si slovní zásobu tvorbou nových slovních spojení, tvoří věty o minulosti s vazbou *used to*. Užívá běžné fráze a slovní zásobu spojené s nakupováním oblečení. Vyjádří množství za použití výrazů *too/enough.*	ŽIVOT V MINULOSTI - minulý čas prostý a průběhový - vazba used to STYL A MÓDA - slovní zásoba: oblečení a móda - vyjádření množství pomocí too/enough - nákup oblečení	
Aktivní používání předpřítomného času prostého, pravidelných a nepravidelných sloves.	Umí správně použít gramatická pravidla tvorby předpřítomného času; správně tvoří všechny druhy vět. Rozlišuje použití minulého času a času předpřítomného. Uvědomí si souvislost příslovcí *yet, already, never, ever, so far* a časových předložek *since* a *for.* Umí napsat filmovou / knižní recenzi a pojmenovat jednotlivé žánry.	KULTURA, FILM A LITERATURA - předpřítomný čas prostý, minulý čas prostý - pravidelná a nepravidelná slovesa - filmové / knižní žánry - filmová / knižní recenze - ukázky z literatury anglicky tvořících autorů	
Rozšíření znalostí o lidském těle a zdravém životním stylu. Rozšíření slovní zásoby o vztažná zájmena.	Poskytne radu týkající se složitých životních situací, zdravého životního stylu a žádoucího chování při nemoci. Pojmenuje části těla.	PÉČE O ZDRAVÍ - u lékaře - části těla, léčba - stravovací návyky - vztažná zájmena	

Aktivní používání slovesných tvarů v čase minulém, přítomném a v budoucnosti.	Rozšíří si slovní zásobu tvorbou gerundia. Popíše situaci a obrázek za použití správně vytvořených přídavných jmen. Vytvoří správné tvary sloves ve všech časech.	HRDINOVÉ - gerundium (sloveso ve vazbě s -ing nebo infinitivem) - přídavná jména - popis situace a obrázku	
Rozšíření slovní zásoby a znalostí o životním prostředí.	Rozšíří si slovní zásobu tvorbou trpného rodu. Umí popsat živelné pohromy za použití správných výrazů. Vyjmenuje a popíše postupy třídění odpadu a jiných druhů ochrany přírody.	ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ - trpný rod - živelné pohromy - třídění odpadu - ochrana přírody	
Aktivní používání podmínkových vět. Rozšíření slovní zásoby o frázová slovesa.	Poskytne radu týkající se složitých situací ve vztazích. Vytvoří podmínkové věty. Aktivně používá frázová slovesa ve větách.	VZTAHY - přátelství - podmínkové věty - frázová slovesa	

METODY, FORMY	Střídání forem výuky. Samostatná, skupinová práce, práce ve dvojici. Práce s učebnicí, pracovním sešitem, slovníkem, mapou a ICT.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	Vko, Př, M, Z, D, VV, HV, PČ,

Ročník: IX.
Výstup z RVP:

POSLECH S POROZUMĚNÍM
Žák:
- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně
- rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat

MLUVENÍ
Žák:
- zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
- vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM
Žák:
- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech
- rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace

PSANÍ
Žák:
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- reaguje na jednoduché písemné sdělení

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Upevnění dříve nabytých znalostí.	Opakuje si slovní zásobu i gramatiku vztahující se k dříve probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím.	OPAKOVÁNÍ - slovní zásoba a gramatika 8. třídy	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace
Aktivní používání minulých časů a času předpřítomného prostého u pravidelných i nepravidelných sloves. Aktivní používání členu určitého a neurčitého. Popis osoby. Popis problému.	Tvoří všechny druhy vět v minulém čase prostém a průběhovém. Tvoří všechny druhy vět v předpřítomném čase prostém. Ústně i písemně popíše osobu, její vzhled a charakterové vlastnosti. Popíše konkrétní problém a navrhne jeho řešení, vede dialog. Žák porozumí textu na dané téma, reaguje na otázky, vyhledává v textu odpovědi.	PROBLÉMY - minulý čas prostý - minulý čas průběhový - předpřítomný čas prostý - člen určitý a neurčitý - popis osoby (vzhled a osobnost) - problémy a šikana	
Aktivního používání budoucího času pomocí *will*, *going to* a přítomného času průběhového. Aktivní používání podmínkových vět. Rozšíření znalostí o předložkách a jejich aktivní používání. Rozšíření slovní zásoby a znalostí k tématu práce.	Tvoří všechny druhy vět vyjadřující budoucnost pomocí sloves *will* a *going to*, a přítomného času průběhového. Tvoří podmínkové věty. Používá časové údaje a předložky k vyjádření minulosti, přítomnosti a budoucnosti. Hovoří o svých plánech do budoucna týkajících se práce. Naplánuje si schůzku, změní termín schůzky, omluví se.	BUDOUCNOST - budoucnost s použitím *will* a *going* to - přítomný čas průběhový - použití pro budoucnost - podmínkové věty - časové údaje - práce	
Aktivní používání podmínkových vět. Systematizace tvorby podstatných jmen, přídavných jmen a sloves se stejným kořenem.	Tvoří všechny druhy vět s *would*. Tvoří podmínkové věty. Tvoří všechny druhy vět s *so … that*. Aktivně používá zvratná zájmena. Vytvoří podstatné jméno, přídavné jméno a sloveso se stejným kořenem.	RIZIKA - *would* - druhý kondicionál - *so … that* - zvratná zájmena	

	Dá radu v určité situaci.	- slovesa, podstatná a přídavná jména - rady	
Aktivní používání všech typů otázek ve všech již osvojených slovesných časech. Rozšíření znalostí frázových sloves. Rozšíření slovní zásoby a znalostí o média.	Tvoří různé typy otázek ve všech již osvojených časech, dokáže na otázky odpovědět. Vytvoří a aktivně používá slovesný tvar končící na -ing ve vhodných vazbách. Aktivně používá frázová slovesa v různých větách s odlišným slovosledem. Požádá o svolení, požádá někoho o laskavost.	OTÁZKY - formy otázek - gerundium (slovesný tvar končící na -ing) - frázová slovesa - slovosled - média - žádosti	
Aktivní používání trpného rodu v již osvojených slovesných časech. Aktivní používání trpného rodu u způsobových sloves. Systematizace znalostí o předložkách. Rozšíření slovní zásoby k tématům nákupy a cestování.	Převede větu z činného rodu do trpného. Tvoří všechny typy vět v trpném rodě se způsobovými slovesy. Aktivně používá předložky a fráze s předložkami. Zeptá se na cenu, koupí si zboží, vrátí zboží. Vede dialog.	NÁKUP A PRODEJ - trpný rod - způsobová slovesa v trpném rodu - předložky - cestování - nákupy	
Aktivní používání nepřímé řeči, změny časů, zájmen a časových údajů. Aktivní používání nepřímých otázek. Popis města.	Aktivně tvoří nepřímou řeč, vyjádří změnu času, zájmen a časových výrazů v nepřímé řeči. Rozliší význam sloves *say* a *tell*. Tvoří nepřímé otázky. Popíše město a cestu v něm. Zdvořile se zeptá na běžné věci v každodenním životě.	PROTEST - nepřímá řeč - rozdíl mezi *say* a *tell* - nepřímé otázky - místa ve městě - zdvořilé otázky	

METODY, FORMY	Střídání forem výuky. Samostatná, skupinová práce, práce ve dvojici. Práce s učebnicí, pracovním sešitem, slovníkem, mapou a ICT.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	Vko, Př, M, Z, D, VV, HV, PČ,

MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ:

Vzhledem k úpravám RVP ZV byly stanoveny následující minimální očekávané výstupy, které budou uplatněny v případě zařazení žáků s SVP - LMP do konkrétních ročníků

1. stupeň
1. období

žák
- je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

2. období

žák

- rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

- pozdraví a poděkuje
- sdělí své jméno a věk
- vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)

- rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

2. stupeň
žák

- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
- rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby
- odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

5.1.4 Německý jazyk

Časová dotace předmětu

7. ročník	8. ročník	9. ročník
2	2	2

Charakteristika vyučovacího předmětu

Od školního roku 2013-2014 je na základních školách povinně zaváděn druhý cizí jazyk, který byl doposud předmětem volitelným.

Je vymezen jako **součást vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace**.

Další cizí jazyky přispívají k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Výuka druhého cizího jazyka rozvíjí nejen řečové dovednosti, ale také dovednosti psychosociální. Cílem tohoto předmětu je získávání zájmu o cizí jazyk a utváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu, osvojení jazykových znalostí a dovedností a aktivní využití komunikace v cizím jazyce, poznání kultury země příslušné jazykové oblasti, vyhledávání nejdůležitějších informací, práce s informacemi, pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respekt, tolerance k odlišným hodnotám jiných národů.

V předmětu jsou kromě vlastního vzdělávacího obsahu zařazena průřezová témata. Žáci jsou seznamováni také s výrazy mezinárodními a hovorovými. Převládajícími metodami jsou aktivizující metody a formy, které posilují zdravé sebevědomí, přispívají k utváření vlastních názorů a k volbě správného rozhodování (např. dialog, řešení problémů, didaktické hry, praktická cvičení, audiovizuální technika). Běžná je jak samostatná, tak skupinová práce.

Výstupní úroveň němčiny jako dalšího jazyka je dána úrovní A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Tato úroveň je elementární pro znalosti komunikativních dovedností uživatele. Dle definice této úrovně:

Žák – rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a tyto výrazy a fráze používá. Představí sebe a ostatní, klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá. Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu/jí pomoc

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení
Žák:
- používá vhodné učební pomůcky (slovníky, tabule gramatické přehledy)
- učí se samostatně rozhodovat v řešení různých situací
- efektivně využívá poznatků k organizaci vlastního učení
- uvádí věci do souvislostí

Kompetence komunikativní
Žák:
- formuluje své myšlenky v písemném i ústním projevu
- využívá dosažené jazykové schopnosti pro komunikace v cizím jazyce formou dialogů, učí se technice rozhovoru
- aktivně naslouchá, vhodně reaguje, účinně se zapojuje do diskuze

Kompetence občanské
Žák:
- seznamuje se s reáliemi německy mluvících zemí, nahlíží do jejich historie a tradic
- je schopen se vcítit do situací ostatních lidí

Kompetence k řešení problémů
Žák:
- analyzuje přečtené texty a kriticky posuzuje jejich obsah, porovnává jevy, třídí informace, zobecňuje
- samostatně řeší zadané problémové úlohy či modelové situace, volí vhodné způsoby řešení, získává informace k jejich řešení

Kompetence sociální a personální
Žák:
- učí se pracovat ve skupině a spolupodílí se na vytvoření pravidel v týmové práci (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost)

Kompetence pracovní
Žák:
- rozvíjí si smysl pro povinnost prostřednictvím přípravy na výuku, shromažďováním materiálů
- uvědomuje si důležitost znalosti cizího jazyka pro svou budoucnost, pro své rozhodování o dalším vzdělávání a svém budoucím profesním zaměření

Kompetence digitální
Žák:
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- využívá digitální technologie při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- vytváří a upravuje digitální obsah

Ročník: VII.

Výstup z RVP:

POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

MLUVENÍ

žák

- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
- rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci

PSANÍ

žák

- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Seznámení s novým cizím jazykem. Vzbudit zájem a motivaci o cizí jazyk.	Žák je seznámen se zvukovou podobou jazyka. Žák pozdraví, poděkuje, omluví se, vyjádří souhlas/nesouhlas, napočítá do deseti, zná čísla 10-100. Žák zná dny a měsíce, roční období, barvy. Žák zná vybraná německá jména a německy mluvící země.	- das ABC und Aussprache - Grüße, Entschuldigung, ja/nein, - Zahlen 0-100 - Wochentage, Monate, Jahreszeiten, Farben - deutsche Namen, deutschsprachige Länder	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Komunikace
Slovní zásoba k tématu rodina. Tvoření vět.	Žák představí sebe i členy své rodiny. Žák formuluje jednoduché věty. Žák položí základní otázky.	Thema: Ich und meine Familie - Personalpronomen - Possessivpronomen - Verbkonjugation - W-Fragen - Negation nicht	
Slovní zásoba k tématu škola. Používání členů v NJ.	Žák pojmenuje školní předměty. Žák umí použít člen určitý, neurčitý a zápor kein v 1. a 4. pádu. Žák rozumí jednoduchým pokynům učitele.	Thema: Schule - bestimmte und unbestimmte Artikel + Deklination - Negation kein - Verbkonjugation - einfache Anweisungen von Lehrer	
Využití získaných dovedností propojeně v logických celcích.	Žák sdělí základní údaje. Reaguje na jednoduché dotazy a formuluje jednoduché věty.	Wiederholung	

Základní znalosti reálií.	Žák se orientuje ve slovní zásobě vztahující se k tradičním oslavám významných svátků a dnů v německy mluvících zemích.	Wichtige Feiertage in den deutschsprachigen Ländern	

METODY, FORMY	Samostatná, skupinová práce, práce ve dvojici. Práce s učebnicí, pracovním sešitem, slovníkem, mapou a ICT.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	ČJ, M, Z, D, VV, HV

Ročník: VIII.
Výstup z RVP:

POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

MLUVENÍ

žák

- se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
- rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci
- používá dvojjazyčný slovník

PSANÍ

žák

- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Zopakování učiva VII. ročníku, navázání dalšími tématy Orientace v běžných sděleních týkajících se času.	Žák dokáže vyjádřit všechny časové údaje. Je schopen reagovat na dotazy týkající se tohoto tématu i sám dotazy pokládat.	Thema: Zeitangaben, Mein Tag - Wochentage, Monate, Jahreszeiten - Tageszeiten - Uhr x Stunde, Uhrzeit - Ordinalzahlen, Datum	
Položit a zodpovědět otázku ohledně oblíbených činností ve volném čase. Poskytnutí informací o místě a času.	Žák popíše, kde se nachází a zeptá se na přesný čas i místo.	Thema: Freizeit und Hobbys - Tiere - Verbkonjugation - gern/lieber/am liebsten - Possessivpronomen - Präposition IN + Dativ und Akkusativ	
Slovní zásoba k tématu jídlo a pití a její užití.	Žák je schopen pojmenovat druhy jídel a nápojů. Umí si nakoupit či objednat – zeptat se na cenu zboží.	Thema: Essen und Trinken - Einkaufen / Bestellen - Verben möchten, nehmen, essen mit Akkusativ	

Orientace v běžných životních situacích – cestování Slovní zásoba k tématu a její užití.	Žák vyjádří cíl cesty ví, jak si koupit jízdenku, zajistit ubytování.	Thema: Reisen - EU Länder und ihre Städte - Wo und Wohin – in, nach - Fahrkartenkauf, Zimmerreservierung	

Základní znalosti reálií.	Žák se orientuje ve slovní zásobě vztahující se k tradičním oslavám významných svátků a dnů v německy mluvících zemích.	Wichtige Feiertage in den deutschsprachigen Ländern	

METODY, FORMY	Samostatná, skupinová práce, práce ve dvojici. Práce s učebnicí, pracovním sešitem, slovníkem, mapou a ICT.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	M, ČJ, Z, D, HV

Ročník IX.
Výstup z RVP:

POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

MLUVENÍ

žák

- se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
- rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci
- používá dvojjazyčný slovník

PSANÍ

žák

- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- stručně reaguje na jednoduché písemné sděle

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Opakování dosud probraných témat, navázání tématy dalšími. Čtení a porozumění snadných textů, aktivní reakce v daných situacích. Popis bydliště.	Žák popíše svůj pokoj, dům a místo, kde bydlí.	Thema: Wohnen - bei uns zu Hause - lokale Präpositionen mit Dativ - Verbkonjugation	
Aktivní užití slovní zásoby týkající se opakovaných aktivit běžného dne.	Žák prezentuje získané informace o škole i mimo ni. Rozumí jednoduchým pokynům a reaguje na ně. Dokáže číst foneticky správně daný text a rozumí obsaženým údajům.	Thema: Meine Woche - Stundenplan, Schulfächer - Indefinitpronomen “man” - Modalverben müssen, können, dürfen	
Zdvořilostní tvary a výrazy v komunikaci.	Žák dokáže požádat o informaci a poděkovat za ni.	Thema: In der Stadt - Stadtplan – Orientierung und Navigierung - Imperativ - Einführung	

Aktivní užití slovní zásoby týkající se lidského těla a zdraví.	Žák dokáže pojmenovat části svého těla a vyjádřit co ho bolí. Rozumí jednoduchým pokynům a doporučením týkajících se zdraví.	Thema: Körper und Gesundheit - Körperteile - Personalpronomen und Possessivpronomen - wehtun, Schmerzen haben - Imperativ - Präteritum: waren, hatten	
Porozumění a užití základní slovní zásoby týkající se tématu počasí a oblečení.	Žák položí i zodpoví otázky týkající se počasí a oblečení.	Thema: Wetter und Kleidung - Jahreszeiten und Wetter - Jahreszeiten und Kleidung	
Vyjádření svých plánů, cílů a očekávání.	Žák vyjadří plány na dovolenou, kam a čím pojede a co tam bude dělat.	Thema: In den Ferien - Verkehrsmittel - Sommerpläne - Natur - Abschlusswiederholung und Zusammenfassung des Lernstoffs	

Základní znalosti reálií.	Žák se orientuje ve slovní zásobě vztahující se k tradičním oslavám významných svátků a dnů v německy mluvících zemích.	Wichtige Feiertage in den deutschsprachigen Ländern	

METODY, FORMY	Samostatná, skupinová práce, práce ve dvojici. Práce s učebnicí, pracovním sešitem, slovníkem, mapou a ICT.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	ČJ, M, Z, D, HV

MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ:

Vzhledem k úpravám RVP ZV byly stanoveny následující minimální očekávané výstupy, které budou uplatněny v případě zařazení žáků s SVP - LMP do konkrétních ročníků

žák
- je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka
- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
- rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)
- rozumí jednoduchým pokynům učitele
- pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas
- sdělí své jméno a věk
- rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osob

5.1.5 Ruský jazyk

Časová dotace předmětu

7. ročník	8. ročník	9. ročník
2	2	2

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Ruský jazyk naplňuje očekávané výstupy vzdělávacího oboru – další cizí jazyk rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávaní, který je vymezen jako **součást vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace**.

Další cizí jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Výuka druhého cizího jazyka rozvíjí nejen řečové dovednosti, ale také dovednosti psychosociální. Cílem tohoto předmětu je získávání zájmu o cizí jazyk a utváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu, osvojení jazykových znalostí a dovedností a aktivní využití komunikace v cizím jazyce, poznání kultury země příslušné jazykové oblasti, vyhledávání nejdůležitějších informací, práce s informacemi, pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respekt, tolerance k odlišným hodnotám jiných národů.

V předmětu jsou kromě vlastního vzdělávacího obsahu zařazena průřezová témata. Žáci jsou seznamováni také s výrazy mezinárodními a hovorovými. Převládajícími metodami jsou aktivizující metody a formy, které posilují zdravé sebevědomí, přispívají k utváření vlastních názorů a k volbě správného rozhodování (např. dialog, řešení problémů, didaktické hry, praktická cvičení, audiovizuální technika).

Výuka ruského jazyka je obohacena o využití autentických materiálů (prospekty, letáčky, fotografie, zvukové nahrávky, videonahrávky, hudba, hry). Ve výuce jsou využívány frontální, skupinové, párové i individuální metody práce. Cílem předmětu je seznámit žáky se základní slovní zásobou, se základními znalostmi o gramatice a ruské výslovnosti a také reáliemi Ruska.

Výstupní úroveň ruštiny jako dalšího jazyka je dána úrovní A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Tato úroveň je elementární pro znalosti komunikativních dovedností uživatele. Dle definice této úrovně:

Žák – rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a umí tyto výrazy a fráze používat. Umí představit sebe a ostatní a klást jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky umí odpovídat. Dokáže se jednoduchým způsobem domluvit, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu/jí pomoci.

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení
Žák:
- vybírá a využívá vhodné způsoby, metody a učební pomůcky (slovníky, tabule gramatických přehledů) pro efektivní učení
- učí se samostatně rozhodovat v řešení různých situací
- efektivně využívá poznatků k organizaci vlastního učení
- propojuje získané poznatky do širších celků

Kompetence komunikativní
Žák:
- formuluje své myšlenky v písemném i ústním projevu na odpovídající úrovni
- využívá dosažené jazykové schopnosti pro komunikace v cizím jazyce formou dialogů, učí se technice rozhovoru
- aktivně naslouchá promluvám druhých, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuze

Kompetence občanské
Žák:
- seznamuje se s reáliemi rusky mluvících zemí, s jejich tradicemi a kulturním i historickým dědictvím
- respektuje názory ostatních
- učitel respektuje věkové i intelektové zvláštnosti žáka

Kompetence k řešení problémů
Žák:
- analyzuje přečtené texty a kriticky posuzuje jejich obsah, porovnává jevy, třídí informace, zobecňuje
- samostatně řeší zadané problémové úlohy či modelové situace, volí vhodné způsoby řešení, získává informace k jejich řešení

Kompetence sociální a personální
Žák:
- učí se pracovat ve skupině a spolupodílí se na vytvoření pravidel v týmové práci (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce)
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu (ohleduplné chování, v případě potřeby poskytne nebo požádá o pomoc)
- učitel uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům i k žákům s poruchami učení

Kompetence pracovní
Žák:
- rozvíjí si smysl pro povinnost prostřednictvím přípravy na výuku, shromažďováním materiálů
- uvědomuje si důležitost znalosti cizího jazyka pro svou budoucnost, pro své rozhodování o dalším vzdělávání a svém budoucím profesním zaměření

Kompetence digitální
Žák:
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- využívá digitální technologie při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- vytváří a upravuje digitální obsah
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah

Ročník: VII.
Výstup z RVP:

POSLECH S POROZUMĚNÍM
žák
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

MLUVENÍ
žák
- se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM
žák
- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
- rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci

PSANÍ
žák
- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělí

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Seznámení s novým cizím jazykem. Vzbudit zájem a motivaci o ruský jazyk.	Žák je seznámen se zvukovou a grafickou podobou ruského jazyka. Pozdraví při setkání, rozloučí se, vyjádří souhlas/nesouhlas, poprosí, poděkuje, omluví se. Představí sebe i druhého; umí sdělit, co rád dělá. Seznámí se s některými ruskými jmény, zvyky a reáliemi.	- ruská azbuka – vztah mezi zvukovou a grafickou podobou - postupný nácvik výslovnosti a psaní písmen ruské abecedy - poučení o přízvuku v RJ - fonetická cvičení - slovní zásoba: pozdravy při setkání a loučení, prosba, poděkování, omluva, představení se	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – komunikace
Tvoření vět. Slovní zásoba k tématu volný čas a její užívání. Postupné osvojování psané azbuky.	Rozumí jednoduchým pokynům učitele. Reaguje na jednoduché otázky týkající se jeho osoby sám pokládá jednoduché otázky s ohledem na správnou intonaci. Tvoří krátké věty o sobě, o tom, co rád dělá. Postupně si osvojuje psanou podobu azbuky.	- intonace oznamovacích a tázacích vět v ruštině - výslovnostní návyky - vyjádření záporu - slovní zásoba: volný čas	
Práce se slovní zásobou k tématu škola.	Pojmenuje školní předměty a vybrané školní potřeby. Umí číst a psát zbylá písmena ruské abecedy. Zná čísla 1–12.	- čtení a psaní zbylých písmen azbuky - časování vybraných sloves - skloňování vybraných podstatných jmen - počítání od 1 do 12 - slovní zásoba: školní předměty, pomůcky	
Slovní zásoba na téma rodina, povolání.	Pojmenuje a krátce představí sebe a členy své rodiny. Dokáže vyjádřit, že něco má, vlastní. Jednoduchým způsobem popíše rodinnou fotografii.	- vybrané tvary osobních a přivlastňovacích zájmen - sloveso „mít“, vlastnit - slovní zásoba: rodina, domácí zvířata, povolání	

Osvojení a užívání slovní zásoby – můj dům. Rozvoj poslechových dovedností.	Popíše svůj dům a pojmenuje pokoje. Rozumí krátkým poslechovým textům týkajících se tématu.	- vybraná přídavná jména - slovesná vazba «есть» ve významu „mít“ a ve významu „je, nachází se“ - slovní zásoba: dům, vybavení domu	
Využití získaných znalostí a dovedností a jejich propojení v logické celky.	Reaguje na jednoduché dotazy a formuluje jednoduché věty na probraná témata. Ovládá psanou podobu azbuky, napíše text ve formě odpovědi na zadaný úkol či otázku. Chápe obsah čteného textu nebo konverzace, pochopí a porozumí informaci obsažené v poslechu týkající se probraných témat.	- Повторение! (opakování)	

METODY, FORMY	Střídání forem výuky. Samostatná, skupinová práce, práce ve dvojici. Práce s učebnicí, pracovním sešitem a dvojjazyčným slovníkem. Práce s interaktivní tabulí. Poslech audio ukázek. Zhlédnutí videoukázek. Procvičování pomocí ICT.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	ČJ, Z, D, HV, ITC, M

ROČNÍK: VIII.
Výstup z RVP:

POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních téma

MLUVENÍ

žák

- se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
- rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci
- používá dvojjazyčný slovník

PSANÍ

žák

- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Zopakování učiva VII. ročníku, navázání dalšími tématy. Roční období a s nimi spojené volnočasové aktivity.	Žák vyjmenuje měsíce v roce a roční období. Popíše, co v jednotlivých ročních obdobích můžeme dělat. Vypráví o svých volnočasových aktivitách. Zná některé ruské svátky a oblíbené tradice v průběhu roku.	- upevňování vztahů mezi psanou a mluvenou podobou, zdokonalování četby – snaha číst plynule s porozuměním - časování vybraných sloves - číslovky 10–100, 1000 - slovní zásoba: roční období, měsíce, počasí - ruské zvyky a aktivity během roku	
Orientace v běžných sděleních týkajících se času. Užívání sloves pohybu.	Dokáže říct, kolik je hodin a označovat denní dobu. Popíše svůj den nebo den jiných osob. Používá aktivně vybraná slovesa pohybu.	- časování vybraných sloves - vybraná slovesa pohybu - slovní zásoba: dny v týdnu, hodiny, čas	
Slovní zásoba na téma stravování a její užití.	Pojmenuje potraviny, pokrmy. Sdělí, co rád/nerad jí. Nakoupí si potraviny nebo objedná jídlo v restauraci.	- přídavná jména - časování sloves «есть» a «пить» - slovní zásoba: potraviny, stolování	
Slovní zásoba na téma oblečení a nakupování a její užití. Používání přídavných jmen.	Pojmenuje jednotlivé obchody a dokáže v nich nakoupit základní zboží. Zodpoví nebo položí otázky týkající se nakupování a oblékání.	- přídavná jména M, Ž, S rodu - ukazovací zájmena - slovní zásoba: barvy, oblečení, názvy obchodů	

Aktivní užívání slovní zásoby týkající se vzhledu a povahových vlastností člověka.	Popíše svůj vzhled a charakter či vzhled a charakter jiné osoby. Srovná dvě osoby. Odpovídá na otázky týkající se vzhledu a charakteru jeho nebo jiné osoby.	- skloňování vybraných podstatných jmen - vazba «Похож/Похожа на (кого)» - slovní zásoba: popis osoby – vzhled, charakter	
Propojení a uplatnění všech získaných znalostí a dovedností.	Dokáže sdělit, co kdo rád dělá ve volném čase v průběhu celého roku. Tvoří krátké vyprávění nebo text na probraná témata, dokáže vést rozhovor na tato témata. Orientuje se v běžných situacích – v restauraci, při nakupování.	- Повторение! (opakování)	

METODY, FORMY	Střídání forem výuky. Samostatná, skupinová práce, práce ve dvojici. Práce s učebnicí, pracovním sešitem a dvojjazyčným slovníkem. Práce s interaktivní tabulí. Poslech audio ukázek. Zhlédnutí videoukázek. Procvičování pomocí ICT.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	ČJ, Z, D, HV, VkO, ITC, VV

ROČNÍK: IX.
Výstup z RVP:

POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

MLUVENÍ

žák

- se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
- rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci
- používá dvojjazyčný slovník

PSANÍ

žák

- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Opakování doposud probraných témat a navázání tématy novými. Sdílíme, co jsme dělali v létě, kde jsme byli na dovolené – téma národnosti, cestování.	Žák pojmenuje země a jejich hlavní města a jakým jazykem se v nich mluví. Popíše, co dělal o prázdninách, jaké země navštívil s užitím minulého času. Napíše adresu a krátký text na pohlednici.	- minulý čas - skloňování podstatných jmen - slovní zásoba: názvy zemí, národnosti, jazyky	
Orientace v běžných životních situacích – orientace ve městě, cestování.	Popíše, kde se co nachází a pojmenuje místa ve městě. Zeptá se na cestu, poradí druhým s orientací ve městě.	- rozkazovací způsob sloves 2. os. č. j. - 3. stupeň přídavných jmen - slovní zásoba: město/vesnice, orientace ve městě, dopravní prostředky	
Aktivní užití slovní zásoby týkající se lidského těla a zdraví.	Popíše, jak se cítí. Nazve části těla a některé nemoci.	- rozkazovací způsob sloves 2. os. č. mn. - vazby нужно, надо, нельзя	
Znalost ruských svátků a jejich srovnání s českými.	Pojmenuje české a ruské svátky a popíše, jak se slaví. Umí poblahopřát a napsat blahopřání k různým svátkům.	- řadové číslovky 1–9 - budoucí čas sloves - slovní zásoba: svátky v Rusku a ČR	
Seznámení s nejvýznamnějšími památkami Ruska a hlavním městem.	Nazve nejvýznamnější památky Ruska, představí hlavní město Ruska. Zarezervuje si hotel.	- budoucí čas sloves - slovní zásoba: památky, ubytování v hotelu	

Aktivní užívání slovní zásoby z probraných témat v běžných životních situacích.	Dokáže vést jednoduchý rozhovor na probraná témata. Využívá slovní zásobu v běžných situacích jako je nakupování, objednávání jídla v restauraci, orientace ve městě, cestování, rezervace v hotelu apod.	- Повторение (opakování)	

METODY, FORMY	Střídání forem výuky. Samostatná, skupinová práce, práce ve dvojici. Práce s učebnicí, pracovním sešitem a dvojjazyčným slovníkem. Práce s interaktivní tabulí. Poslech audio ukázek. Zhlédnutí videoukázek. Procvičování pomocí ICT.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	ČJ, Z, D, HV, ITC, VV, M

5.2 MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

5.2.1 Matematika

Časová dotace předmětu

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
5	5	5	5	5

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
4	4	5	5

Charakteristika vyučovacího předmětu

Matematika poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné pro orientaci v praktickém životě a vytváří předpoklady pro úspěšné uplatnění ve většině oborů. Rozvíjí intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení, schopnost logického úsudku. Současně přispívá k vytváření určitých rysů osobnosti jako je vytrvalost, pracovitost, kritičnost. Poznatky a dovednosti získané v matematice jsou předpokladem k poznávání přírodovědných oborů, ekonomiky, techniky.

Obsah vzdělávacího oboru je rozdělen na 1. i na 2. stupni ZŠ na tematické okruhy:

Čísla a početní operace

Závislosti, vztahy a práce s daty

Geometrie v rovině a v prostoru

Nestandardní aplikační úlohy a problémy.

Tyto okruhy nejsou oddělené, ale v tematických celcích procházejí celým druhým stupněm ZŠ. Okruh *Nestandardní aplikační úlohy a problémy* prolíná všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání.

Na 1. stupni probíhá výuka ve třídách, na hřišti a v učebně výpočetní techniky (využití kalkulátorů, vhodného počítačového softwaru a výukových programů).

Metody práce v matematice jsou zaměřeny na činnostní charakter učení (didaktické hry, počtářské soutěže, práce ve skupinkách aj.)

Na 2. stupni rozvíjí matematika logické a abstraktní myšlení žáků, vede k myšlenkové samostatnosti a přispívá k jejich celkovému intelektuálnímu rozvoji. V hodinách matematiky pracují žáci samostatně i ve skupinách, manipulují s názornými učebními pomůckami, řeší úlohy s využitím kapesního kalkulátoru a výpočetní techniky. Používají nestandardní metody a postupy při řešení matematických úloh a problémů z praxe.

Žáci získávají dovednost efektivně provádět operace s čísly, učí se upravovat číselné i algebraické výrazy a řešit lineární rovnice. Významnou úlohu ve studiu matematiky hraje prohlubování pojmu proměnné, pochopení funkčních vztahů a orientace na práci s daty. Nezastupitelné místo má rovinná i prostorová geometrie, která vede žáky k dovednosti přesného a estetického rýsování a rozvíjí geometrickou představivost.

Klíčové kompetence – 1.stupeň

Kompetence sociální a personální

Žák:

- samostatným řešením přiměřeně náročných úkolů dosahuje pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- stanoví pravidla pro práci skupiny i samostatnou práci a dodržuje je

Kompetence pracovní

Žák:

- naučí se bezpečně používat rýsovací a další potřeby a udržuje je v pořádku, tak aby byla zajištěna jejich funkčnost

- přistupuje kriticky k výsledkům, které dosáhl, naučí se stanovovat si kritéria hodnocení vlastní práce, dodržovat pravidla hygieny a bezpečnosti práce

Kompetence občanské
Žák:
- uvědomuje si své školní povinnosti a souvislost se zodpovědností za svou domácí přípravu

Kompetence k učení
Žák:
- si osvojí obecně užívané termíny, symboly a znaky všech zahrnutých oborů
- vyhledává v zadání slovních a logických úloh relevantní údaje
- prostřednictvím vhodně volených zadání pozná smysl osvojovaných postupů pro běžný život
- vytváří si komplexní pohled na matematické a přírodní vědy

Kompetence k řešení problémů
Žák:
- chápe význam kontroly dosažených výsledků
- uvědomí si, že důležité je i zjištění, že úloha má více, nebo žádné řešení
- hledá vlastní postup při řešení problémů
- získává informace, které jsou potřebné k dosažení cíle
- vyjadřuje závěry na základě ověřených výsledků a umí je obhajovat

Kompetence komunikativní
Žák:
- rozumí různým typům grafů a umí je sestrojit
- sestavuje znění vypočítaných výsledků srozumitelně a v logickém sledu
- spolupracuje při řešení složitějších matematických zadání ve dvojici, menší skupině
- při společné práci komunikuje způsobem, který umožní kvalitní spolupráci a tak i dosažení společného cíle

Klíčové kompetence - 2.stupeň
Kompetence k učení
Žák:
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém život
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů
Žák:
- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku
- vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechává se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení, užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy

Kompetence komunikativní
Žák:
- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory

- obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro účinnou komunikaci
- využívá získané komunikativní postupy pro spolupráci s ostatními

Kompetence sociální a personální
Žák:
- je schopen plánovat práci skupiny
- je schopen spolupracovat
- požádá o pomoc
- ovládá základní pravidla pro práci v týmu

Kompetence občanské
Žák:
- rozhoduje se zodpovědně

Kompetence pracovní
Žák:
- rozvíjí podnikatelské myšlení

Kompetence digitální
Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- získává, vyhledává a kriticky posuzuje data
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci

Ročník: I.
Výstup z RVP:

Žák:

- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
- užívá lineárního uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose
- užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti přirozených čísel
- provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
- orientuje se v časech
- popisuje jednoduché závislosti z praktického života
- doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel
- porovnává velkosti útvarů
- rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
		Číslo a početní operace	
Vytváření matematických představ v oboru do dvaceti.	Určí počet věcí.	Číselná řada do dvaceti. Obrázková řada do 20.	
Rozvíjení abstraktního myšlení. Rozvíjení logického myšlení.	Rozhodne o velikosti, množství.	Uspořádání a porovnávání čísel.	
Orientace na číselné ose.	Znázorní číslo na číselné ose.	Číselná osa.	
Rozvíjení paměti a pozornosti žáků.	Počet zapíše číslicí, číslici přečte.	Čtení, zápis a rozklad čísel.	
Vytváření zásoby matematických nástrojů, početní operace, algoritmy.	Sčítá a odčítá v oboru do dvaceti bez přechodu desítky s oporou o názor i zpaměti.	Sčítání a odčítání v oboru do dvaceti bez přechodu desítky.	
Přesné a stručné vyjadřování prostřednictvím matematického jazyka a symboliky.	Užívá matematické symboly +, -, =, <, >, matematické operace používá při řešení konkrétních situací a slovních úloh.	Sčítání a odčítání do dvaceti bez přechodu desítky – slovní úlohy.	

		Sčítání a odčítání s přechodem desítky -seznámení.	
Provádění rozborů a zápisů při řešení slovních úloh, rozvíjení logického myšlení, odhady výsledků a volba správného postupu, upevňování učiva pomocí zpětné vazby -opravy.	Řeší slovní úlohy se vztahy o *x více / méně*.	Vytváření a řešení slovních úloh – ústně, písemně.	
		Závislosti, vztahy a práce s daty	
Vnímání času a orientace v čase.	Rozlišuje dny, týdny, měsíce, rok. Čte jednoduché údaje na hodinách.	Den, hodina, minuta.	
Matematické vyjádření vlastností.	Seznamuje se s jednotkami délky, hmotnosti a objemu.	Seznámení s jednotkami délky, hmotnosti a objemu.	
		Geometrie v rovině a v prostoru	
Orientace v prostoru, odhady velikostí a vzdáleností v praxi.	Určí pravou a levou stranu nahoře, dole, řádek, sloupec.	Pravá a levá strana, nahoře, dole, řádek, sloupec.	
	Odhaduje a porovnává velikosti útvarů.	Odhaduje a porovnává velikosti útvarů.	
Vytváření geometrických představ základních geometrických útvarů.	Pojmenuje plošné a prostorové geometrické obrazce (čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh, koule, kvádr, krychle).	Geometrické tvary, tělesa.	
Využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech.	Modeluje jednoduchá tělesa, modeluje ze stavebnice prostorové stavby.	Prostorové útvary – stavění kostek.	

METODY, FORMY	Skupinová práce, výklad, vzájemné vyučování, sebekontrola, sebehodnocení, dialog, rozhovor, metoda srovnávání a třídění dat, činnostní učení, problémové učení, metoda názoru, práce na PC, forma hry.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	**Čj** - používání spisovné češtiny, vytváření správných matematických pojmů, správné tvary číslic, jasná a výstižná formulace matematické situace, čtení s porozuměním. **Prv** - situace z běžného života, orientace v prostoru, obchod, vážení, měření. **Pč** - modelování, stavebnice, organizace práce a pořádek na pracovišti.

Ročník: II.
Výstup z RVP:

Žák:

- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá s předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
- užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose
- doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel
- užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti přirozených čísel
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace
- porovnává velikosti útvarů, měří a odhaduje délku úsečky
- rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci
- orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času
- provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly, řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
		Číslo a početní operace	
Rozšíření číselného oboru do sta.	Správně umísťuje obrazy čísel do sta.	Počítání do sta, číselná řada do sta.	
	Orientuje se na číselné ose, nakreslí ji, zvolí její počátek.	Číselná osa.	
	Uspořádá čísla podle velikosti.	Uspořádání čísel.	
Používá přesných matematických symbolů.	Zapisuje pomocí symbolů, užívá vztahy rovnosti a nerovnosti.	Čtení a zápis čísel.	
	Počítá přirozená čísla do 20.	Počítání do 20 bez přechodu přes desítku.	
	Rozkládá čísla na desítky a jednotky.	Rozklad čísel.	
	Počítá přirozená čísla s přechodem desítky do 20.	Počítání do 20 s přechodem přes desítku.	

Rozšíření číselného oboru do 100.	Počítá po desítkách v oboru do sta.	Sčítání a odčítání desítek.	
	Porovnává čísla do sta a rozumí vztahu mezi nimi.	Porovnávání čísel, přirozená čísla do sta.	
	Určí ze dvou nebo více částí celek a naopak.	Sčítání a odčítání bez přechodu a s přechodem přes desítku v oboru do sta.	
	Sčítá, odčítá dvojciferná čísla.	Sčítání a odčítání dvojciferných čísel.	
	Chápe písemný projev.	Písemné sčítání a odčítání.	
Aplikace osvojených početních operací při řešení slovních úloh.	Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, zvládne zapsat schéma slovních příkladů, utvoří otázku a odpověď.	Slovní úlohy.	
	Chápe důležitost závorek v daném příkladu.	Závorky.	
	Zvětší a zmenší dané číslo o několik jednotek, vztahy o *x více, o x méně.*	Porovnávání rozdílem.	
Osvojení a upevňování matematických operací násobení a dělení přirozených čísel.	Vyjmenuje řady násobků daného čísla v oboru násobilky do pěti.	Násobení přirozených čísel.	
	Využívá vztahů *n krát více, n krát méně.*	Vztahy mezi násobením a dělením.	
	Má zautomatizované dělení v oboru probraných násobilek.	Činitel, záměna činitelů.	
		Závislosti, vztahy a práce s daty	
Orientace v čase.	Čte údaje na hodinách, sleduje jednotlivé závislosti na čase, orientuje se v čase.	Den, hodina minuta, sekunda.	

Matematické vyjádření vlastností.	Odhadne délku úsečky v cm, váhu předmětu v kg.	Jednotky *mm*, *cm*, *m*. Jednotky *kg*.	
		Geometrie v rovině a v prostoru	
Přesné rýsování.	Dokáže vyznačit a pojmenovat bod.	Bod.	
Přesné pracovní návyky.	Kreslí křivé a lomené čáry.	Lomená, křivá čára.	
	Narýsuje úsečku, používá geometrické pomůcky, přesně změří délku úsečky.	Úsečka.	
	Pozná, zda bod leží nebo neleží na přímce.	Přímka.	
Rozeznávání geometrických tvarů na základě daných vlastností.	Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci.	Geometrické tvary – vrcholy, strany protější a sousední	
Modelování prostorových geometrických útvarů. Prostorová představivost.	Pozná tělesa v praxi, jednoduché dokáže vymodelovat.	Modelování těles.	
		Nestandardní aplikační úlohy a problémy	
Rozšiřující učivo.	Pokouší se řešit slovní úlohy s nadbytečnými nebo nedostačujícími informacemi.	Nestandardní slovní úlohy.	
	Chápe odčítání více než jednoho čísla.	Zajímavé početní úlohy.	
	Sčítá více než dvě čísla.		

METODY, FORMY	Metoda pozorování, názornosti, skupinová práce, problémové učení, didaktická hra, PC výukové programy, srovnávání a třídění dat, sebehodnocení, sebekontrola, metoda pokusu, referát, projektové vyučování, vzájemné učení, demonstrační metoda, činnostní učení.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	**Čj -** psaní, čtení, přepis, opis, výklad. **Prv** - placení penězi v obchodě, zobecňování pojmů. **Vv** – kresba. **Pč -** práce s papírem, práce s provázkem a plastelínou. **Tv** - organizace pohybových činností.

Ročník: III.
Výstup z RVP:

Žák:

- provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace
- užívá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá a porovnává předměty v daném oboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
- užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose
- orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času
- doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel
- popisuje jednoduché závislosti z praktického života
- porovnává velikosti útvarů, měří a odhaduje délku úsečky
- rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině
- rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci
- čte, zapisuje a porovnává čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
		Číslo a početní operace	
Numerické počítání v oboru do 1000. Zdokonalování se v numerickém počítání v oboru do 1000.	Zvládá násobení a dělení.	Násobení a dělení v oboru do 100.	
	Pracuje s dvojcifernými čísly.	Dvojciferná čísla.	
Sčítání a odčítání v oboru do 1000.	Sčítá a odčítá bez přechodu přes desítku, s přechodem přes desítku, sčítá prováděnou záměnou sčítanců.	Sčítání a odčítání dvojciferných čísel zpaměti.	
	Ke kontrole výpočtu používá zkoušku správnosti.	Písemné sčítání a odčítání dvojciferných čísel.	
Chápání matematických pojmů.	Rozumí pojmům.	Pojmy součet, součin, rozdíl, podíl.	
	Chápe podstatu zaokrouhlování.	Zaokrouhlování čísel na desítky.	

Práce s tabulkami.	Seznamuje se s tabulkami, číselnou osou.	Přirozená čísla v oboru do 1000.	
Aplikace matematického učiva do běžného života.	Uplatňuje logické myšlení, používá úlohy z běžného života.	Porovnávání čísel.	
	Chápe důležitost míst, jednotek, desítek, stovek, počítá s porozuměním.	Písemné sčítání a odčítání trojciferných čísel.	
	Chápe důležitost sdělení, umí dělit se zbytkem v oboru násobilky.	Dělení se zbytkem.	
	Definuje násobky a uvědomuje si podstatu důležitosti.	Nejbližší násobky k daným číslům, dělení násobků deseti jednociferným číslem.	
	Umí násobit dvojciferná a trojciferná čísla jednociferným.	Násobení dvojciferných čísel jednociferným činitelem, násobení trojciferných čísel jednociferným činitelem.	
	Umí písemně násobit jednociferným číslem.	Písemné násobení jednociferným činitelem.	
		Závislosti, vztahy a práce s daty	
Orientace v čase, matematické vyjádření vlastností.	Dokáže aplikovat jednotky času v praxi. Orientuje se v jednotkách délky, objemu a hmotnosti.	Jednotky času, délky, objemu, hmotnosti.	
		Geometrie v rovině a v prostoru	
Orientace v geometrických útvarech.	Porovnává, měří, odhaduje velikost útvarů (čtverec, obdélník, trojúhelník).	Práce s geometrickými útvary.	
Správná definice geometrických pojmů.	Chápe pojem úsečka, narýsuje ji, zná pojem a umí ho převést do praxe, pomocí proužku papíru a užitím znamének pro porovnávání dokáže určit, jestli jsou úsečky shodné.	Úsečka, přenášení úseček, porovnávání úseček, shodné úsečky, polopřímka, počátek polopřímky, opačná polopřímka. Vzájemná poloha dvou přímek v rovině, rovnoběžné přímky, přímky různoběžné, geometrické útvary.	

Vytváření geometrických představ.	Chápe, co je část roviny, pracuje s útvary v rovině.	Rovina a rovinné útvary.	
Správné používání rýsovacích náčiní.	Formuluje definici trojúhelníku, zvládne konstrukci trojúhelníku.	Trojúhelník.	
Chápání matematických pojmů.	Rozumí pojmu čtverec i v praxi, definuje pojem, popíše vrcholy, ví, co jsou sousední a protější strany.	Čtverec, obdélník.	
	Definuje pojem, umí zapsat vrcholy a strany čtyřúhelníku.	Čtyřúhelník.	
	Chápe rozdíl mezi kruhem a kružnicí, definuje poloměr.	Kružnice, kruh.	

METODY, FORMY	Skupinová práce, pozorování, výklad, srovnávání a třídění dat, metoda názornosti, didaktická hra, PC výukové programy, projektové vyučování, referát, problémové učení, vzájemné učení, sebehodnocení, sebekontrola, metoda pokusu, činnostní učení.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	**Čj** - psaní, čtení, přepis, opis, výklad. **Prv** - obchod, placení částek. **Tv** - organizace pohybových činností. **Pč** - práce s provázkem, práce s plastelínou.

Ročník: IV.
Výstup z RVP:

Žák:

- provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel, zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel, využívá při pamětném i písemném počítání komunikativnost a asociativnost, sčítání a násobení
- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy, vyhledává, sbírá a třídí data
- narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici), užívá jednoduché konstrukce
- sestrojí rovnoběžky a kolmice, sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti u tvarů překládáním papíru, určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
- modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
		Číslo a početní operace písemné algoritmy početních operací.	
Rozšiřování představy přirozeného čísla v oboru do 10 000.	Provádí početní operace v oboru přirozených čísel. Porovnává, zaokrouhluje přirozená čísla, kontroluje výsledky početních operací.	Přirozená čísla do 1 000 – sčítání, odčítání zpaměti, písemné sčítání, odčítání, násobení, dělení, porovnávání, zaokrouhlování čísel, dělení se zbytkem.	
Aplikace osvojených početních operací a jejich upevňování.	Zvládá násobení, dělení. Identifikuje a odstraňuje chyby ve výpočtech. Řeší slovní úlohy na základě osvojených početních operací.	Písemné násobení a dělení jednociferným dělitelem. Písemné dělení se zbytkem. Slovní úlohy.	
	Chápe podstatu porovnávání, zaokrouhlování.	Čísla do 10 000. Porovnávání, zaokrouhlování čísel. Sčítání, odčítání zpaměti.	
Zdokonalování se v numerickém počítání.	Ovládá písemné početní operace. Provádí pamětné početní operace.	Písemné sčítání, odčítání. Násobení a dělení zpaměti. Písemné násobení a dělení do 10 000.	
Rozšiřování představy přirozených čísel větších než 10 000.	Zapisuje dané přirozené číslo. Ovládá porovnávání a zaokrouhlování přirozených čísel.	Přirozená čísla větší než 10 000. Porovnávání čísel, zaokrouhlování čísel. Sčítání, odčítání zpaměti.	

Aplikace osvojených početních operací při řešení slovních úloh.	Řeší jednoduché slovní úlohy. Uplatňuje získané znalosti a dovednosti.	Písemné sčítání, odčítání. Pamětné násobení, dělení. Písemné násobení, dělení jednociferným činitelem. Slovní úlohy. Procvičování.	
		Písemné násobení dvojciferným činitelem.	
Přesný zápis čísel vyšších řádů a chápání rozložení přirozeného čísla.	Seznámení s pojmem zlomek. Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku.	Milion. Početní výkony s přirozenými čísly. Zlomky.	
		Počítání aritmetického průměru.	
		Závislosti, vztahy a práce s daty	
Aplikace matematického učiva do běžného života. Čte, sestavuje jednoduché tabulky, diagramy.	Rozumí jednoduchým tabulkám a diagramům.	Pracujeme s diagramy, grafy, tabulkami a jízdními řády.	
Orientace v čase.	Definuje pojmy, umí pojmy používat v praxi.	Jednotky délky, hmotnosti, objemu, času a jejich převody.	
		Geometrie v rovině a v prostoru	
Přesné rýsování. Použití správného postupu rýsování. Vytváření geometrických představ v rovině.	Narýsuje přímky, kolmice, rovnoběžky, různoběžky.	Vzájemná poloha přímek v rovině – různoběžky, rovnoběžky, kolmice. Rýsování kolmic, rovnoběžek daným bodem.	
Správné použití rýsovacího náčiní. Technika rýsování.	Užívá správného postupu při rýsování trojúhelníků.	Pravý úhel. Pravoúhlý trojúhelník. Trojúhelníková nerovnost. Konstrukce pravoúhlého, rovnoramenného, rovnostranného trojúhelníku.	
	Zvládne konstrukci obdélníku, čtverce.	Obdélník, čtverec. Konstrukce obdélníku, čtverce.	

Souměrné útvary.	Narýsuje osu úsečky. Určí osu souměrnosti. Rozpozná a znázorní osově souměrné útvary.	Osa úsečky. Střed úsečky. Rýsování osy úsečky. Osa souměrnosti. Osově souměrné útvary. Čtvercová síť.	
Rýsování geometrických útvarů na základě jejich daných vlastností.	Užívá jednoduché konstrukce.	Kružnice, kruh. Rýsování kružnice. Vzájemná poloha kružnice.	
Matematické vyjádření vlastností útvarů, obsah, obvod.	Vypočítá obvody, obsahy čtverce a obdélníku.	Základní rovinné útvary. Výpočet obvodu trojúhelníku, čtverce, obdélníku.	
	Jednotky obsahu.	Mnohoúhelníky. Výpočet obsahu čtverce, obdélníku. Jednotky obsahu.	
	Určí délku pomocí grafického součtu, rozdílu úseček.	Grafický součet, grafický rozdíl úseček. Grafický násobek úsečky.	
Vytváření geometrických představ v prostoru.	Seznámí se s geometrickými tělesy.	Poznávání a modelování geometrických těles -kvádr, krychle, koule, válec, jehlan, kužel.	
		Nestandardní aplikační úlohy a problémy	
Rozšiřující učivo.	Počítá zajímavé úkoly.	Matematické křížovky, rébusy, kvizy.	

METODY, FORMY	Skupinová práce, pozorování, výklad, srovnávání a třídění dat, metoda názornosti, didaktická hra, PC výukové programy, projektové vyučování, referát, problémové učení, vzájemné učení, sebehodnocení, sebekontrola, metoda pokusu, činnostní učení.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	**Čj** - slovní druhy, osnova. **Aj** - číslovky. **Pč** - práce s papírem. **Vv** - kresba, malba.

Ročník: V.
Výstup z RVP:

Žák:

- využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
- provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
- zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel
- vyhledává, sbírá a třídí data
- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy
- narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce
- sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- sestrojí rovnoběžky a kolmice
- určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
- rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru
- řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky
- porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel
- přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty
- porozumí významu znaku“- „pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
		Číslo a početní operace, písemné algoritmy početních operací	
Rozšiřování představy přirozeného čísla v oboru přes 1 000 000 (čtení, znázornění, zápis čísla).	Provádí početní operace v oboru přirozených čísel. Kontroluje výsledky početních operací.	Přirozená čísla do milionu a přes milion – čtení a zápis čísel větších než milion, porovnávání přirozených čísel. Sčítání, odčítání, násobení, dělení zpaměti i písemně.	
Přesný zápis čísel vyšších řádů.	Zapíše dané přirozené číslo v požadovaném tvaru v desítkové soustavě. Zobrazuje dané přirozené číslo na číselné ose. Porozumí významu znaku“- „ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	Zápis přirozeného čísla v požadovaném tvaru v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model)	
Aplikace osvojených početních operací a jejich upevňování.	Užívá komutativnost a asociativnost, sčítání a násobení.	Vlastnosti početních operací, celá čísla (komutativnost, asociativnost, distributivnost)	
	Provádí písemné početní operace.	Písemné algoritmy početních operací.	
	Provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací.	Odhady výsledků, kontrola výpočtů.	
	Chápe podstatu zaokrouhlování, odhadne a kontroluje výsledky.	Zaokrouhlování přirozených čísel na miliony, statisíce, tisíce, sta, desítky.	
	Provádí pamětné početní operace.	Pamětné sčítání a odčítání přirozených čísel.	
	Ovládá písemné početní operace.	Užití písemných algoritmů, násobení a dělení jedno a dvojciferným dělitelem.	
	Ovládá pamětné početní operace.	Pamětné násobení a dělení přirozených čísel.	
Práce s proměnnou.		Řešení jednoduchých nerovnic.	
Aplikace osvojených početních operací při řešení slovních úloh.	Počítá a sestavuje slovní úlohy.	Řešení slovních úloh na jeden až dva početní úkony. Utváření vlastních slovních úloh.	
Rozvíjení paměti a logického myšlení.	Identifikuje chyby ve výpočtu a odstraňuje chyby.	Práce s chybou.	

Prostřednictvím názoru seznámení s racionálními čísly (celek, část, zlomek, desetinné číslo).	Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty.	Desetinná čísla. Zlomky se jmenovatelem 10, 100 a jejich zápis desetinným číslem.	
		Desetina, setina – psaní a čtení desetinných čísel. Desetinná čárka.	
	Seznámí se s porovnáváním, zaokrouhlováním desetinných čísel.	Porovnávání, zaokrouhlování desetinných čísel.	
	Sčítá a odčítá desetinná čísla v řádu desetin a setin.	Písemné sčítání a odčítání desetinných čísel v řádu desetin a setin.	
	Užívá desetinné číslo v praktických situacích.	Násobení a dělení desetinných čísel v řádu desetin a setin přirozených číslem menším než deset.	
	Řeší jednoduché slovní úlohy s využitím desetinných čísel.	Řešení a vytváření slovních úloh vedoucích k užití desetinných čísel v jednoduchých případech.	
	Porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel.	Zlomek, část celku. Sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem.	
		Závislosti, vztahy a práce s daty	
Odhalování matematických závislostí a vztahů na situacích v praktickém životě. Složitější odhady a porovnávání velikostí, vzdáleností, času.	Vyhledává, sbírá a třídí data.	Vyhledávání, sbírání a třídění dat. Závislosti a jejich vlastnosti	
Práce s daty.	Čte, sestavuje jednoduché tabulky a diagramy.	Diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády.	
	Pracuje s jednotkami času, délky, objemu, hmotnosti.	Jednotky času, délky, objemu, hmotnosti a jejich převody.	
	Převádí jednotky obsahu mm^2, cm^2, m^2 a ha.	Převody jednotek obsahu mm^2, cm^2, m^2 a ha s oporou o tabulku jednotek.	
		Geometrie v rovině a v prostoru	
Konstrukce na základě zápisu, náčrtku, rozboru, přesné pracovní návyky.	Rýsuje čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnici. Vypočítá obvody a obsahy.	Základní rovinné útvary v rovině. Konstrukce obdélníku, čtverce, kružnice. Výpočet obvodu čtverce, obdélníku, trojúhelníku. Výpočet obsahu čtverce a obdélníku.	
		Rýsování pravoúhlého, rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku.	
	Užívá jednoduché konstrukce.	Vzájemná poloha dvou přímek a kružnic v rovině.	
	Určí délku pomocí grafického sčítání a odčítání úseček.	Grafický součet a rozdíl úseček.	

Vytváření geometrických představ v rovině a prostoru.	Seznámí se ze základními geometrickými útvary v prostoru.	Základní geometrické útvary v prostoru. Kvádr, krychle.	
		Modelování a poznávání těles (válec, jehlan, kužel, koule).	
	Seznámí se s výpočty povrchu kvádru a krychle.	Seznámení s výpočty povrchu kvádru a krychle sečtením obsahu jejich podstav a stěn.	
	Řeší praktické úlohy na výpočty obsahu.	Čtvercová síť, souřadnice bodů.	
	Chápe osu souměrnosti. Kreslí osově souměrné útvary.	Osově souměrné útvary. Osa souměrnosti. Doplňování osově souměrných útvarů.	
		Nadstandardní aplikační úlohy a problémy	
Rozšiřující učivo.	Řeší nestandardní aplikační úlohy.	Číselné a obrázkové řady. Magické čtverce. Prostorová představivost.	

METODY, FORMY	Činnostní učení, problémové učení, skupinová práce, metoda srovnávání a třídění dat, metoda názornosti, didaktické hry, projektové vyučování.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	**Čj, Př, Vl** – tematické slovní úlohy. **Vv, Pč** – kresba, práce s papírem, využití geometrických tvarů, modelování.

Ročník: VI.
Výstup z RVP:

Žák:

- charakterizuje a třídí základní rovinné útvary.
- načrtne a sestrojí rovinné útvary
- zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá matematickou symboliku
- určuje velikost úhlu měřením a výpočtem
- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti, určí osově souměrný útvar
- určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
- odhaduje a vypočítá objem a povrch tělesa
- načrtne a sestrojí síť základních těles
- načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině
- modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
- odhaduje a vypočítává obsah a obvod základních rovinných útvarů

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Správné a přesné používání numerických operací s desetinnými čísly	Upevnění základních operací s přirozenými čísly	Přirozená čísla – opakování	
	Zvládá základní početní operace s desetinnými čísly	Desetinná čísla - porovnávání, zaokrouhlování, početní operace, číselné výrazy, odhady Číselné a logické řady	
Rozpoznávání lineárních rovinných útvarů a jejich vzájemné polohy	Pojmenuje, graficky znázorní a správně použije geometrické pojmy,	Bod, přímka, úsečka, osa úsečky, polopřímka, vzájemná poloha dvou přímek, vzdálenost bodu od přímky	

	zapíše pomocí matematické symboliky polohové a metrické vztahy mezi rovinnými útvary (rovnoběžnost, kolmost)	Úhel, osa úhlu, měření úhlu	
Používání správných vzorců pro výpočet obsahu a obvodu čtverce a obdélníku a k představě o velikosti a dovednosti převádět jednotky délky a obsahu	Žák převádí jednotky délky, času, hmotnosti, obsahu	Převody jednotek, zavedení jednotek obsahu	
Kritické uvažování, srozumitelné a věcné argumentování	Rozlišuje prvočíslo a číslo složené, rozkládá číslo na prvočinitele, využívá znaky dělitelnosti Určuje největší společný dělitel a nejmenší společný násobek přirozených čísel a aplikuje poznatky při řešení úloh	Prvočísla, čísla složená Násobek, dělitel, kritéria dělitelnosti, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel	
Prohloubení grafické zručnosti, přesnosti rýsování a orientaci v rovině	Rozpozná osově shodné útvary, přenese bod v osové souměrnosti, najde osu souměrnosti	Osová souměrnost Přenesení bodu v osové souměrnosti, shodné útvary	
Osvojování si matematických algoritmů	Určí zlomek jako část celku, zlomek rozšíří, zkrátí na základní tvar	Zlomky Zlomek jako část celku, rozšiřování a krácení zlomku	
Správné označení stran a úhlů, schopnost roztřídit trojúhelníky z různých hledisek, dovednost sestrojit těžnice, střední příčku, výšky	Pojmenuje, graficky znázorní a správně použije geometrické pojmy (těžnice, těžiště, výška, střední příčka), popisuje správně strany, úhly trojúhelníku, třídí trojúhelníky podle stran i úhlů	Trojúhelník a jeho vlastnosti Trojúhelníková nerovnost Vnitřní a vnější úhel trojúhelníku, dvojice úhlů Výšky a těžnice trojúhelníku Kružnice opsaná a vepsaná Základní konstrukce	
Prostorová představivost k zobrazení prostoru do	Žák převádí jednotky objemu a obsahu.	Krychle, kvádr – vlastnosti	

roviny, správné použití vzorců pro výpočty v praxi	Načrtne a sestrojí síť a obraz krychle a kvádru. Vytvoří model krychle a kvádru	Výpočet povrchu a objemu krychle, kvádru Jednotky objemu	

METODY, FORMY	Střídání forem výuky. Samostatná práce, práce s výpočetní technikou, pracovní listy, skupinová práce
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	PČ, ČJ, F, VV

Ročník: VII.
Výstup z RVP:

Žák:

- charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
- načrtne a sestrojí rovinný útvar
- odhaduje a vypočítá obvod a obsah základních rovinných útvarů
- zdůvodňuje a využívá polohové vlastnosti rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matem. symboliku
- řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů
- užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků
- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar
- provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel
- zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor
- analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
- určuje vztah přímé nebo nepřímé úměrnosti
- užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)

- řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Osvojování si matematických algoritmů, početních operací se zlomky a řešení aplikovaných úloh z běžného života	Rozlišuje pojmy opačné a převrácené číslo Pracuje s různými tvary zápisu racionálních čísel a převádí mezi nimi Ovládá početní operace se zlomky Rozloží složité výpočty do jednoduchých kroků	Zlomky Zlomek jako podíl, smíšené číslo, desetinný zlomek, desetinné číslo, převrácené číslo, početní operace se zlomky, jednoduchý a složený zlomek	
Grafická zručnost, přesnost rýsování a orientace v rovině	Hledá různé způsoby řešení konstrukčních úloh Užívá symbolický jazyk matematiky ke stručnému zápisu konstrukce	Shodnost geometrických útvarů Věty o shodnosti a sestrojitelnosti trojúhelníků Osová a středová souměrnost	
Osvojování si matematických algoritmů	Určuje absolutní hodnotu čísla pomocí číselné osy i výpočtem, provádí početní operace s racionálními čísly, řeší jednoduché slovní úlohy	Racionální čísla Celá čísla, opačná čísla, číselná osa, porovnávání čísel, operace s racionálními čísly, absolutní hodnota Číselné a logické řady, číselné a obrázkové analogie	
Matematizace reálných situací a vyhodnocování správnosti výsledků	Dělí celek v daném poměru Zmenší a zvětší číslo v daném poměru Užívá měřítka	Poměr, měřítko Měřítko mapy a plánu, postupný poměr	
Řešení a matematizace reálných situací, praktické výpočty	Rozlišuje přímou a nepřímou úměru, zobrazí body v soustavě souřadnic, sestrojí graf přímé a nepřímé úměrnosti, užívá trojčlenky k výpočtu praktických úloh	Přímá a nepřímá úměrnost Příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti Užití přímé a nepřímé úměrnosti, trojčlenka, tabulky, kartézská soustava souřadnic, grafy úměrností	

Matematizace reálných situací a vyhodnocování výsledků	Vyjádří vztah celek-část procentem, zlomkem i desetinným číslem, řeší praktické úlohy na procenta Vytváří a čte diagramy, v nichž jsou jednotlivé položky vyjádřeny v procentech, Určí výši úroku při jednoduchém úrokování,	Procenta, promile Výpočet základu, procentové části, počtu procent – užití trojčlenky Finanční matematika Procenta, úroky, úspory	
Rozpoznání rovinných útvarů a využívání charakteristických vlastností pro konstrukci útvarů, správné použití vzorců	Rozpozná, nakreslí a pojmenuje typ čtyřúhelníku, využívá vlastnosti ke konstrukci a pro výpočet obsahu a obvodu	Rovinné útvary Definice, popis, vlastnosti, konstrukce Obsah a obvod trojúhelníku, čtyřúhelníku a lichoběžníku	

METODY, FORMY	Střídání forem výuky. Samostatná práce, práce s výpočetní technikou, pracovní listy, skupinová práce
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	PČ, ČJ, F, VV, Z

Ročník: VIII.
Výstup z RVP:

Žák:

- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu
- sčítá, násobí mnohočleny, rozkládá mnohočleny na součin pomocí vzorců a vytýkání
- formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic
- zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matem. symboliku

- odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
- využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
- načrtne a sestrojí rovinné útvary
- určuje a charakterizuje základní prostorová tělesa, analyzuje jejich vlastnosti
- odhaduje a vypočítá objem a povrch tělesa
- načrtne a sestrojí sítě základních těles
- načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině
- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu
- provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá druhou mocninu a odmocninu
- zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Správné užití kalkulátoru a zpracování výsledků pro běžnou praxi	Užívá druhou mocninu a odmocninu, odhaduje a počítá druhou mocninu a odmocninu Rozlišuje číselné obory a vztahy mezi nimi	Druhá mocnina a odmocnina- pravidla pro počítání s mocninami a odmocninami Odhady a zaokrouhlování, práce s kalkulátorem	
Převedení praktického úkolu na matematický a posouzení reálnosti řešení v praxi	Aplikuje Pythagorovu větu při řešení pravoúhlého trojúhelníku a při řešení praktických problémů v rovině i v prostoru	Pythagorova věta Aplikace v rovině, v prostoru, slovní úlohy Logické a netradiční geometrické úlohy	
Osvojování si matematických algoritmů a vzorců k početním operacím	Součin stejných činitelů zapíše mocninou, ovládá operace s mocninami, zapíše číslo v desítkové soustavě	Mocniny s přirozeným mocnitelem Pravidla pro počítání s mocninami Zápis čísla v desítkové soustavě	
Osvojování si matematických algoritmů, hledání vzájemných závislostí	Efektivně upravuje výrazy, zná zpaměti, rozezná a aplikuje vzorce $A^2 - B^2$, $(A \pm B)^2$, zdůvodní jejich správnost	Výrazy, mnohočleny Proměnná, výrazy s proměnnými Mnohočleny, vytýkání před závorku, rozklad do součinového tvaru, vzorce	

	Ovládá početní operace s mnohočleny (vytýkání, roznásobení, součet, součin, rozdíl)	$A^2 - B^2$, $(A \pm B)^2$	
Osvojování si matematických algoritmů a početních operací Matematizace reálných situací a vyhodnocování správnosti výsledků	Rozezná proměnnou veličinu, sestaví rovnici a interpretuje řešení Matematizuje a řeší reálnou situaci s využitím rovnic, hledá efektivní způsoby řešení, odhaduje, ověřuje a interpretuje výsledky	Rovnost, rovnice**,** ekvivalentní úpravy rovnic Slovní úlohy řešené rovnicemi Výpočet neznámé z jednoduchého vzorce	
Grafická zručnost, přesnost rýsování a orientace v rovině, správný výběr vzorců pro výpočty a vhodné přiřazení jednotek	Rozezná vzájemnou polohu přímky a kružnice a dvou kružnic Využívá vlastnosti ke konstrukci a pro výpočet obsahu a obvodu Užívá jazyk matematiky ke stručnému zápisu konstrukce	Kružnice, kruh Thaletova kružnice a její aplikace Konstrukční úlohy Obsah kruhu a délka kružnice	
Prostorová představivost, zobrazení prostoru do roviny, správné použití vzorců v praxi, volba správného postupu a vyhodnocení správnosti výsledku	Načrtne a sestrojí obraz základních těles ve volném rovnoběžném promítání, vyrábí modely těles a vytváří si o nich reálné představy Odhaduje, měří a počítá velikosti objektů v praktickém životě (povrchy, objemy)	Hranoly Vlastnosti hranolu, síť hranolu Objem a povrch hranolu Válec Síť válce, povrch a objem válce	
Představivost v rovině, aplikace matematických znalostí a dovedností	Konstruuje trojúhelník, čtyřúhelník z různých daných parametrů, vnímá rovinné útvary jako množiny bodů s danou vlastností Diskutuje a obhajuje různé způsoby řešení konstrukčních úloh	Konstrukční úlohy Množiny bodů v rovině, konstrukce trojúhelníků, čtyřúhelníků	

METODY, FORMY	Střídání forem výuky. Samostatná práce, práce s výpočetní technikou, pracovní listy, skupinová práce, vlastní iniciativa (vymýšlení příkladů)
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	ČJ, F, Ch, VV

Ročník: IX.

Výstup z RVP:
Žák:

- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, rozkládá mnohočleny na součin pomocí vzorců a vytýkání
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů
- vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu
- řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky z různých tematických a vzdělávacích oblastí
- určuje a charakterizuje tělesa, analyzuje jejich vlastnosti
- odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
- načrtne a sestrojí sítě základních těles
- užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků
- vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
- porovnává soubory dat
- formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav
- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Osvojování si matematických algoritmů k početním operacím	Stanoví podmínky smysluplnosti výrazu, stanoví hodnotu výrazu, efektivně upravuje lomené výrazy na základní tvar, zná zpaměti, rozezná a aplikuje vzorce $A^2 - B^2$, $(A \pm B)^2$, zdůvodní jejich správnost,	Lomené výrazy Smysl výrazu, hodnota výrazu, krácení a úpravy.	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace

Matematizace reálných situací a vyhodnocování správnosti výsledků	Rozezná proměnnou veličinu, sestaví rovnici a interpretuje řešení Matematizuje a řeší reálnou situaci s využitím rovnic, hledá efektivní způsoby řešení, odhaduje, ověřuje a interpretuje výsledky	Rovnice s neznámou ve jmenovateli, soustavy rovnic Řešení jednotlivých typů rovnic, slovní úlohy na pohyb, směsi, roztoky	
Efektivní využívání osvojeného matematického aparátu, schopnosti matematizovat závislosti a vztahy, vyčíst informace z grafu	Rozpozná jednotlivé druhy funkcí podle předpisu, sestrojí tabulku i graf, určí základní vlastnosti funkcí Využívá grafy funkcí při řešení rovnic, soustav rovnic, vyjádří předpisem funkční závislost ze slovního vyjádření	Funkce Přímá a nepřímá úměrnost Lineární funkce Kvadratická funkce Graf funkce, vlastnosti Slovní úlohy	
Vyslovování a ověřování hypotézy na základě získaných vlastností	Určí, zda jsou rovinné útvary podobné a proč, vypočítá poměr podobnosti, rozdělí početně i graficky úsečku v daném poměru	Podobnost Podobnost geometrických útvarů, věty o podobnosti trojúhelníků Využití podobnosti	
Schopnosti vyhledávat a zpracovávat statistická data, tvořit správné závěry z daných předpokladů	Pracuje s daty v tabulce a v grafu a vyhodnocuje data Vytváří a čte diagramy a sloupcové grafy	Základy statistiky Statistické šetření, diagramy, schémata, grafy, tabulky, četnost znaku, aritmetický průměr	
Prostorovou představivostí ke správné aplikaci vzorců, k volbě správného postupu a vyhodnocení správnosti výsledku	Načrtne obrazy těles, sestrojuje jejich síť, Odhadne a vypočítá objem a obsah jednotlivých těles, vybírá a používá základní i vedlejší jednotky obsahu, objemu, hmotnosti, hustoty a převádí mezi nimi	Tělesa Jehlan, kužel, koule –vlastnosti, síť Povrch a objem jehlanu, kužele, koule Slovní úlohy	

METODY, FORMY	Střídání forem výuky. Samostatná práce, práce s výpočetní technikou, pracovní listy, skupinová práce, vlastní iniciativa (vymýšlení příkladů)
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	ČJ, F, VV

MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ:

Vzhledem k úpravám RVP ZV byly stanoveny následující minimální očekávané výstupy, které budou uplatněny v případě zařazení žáků s SVP - LMP do konkrétních ročníků

1. stupeň
1. období

žák
- porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20
- čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100
- zná matematické operátory + , - , =, <, > a umí je zapsat
- sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20
- řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20
- umí rozklad čísel v oboru do 20

- modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek

- doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20

- zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu

- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi

- pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit
- rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují
- umí používat pravítko

2. období
žák
- čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000
- sčítá a odčítá zpaměti i písemně dvouciferná čísla
- zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100
- zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách
- tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100
- zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy
- rozeznává sudá a lichá čísla
- umí používat kalkulátor
- vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu
- orientuje se a čte v jednoduché tabulce
- určí čas s přesností na čtvrthodiny, převádí jednotky času v běžných situacích
- umí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi

- znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary
- měří a porovnává délku úsečky
- vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- sestrojí rovnoběžky a kolmice

- určí osu souměrnosti překládáním papíru
- pozná základní tělesa

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

žák

- řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

2. stupeň

žák

- písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem
- pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek – část (zlomek, desetinné číslo, procento)
- čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace
- provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla
- píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000
- používá měřítko mapy a plánu
- řeší jednoduché úlohy na procenta
- zvládá orientaci na číselné ose

- vyhledává a třídí data
- porovnává data
- vypracuje jednoduchou tabulku
- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu
- zvládá početní úkony s penězi

- vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce
- vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu
- provádí jednoduché konstrukce
- zná a rýsuje základní rovinné útvary
- sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti
- vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce
- sestrojí sítě základních těles
- načrtne základní tělesa
- zobrazuje jednoduchá tělesa
- odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky
- umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami
- používá technické písmo
- čte jednoduché technické výkresy a rozumí jim

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

žák

- samostatně řeší praktické úlohy
- hledá různá řešení předložených situací
- aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí
- využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

5.3 INFORMATIKA

5.3.1 INFORMATIKA

Časová dotace předmětu

4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1	1	1	1	1	1

6 Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.
Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.
Do výuky zařazeny základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak informatické myšlení.
Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

7 **Klíčové kompetence**

Kompetence k učení:

vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů:

vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ní, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů

Kompetence komunikativní:
formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně používaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence pracovní:
používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Kompetence sociální a personální:
účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce

Kompetence občanské:
respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu

Kompetence digitální:
ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Ročník: IV.

Výstup z RVP:

Žák:

- I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat
- I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu
- I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
- I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi
- I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů
- I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Ovládání digitálního zařízení	pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží vysvětlí, co je program a rozdíly mezi člověkem a počítačem edituje digitální text, vytvoří obrázek přehraje zvuk či video uloží svoji práci do souboru, otevře soubor používá krok zpět, zoom řeší úkol použitím schránky	Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu Ukládání práce do souboru	

	dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením	Otevírání souborů Přehrávání zvuku Příkazy a program	
Práce ve sdíleném prostředí	uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Počítačová data, práce se soubory Propojení technologií, internet Úložiště, sdílení dat, cloud, mazání dat, koš Technické problémy a přístupy k jejich řešení	
Základy programování	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy v programu najde a opraví chyby	Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb a razítkování	

METODY, FORMY	Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	

Ročník: V.
Výstup z RVP:

Žák:

- I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat
- I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji
- I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu
- I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi
- I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data
- I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů
- I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení
- I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy
- I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Úvod do práce s daty	pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech doplní posloupnost prvků umístí data správně do tabulky doplní prvky v tabulce	Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu	

	v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný		
Základy programování	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy v programu najde a opraví chyby rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů	Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb a razítkování Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Vlastní bloky a jejich vytváření Kombinace procedur Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich vytváření Změna vlastností postavy pomocí příkazu Náhodné hodnoty Čtení programů	
Informační systémy	nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky určí, jak spolu prvky souvisí zaznamená data do tabulky	Systém, struktura, prvky, vztahy Zaznamenávání dat do tabulky	
Úvod do modelování pomocí grafů a schémat	pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty pomocí obrázku znázorní jev pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely Model	

METODY, FORMY	Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	

Ročník: VI.
Výstup z RVP:

Žák:

- I-9-1-01 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat
- I-9-1-02 navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu
- I-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů
- I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače
- I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešení
- I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné
- I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Kódování a šifrování dat a informací	rozpozná zakódované informace kolem sebe zakóduje a dekóduje znaky pomocí znakové sady zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer zakóduje v obrázku barvy více způsoby zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů	Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model Vektorová grafika	Mediální výchova: Tvorba mediálního sdělení Práce v realizačním týmu

Práce s daty	vyhledává data, která umí ukládat v počítači dokáže interpretovat vyhledaná data	získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat	
Informační systémy	popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace	
Programování	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech diskutuje různé programy pro řešení problému vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní	Vytvoření programu Opakování Podprogramy	
Digitální technologie – bezpoečnost	dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat diskutuje o cílech a metodách hackerů	Bezpečnost na internetu Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy	

METODY, FORMY	Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	

Ročník: VII.
Výstup z RVP:

Žák:

- I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat
- I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat
- I-9-3-04 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu
- I-9-1-03 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní
- I-9-1-04 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji
- I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešení
- I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému
- I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné
- I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Programování – podmínky, postavy a události	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech diskutuje různé programy pro řešení problému vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	Opakování s podmínkou Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi	

Modelování pomocí grafů a schémat	v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku pomocí ohodnocených grafů řeší problémy pomocí orientovaných grafů řeší problémy vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost	
Zpracování dat	najde a opraví chyby u interpretací dat v tabulce a grafu odpoví na otázky na základě dat v tabulce popíše pravidla uspořádání v existující tabulce doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy navrhne tabulku pro záznam dat propojí data z více tabulek či grafů	Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty	
Programování	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav používá souřadnice pro programování postav	Vytvoření programu Podprogramy Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice Podprogramy s parametry Proměnné	

	používá parametry v blocích, ve vlastních blocích vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu diskutuje různé programy pro řešení problému hotový program upraví pro řešení příbuzného problému		

METODY, FORMY	Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	

Ročník: VIII.
Výstup z RVP:

Žák:

- I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat
- I-9-3-04 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu
- I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení
- I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému
- I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné
- I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Programování robotické stavebnice	podle návodu nebo vlastní tvořivostí sestaví robota upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost přečte program pro robota a najde v něm případné chyby ovládá výstupní zařízení a senzory robota	Sestavení a oživení robota Sestavení programu s opakováním, s rozhodováním Používání výstupních zařízení robota (motory, displej, zvuk) Používání senzorů (tlačítka, vzdálenost, světlo/barva) Čtení programu	

	vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota		
Zpracování dat	při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) řeší problémy výpočtem s daty připíše do tabulky dat nový záznam seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy Vkládání záznamu do databázové tabulky Řazení dat v tabulce Filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů z velkých souborů dat	

METODY, FORMY	Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	

Ročník: IX.
Výstup z RVP:

Žák:

- I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě
- I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos
- I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky
- I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače
- I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení
- I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení
- I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému
- I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné
- I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Digitální technologie	pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí	Hardware a software - Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí	

	vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu diskutuje o cílech a metodách hackerů vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat diskutuje, čím vším vytváří svou	- Operační systémy: funkce, typy, typické využití - Komprese a formáty souborů - Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) Sítě - Typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě - Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud, fungování webu, webový prohlížeč - Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) Bezpečnost - Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy - Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat Digitální identita - Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru; sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat - Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies	
Programování	řeší problémy sestavením algoritmu v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému po přečtení programu vysvětlí, co vykoná	Programovací projekt a plán jeho realizace Popsání problému Testování, odladění, odstranění chyb Pohyb v souřadnicích Posílání zpráv	

	ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby diskutuje různé programy pro řešení problému vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků hotový program upraví pro řešení příbuzného problému zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně	Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu Nástroje zvuku Import a editace kostýmů, podmínky Návrh postupu, klonování Animace kostýmů postav, události Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné Výrazy s proměnnou Tvorba hry s ovládáním, více seznamů Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy Řazení dat v tabulce Filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů z velkých souborů dat	

METODY, FORMY	Diskuse, praktické činnosti, ukázky, myšlenkové mapy, výklad, samostatná práce
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	

MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ:

Vzhledem k úpravám RVP ZV byly stanoveny následující minimální očekávané výstupy, které budou uplatněny v případě zařazení žáků s SVP - LMP do konkrétních ročníků

1. stupeň

2. období

žák

I-5-1-01p uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat

I-5-1-02p popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví

I-5-2-01p sestavuje symbolické zápisy postupů I-5-2-02p popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení

I-5-2-03p rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů

I-5-3-01p v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky

I-5-3-02p pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

I-5-4-01p najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu

I-5-4-03p popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi

2. stupeň

žák

I-9-1-01p získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti

I-9-1-02p zakóduje a dekóduje jednoduchý text a obrázek

I-9-1-03p popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění

I-9-1-04p stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení

I-9-2-01p po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti

I-9-2-02p rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení

I-9-2-03p navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal

I-9-3-01p popíše účel informačních systémů, které používá

I-9-3-02p nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce

I-9-3-03p na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat

I-9-4-01p rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému

I-9-4-02p ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu

I-9-4-03p pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí

I-9-4-04p rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu

I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití da

5.4 ČLOVĚK A JEHO SVĚT

5.4.1 Prvouka

Časová dotace předmětu

1. ročník	2. ročník	3. ročník
2	2	2

Charakteristika vyučovacího předmětu

Prvouka je předmět vyučovaný v prvních třech ročnících základní školy. Navazuje na poznatky, dovednosti a zkušenosti získané v předchozím období v rodině a v předškolní výchově, vhodným způsobem na ně navazuje a dále je rozvíjí. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí. V obsahu předmětu se uplatňují humanitní prvky – vlastivědné, dějepisné, zeměpisné a etické a prvky přírodopisné – fyzikální, astronomické a ekologické. Výuka umožňuje použít obsahu řady dalších předmětů – českého jazyka, matematiky, pracovních činností atp. Na běžnou výuku ve vyučovacích hodinách navazují různé akce, jako jsou např. návštěvy ústavů a institucí, exkurze, projekty, divadelní představení, pobytové akce, setkávání a akademie.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Na prvouku ve čtvrtém ročníku navazuje vlastivěda a přírodověda, na druhém stupni od šestého ročníku potom zeměpis, přírodopis, dějepis, fyzika a občanská výchova, od osmého ročníku chemie.

Klíčové kompetence

Kompetence pracovní

Žák:

- přistupuje zodpovědně k ochraně svého zdraví i zdraví druhých
- vědomě chrání životní prostředí

Kompetence občanské

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí
- je schopen vcítit se do situací druhých lidí
- chápe základní principy zákonů a společenských norem
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni

Kompetence sociální a personální

Žák:

- je schopen plánovat práci skupiny
- je schopen spolupracovat
- registruje a pozitivně ovlivňuje vztahy ve skupině

Kompetence k učení

Žák:

- vyhledává a třídí informace
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- uvádí věci do souvislostí
- samostatně pozoruje a experimentuje, porovnává získané výsledky

Kompetence komunikativní
Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory
- aktivně naslouchá, vhodně reaguje, účinně se zapojuje do diskuze

Ročník: I.
Výstup z RVP:
Žák:

- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v příp. potřeby požádá o pomoc pro sebe i jiné – ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech
- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem a nedostatkům
- rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
- uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu, v běžných činnostech školy uplatňuje pravidla chůze po chodníku a silnici, bezpečně překoná silnici, rozlišuje bezpečná a nebezpečná místa pro hru, v modelových situacích prokáže znalost správného cestování autem, rozezná a používá bezpečnou cestu do školy

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Uvědomění si svého místa mezi lidmi, plnění své role školáka a povinností s tím spojených. Seznámení se základními pravidly bezpečnosti silničního provozu.	Orientuje se v prostorách školy. Seznámí se s nejbližším okolím školy, s rizikovými místy a situacemi, při cestě do a ze školy se chová co nejbezpečněji.	Naše škola. Silniční provoz. Chodník. Přecházení. Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – čísla tísňového volání. Riziková místa a situace.	**OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA** **A. Tematický okruh: Osobnostní rozvoj** Rozvoj schopnosti poznávání **C. Tematický okruh: Morální rozvoj** Hodnoty, postoje, praktická etika **MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA** **Tematický okruh:** Kulturní diference **ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA** **Tematický okruh:** Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Vytváření správných mezilidských vztahů, slušného chování, reprezentativního chování ve škole i na veřejnosti.	Rozlišuje režim a pravidla v hodině a o přestávce, orientuje se ve své třídě, správně stoluje při svačině, rozlišuje špatné a dobré chování, připraví si pomůcky na hodinu. Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem a nedostatkům.	Třída v hodině a o přestávce. Pravidla slušného chování – ohleduplnost.	
Vypěstování si pozitivního vztahu k práci a pracovním návykům. Položení základu pro pochopení bezpečného a ohleduplného chování.	Uklidí si pracovní místo, aktovku, správně sedí, převlékne se do Tv, připraví se na Vv. Rozpozná vhodné a nevhodné místo ke hře.	Pracovní a odpočinkové návyky. Místo pro hru.	
Všímání si okolí, vnímání krajiny a orientování se v ní, hlubší poznávání vlastního bydliště a vytváření vztahu k němu. Poznat nejbližší okolí s ohledem na bezpečnost silničního provozu.	Správně reaguje na dopravní značky (základní) a světelnou signalizaci (semafor), bezpečně přechází silnici, vybere si správné (pestré) oblečení (reflexní značky - aktovky). Využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času. Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná.	Okolí školy. Silnice. Krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru.	
Pochopení stálých změn a harmonie v přírodě na základě změn v jednotlivých obdobích.	Pozoruje a popíše základní proměny přírody na podzim, porovná počasí na podzim a v jiných ročních obdobích, vyjmenuje podzimní měsíce.	Příroda na podzim a její proměny.	

Pozorování a popisování rostlin na podzim. Rozvíjet u žáků význam prevence rizik, opatrnosti a preventivního chování i důležitost obstát samostatně v obtížné situaci.	Rozeznává stromy v okolí školy, pozoruje a popíše změnu stromu na podzim, pojmenuje sklizené ovoce a zeleninu, podzimní práce na zahradě, v sadu a na poli, určí části rostliny a stromu. Seznamuje se s příčinami a prevencí vzniku požárů a ochranou před požáry.	Podzim–v lese, v parku, v sadu a na zahradě, na poli. Požáry – prevence vzniku požáru doma, příčiny vzniku požáru doma – největší rizika požáru – ochrana při požáru a přivolání pomoci – pravidlo: zastav se – lehni si – kutálej se.	
Pochopení příbuzenských vztahů v rodině, společenského soužití, práv a povinností jednotlivých členů rodiny.	Vyjmenuje členy rodiny, určí, kdo je nejmladší, nejstarší, mladší, starší, rozliší části domu, kde bydlí, nábytek a zařízení místností, popíše svůj pokojíček.	Moje rodina. Kdo jsem? Kde bydlím? Naše rodina – postavení jedince v rodině, rozlišuje příbuzenské a mezigenerační vztahy v rodině	
Pozorování zimní krajiny, seznamování se s vlastnostmi sněhu a ledu.	Najde rozdíly v ročních obdobích podzim–zima, vyjmenuje zimní měsíce.	Zima – proměny přírody.	
Pochopení vánočních svátků, jejich citové prožívání.	Přiřadí k zimnímu období svátky (Mikuláš, Vánoce, Nový rok, Tři králové), uvede příklady vánočních zvyků.	Zimní svátky.	
Vybírání vhodného trávení volného času.	Vyjmenuje základní druhy zimních sportů, navrhne bezpečné místo k provozování sportů, vybere vhodné oblečení a sportovní vybavení.	Zimní sporty.	
Pozorování a porovnávání různých živočichů v přírodě v různých ročních obdobích, pečování o přírodu v zimě.	Třídí obrázky živočichů zimujících u nás ve volné přírodě, rozliší živočichy s tělem pokrytým peřím nebo srstí.	Zima a životní projevy živočichů.	
Poznávání svého těla, pěstování základních hygienických návyků, dodržování správné životosprávy, zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.	Určí základní části lidského těla, porovná dva spolužáky – vzrůst, vzhled, dodržuje osobní hygienu, správně stoluje, drží příbor, dodržuje pitný režim, vyjmenuje názvy jídel dle denní doby, třídí potraviny.	Člověk – péče o zdraví, osobní hygiena, výživa, pitný režim.	
Pozorování změn v přírodě, porovnávání jarní přírody se zimní.	Převádí slova a věty z podoby mluvené do podoby psané. Vyjmenuje jarní měsíce, uvede příklady jarních zvyků, velikonočních zvyků na základě vlastní zkušenosti.	Jaro a příroda, květiny v regionu.	
Pozorování prvních jarních rostlin, vyhledávání jarních květin v dětské encyklopedii.	Přiřadí k obrázkům názvy některých jarních květin.	Jarní květiny.	

Pozorování různých živočišných druhů a srovnávání podmínek jejich života na jaře a v zimě.	Seznámí se s některými ptáky.	Ptáci – živočichové ve volné přírodě, v regionu.	
Pochopení významu hospodářského zvířete pro člověka, vytvoření si vztahu se zvířecím kamarádem.	Vyjmenuje domácí zvířata, přiřadí k sobě rodinu, vysvětlí pojem užitkové zvíře.	Domácí a hospodářská zvířata, mláďata.	
Utváření kladného vztahu k práci, pracovním návykům, sledování života rostlin.	Seznámení s pracovními činnostmi na zahradě. Dle obrázku přiřadí zahradníkovi potřebné nářadí a náčiní. .	Práce na zahradě.	
Používání kalendáře, vyhledávání v něm, představování si roku s charakteristickými znaky jednotlivých ročních období.	Vyjmenuje ve správném pořadí dny v týdnu, roční období, rozumí pojmům svátek, narozeniny, seznamuje se s časovou linií včera-dnes-zítra, přiřadí hlavní znaky jednotlivým ročním obdobím.	Lidé a čas – dny v týdnu, kalendář, roční období.	
Orientování se v čase, osvojování si časového řádu.	Seřadí obrázky s činnostmi dle časové posloupnosti od rána do večera, orientuje se v celých hodinách, nastaví daný čas na papírových hodinách.	Hodiny, měření času.	
Pochopení pracovní činnosti lidí, výsledku práce a odpovědnosti za výsledek práce.	Pojmenuje zaměstnání rodičů, vysvětlí, co konkrétně dělají.	Povolání – odvození významu a potřeby různých povolání a pracovních činností.	
Správné jednání a komunikování na ulici, v obchodě, u lékaře.	Třídí kartičky obrázků do skupin obchodů.	Věci a činnosti kolem nás – v obchodě. Předměty denní potřeby.	

Zodpovědné chování na ulici v dopravních situacích, opatrnosti před nebezpečím. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatelstva. Rozvíjet u žáků význam prevence rizik, opatrnosti a preventivního chování i důležitost obstát samostatně v obtížné situaci.	Třídí obrázky dopravních prostředků, správně nastoupí a vystoupí z dopravního prostředku. Chápou závažnost mimořádných událostí, seznamují se s postupem v případě ohrožení, varovným signálem a principem evakuace. Seznámí se se základními principy sebeochrany, pomoci a s prevencí rizik.	Dopravní prostředky. Cestování. Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén). Jak se chránit a jak předcházet úrazům, otravám a jiným ohrožením (vazba na řešené běžné rizikové situace v různém ročním období, prostředí a při různých činnostech, včetně železniční a silniční dopravy) – doma: neznámý člověk (telefon, zvonek u dveří, internet), zbraně, alkohol, vhodné i nevhodné dotyky (jejich hranice, nevhodné trestání), komunikace a pomoc rodičů, učitelů – bezpečný odchod z domova: klíče, výtah – venku: volba správné cesty do školy, nebezpečná místa v okolí domu a školy, chování při setkání s cizím člověkem, jak se chovat, když zabloudím v cizím prostředí nebo městě – správné vedení: vysvětlení pojmů a významu: kamarád, blízká osoba, cizí osoba, trápení, smutek, pomoc, příklady ze života – záchranáři.	
Pozorování proměn přírody, pochopení změn počasí.	Vyhledává a třídí obrázky s letní tématikou, vypráví o činnosti lidí v létě, letních sportech.	Léto a příroda.	

METODY, FORMY	Třídění, porovnávání, přiřazování, názorná ukázka. Jízda dopravním prostředkem, vycházka, výukové programy CVČ, aktivity na škole v přírodě.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	**Čj – sloh** – vycházka s pozorováním, výstavka, vypravování, zvyky, tradice, hry, dramatická výchova. **Čj – psaní – přání**, recitace, aktivizační metoda. **Čj – rozvoj** slovní zásoby, vyjadřování. **M** – prostorová orientace, větší, menší – porovnávání, hodiny, časová posloupnost. **Tv** – vycházka., dopravní výchova, procházka po škole, vycházka do okolí.

	Tv, Vv, Pč – příprava pracovního místa, převlečení, úklid. **Vv** – kresba, malba, barvy podzimu. **Pč** – listy – sběr, lisování, lepení, koláž, modelování, skládání, přání, dárečky, péče o rostliny.

Ročník: II.
Výstup z RVP:
Žák:

- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech
- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem a nedostatkům
- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle
- projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
- rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
- uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu, správně používá pravidla chování na stezkách pro chodce (při akcích školy), rozeznává vybrané značky pro chodce, bezpečně překoná silnici se světelnými signály, rozlišuje a používá bezpečná místa pro hru, v modelových situacích a při akcích školy uplatňuje pravidla správného cestování dopravními prostředky, rozezná a používá bezpečnou cestu do školy, zvládá modelové situace „sám domů „

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Uvědomění si role žáka a povinností s tím spojených, správné mezilidské vztahy, vypěstování si pozitivního vztahu k práci a pracovním návykům.	Orientuje se ve škole. Pozná zaměstnance školy. Řídí se režimem školy, třídy. Má osvojené pracovní návyky. Zapíše si rozvrh hodin. Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům.	Jsem školák – škola, třída, učitel, rozvrh hodin, školní potřeby, principy demokracie.	**OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA** **Tematický okruh:** **B. Sociální rozvoj** Mezilidské vztahy
Učení se zodpovědnému chování na ulici v dopravní situaci, v dopravních prostředcích, opatrnost před nebezpečím, bezpečná komunikace prostřednictvím elektronických medií. Pochopení nutnosti bezpečného a ohleduplného chování, uvědomování si rizik a nebezpečí v silničním provozu. Rozvíjet u žáků znalost nebezpečí a schopnost odhadnout riziko a vyhnout se mu. Posilovat odpovědnost žáků za vlastní zdraví a bezpečnost.	Rozlišuje dopravní prostředky. Zná význam nejčastějších dopravních značek. Pamatuje si telefonní čísla policie, hasičů, první pomoci. Dokreslí barvy semaforu. Popíše svoji cestu do školy. Vysvětlí význam pojmů: lhostejnost, přátelství, rozdíly, žalování, pomoc, strach, zbabělost, uvádí příklady ze života.	Bezpečná cesta do školy, okolí školy – dopravní prostředky, dopravní značky, semafor, chodec, bezpečné přecházení vozovky. Čísla tísňového volání. Silnice. Silniční provoz. Chodník a stezka pro chodce. Přecházení. Osobní bezpečí, podpora a ochrana duševního a fyzického zdraví – správné vedení: vysvětlení významu pojmů: lhostejnost, přátelství, rozdíly, žalování, pomoc, strach, zbabělost apod. – příklady ze života – jak se umět vypořádat se strachem, který doprovází nebezpečnou situaci.	
Pochopení stálých změn a harmonie v přírodě na základě změn v jednotlivých ročních obdobích.	Pozoruje a popíše základní proměny přírody na podzim, porovná počasí na podzim a v jiných ročních obdobích, vyjmenuje podzimní měsíce. Zná přesné datum, kdy začíná podzim, že se dny prodlužují a noci zkracují. Orientuje se v příčinách a v prevenci vzniku požárů, chápe podstatu ochrany a evakuace.	Podzim – podzimní měsíce, počasí, znaky podzimu, živočichové a rostliny na podzim. Požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru).	

Pozorování různých živočišných druhů a srovnání podmínek jejich života.	Třídí ptáky na stěhovavé a stálé. Třídí živočichy na ptáky, savce a hmyz. Popíše stavbu těla savce a ptáka, určí rozdíly mezi nimi.	Živočichové ve volné přírodě – ptáci, savci, hmyz, části těla ptáka, savce, příprava živočichů na zimu, v regionu.	
Uvědomování si významu zemědělských plodin, pozorování prací na poli.	Zná užitek zemědělských plodin.	Zelenina, její druhy, ovocné stromy, ovoce. Zemědělské plodiny – řepa, brambor, slunečnice.	
Uvědomování si významu zelených rostlin pro člověka, péče o pokojové rostliny.	Pojmenuje některé pokojové rostliny.	Pokojové rostliny.	
Pochopení příbuzenských vztahů v rodině, společného soužití, práv a povinností jednotlivých členů rodiny.	Vyjmenuje členy rodiny, určí, kdo je nejmladší, nejstarší, mladší, starší. Orientuje se v příbuzenských vztazích. Ví, kdy mají narozeniny nejbližší členové rodiny. Popíše rodinnou oslavu.	Moje rodina – členové rodiny, svátky, narozeniny, rodinné oslavy. Mezilidské vztahy, komunikace, chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování.	
Učení se vlastenectví, citovému vztahu ke svému domovu, uvědomění si, co pro člověka znamená domov. Rozvíjet u žáků znalost nebezpečí a schopnost odhadnout riziko a vyhnout se mu. Posilovat odpovědnost žáků za vlastní zdraví a bezpečnost. .	Popíše charakteristické znaky vesnice a města. Popíše dům, ve kterém bydlí, byt, jednotlivé místnosti. Zná název naší země, hlavního města a místa svého bydliště. Vypráví, co pro něj znamená domov. Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech. Seznámení se s riziky požárů, zná bezpečnostní pravidla a dokáže přivolat pomoc a ohlásit požár.	Náš domov – dům, byt, vesnice, město, region, vlast. Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén). Požáry a jejich rizika – základní označování nebezpečných látek – základní bezpečnostní a výstražné tabulky, zejména nebezpečí úrazu elektrickým proudem, požáru, příčiny a prevence vzniku požáru mimo domov – správné chování při požáru – přivolání pomoci, ohlášení požáru.	
Učení se lásce a péči o němou tvář, uvědomění si rozdílného životního prostředí a jiných životních potřeb různých živočichů.	Vyjmenuje živočichy, které můžeme doma chovat jako domácí mazlíčky. Popíše, jak se stará o svého domácího mazlíčka.	Péče o živočichy v zajetí.	

Pozorování zimní krajiny, seznámení se s vlastnostmi sněhu a ledu, pozorování a porovnávání různých živočichů v přírodě v různých ročních obdobích, pečování o přírodu v zimě, pochopení vánočních svátků, jejich citové prožívání.	Vyjmenuje zimní měsíce. Zná datum zimního slunovratu. Popíše zimní počasí, přírodu, péči člověka o živočichy v zimě. Vyjmenuje vánoční zvyky.	Zima – zimní měsíce, znaky zimy, příroda v zimě.	
Poznávání svého těla, pěstování základních hygienických návyků, dodržování správné životosprávy.	Popíše hlavní části těla, části hlavy. Názvy podrobnějších částí těla přiřazuje k obrázku. Vyjmenuje lidské smysly.	Člověk – naše tělo.	
Péče o zdraví, bezpečné chování, dodržování osobní hygieny i čistoty svého okolí, péče o životní prostředí, pravidelné preventivní návštěvy lékaře. Poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení. Rozvíjet u žáků znalost nebezpečí a schopnost odhadnout riziko a vyhnout se mu. Posilovat odpovědnost žáků za vlastní zdraví a bezpečnost.	Rozlišuje nemoci a úrazy, zavolá 1. pomoc, změří si teplotu. Vyjmenuje hygienické potřeby a řekne, k čemu se používají. Dodržuje osobní hygienu, umývá si ruce před a po jídle, čistí si zuby správným způsobem. Je si vědom důležitosti pravidelných návštěv lékaře. Seznámí se se základními pravidly při různých rizikových situacích a při poskytování první pomoci.	Nemoc a úraz. Prevence nemoci a úrazu. Hygiena a čistota. První pomoc – zajištění pomoci při různých rizikových situacích, voláním na tísňovou linku nebo oslovení dospělé osoby, nácvik komunikace – základní pravidla poskytování pomoci při drobných poraněních a běžných onemocněních. Péče o zdraví a prevence rizik – opakování učiva 1. ročníku + rozšíření o nové poznatky, zkušenosti, příběhy, bezpečné chování v různých životních situacích, v různém prostředí a při různých činnostech.	
Správná životospráva, zdravá výživa.	Sestaví zdravý jídelníček na celý den, vyjmenuje zdravé potraviny.	Potraviny, výživa. Zdravý životní styl, správná výživa, vhodná skladba stravy, pitný režim.	
Pochopení pracovní činnosti lidí, výsledku práce a odpovědnosti za výsledek práce, vybírání vhodného trávení volného času.	Vyjmenuje některá povolání lidí a přiřadí k nim činnosti, rozlišuje dny pracovní a dny volna, svátky, prázdniny, sestaví nabídku vhodných aktivit dětí ve volném čase, vybere vhodná a nevhodná místa ke hře.	Práce a volný čas. Denní režim. Kultura – podoby a projevy kultury, kulturní instituce. Místo pro hru. Cestování.	

Pozorování změn v přírodě, porovnávání jarní přírody se zimní.	Vyjmenuje jarní měsíce, zná datum jarní rovnodennosti, popíše změny přírody na jaře, označí velikonoční zvyky.	Jaro – jarní měsíce, počasí, příroda, svátky.	
Pozorování prvních jarních rostlin, vyhledávání jarních květin v dětské encyklopedii, pozorování kvetoucích stromů a keřů.	Přiřadí názvy jarních květin k obrázkům, hledá je v encyklopedii, určí části těla rostlin, rozumí opylování květů včelami. Určí názvy částí stromu, popíše vývoj plodu ovocného stromu či keře.	Rostliny na jaře – jarní květiny, kvetoucí stromy a keře, vývoj plodu z květu.	
Pozorování jarní přírody, všímání si příletu stěhovavých ptáků, stavby hnízd a péče o mladé.	Doplní názvy ptáků k obrázkům a vykreslí je – podle encyklopedie. Popíše části těla ptáka, líhnutí mláďat a péči rodičů o ně.	Ptáci na jaře.	
Pochopení významu hospodářského zvířete pro člověka, vytvoření si vztahu se zvířecím kamarádem.	Vyjmenuje domácí zvířata, přiřadí k sobě rodinu, vysvětlí pojem užitkové zvíře. Popíše části těla živočichů. Označí, jaký užitek nám dávají hospodářská zvířata.	Domácí zvířata – život včely, její užitek, zvířecí rodinky, užitek hospodářských zvířat.	
Ochrana přírody, pozorování přírodního společenství na louce a na poli.	Je seznámen s některými lučními rostlinami, motýly a jiným hmyzem, s druhy obilí, je seznámen s polními škůdci.	Na louce, na poli.	
Pozorování přírody a správné chování v ní, její ochrana, chápání významu lesa.	Vysvětlí význam lesa. Třídí stromy na jehličnaté a listnaté a vysvětlí rozdíly mezi nimi. Rozlišuje jehličnaté stromy. Podle listů a plodů určí název některých stromů. Vyjmenuje lesní plody, třídí některé houby na jedlé a jedovaté. Vyjmenuje živočichy žijící v lese a členy zvířecí rodiny.	V lese a u lesa.	
Uvědomování si významu vody pro život, pozorování odlišností a shod života rostlin a živočichů v různých přírodních společenstvích.	Popíše a přiřadí název k rostlinám a živočichům ve vodním přírodním společenství – podle encyklopedie.	U vody a ve vodě.	

Porovnávání proměn přírody, pochopení změn počasí, bezpečné chování v přírodě.	Vyjmenuje letní měsíce, zná datum letního slunovratu, znaky léta, popíše bezpečné chování v době prázdnin.	Léto – letní měsíce, počasí a příroda.	

METODY, FORMY	Třídění, porovnávání, přiřazování, názorná ukázka, vycházka, výukové programy CVČ, aktivity na škole v přírodě.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	**Čj** – zápis rozvrhu hodin, popis, dopis, práce s encyklopedií, zařazování, třídění, hledání shod a rozdílů, význam slov. **Čj – čtení, psaní**, zaznamenávání, skupinová práce. **Čj – Lv** - tématické práce, práce s literaturou, dramatizace, rozhovor, telefonování. **Pč** – příprava a úklid pomůcek, názorná ukázka, hlavní znaky podzimu, pozorování sklizně, péče o pokojové rostliny, modelování, skládání z krabiček. Aktivizační metoda. **Tv** – dopravní výchova, orientace podle smyslů, vycházka do okolí, sportovní aktivity, bezpečnost. **Hv** – koledy, hry – na smysly, na řemesla, na povolání. **Vv** – koláž.

Ročník: III.
Výstup z RVP:
Žák:

- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
- začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše okolí, změny v nejbližším okolí, obci (městě)
- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi
- rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
- roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
- provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů
- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje dění v minulosti, přítomnosti, budoucnosti
- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu
- uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině, o činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích, o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost
- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech
- uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu, reaguje v roli chodce na ostatní účastníky SP, používá reflexní doplňky a zná jejich dopad, v modelových situacích využívá osvojená pravidla chování na stezkách pro chodce, v obytné zóně, rozeznává vybrané značky, bezpečně překonává silnici se světelnými signály, přejde mezi zaparkovanými vozy a silnici s více jízdními pruhy, ovládá pravidla jízdy na bruslích a koloběžce a využívá je, v modelových situacích a při akcích školy uplatňuje bezpečné chování v dopravních prostředcích a na zastávkách

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Schopnost orientovat se v neznámé krajině, samostatná orientace pomocí buzoly, mapy, plánu – ve dne i v noci.	Rozlišuje typy krajiny, zná jejich barevné rozlišení na mapě. Na mapě pozná nejdelší české vodní toky a přítoky Pomocí kompasu nebo buzoly žák určí světové strany, zorientuje se v krajině pomocí mapy, plánu. Orientuje plán podle skutečnosti. Poznává sever v přírodě bez kompasu. Dle turistických značek dojde k cíli.	Krajina kolem nás – typy krajin u nás – mapa ČR, vodní toky a plochy, výška krajiny. Určování světových stran, práce s kompasem, mapou a plánem, orientace v krajině, seznámení s krajinou.	**OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA** **Tematický okruh:** **A. Osobnostní rozvoj** Sebepoznání a sebepojetí **B. Sociální rozvoj** Poznávání lidí **C. Morální rozvoj** Řešení problémů a rozhodovací dovednosti **ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA** **Tematický okruh:** Základní podmínky života
Vlastenectví, soužití s jinými národy a národnostními menšinami na základě respektu rozdílů mezi lidmi, úcta a láska k rodné zemi a ke kulturnímu dědictví	Popíše státní vlajku, znak, pozná hymnu poslechem.	ČR – sousední státy, státní symboly.	
Výchova k občanství, orientace v plánu, cestování po Evropě a po světě.	Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí. Učí se orientovat ve státech Evropy a ve světadílech.	Domov – orientace v místě bydliště Obec, místní krajina Evropa a svět – cestování	
Schopnost pojmenovat nejdůležitější části obce a významných objektů. Rozdíly mezi městským a venkovským prostředím.	Zná nejvýznamnější divadla, muzea, knihovny v okolí bydliště. Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech, chápe smysl varovného signálu a sirén, orientuje se při evakuaci.	Naše obec a náš kraj. Regionální památky, péče o památky. Obec – místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (měst) a význačné budovy. Pověsti – minulost kraje a předků. Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén).	

Schopnost uvědomovat si rizika a nebezpečí v silničním provozu, vnímat okolní dění všemi smysly a učit se vyvozovat správné závěry pro bezpečné chování. Uvědomovat si ostatní účastníky provozu, zejména v roli chodce.	Orientuje se a bezpečně se pohybuje v silničním provozu, rozezná vybrané dopravní značky. Dodržuje pravidla chování při cestě dopravními prostředky.	Na chodníku. Silnice. Místo pro hru. Přecházení. Cestování autem. Cestování dopravními prostředky.	
Získávání informací o historii naší země, duchovní kultuře.	Převypráví nejznámější české pověsti. Porovná život dříve a dnes. Chápe nebezpečí současných komunikačních médií.	Lidé a čas – výprava do minulosti naší země, nejstarší české pověsti. Orientace v čase – určování času, čas jako fyzikální veličina, kalendáře, roční období. Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení. Státní svátky a významné dny. Nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií.	
Ochrana přírody, správné chování v přírodě, šetření přírodních zdrojů, spatřování nevýhod plastů, pozitivní vztah k okolnímu prostředí.	Rozlišuje přírodu živou a neživou, třídí látky dle skupenství, rozezná bod mrazu a bod varu, určuje některé vlastnosti látek a třídí je podle nich, třídí odpad.	Lidé a technika – věci kolem nás – suroviny z živé a neživé přírody, umělé výrobky, vlastnosti látek.	
Chápání významu kyslíku pro živé organismy, ekologické cítění, ochrana lesů, čištění vod, chápání významu zelených rostlin jako největšího zdroje kyslíku na Zemi, ochrana přírody, uvědomění si následků neuváženého počínání lidí zničit vodní zdroje a přírodu.	Rozlišuje různé proudění vzduchu (vánek, vítr, vichřice), zná složení vzduchu. Vysvětlí a nakreslí koloběh vody v přírodě, rozlišuje užití pitné a nepitné (dešťové) vody. Seznamuje se s některými horninami a nerosty, se vznikem a významem půdy, humusu.	Za poznáním neživé přírody – vzduch, oběh vody v přírodě, horniny a nerosty, půda.	
Poznávání Země jako planety Sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život.	Řadí Zemi mezi planety Sluneční soustavy. Zná význam Slunce pro život na Zemi. Vyjmenuje nejdůležitější podmínky pro vznik života.	Jedinečnost života na Zemi – Slunce, Sluneční soustava, podmínky života na Zemi.	

Znaky života, životní potřeby a projevy, stavba těla rostlin, význam rostlin v přírodě a pro člověka.	Popíše části těla dřevin a bylin, vysvětlí rozdíl mezi stromem a keřem, rozlišuje stromy jehličnaté a listnaté, pojmenuje ovocné stromy a jejich plody, třídí dužnaté plody na malvice, peckovice a bobule, rozlišuje druhy zeleniny, rostliny okrasné, plané, rozpozná druhy obilovin, okopanin, luštěnin a jejich užitek.	Život v přírodě – u lidských příbytků, dřeviny a byliny, ovocné stromy, zelenina, rostliny na polích a loukách – obiloviny, okopaniny, luštěniny.	
Průběh a způsob života, stavba těla některých druhů živočichů, zásady bezpečného chování ve styku s živočichy, chov živočichů, péče o domácí mazlíčky.	Třídí některé živočichy na obratlovce a bezobratlé, uvede charakteristické znaky savců a ptáků, příklady užitkových zvířat, škůdců. Je seznámen s vývojem hmyzu ve 4 stádiích, s vývojem a užitkem včely.	Obratlovci a bezobratlí, savci a ptáci, hmyz a jeho vývoj.	
Láska k přírodě, správné chování v CHKO, chápání významu lesů, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva.	Rozlišuje lesy listnaté, jehličnaté a smíšené, uvede příklady zvířat žijících na polích, loukách a v lesích, uvede příklady rostlin a živočichů vyskytujících se u vody a ve vodě. Zná příčiny a prevenci vzniku požárů, orientuje se v oblasti ochrany a zná podmínky evakuace při požáru.	Typy lesů, živočichové v lesích, zvířata žijící na polích a loukách, vodní přírodní společenství. Požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru).	
Poznávání sebe na základě poznávání člověka jako lidské bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby, poznávání zdraví jako stavu bio – psycho – sociální rovnováhy života, poznávání, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti. Poskytování první pomoci.	Popíše nejdůležitější části kostry. Je seznámen s některými svaly. Je si vědom, že některé svaly neovládá svou vůlí. Pečuje o svou kůži. Je seznámen s funkcí srdce a krevního oběhu. Chápe mozek jako nejdůležitější řídící orgán v těle. Vyjmenuje lidské smysly, uplatňuje základní hygienické a preventivní návyky s využitím znalostí o lidském těle. Pečuje o své zdraví a zdravý životní styl, umí použít čísla tísňového volání, zvládá první pomoc při drobných zraněních.	Lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, vývoj jedince – kostra a svaly, kůže, plíce a srdce, trávicí ústrojí, mozek a nervová soustava, lidské smysly, životní potřeby. Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku. Zdravý životní styl, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim. První pomoc při drobných zraněních.	

METODY, FORMY	Třídění, porovnávání, přiřazování, názorná ukázka, práce s encyklopediemi, projektové vyučování, skupinové práce, třídění odpadu, pokusy na podmínky života na Zemi, vycházka, výukové programy CVČ, aktivity na ŠvP, loutkové divadlo Radost – Staré pověsti české, Technické muzeum, botanická zahrada, planetárium.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	**Aj** – orientace, světové strany, sousední státy, představování, věk, popis lidí, části těla, obchody, vesnice, zvířata v ZOO, domácí mazlíčci, hodiny, oděvy, oblečení. **Tv** – vycházka, hry, hygiena, části těla, posilování svalů, správné dýchání. **Pč** – plánky okolí, modelování krajiny, práce s kompasem, buzolou, orientace na mapě, práce s plánem, modelování, přesazování okrasných rostlin. **Hv** – poslech hymny. **Vv** – barvy vlajky, malba krajiny, vodního toku, práce s mapou, modelování člověka, video – Byl jednou jeden život, tématické práce, malba, kresba bylin, dřevin. **Čj** – pověsti, knihovna, divadlo, koncert, výstava, práce s textem, zápisy, vypravování, četba pověstí českých, pověstí regionu, poslech nahrávky pověstí českých, video – Staré pověsti české - J. Trnka, zápis pokusu. **Čj – Lv** – knihy o živočiších, dramatická výchova - scénka péče o dítě. **M** – čas, posloupnost.

MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ:

Vzhledem k úpravám RVP ZV byly stanoveny následující minimální očekávané výstupy, které budou uplatněny v případě zařazení žáků s SVP – LMP do konkrétních ročníků

1. stupeň
1. období

žák

- orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy
- popíše a zvládne cestu do školy – zná role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy
- má osvojené základy společenského chování
- při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně
- projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
- pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti

- pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase
- zná rozvržení svých denních činností
- poznává různé lidské činnosti

- pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat
- pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami
- provede jednoduchý pokus podle návodu
- uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění
- pojmenuje hlavní části lidského těla
- rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
- uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro účastníka silničního provozu
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

5.4.2 Vlastivěda

Časová dotace předmětu

4. ročník	5. ročník
1	2

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vlastivěda je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie a současnosti, směřuje k dovednostem pro praktický život. Rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání.
Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, porozumět světu kolem sebe a vnímat základní vztahy ve společnosti

Klíčové kompetence

Kompetence k učení
Žák:
- využívá pro efektivní učení vhodné metody a způsoby
- projevuje ochotu dál se vzdělávat
- vyhledává a třídí informace
- efektivně využívá získané informace v procesu učení
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- uvádí věci do souvislostí

Kompetence sociální a personální
Žák:
- je schopen spolupracovat
- požádá o pomoc
- hodnotí svůj podíl na práci ve skupině
- ovládá základní pravidla práce v týmu

Kompetence k řešení problémů
Žák:
- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni
- vyhledává informace vhodné k řešení problému
- je schopen obhájit svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní
Žák:
- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory
- aktivně naslouchá, vhodně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse
- rozumí různým typům textů a záznamů a jiným komunikačním prostředkům
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro účinnou komunikaci

Kompetence pracovní
Žák:
- vědomě chrání životní prostředí
- adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

Kompetence občanské

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí
- odmítá útlak a hrubé zacházení
- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví

Ročník: IV., dějepisná část
Výstup z RVP:
Žák:

- pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a jevy
- využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Získání schopnosti samostatně zařadit události do časové přímky.	Chápe pojmy století, tisíciletí a bod 0, orientuje se v pojmech současnost a minulost, před naším letopočtem, našeho letopočtu, orientuje se v kalendáři a na časové ose.	Orientace v čase a časový řád – časová přímka, letopočet.	
Poznávání pojmů a charakterů doby kamenné, bronzové a železné.	Je obeznámen s pojmy naši předkové, pravěk, doba kamenná, doba bronzová, doba železná. Stručně charakterizuje jednotlivé doby, stěhování národů.	Nejstarší osídlení našeho území.	
Seznámení se stručnými dějinami českého státu.	Chápe význam příchodu Slovanů na naše území, jejich způsob života, uvádí příklady pověstí. Seznámí se s prvními státními útvary na našem území.	Báje a mýty, pověsti. Příchod Slovanů. Naše nejstarší minulost v pověstech. První české státní útvary, knížata a králové, stručné dějiny českého státu po počátek vlády Habsburků	

METODY, FORMY	Skupinová práce, práce s pracovními listy, exkurze, vycházky, projektové vyučování, metoda názornosti, práce na PC, třídění informací, práce s encyklopediemi, sebehodnocení.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	**Čj** – vyprávění, dopis, slohová práce. **Čj – Lv** – charakteristická literatura, národní zvyky, tradice. **M** – porovnávání menší, větší, rovná se, počet obyvatel, určování vzdálenosti podle měřítka. **Aj** – názvy světadílů, státy, jazyky. **Vv** – kresba a malba vlajek, plán místa bydliště. **Pč** – práce s papírem a modelovací hmotou.

Ročník: IV., zeměpisná část
Výstup z RVP:

Žák:

- určí a vysvětlí polohu bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu
- určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy
- vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam
- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam
- porovná způsob života a přírodu naší vlasti a v jiných zemích

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Cítění vlastenectví a sounáležitosti s českým národem.	Seznámí se s územním rozdělením ČR, se způsobem řízení státu. Pojmenuje státní symboly.	Naše vlast – územní rozdělení ČR, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní symboly.	**VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Tematický okruh:** Občanská společnost a škola
Sounáležitost s obcí, městem. Rozvoj vnímavého přístupu k přírodě a životnímu prostředí.	Seznámí se s regionem svého bydliště. Určí polohu svého bydliště vzhledem ke krajině a státu, vyhledává regionální zvláštnosti. Sleduje vliv lidské činnosti na okolní přírodu.	Okolní krajina, místní oblast, město Brno, region Medlánky. Domov, škola, obec, samospráva. Vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí.	
Rozvíjení dovednosti práce s mapou.	Rozlišuje základní typy map, orientuje se podle nich, určí světové strany.	Mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky. Orientace v krajině, světové strany.	
	Zvládá práci s mapou. Vyhledá základní pojmy.	ČR - zemský povrch, vodstvo, půda a zemědělství.	

METODY, FORMY	Skupinová práce, práce s pracovními listy, exkurze, vycházky, projektové vyučování, metoda názornosti, práce na PC, třídění informací, práce s encyklopediemi, sebehodnocení.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	**Čj** – vyprávění, dopis, slohová práce. **Čj, Lv** – charakteristická literatura, národní zvyky, tradice. **M** – porovnávání menší, větší, rovná se, počet obyvatel, určování vzdálenosti podle Měřítka. **Aj** – názvy světadílů, státy, jazyky. **Vv** – kresba a malba vlajek, plán místa bydliště. **Pč** – práce s papírem a modelovací hmotou.

Ročník: V., dějepisná část
Výstup z RVP:
Žák:

- pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
- využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti;
- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik
- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)
- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou
- orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Porozumění a chápání významu událostí tohoto období dějin.	Disponuje základními informacemi o vládě Marie Terezie a Josefa II. Orientuje se a má povědomí o charakteru života v této době, uvádí nejdůležitější osvícenecké reformy. Orientuje se ve stoletích.	Doba pobělohorská. Osvícenství v českých zemích.	**VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA** **Tematický okruh:** Občan, občanská společnost, stát Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
	Chápe důvod vzniku národního obrození, zvládá stručnou charakteristiku daného období.	České země v době národního obrození.	
	Seznámí se s některými vynálezy 18., 19. století.	Doba vynálezů.	
	Seznámí se s průběhem světových válek a následnými obdobími po současnost. Pochopí ve stručnosti současnou situaci. Seznámí se s pojmem demokracie.	Stručné dějiny 20. století. Seznámení se světovými válkami. Principy demokracie	
Seznámení se základními lidskými právy a demokratickými principy.	Orientuje se v základních lidských právech.	Právo a spravedlnost.	

Seznámení s pojmy vlastnictví, hmotný a nehmotný majetek, rozpočet, příjmy a výdaje, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, banka, úspory, půjčky.	Chápe význam pojmů vlastnictví, hmotný a nehmotný majetek, rozpočet, příjmy a výdaje, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, banka, úspory, půjčky.	Vlastnictví – soukromé, veřejné, hmotný a nehmotný majetek, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka jako správce peněz, úspory, půjčky.	

METODY, FORMY	Skupinová práce, práce s pracovními listy, exkurze, vycházky, projektové vyučování, metoda názornosti, práce na PC, třídění informací, práce s encyklopediemi, sebehodnocení.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	**Čj** – vyprávění. **Čj – Lv** – charakteristická literatura, národní zvyky, tradice. **M** – orientace v čase, kalendáře, letopočet. **Vv** – kresba, malba. **Pč** - práce s papírem a modelovací hmotou.

Ročník: V., zeměpisná část
Výstup z RVP:
Žák:

- určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu
- rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy
- vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam
- porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák má povědomí o státech Evropy a EU.	Vyhledává jednoduché údaje o vybraných evropských státech. Při vyhledávání využívá encyklopedie, časopisy, PC. Má základní povědomí o organizaci EU.	Evropa. Evropské státy, EU, cestování.	**MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA** **Tematický okruh:** Etnický původ Multikulturalita **VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH** **Tematický okruh:** Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané
Upevňování dovedností práce s mapou a získávání vědomostí o regionech ČR.	Rozlišuje jednotlivé regiony ČR a jejich zvláštnosti.	Regiony ČR – povrch, vodstvo, města.	
Seznámení se s kontinenty a oceány.	Orientuje se v mapě, pozná jednotlivé kontinenty a oceány.	Planeta Země, kontinenty, oceány.	

METODY, FORMY	Skupinová práce, práce s pracovními listy, exkurze, vycházky, projektové vyučování, metoda názornosti, práce na PC, třídění informací, práce s encyklopediemi, sebehodnocení.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	**Vv** – kresba a malba vlajek, plán místa bydliště. **Aj** – názvy světadílů, státy, jazyky. **Čj** – vyprávění, **Lv** – charakteristická literatura, národní zvyky, tradice. **M** – porovnávání menší, větší, rovno, počet obyvatel, určování vzdálenosti.

5.4.3 Přírodověda

Časová dotace předmětu

4. ročník	5. ročník
2	1

Charakteristika vyučovacího předmětu

Tematické okruhy tohoto předmětu jsou navzájem úzce propojeny, vždy se váží k člověku, přírodě, bydlišti, místní lokalitě.

Chceme, aby tato oblast poskytovala žákům především možnost poznat přírodní zákonitosti. Poznání zákonitostí totiž znamená poznávání souvislostí a vztahů mezi fakty. To nám umožní jejich lepší vysvětlení a hlubší porozumění, z toho plyne i větší šance na jejich praktické využití. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Program předmětu je postaven na elementárních znalostech, které žáci získali v prvouce i v dalších předmětech (matematika, český jazyk, literární výchova) a současně naší prioritou je vybavit žáky základními vědomostmi a dovednostmi pro předmět – přírodopis, fyzika, chemie, zeměpis. Témata jsou propojena se znalostmi a dovednostmi z oblasti výtvarné výchovy, výchovy ke zdraví a oblasti člověk a jeho práce.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení
Žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení
Žák:

- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému

Kompetence komunikativní
Žák:

- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich a tvořivě je využívá ke svému rozvoji

Kompetence sociální a personální
Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

Kompetence občanské
Žák:
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy

Kompetence pracovní
Žák:
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a ochrany životního prostředí
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje

Ročník: IV.
Výstup z RVP:

Žák:

- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka
- zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat
- zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vztahy mezi organismy
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události, vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista

•

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Rozlišování živé a neživé přírody.	Dokáže rozlišit přírodniny živé a neživé. Rozdělí organismy do tří velkých skupin – rostliny, živočichové a houby.	Rozmanitost přírodnin (živé a neživé). Organismy. Jedinec a druh. Dvojjmenné názvosloví druhů.	**ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA** **Tematický okruh:** Ekosystémy
Seznámení se stavbou těla hub, rostlin a jejich výživou.	Popíše základní stavbu těla hub a rostlin, chápe jejich funkci.	Houby, rostliny– znaky života, stavba těla, význam v přírodě a pro člověka. Živočichové. Příroda v zimě. Domácí zvířata.	
Seznámení s ději, které probíhají v zimě u živočichů. Upevňování pojmů všežravec, masožravec, býložravec. Poznání základních zástupců obratlovců, jejich popis, potrava. Utváření vztahu k živočichům.	Seznámí se, jak se živočichové přizpůsobují zimě. Orientuje se a pracuje s pojmy obratlovci, bezobratlí, všežravci, masožravci a býložravci.		
Obeznámení se se základními fyzikálními veličinami – hmotnost, objem, čas a teplota.	Rozezná základní fyzikální veličiny a jejich jednotky, dokáže se účastnit jednoduchých pokusů, rozpozná a umí vysvětlit rozdíly.	Látky a jejich vlastnosti: hmotnost, objem, čas, teplota.	
Seznámení s neživými přírodninami, vědomí jejich důležitosti a funkce pro život na Zemi.	Vysvětlí pojem neživé přírodniny. Vyjmenuje neživé přírodniny, jejich vlastnosti.	Vzduch, voda, horniny a nerosty, půda.	
Seznámení s pojmy ekosystém, přírodní společenstva. Určování vybraných zástupců, pochopení jejich významu v přírodě i pro člověka. Vědomí důležitosti všech organismů v rámci potravních vztahů.	Rozeznává nejdůležitější přírodní společenstva a chápe jejich význam.	Rovnováha v přírodě. Základní společenstva a jejich význam. Vzájemné vztahy mezi organismy.	

Rozvíjení citlivého přístupu k otázkám tykajících se ochrany přírody, uvědomování si následků a důsledků živelných pohrom a ekologických katastrof na život dnešní i budoucí generace, hledání možností aktivního zapojení do přírody, utváření ekologického přístupu šetření energií.	Sleduje a hodnotí vliv lidské činnosti na přírodu. Vytváří si vlastní osobitý postoj k této skutečnosti. Orientuje se v základních problémech životního prostředí.	Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody. -postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén) -požáry a jejich rizika (příčiny a prevence vzniku požáru, ochrana a evakuace při požáru) Integrovaný záchranný systém.	
Zodpovědnost za své chování, uvědomění si rizik a vztahů mezi všemi účastníky silničního provozu.	Popíše povinnou výbavu jízdního kola a cyklisty. Orientuje se v pravidlech bezpečné jízdy na jízdním kole. Naplánuje jednoduchý cyklistický výlet.	Dopravní výchova – dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky). Výbava jízdního kola a cyklisty. Způsob jízdy na jízdním kole.	

METODY, FORMY	Kooperativní, aktivizační a projektová výuka, skupinová práce, samostatná práce, výklad s využitím dosavadních znalostí žáků, pokusy, vycházky, práce a pozorování na zahradách, referáty, aktuality, křížovky, pexeso, kvizy, soutěže, práce s videozáznamy. Metoda názornosti, pozorování. Na výuku v běžných vyučovacích hodinách navazují akce vztahující se k předmětu – např. návštěvy institucí, exkurze, tematické výlety, vycházky, besedy, pobytové akce.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	**Čj** – slohová práce, popis živočicha, práce s encyklopediemi, atlasy, vyhledávání informací. **Tv** – vycházka do polí a zahrad. **Vv** – kresba poutačů s tématem ochrany přírody, kresba léčivek, kresba lesního podrostu, stromů a hub, tvorba třídního atlasu. **Pč** – zakládání herbářů dle třídních možností, pěstování bylinek – léčivek; modelování a odlévání stop.

Ročník: V.
Výstup z RVP:

Žák:

- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka
- vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období
- zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy
- porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy
- zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat
- založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu
- využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
- předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek
- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou
- rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc
- bezpečně ovládá pravidla chodce i cyklisty, rozeznává další dopravní značky, poznává vztahy účastníků silničního provozu, odhadne dopravní situaci, její nebezpečí a vyvodí správné řešení, snaží se zachovat adekvátně situaci, zná ohleduplné chování a osvojuje si ho, snaží se předcházet nebezpečí s ohledem na sebe i ostatní účastníky silničního provozu
- účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Obeznámení se se Sluneční soustavou. Pochopení významu Slunce pro život na Zemi. Vědomí důsledků pohybu Země kolem své osy a kolem Slunce.	Získává základní poznatky o sluneční soustavě. Vysvětlí střídání ročních období, dne a noci.	Vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období.	**ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA** Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí **OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA** **B. Sociální rozvoj** Kooperace a kompetice
Vědomí o důležitosti podmínek pro život na Zemi a využívání energie pro člověka. Význam elektrické energie v životě člověka, její využití. Utváření ekologického přístupu šetření energií.	Zná základní podmínky pro vznik života na Zemi. Chápe význam energie v životě člověka. Zná zásady bezpečnosti.	Podmínky života na Zemi. Člověk a energie. Požáry a jejich rizika: - hasicí přístroje /obecně/ - evakuace při požáru, nácvik evakuace, úniková cesta	
Uvědomování si nutnosti zlepšení vztahu lidstva k přírodě.	Uvede příklady organismů žijících v různých podnebných pásech.	Životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi.	
Získává povědomí o lidském těle, možných rizicích ohrožujících lidské zdraví. Uvědomuje si důležitost ochrany vlastního zdraví i zdraví druhých.	Uvědomuje si postavení člověka mezi organismy. Zná základní funkce soustav člověka. Poznává podstatu zdravého způsobu života, uplatňuje poznatky ve svém životě.	Lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy člověka. Péče o zdraví, zdravý životní styl. Návykové látky, závislosti a zdraví. Osobní bezpečí, krizové situace. Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená, přivolání pomoci v případě ohrožení. Péče o zdraví a poskytování první pomoci: přivolání pomoci, nahlášení události, rizika otrav, jejich příčiny a příznaky. Čísla tísňového volání, IZS.	

Utváření ohleduplného vztahu k přírodě a organismům. Osvojování základních návyků aktivního a odpovědného přístupu k životnímu prostředí.	Zná základní pravidla ochrany životního prostředí – ovzduší, vody, půdy, dokáže třídit odpad.	Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody. Chráněná území v České republice, chráněné rostliny a živočichové.	
Upevňování a rozvíjení získaných vědomostí, dovedností a návyků účastníka silničního provozu – chodce i cyklisty.	Aplikuje získané znalosti a dovednosti v silničním provozu.	Na chodníku. Výbava jízdního kola a cyklisty. Chodec a cyklista na silnici. Cyklista na křižovatce. Přecházení silnice. Bezpečná jízda.	

METODY, FORMY	Skupinové práce, samostatné práce, projektová výuka, práce s mapou, práce s informačními zdroji, referáty, aktuality, kvízy, soutěže, pexeso, práce s odbornou literaturou, metoda názornosti, pokusy, pozorování, besedy, exkurze, tematické výlety, vycházky, pobytové akce, návštěvy institucí.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	**Tv** – vycházka. **Vv** – kresba do sešitu. **Čj** – zaznamenávání informací z mluveného slova.

MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ:

Vzhledem k úpravám RVP ZV byly stanoveny následující minimální očekávané výstupy, které budou uplatněny v případě zařazení žáků s SVP – LMP do konkrétních ročníků

1. stupeň

2. období

žák

- orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany
- řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě
- zná region, ve kterém bydlí, jeho pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti
- sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest
- pozná státní symboly České republiky

- dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)
- rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
- zná základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
- používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze
- porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz
- sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

- rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách
- zná významné události, které se vztahují k regionu a kraji
- vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

- na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody
- popíše střídání ročních období
- zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí
- zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata
- chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí
- popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují
- provádí jednoduché pokusy se známými látkami

- uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
- uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti
- odmítá návykové látky
- ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc

5.5 ČLOVĚK A SPOLEČNOST

5.5.1 Dějepis

Časová dotace předmětu

6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
2	2	2	2

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výuka dějepisu otevírá žákům pohled na hlavní období dějinného vývoje lidstva a vlastního národa, seznamuje žáky s významnými historickými událostmi a osobnostmi, které výrazně zasáhly do života všech generací. Výuka českých dějin navazuje na znalosti osvojené v předmětu vlastivěda na 1. stupni ZŠ. S výjimkou 6. ročníku upřednostňujeme tematické celky týkající se učiva českých a evropských dějin. Cílem je zařadit národní a regionální dějiny do celku dějin nejen evropských, ale i světových.

Důraz je kladen na schopnosti žáka odhalit a definovat příčiny a následky jednotlivých událostí či historických jevů a pochopit problematiku dnešního světa. Mezi životní kompetence, které se v předmětu dějepis uplatňují, patří schopnost žáka argumentovat či zobecňovat historická fakta, funkční osvojování poznatků, tvůrčí řešení problému, hodnocení dějinných jevů a následné zaujímání postojů k dané problematice a v neposlední řadě umělecké a sociální cítění.

Důležitou součástí výuky je projektová výuka, která umožňuje propojit teoretickou výuku napříč vzdělávacími oblastmi v reálných podmínkách praxe, rozvíjí klíčové kompetence žáků, vyžaduje individuální činnosti i vzájemnou kooperaci, učí žáky třídit informace a kriticky myslet.

Výuka tohoto předmětu je doplněna dějepisnými exkurzemi a návštěvami kulturních institucí.

Klíčové kompetence

Kompetence pracovní:
Žák:

- se adaptuje na změněné nebo nové pracovní podmínky/exkurze, dramatizace historických událostí
- využívá znalostí a zkušeností z jednotlivých vzdělávacích oblastí v zájmu svého rozvoje a přípravy na budoucnost
- řeší zadané samostatné práce na dané téma

Kompetence občanské:
Žák:

- respektuje a chrání národní tradice a kulturní a historické dědictví při návštěvách historických památek, divadel a muzeí a při vytváření vlastních dějepisných projektů
- aktivně se zapojuje do kulturního dění ve městě, účastní se soutěží
- respektuje přesvědčení druhých lidí
- chápe základní principy zákonů a společenských norem a chování se podle ních
- hledá paralely mezi minulými a současnými událostmi v národním i celosvětovém měřítku

Kompetence sociální a personální:
Žák:

- ovládá základní pravidla práce ve skupině
- motivuje k práci ve skupině
- koordinuje práci ve skupině
- aktivně spolupracuje a tvoří bezpečné klima pro práci ve skupině
- vytváří projekty na zadané téma

Kompetence komunikativní:

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory/referáty/
- vyjadřuje se výstižně a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- aktivně naslouchá
- vhodně reaguje
- zapojuje se do diskuse
- obhajuje svůj názor – argumentuje
- pracuje s různými informačními zdroji /PC, internet, kroniky, encyklopedie/
- využívá neverbální komunikace /dramatizace histor. událostí/

Kompetence k řešení problému:
Žák:

- využívá získané vědomosti k řešení problému /zpracování seminárních prací, referátů/
- vyhledává informace vhodné k řešení problému
- samostatně řeší problémy /samostatná práce na zadané téma/
- obhajuje svá rozhodnutí /prezentace výsledků vlastní práce/

Kompetence k učení:
Žák:

- ovládá různé metody učení a formy práce/skupinová práce, projektové vyučování, exkurze/
- vyhledává a třídí informace a využívá získané informace
- uvádí věci do historických souvislostí

Kompetence digitální:
Žák:

- získává, vyhledává a kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data
- využívá digitální technologie, aby zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Ročník: VI.
Výstup z RVP:

Žák:

- Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků.
- Uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány.
- Orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu.
- Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu.
- Objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost.
- Rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací.
- Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví.
- Demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství.
- Porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie.

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Rozvíjení zájmu o minulost lidstva.	Uvádí důvody, proč se učí dějepis, argumenty o důležitosti a potřebnosti historických poznatků. Vyjmenuje některé instituce, které shromažďují kulturní památky a prameny. Prakticky předvede orientaci na časové ose, určí na ose hlavní historické epochy. Zjistí základní údaje z historické mapy.	Úvod – význam zkoumání dějin, kulturní instituce. Historické prameny, historický čas a prostor.	MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Etnický původ
Tolerování různých názorů.	Uvede základy evoluční teorie. Vysvětlí křesťanskou představu o stvoření člověka a světa podle Bible.	Vznik člověka. Výsledky vědeckého bádání. Různé náboženské představy.	
Poznávání vlastního regionu.	Popíše jednotlivé etapy, charakterizuje a rozliší život sběračů a lovců se zaměřením na kulturu materiální a duchovní. Uvede nejvýznamnější regionální naleziště, např. Dolní Věstonice, Moravský kras…	Člověk a lidská společnost v pravěku. Regionální archeologické lokality a nálezy.	

Uvědomění si důležitosti dělby práce.	Objasní rozdíl mezi přisvojovacím a výrobním hospodářstvím. Charakterizuje kult ženy. Objasní dělbu práce a význam zpracování různých materiálů pro rozvoj lidské společnosti	Vznik zemědělství, rozvoj řemesla, dělba práce, matriarchát, archeologické kultury.	
Pochopení významu přírody pro člověka.	Objasní závislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních starověkých států.	Starověké státy a jejich kulturní odkaz, klimatické podmínky vzniku nejstarších civilizací.	
Utváření vědomí přináležitosti k evropské kultuře.	Na konkrétních příkladech uvede přínos antiky pro evropskou civilizaci, uvede osobnosti, které se na tomto přínosu podílely.	Antické Řecko a Řím a jejich kulturní odkaz.	
Objasnění významu antické kultury.	Vyjmenuje nejvýznamnější památky. Rozliší demokratický a autokratický způsob vlády.	Osobnosti Antiky důležité pro odkaz evropské civilizaci.	
Objasnění významu a role křesťanství.	Porovná formy vlády a postavení skupin ve společnosti. Vysvětlí rozdíl mezi republikou a císařstvím. Objasní základní rozdíl mezi antickým náboženstvím a křesťanstvím.	Formy vlády v Antice, antická demokracie, Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím.	

METODY, FORMY	exkurze, návštěva muzea, práce s: atlasem, nástěnnou mapou, historickou literaturou, časovou přímkou, kalendářem, četba doplňující historické literatury, práce s dokumenty a encyklopediemi, sledování videa s danou tematikou, skupinová práce, referáty, projekty, práce s PC
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	Z, VkO, ČJ, Př

Ročník: VII.
Výstup z RVP:

Žák:

- Popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států.
- Objasní situaci Velkomoravské říše, vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech.
- Vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí.
- Ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury.
- Vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život.
- Vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve.
- Popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky.

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Úcta k vlastnímu národu, k jiným národům a etnikům, rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem či zvláštnostem lidí, skupin a společenství.	Porovnává základní rysy západoevropské, byzantsko slovanské a islámské kulturní oblasti.	Utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj – nový etnický obraz Evropy. Říše byzantská, arabská, franská, Sámova. Islám a islámské říše ovlivňující Evropu. (Arabové, Turci).	
Rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, utváření a upevňování vědomí přináležitosti k evropské kultuře.	Charakterizuje význam a vývoj prvních státních útvarů na našem území.	Velká Morava, český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě. První středoevropské státy	

Objasnění významu a role křesťanství v raném středověku, pochopení struktury středověké společnosti a významu vzniku měst.	Popíše zrod křesťanství a souvislost s judaismem, ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti.	Křesťanství, císařství a papežství ve středověku. Nájezdy Vikingů. Křížové výpravy. Struktura středověké společnosti – funkce jednotlivých vrstev. Vznik měst a jejich význam.	
Rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, utváření a upevňování vědomí přináležitosti k evropské kultuře.	Charakterizuje významné postavení Přemyslovců v rámci vývoje středověké Evropy.	Český stát za vlády posledních Přemyslovců. Kultura středověké společnosti, románské a gotické umění a vzdělanost.	
Rozpoznávání názorů a postojů lidí v minulosti, posuzování a využívání v současnosti.	Vymezí úlohu náboženství v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí.	Lucemburkové na českém trůně. Český stát za vlády Karla IV. Česká společnost v době předhusitské.	
Pochopení významu volby vládnoucích dynastií v českých zemích.	Pochopí okolnosti a příčiny vedoucí k husitskému revolučnímu hnutí.	Husitství, reformace a jejich šíření Evropou.	
Rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života.	Posoudí a pozná každodenní situace a události ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních.	Renesance a humanismus.	

Poznání o využití nových možností a poznatků z oblasti zeměpisu, stavění lodí, mořeplavby atd.	Orientuje se na zeměpisné mapě, najde cesty španělských i portugalských mořeplavců a zdůrazní objev nového kontinentu Ameriky.	Zámořské objevy a počátky dobývání světa.	
Pochopení významu reformace v souvislosti s novým pohledem na život včetně reakce církve na reformační snahy.	Vysvětluje znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky.	Reformace a její šíření Evropou. (Německo, Francie, Anglie, české země…)	

METODY, FORMY	exkurze, návštěva muzea, práce s: atlasem, nástěnnou mapou, historickou literaturou, časovou přímkou, kalendářem, četba doplňující historické literatury, práce s dokumenty a encyklopediemi, sledování videa s danou tematikou, skupinová práce, referáty, projekty, práce s PC
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	Z, VKO, ČJ, VKZ, HV, PČ, Př

Ročník: VIII.
Výstup z RVP:

Žák:

- Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie.
- Objasní příčiny a důsledky třicetileté války a posoudí její důsledky.
- Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti.
- Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek.
- Objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě.
- Porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů.
- Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla.
- Charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií.

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Pochopení významu a důsledků nástupu nové dynastie, která ovlivnila nejen dějiny našich zemí, ale i dějiny zemí střední a jihovýchodní Evropy.	Vytvoří si představu o politické a mocenské situaci, která nastala po nástupu Habsburků k moci, a o nutnosti obrany proti nájezdům Turků.	Útoky Turků a obrana proti jejich výbojům. Obrana proti Habsburkům v západní Evropě.	
Rozpoznání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití.	Na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii a parlamentarismus.	Český stát a velmoci v 15. – 18. století.	
Pochopení důsledků kolonizace na zaostávání hospodářského a společenského rozvoje v okupovaných zemích.	Vysvětlí význam kolonií pro mateřskou zemi. Uvede příklady států, které kolonizovaly Ameriku a Asii.	Kolonizace. První dobyvatelé.	

Objasnění změn, které přinesly buržoazní revoluce, odstranění přežitků feudalismu, rozvoj kapitalistického způsobu výroby, srovnání způsobů vlády a státních zřízení ve vybraných zemích.	Objasní změny ve společnosti v 16. století. Vysvětlí systém parlamentního státu za Alžběty I. Zjistí příčiny revoluce, její výsledky a význam. Porovná rozdíl mezi absolutní a konstituční monarchií.	Počátky kapitalismu v Anglii. Anglická buržoazní revoluce.	
Srovnání různé úrovně výroby v regionech Evropy a z toho vyplývající zaostávání některých regionů, při absenci pokrokových sil přebírají tuto úlohu pokrokoví /osvícenští/ panovníci.	Charakterizuje způsob absolutistické vlády na příkladech evropských zemí. Vysvětlí podstatu osvícenského absolutismu ve střední a východní Evropě.	Osvícenství. Převratné vědecké objevy v astronomii, ve fyzice a ve výrobě.	
Poznávání a určování kulturních stylů v 18. a 19. století.	Charakterizuje hlavní rysy baroka, srovná s renesancí, vyjmenuje hlavní představitele, uvede příklady památek, obzvláště v regionu.	Barokní kultura.	
Srovnání hospodářské úrovně habsburské monarchie se zeměmi západní Evropy.	Objasnění postavení českých zemí v monarchii, význam pragmatické sankce pro nástupnictví. Porovná rozdíl mezi cechovní a manufakturní výrobou.	České země v období osvícenského absolutismu.	
Zhodnocení významu americké revoluce za nezávislost pro průmyslový a společenský rozvoj USA a vliv této revoluce na evropské země.	Vysvětlí příčiny války proti Anglii, jmenuje významné politiky a srovná rozdělení státní moci /výkonná, zákonodárná, soudní/ s dnešní Ústavou ČR.	Boj anglických osad za nezávislost. Vznik USA. Ústava.	

Zhodnocení změn, které přinesla francouzská buržoazní revoluce ve Francii a její ohlas v Evropě.	Zhodnotí hospodářskou situaci v zemi před revolucí, požadavky třetího stavu. Charakterizuje tři etapy revoluce a srovná způsob vlády v jednotlivých obdobích. Uvede nejvýznamnější bitvy Napoleona Bonaparta a jejich vliv na změny v Evropě.	Velká francouzská revoluce, Napoleonské války – vliv na Evropu a svět.	
Poznávání kulturních stylů, které vycházejí z historických slohů minulých století.	Uvede charakteristické rysy nových uměleckých směrů a jejich představitele.	Kulturní rozrůzněnost doby.	
Pochopení změn v průmyslové společnosti, vytváření novodobého českého národa, formulování kulturních a politických požadavků.	Vysvětlí rozdíl mezi utopickým a vědeckým socialismem, uvede zástupce jednotlivých směrů. Zhodnotí změny na přechodu od feudalismu ke kapitalismu. Formuluje požadavky českých vlastenců.	Průmysl – industrializace – průmyslová revoluce a její důsledky pro společnost. Sociální otázka. Národní hnutí velkých a malých národů, utváření novodobého českého národa	
Využití výsledků revoluce v habsburské monarchii pro hospodářský rozvoj.	Uvede změny, které nastaly ve společnosti a ve výrobě po revoluci /zrušení roboty a poddanství, rozvoj průmyslu/. Srovná Anglii jako "dílnu" světa s ostatními regiony Evropy. Vysvětlí vliv vědy na rozvoj hospodářství.	Revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů. Politické proudy konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus, ústava, politické strany, občanská práva	
Rozlišování politických proudů v habsburské monarchii, úspěchy uherské politiky.	Objasní příčiny, které vedly k rozdělení monarchie a k její přeměně na konstituční monarchii. Vysvětlí pojem dualismus.	Vznik Rakousko-Uherska. Charakteristika politického života.	
Srovnání nerovnoměrného rozvoje regionů USA a vysvětlení příčin, které vedly k občanské válce.	Zhodnotí význam války pro přeměnu USA na světovou velmoc.	Občanská válka v USA.	

Pochopení úlohy T.G. Masaryka pro historii českého národa, zdůraznění jeho morálních postojů.	Vyzvedne úlohu Masaryka jako politika a pedagoga, jeho mravní zásady.	T. G. Masaryk – filozof a politik.	
Srovnání charakteru výroby liberálního a monopolního kapitalismu.	Vysvětlí podstatu monopolního kapitalismu. Vyjmenuje představitele uměleckých směrů. Porovná tehdejší úroveň společnosti s dnešní.	Změny v charakteru výroby na přelomu 19. a 20. století. Kultura na konci 19. století.	
Porovnání nerovnoměrného hospodářského rozvoje v regionech Evropy, příčiny, které vedly k rozpoutání 1. světové války.	Srovná hospodářství zemí. Uvědomí si vliv jednotlivých konfliktů.	Konflikty mezi velmocemi. První světová válka – její politické, sociální a kulturní důsledky.	
Zhodnocení úlohy domácího a zahraničního odboje na vznik ČSR.	Zhodnotí úspěšné završení zápasu o vytvoření Československé republiky.	Vznik Československa. Úloha domácího a zahraničního odboje. Významné osobnosti českého politického občana.	

METODY, FORMY	exkurze, návštěva muzea, práce s: dějepisným atlasem, nástěnnou mapou, historickou literaturou, časovou přímkou, kalendářem, četba doplňující historické literatury, práce s dokumenty a encyklopediemi, sledování videa s danou tematikou, skupinová práce, referáty, projekty, práce s PC
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	Z, VkO, ČJ, F

Ročník: IX.
Výstup z RVP:

Žák:

- Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky.
- Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů.
- Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět, rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu.
- Na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv.
- Zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí.
- Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků.
- Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce.
- Posoudí postavení rozvojových zemí.
- Prokáže základní orientaci v problémech současného světa.

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Pochopení novodobých dějin.	Vysvětlí změny na historické mapě Evropy. Vyjmenuje nástupnické státy rozpadlých říší.	Nové politické uspořádání světa po 1. světové válce a úloha USA ve světě. Mírové snahy.	VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování.
Objasnění příčin vzniku ČSR.	Posoudí úlohu jednotlivých částí a národností v novém Československu.	Vznik Československa – hospodářský a politický vývoj. Otázky národnostní a sociální.	
Rozpoznání zásadní úlohy demokracie.	Uvede rozdíly mezi světovými velmocemi /politické i hospodářské/.	Mezinárodní politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech 20. století – přerůstání v hospodářské problémy.	

Rozlišení demokratického a totalitního režimu.	Objasní souvislost mezi politickou a hospodářskou situací – hospodářská krize. Rozliší klady a nedostatky demokratických systémů. Vysvětlí příčiny nastolení totalitních systémů v ekonomických a politických souvislostech. Důsledky pro Československo a celý svět.	Krize – počátky v USA. Totalitní systémy –komunismus, fašismus, nacismus a důsledky pro Československo a svět.	
Rozvíjení zájmu o nedávnou minulost vlastního města.	Uvede některá díla meziválečné kultury. Vyjmenuje významné brněnské funkcionalistické stavby. Rozpozná základní znaky uměleckých stylů.	Meziválečná kultura – významné brněnské památky.	
Získání nesmiřitelných postojů k rasismu a antisemitismu.	Charakterizuje tehdejší Československo, její postavení v Evropě.	Československo před a po Mnichovu.	
Odsouzení rasové nesnášenlivosti.	Na příkladech uvede formy odboje. Vysvětlí způsoby potlačování lidských práv a uvede místa, kde k nim docházelo.	Druhá světová válka – politické, mocenské a ekonomické důsledky války, Situace v Československu, domácí a zahraniční odboj. Oběti rasismu a nacismu – holocaust a koncentrační tábory.	
Pochopení příčiny studené války.	Uvede důvody rozdělení světa a jejich důsledky, uvede příklady střetu obou bloků.	Studená válka. Rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi – politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření.	

Objasnění období politických procesů.	Charakterizuje typické znaky tzv. lidově demokratických států.	Vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristickou západních zemí).	
Rozvíjení zájmu o nové dějiny.	Na příkladech uvede mezníky vývoje Československa po válce.	Československo od roku 1945 do roku 1989. Vznik České republiky.	
Získávání zájmu o země rozvojového světa.	Uvede některé aspekty problematiky rozvojových zemí.	Mimoevropský svět, rozpad koloniálního systému /Asie, Jižní Amerika, Afrika/.	
Uvědomování si odpovědnosti za další vývoj lidstva. Rozvíjí zájem o oblast moderní kultury, vědy a techniky.	Uvede některé globální problémy lidstva a svůj názor na možná řešení.	Problémy současnosti. Věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje, sport a zábava.	

METODY, FORMY	exkurze, návštěva muzea, práce s: atlasem, nástěnnou mapou, historickou literaturou, časovou přímkou, kalendářem, četba doplňující historické literatury, práce s dokumenty a encyklopediemi, sledování videa s danou tematikou, skupinová práce, referáty, projekty, práce s PC
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	Z, VKO, ČJ, Rv, Hv, Pč, Př, Fy

MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ:

Vzhledem k úpravám RVP ZV byly stanoveny následující minimální očekávané výstupy, které budou uplatněny v případě zařazení žáků s SVP – LMP do konkrétních ročníků

žák

- chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti

- rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí
- podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty

- uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států
- popíše život v době nejstarších civilizací

- uvede první státní útvary na našem území
- uvede základní informace z období počátků českého státu
- popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti
- charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí
- rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské
- uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu
- popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu
- uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období
- pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku
- uvede základní historické události v naší zemi v 19. století
- vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století
- uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky první světové války
- uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky
- popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě
- chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti

5.5.2 Výchova k občanství

Časová dotace předmět

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1	1	0	1

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět navazuje na výuku předmětu Prvouka a Člověk a čas. Výuka je realizována v kmenových třídách a učebně výpočetní techniky.
Obsah předmětu VkO zahrnuje témata, která napomáhají k rozvíjení osobnosti žáka, dále jsou žáci vedeni k respektování odlišnosti druhých, k hodnotám domova, k hrdosti na kulturní dědictví. Seznámí se se základními kategoriemi lidských práv, včetně kolektivní obrany. V rámci finanční gramotnosti pak s fungováním ekonomických vztahů a institucí, obecnými právními normami a s problematikou globalizace i s možnými způsoby řešení. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.
Každý je veden k úctě k životu, odpovědnosti za zdraví své, i při mimořádných událostech, a zdravý rozvoj společnosti.
Předmět OV v sobě zahrnuje všechna průřezová témata.
K dosažení cílů volíme formy a metody výuky, které žákům umožní zvládnout dané učivo i kompetence. Zaměřujeme se na čtenářskou gramotnost žáků, aby dovedli pracovat s texty a na základě pochopení analyzovat získané informace. Při práci v počítačové učebně dbáme na propojení čtenářské a počítačové gramotnosti.
Úvodní část každé hodiny je věnována prezentaci a komentářům k nejdůležitějším událostem domácím i zahraničním. V rámci výuky navštěvujeme vzdělávací a kulturní akce, napomáhají hlubšímu chápání souvislostí a umožňují lepší orientaci v problematice dnešního světa.
Důležitou součástí výuky je projektová výuka, která umožňuje propojit teoretickou výuku napříč vzdělávacími oblastmi v reálných podmínkách praxe, rozvíjí klíčové kompetence žáků, vyžaduje individuální činnosti i vzájemnou kooperaci, učí žáky třídit informace a kriticky myslet.

Klíčové kompetence

Kompetence sociální a personální
Žák:

- Je schopen pracovat
- Požádá o pomoc
- Aktivně se účastní diskuze o práci ve skupině
- Ovládá základní pravidla práce v týmu

Kompetence pracovní
Žák:

- Dodržuje vymezená pravidla
- Vědomě chrání životní prostředí
- Činí podložená rozhodnutí o svém dalším vzdělávání a profesním zaměření

Kompetence občanské
Žák:

- Respektuje přesvědčení druhých lidí
- Váží si vnitřních hodnot druhých lidí
- Je schopen se vcítit do situace ostatních lidí
- Odmítá útlak a hrubé zacházení
- Chápe základní principy zákonů a společenských norem
- Je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni
- Rozhoduje se zodpovědně
- Poskytuje podle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích
- Respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické bohatství

Kompetence k učení
Žák:

- Plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- Projevuje ochotu se vzdělávat
- Vyhledává a třídí informace
- Efektivně využívá získané informace v procesu učení
- Uvádí věci do souvislostí
- Posuzuje vlastní pokrok na základě zpětné vazby

Kompetence k řešení problému
Žák:

- Je schopen obhájit svá rozhodnutí
- Vyhledává informace vhodné k řešení problému
- Uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů
- Vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni

Kompetence komunikativní
Žák.

- Formuluje a vyjadřuje své myšlenky
- Vyjadřuje se výstižně a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- Aktivně naslouchá, vhodně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse
- Obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- Využívá informační prostředky a technologie pro účinnou komunikaci a spolupráci

Kompetence digitální:
Žák:

- Vytváří a upravuje digitální obsah, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Ročník: VI.

Výstup z RVP:

Žák:

- objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání
- rozlišují projevy vlastenectví od projevů nacionalismu
- kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejném mínění a chování lidí
- objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidé, zaujímá tolerantní postoje k menšinám
- rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí, zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti
- objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr a manželství

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Vzdělání	Seznámí se se školským systémem ČR.	Význam celoživotního vzdělávání. Vzdělávací systém ČR. Naše škola	VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občanská společnost a škola
Úcta k vlasti a státním symbolům.	Popíše symboly českého státu, uvede, kdy se používají. Uvedete příklady vlastenectví.	Naše vlast. Region – zvláštnosti. Vlastenectví. Státní symboly ČR.	
Sounáležitost k obci.	Uvede základní funkce obce, význam spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů v obci.	Naše obec. Pomoc občanům, situace ohrožení a obrana státu.	
Vlastenectví	Uvede některé významné osobnosti a jejich přínos pro naši historii a současnost.	Významné osobnosti naší historie a současnosti. Památky ČR Rodina – příbuzenské vztahy, manželství	
Rozvíjení zájmů o život našich předků. Tolerance vůči menšinám, vědomí sounáležitosti	Charakterizuje některé, zejména regionální, zvyky a tradice. Odůvodní správné chování většiny vůči menšinám	Lidové zvyky a tradice. Regionální zvyky a kulturní tradice. Sociální a přirozené rozdíly mezi lidmi, rovné postavení mužů a žen	
Dovednosti vybrat si vhodnou kulturní akci.	Uvede alespoň některé zdroje informací s nabídkou kulturních zařízení, prokáže orientaci v těchto nabídkách.	Význam kultury pro člověka. Kulturní instituce	
Kritické přistupování k médiím a reklamě.	Posoudí možnosti reklamy. Pokusí se rozlišit kulturu a kýč.	Kultura. Reklama	
Aktivní odpor vůči nepřijatelnému chování	Rozliší nepřijatelné chování	Projevy lidské nesnášenlivosti	

METODY, FORMY	Střídání forem výuky. Aktuality, čtenářská gramotnost – práce s textem, regionální zvyky a tradice, návštěva kulturní instituce, práce s denním tiskem

MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	Z, D, ČJ, VV

Ročník: VII.
Výstup z RVP:

Žák:

- objasní, jak může, realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi a kvalitu života
- popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru
- přiměřeně uplatňuje svá práva, včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod
- rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu
- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích
- rozlišuje nejčastější formy a typy státu, rozpozná jejich znaky
- vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivnit každodenní život občanů
- objasní souvislosti globálních a lokálních problémů
- uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky
- posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek
- rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede příklady
- rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů
- kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Pochopení sebe i druhých z hlediska osobnosti člověka, vztahy mezi lidmi	Vyjmenuje různé charakterové vlastnosti. Charakterizuje jednotlivé typy temperamentu.	Základy psychologie osobností – charakter, temperament. mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích	VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Formy participace občanů v politickém životě Občan, občanská společnost a stát
Snášenlivost k odlišnostem. Mezinárodní spolupráce	Chápe spolupráci mezi státy a význam mez. organizací	Extremismus – rasismus, xenofobie, nacionalismus, terorismus. ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy	
Respektování práv a odpovědné chování, dovednosti v dopravní výchově	Uvede příklady protiprávního jednání, odliší přestupek od trestného činu. dodržuje právní ustanovení, která se na	Druhy a postihy protiprávního jednání **včetně korupce**, trestní postižitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví	

	něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování		
Dodržování morálních zásad naší společnosti.	V praxi používá základy společenského chování. Očekává za porušení normy chování určitou sankci	Morálka – pochopení pojmů, morálka ve vývoji lid. společnosti, vztah odpovědnosti a práva. Svoboda a vzájemná závislost Konflikty v mezilidských vztazích	
Právní základy státu	Uvede příklady základních typů státu, pochopí základy Ústavy, rozumí významu obrany státu	Znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu. Lidská práva, práva dítěte.	
Vědomí vzájemné solidarity a pomoci v nouzi	Pochopí význam vzájemné solidarity a na příkladech uvede své možnosti lidem.	Charitativní akce, organizace, humanitární pomoc, výhody spolupráce lidí	
Vědomí spoluodpovědnosti, chápaní světa v souvislostech	Vysvětlí pojem „globální“, uvede konkrétní příklady ekologických i společenských globálních problémů.	Globalizace. Významné globální problémy.	
Chápání souvislostí mezi globálním a lokálním řešením problému.	Chápe v souvislostech některé globální problémy na úrovni obce, regionu.	Způsoby řešení některých globálních problémů v obci, regionu. Projevy, klady a zápory.	
Rozpoznávání projevů záporných charakterových vlastností	Posoudí na příkladech vliv charakterových vlastností a vůle na chování a jednání.	Vnitřní svět člověka. Vrozené vlastnosti a předpoklady, projevy chování, sebehodnocení. Zásady lidského soužití. Osobní rozvoj, životní cíle, seberozvoj.	
Rozpoznávání závadového chování jednání	Rozliší závadové chování a jednání, uvede příklady. Vhodné způsoby chování a komunikace	Mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti. Šikana.	

METODY, FORMY	Střídání forem výuky. Aktuality, prezentace, čtenářská gramotnost – práce s tiskem, skupinová práce, sledování projevů vandalismu v regionu, sledování globálních problémů
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	VkZ, Př

ROČNÍK: IX.
Výstup z RVP:

Žák:

- rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady
- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých

  výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti
- na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty,

  vysvětlí jejich omezení
- vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy

  je využít
- uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu
- na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu

  ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz
- rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu
- popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování
- rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR, jejich orgánu a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě

  obcí krajů a státu
- objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů
- dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování
- uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci
- diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání
- objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr a manželství

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Objasnění významu složek státní moci a jejich pravomoci.	Rozdělí státní moc na složky, uvede jejich pravomoci.	Rozdělení moci v ČR, složky, funkce, pravomoci. Obrana státu, role ozbrojených sil, účast na zahraničních misích, řešení krizí nevojenského charakteru	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Poznávání lidí Sebepoznání a sebepojetí
Odpovědnost za dění ve společnosti.	Na příkladech rozliší pravomoci jednotlivých stupňů samosprávy, volba povolání	Znaky demokracie – státní správa a samospráva, Člověk a svět práce – volba povolání.	
Rozvíjení zájmu o politické dění ve společnosti.	Uvede základní znaky demokratického řízení státu.	Principy demokracie – politický pluralismus	
Odpovědnost za dění ve společnosti.	Na příkladech vysvětlí, proč se mají občané zúčastňovat.	Význam a formy voleb, volby do zastupitelstva regionu, volební právo.	
Vědomí právní odpovědnosti za své jednání.	Uvede základní rozdíly mezi občanským a trestním právem.	Právní řád ČR – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů. Právo trestní a občanské.	
Utváření postojů k majetku a vlastnictví.	Charakterizuje a na příkladech uvede základní druhy vlastnictví.	Majetek a vlastnictví – formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana. Ochrana vlastnictví, patenty, licence, autorská práva, právo v každodenním životě.	

Právní povědomí občana.	Charakterizuje postavení občana a cizince z hlediska práv.	Občanství a právo – kdo je to občan, změna občanství, ztráta občanství, cizinec x občan. Povinnosti a práva občanů ČR. Právo na sociální zabezpečení. Právní odpovědnost v závislosti na věku, doklady, protiprávní jednání a jejich důsledky vzhledem k věku pachatele. Role ozbrojených sil ČR, zajišťování obrany státu	
Finanční gramotnost – H hospodárné zacházení s majetkem.	Popíše, jak zachází s penězi, na příkladech uvede rizikové jednání.	Hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní	
Finanční gramotnost – pochopení funkce peněžních ústavů, banky a jejich služby	Objasní úlohu bank a uvede příklady bankovních služeb občanům.	Banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků, peníze	
Vědomí sociální solidarity.	Uvede základní, konkrétní dávky a příspěvky, na které mají občané nárok.	Příjmy a výdaje státu – rozpočet státu, dávky a příspěvky, sociální síť	
Chápání principu tržního hospodářství.	Vysvětlí úlohu výroby, obchodu a služeb na trhu, vysvětlí vztah nabídka – poptávka.	Principy tržního hospodářství nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu	
Identifikace své osoby jako plnohodnotného občana EU.	Uvede konkrétní přínosy a negativa vstupu do EU.	Evropská integrace – podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR	
Chápání souvislostí mezi globálním a lokálním řešením problému.	Chápe v souvislostech některé globální problémy na úrovni obce, regionu.	Způsoby řešení některých globálních problémů v obci, regionu. projevy, klady a zápory; významné globální problémy	

METODY, FORMY	Střídání forem výuky. Aktuality, skupinová práce, práce s internetem, čtenářská gramotnost – denní tisk, práce s ústavou, referáty.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	D, Z, M

MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ:

Vzhledem k úpravám RVP ZV byly stanoveny následující minimální očekávané výstupy, které budou uplatněny v případě zařazení žáků s SVP – LMP do konkrétních ročníků

Žák:

- respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití
- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem
- rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům
- respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti
- je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie

- chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním
- formuluje své nejbližší plány
- stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života
- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti
- ukáže na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet
- uvede příklady služeb, které banky nabízejí
- uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany
- uvede základní prvky o podstatě a fungování demokratické společnosti
- chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy
- uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání
- vyjmenuje základní práva a povinností občanů
- na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu
- uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele
- uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání
- vyřizuje své osobní záležitosti vč. běžné komunikace s úřady; v případě potřeby požádá vhodným způsobem o radu
- rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy
- v krizových situacích využívá služeb pomáhajících organizací
- uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsobech jejich uplatňování
- uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků

5.5.3 Mediální výchova

Časová dotace předmětu

8. ročník
1

Charakteristika vyučovacího předmětu
Předmět Mediální výchova je vyučován v návaznosti na průřezové téma RVP „Mediální výchova“, neobsahuje však celou oblast PT. Podporuje mediální gramotnost žáka, která je nutnou výbavou v 21. století. Cílem je prohloubit dovednosti a schopnosti žáka, které jsou potřebné k orientaci v současném mediálním světě. Žák je veden k tomu, aby k autentickým mediálním sdělení zaujal stanovisko na základě kritického zvážení původu, charakteru a komunikačnímu záměru autora sdělení.
Důležitou součástí výuky je projektová výuka, která umožňuje propojit teoretickou výuku napříč vzdělávacími oblastmi v reálných podmínkách praxe, rozvíjí klíčové kompetence žáků, vyžaduje individuální činnosti i vzájemnou kooperaci, učí žáky třídit informace a kriticky myslet.

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení
Žák:
- používá vhodné učební pomůcky
- efektivně využívá dovednosti ze vzdělávání i v jiných oblastech
- uvádí věci do souvislostí

Kompetence k řešení problémů
Žák:
- analyzuje přečtené texty a kriticky posuzuje jejich obsah
- používá kritické myšlené a osvojuje si základní postupy při řešení problémů

Kompetence komunikativní
Žák:
- formuluje své myšlenky v písemném i ústním projevu
- aktivně naslouchá, vhodně reaguje, argumentuje a účinně se zapojuje do diskuze, respektuje názor druhého
- rozpoznává prvky manipulativní komunikace a brání se jí

Kompetence sociální a personální
Žák:
- pracuje ve skupině
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivní spolupráce
- oceňuje zkušenosti a názory druhých lidí, čerpá poučení z názorů a jednání druhých

Kompetence občanské
Žák:
- respektuje druhé a jejich názory

Kompetence pracovní
Žák:
- si uvědomuje rozmanitost oblastí lidské činnosti

Kompetence digitální
Žák:

- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby s prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních

Ročník: VIII.
Výstup z RVP:

Žák:

- se orientuje v základní problematice mediální komunikace a mediálních sdělení
- rozvíjí své receptivní dovednosti – kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení
- analyzuje mediální sdělení a zaujímá k nim kritický postoj

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Seznámení s mediální výchovou	Žák při práci s obsahem správně používá základní pojmy z oblasti mediální výchovy. Žák zhodnotí postavení médií v soudobé společnosti. Žák objasní základní druhy a funkce médií.	Úvod do mediální výchovy	MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Fungování a vliv médií ve společnosti Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
Důvěryhodnost mediálních sdělení	Žák rozlišuje mezi objektivním a subjektivním sdělením ve zprávě. Žák ověřuje pravdivost informací. Žák kriticky posuzuje kvalitu informace a zdroje, ze kterého mediální sdělení pochází. Žák sám tvoří zprávy s různou funkcí a obsahem. Žák pracuje s novinovými titulky.	Zprávy, fake news a ověřování informací	
Další úskalí mediálních sdělení	Žák úměrně svému věku rozumí problematice stereotypů a manipulace v médiích. Žák vysvětlí pojem propaganda a demagogie.	Média, stereotypy, manipulace a politická propaganda	
Přínosy i úskalí internetu a sociálních sítí	Žák posoudí závažnost rizik spojených s využíváním sociálních sítí a služeb internetu. Žák formuluje základní pravidla bezpečného chování na internetu.	Sociální sítě, služby internetu, digitální stopa, komunikace na síti a kyberkriminalita	

	Žák zabezpečí a nastaví své účty, zejm. na sociálních sítích tak, aby odpovídaly dobré praxi ve vztahu k bezpečnosti. Žák rozpozná manipulativní komunikaci a dokáže se jí bránit.		
Správná práce se zdroji, úcta k vlastnictví/ autorství	Žák rozumí pojmům duševní vlastnictví, autorské právo, pirátství, licence a zdroj informací. Žák analyzuje základní problémové situace, v nichž může dojít k porušení autorských práv a vysvětlí, v čem porušení spočívá. Žák úměrně svému věku pracuje se zdroji.	Duševní vlastnictví, autorská práva a zdroje	
Typy a principy reklamy	Žák zná základní typy reklam. Žák úměrně svému věku rozumí principům reklamy. Žák sám vytvoří reklamu.	Reklama	

METODY, FORMY	Střídání forem výuky. Rozvoj čtenářské a mediální gramotnosti. Práce s autentickými, aktuálními texty/videi, ICT.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	ČJ, D, VkO, Z

5.6 ČLOVĚK A PŘÍRODA

5.6.1 Fyzika

Časová dotace předmětu

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
2	2	2	1

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávání v předmětu fyzika směřuje k podpoře hledávání a poznání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí, vede k rozvíjení a upevňování dovedností pozorovat a měřit fyzikální veličiny, vede k vytváření a ověřování hypotéz, učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi, směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a osvojení odborné terminologie. Cílem je poskytnout žákům informace a podněty, které by je inspirovaly k vlastním úvahám, dalšímu samostatnému studiu. Žáci by si měli osvojit nástroje, pomocí kterých mohou přírodní jevy sledovat, popisovat je, zaznamenávat, vyhodnocovat, případně je ovlivňovat. Žáci by měli poznatky či dovednosti vhodně uplatňovat v každodenním životě, případně ve svém budoucím povolání. Klademe důraz na souvislost probírané látky s praxí a se životem, jaká je praktická využitelnost. Do výuky je možné zařadit návštěvu technického muzea, hvězdárny a exkurzi do elektrárny (dle výběru a možností).

Klíčové kompetence

Kompetence k učení
Žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti

Kompetence k řešení problémů
Žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy

Kompetence komunikativní
Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální
Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce

Kompetence občanské
Žák:

- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka

Kompetence pracovní
Žák:

- využívá znalostí a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Kompetence digitální
Žák:

- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci
- seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

Ročník: VI.

Výstup z RVP:
Žák:

LÁTKY A TĚLESA

- změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa
- uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí
- předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty
- využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Vysvětlování vlastností těles na základě odlišných vlastností látek, které vyplývají z jejich částicové stavby.	Na konkrétních případech rozliší látku a těleso, rozlišení zdůvodní.	Látka a těleso	
	Na konkrétních případech rozliší látky podle skupenství, odhadne vlastnosti těles vyrobených z dané látky, zdůvodnění v případě možnosti provede pokusem.	Skupenství látek	
	Dokáže na základě částicové stavby látek vysvětlit různé vlastnosti různých skupenství.	Částicová stavba látek	
	Na základě ukázky a vysvětlení difúze a Brownova pohybu najde další příklady z praxe.	Neuspořádaný pohyb částic, difúze	
	Rozlišuje pojmy částice – molekula – atom – iont, popíše stavbu atomu.	Stavba atomu	
Popis vzájemného silového působení částic a těles pomocí silových polí a jednoduchý popis vlastností těchto polí.	Rozliší stavební částice podle el. náboje.	Elektrický náboj částic	
	Odhadne, jaké elektrické síly vzniknou mezi částicemi i tělesy.	Druhy elektrických sil	
	Dokáže vysvětlit pojem elektrické pole, dokáže objasnit jednoduché pokusy s elektrostatickým polem těles.	Elektrické pole	
	Rozlišuje látky magnetické a nemagnetické, dokáže odpověď najít nebo potvrdit jednoduchým pokusem.	Magnetické vlastnosti látek	

	Dokáže vysvětlit pojmy magnetické pole, indukční čáry, objasní jednoduché pokusy s magnety.	Magnetické pole	
	Popíše působení gravitační síly Země na tělesa pomocí pojmu gravitační pole, uvede příklady, popř. jednoduchý pokus jako důkaz.	Gravitační síla, gravitační pole	
Chápání veličin jako měřitelných vlastností tělesa a měření jako srovnávání těchto vlastností s danou normou této vlastnosti (jednotky, soustava SI).	Pomocí vhodně zvolených postupů a měřidel změří a zapíše délku, objem, hmotnost, čas, teplotu.	Vlastnosti těles, fyzikální veličiny – délka, objem, hmotnost, čas, teplota a teplotní roztažnost látek	
	Výsledky měření zapisuje ve vhodných jednotkách, převádí válcové objemové jednotky na krychlové a opačně.	Měření fyzikálních veličin, převody jednotek	
	Na konkrétním příkladu vysvětlí vztah mezi hustotou látky a objemem a hmotností tělesa. Vyhledá v tabulkách hustotu zadané látky.	Výpočet hustoty látky	

METODY, FORMY	Střídání forem výuky. Procvičování – ústní, písemné. Skupinová práce, demonstrační pokusy, praktické měření vybraných veličin. Využití IT.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	Př, Z, M

Ročník: VII.
Výstup z RVP:

Žák:

POHYB TĚLES, SÍLY
- rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu
- využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles
- určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici

MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN
- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů

SVĚTELNÉ DĚJE
- využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu. Využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles.	Určí vzájemný klid a pohyb těles v zadané soustavě. Při řešení problémů používá s porozuměním vztahu mezi rychlostí, dráhou a časem. Vypočítá průměrnou rychlost nerovnoměrného pohybu. Znázorní grafem závislost dráhy na čase rovnoměrného pohybu. Čte z grafu závislosti rovnoměrného a nerovnoměrného pohybu.	Pohyb Pohyby rovnoměrný a nerovnoměrný, přímočarý a křivočarý Graf pohybu	

Určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici.	Pomocí siloměru změří velikost působící síly.	Měření síly	
	Znázorní sílu pomocí orientované úsečky a určí její druh. Graficky i výpočtem určí výslednici sil stejného směru a opačných směrů; graficky určí výslednici různoběžných sil ve společném působišti.	Skládání sil, druhy sil	
	Popisuje pohybové účinky sil podle Newtonových pohybových zákonů na praktických příkladech, určí jejich důsledky.	Newtonovy pohybové zákony.	
	Vysvětlí vzájemné gravitační působení všech těles. Závislost velikosti gravitační síly na hmotnosti a vzdálenosti těles popisuje na příkladu vzájemného působení Země a těles na Zemi.	Gravitační síla, gravitační pole, gravitační působení Země	
	Vysvětluje stabilitu těles v závislosti na poloze jejich těžiště, dokáže na jednoduchých pokusech a příkladech z praxe.	Stabilita těles – těžiště	
	Využívá poznatky o podmínkách rovnováhy momentů sil v praktickém životě, určí podmínky rovnováhy.	Rovnováha na páce a kladce	
	Využívá znalostí o síle při určení tlakové síly na těleso a popíše závislost velikosti tlaku na tlakové síle a obsahu plochy.	Tlaková síla, tlak – výpočet, příklady tlakové síly v praktickém životě	
	Popíše třecí sílu, její závislost na tlakové síle a povrchu těles, uvádí příklady tření z praktického života.	Třecí síla, smykové a valivé tření, význam tření a možnosti zmenšení tření v technické praxi	
Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů.	Vyjmenuje a jednoduchým pokusem demonstruje základní vlastnosti kapalin a plynů. Vysvětlí tyto vlastnosti na základě vnitřní stavby kapalin a plynů.	Mechanické vlastnosti kapalin a plynů	

	Na základě pozorování a pokusu s pomocí vyučujícího vyvodí Pascalův zákon pro kapaliny i plyny, řeší jednoduché početní úlohy.	Pascalův zákon	
	Popíše funkci hydraulického a pneumatického systému, vyjmenuje některá praktická využití.	Hydraulická zařízení	
	Na jednoduchých pokusech sleduje vliv gravitační síly na kapalinu, vyvodí s pomocí vyučujícího vlastnosti vznikající hydrostatické síly; řeší jednoduché početní úlohy.	Hydrostatická síla, výpočet	
	Popíše vznik vztlakové síly jako výslednice hydrostatických tlakových sil.	Vztlaková síla působící na těleso v kapalině	
	Využívá Archimédův zákon jako pravidlo pro výpočet velikosti vztlakové síly v kapalinách i v plynech. Řeší početní úlohy.	Archimédův zákon	
	Vysvětlí plování stejnorodých i nestejnorodých těles v kapalinách, vznášení těles v plynu na základě velikosti vztlakové a gravitační síly.	Klesání, plování a vznášení se těles	
	Vysvětlí atmosférický tlak jako důsledek působení gravitační síly na atmosféru, popíše jeho vlastnosti a způsoby jeho měření.	Atmosférický tlak	
	Vysvětlí vznik tlaku plynu v uzavřené nádobě, rozlišuje přetlak a podtlak, uvede příklady z praxe, demonstruje jednoduchým pokusem.	Přetlak a podtlak	
Využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí při řešení problémů a úloh. Využívá zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh.	Popisuje základní vlastnosti světla (rychlost, přímočaré šíření, odraz, lom). Rozpozná ve svém okolí různé zdroje světla a rozliší mezi zdrojem světla a tělesem, které světlo pouze odráží.	Optika – zdroj světla	
	Popisuje možnosti praktického využití šíření světla v různých optických prostředí. Využívá poznatku, že se světlo šíří přímočaře, objasní vznik stínu.	Přímočaré šíření světla, stín	
	Definuje zákon odrazu světla, na praktických příkladech vyjmenuje jeho důsledky.	Odraz světla, zákon odrazu světla	

	Popíše vznik obrazu v rovinném a kulovém zrcadle. Zná příklady využití zrcadel v praxi.	Zobrazení rovinným, dutým a vypuklým zrcadlem	

METODY, FORMY	Střídání forem výuky. Procvičování – ústní, písemné, práce na PC, využití IT. Jednoduché skupinové pokusy, demonstrační pokusy.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	Z, Př, PČ, M

Ročník: VIII.
Výstup z RVP:

Žák:

ENERGIE

- využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem
- zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

ELEKTRICKÝ OBVOD

- sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu

ZVUKOVÉ DĚJE

- rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku
- posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem.	Na příkladech rozlišuje případy konání práce na základě její definice (působení síly, posunutí tělesa).	Práce, definice	
	Řeší jednoduché početní úlohy na určení velikosti mechanické práce.	Výpočet mechanické práce	
	Používá výkon jako veličinu k porovnání rychlosti konané práce, řeší jednoduché úlohy.	Výkon	
	Používá energii jako veličinu související s konáním práce.	Energie	
	Rozlišuje složky mechanické energie, popisuje jejich vzájemnou přeměnu, vysvětlí na příkladech zákon zachování mechanické energie.	Pohybová a polohová energie	
	Na základě znalostí vnitřní stavby látek popíše vnitřní energii tělesa jako energii jeho stavebních částic.	Vnitřní energie	

	Popíše vnější projevy změn vnitřní energie tělesa (změny teploty a objemu).	Změny vnitřní energie	
	Používá teplo a teplotu jako veličiny pro popis energetických dějů a stavů tělesa.	Teplo	
	Popisuje předávání tepla v tělesech a tepelnou výměnu mezi tělesy; popíše z mikroskopického (chování částic) i makroskopického pohledu (teplota těles).	Tepelná výměna	
	Při popisu tepelné výměny vychází ze zákona zachování energie, vypočítá přijaté či odevzdané teplo tělesem.	Výpočet tepla přijatého, odevzdaného	
	Popisuje změny skupenství látek pomocí veličin teplo a teplota i jako změny vnitřní stavby.	Přeměny skupenství	
Sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu. Rozliší vodič a izolant na základě analýzy jejich vlastností.	Definuje elektrický náboj jako schopnost částice působit elektrickou silou.	Elektrostatika	
	Rozlišuje dva druhy elektrického náboje a zná jejich nosiče.	Elektrický náboj	
	Rozlišuje neutrální atom a iont, popíše vlastnosti kladného i záporného iontu. Na jednoduchých pokusech popíše nabití tělesa a demonstruje vlastnosti vznikajících elektrických sil.	Zelektrování těles, ionty	
	Určí, vznikne-li mezi částicemi (tělesy) elektrická síla a odvodí její vlastnosti.	Elektrická síla, vlastnosti	
	Definuje elektrický proud jako uspořádaný pohyb elektricky nabitých částic. Rozliší vodič od izolantu. Objasní účinky elektrického proudu.	Elektrický proud, vodiče, izolanty	
	Pokusem ověří, za jakých podmínek obvodem prochází elektrický proud. Správně sestaví jednoduchý i rozvětvený obvod podle schématu.	Elektrický obvod, části elektrického obvodu, sestavení jednoduchých elektrických obvodů, správné čtení schémat obvodů	
	Změří elektrický proud a elektrické napětí Zná závislost elektrického odporu na vlastnostech vodiče.	Měření elektrického proudu a napětí, zdroje napětí, elektrický odpor	

	Aplikuje Ohmův zákon na vysvětlení vlastností rozvětveného a nerozvětveného obvodu s více spotřebiči; srovnává vlastnosti sériového a paralelního zapojení.	Ohmův zákon Výsledný odpor při sériovém a paralelním zapojení	
	Definuje elektrickou energii, elektrickou práci a elektrický výkon, používá při řešení úloh matematických vztahů pro jejich výpočet.	Elektrická práce, elektrická energie a výkon elektrického proudu	
Základní představa o zvuku, jeho šíření a vlastnostech.	Popisuje zvuk jako mechanickou vlnu, popíše vznik a šíření zvukové vlny v různých skupenstvích látek.	Vznik a šíření zvukové vlny	
	Popíše závislost mezi vlastnostmi zvukové vlny a vnímavým zvukem (slyšitelnost, hlasitost, barva).	Tón	
	Popíše vznik zvuku u akustických hudebních nástrojů, vysvětlí ozvěnu jako odraz zvuku na překážce.	Nucené chvění, rezonance, ozvěna, dozvuk	
	Posoudí možnost zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí.	Pohlcování zvuku, ochrana před nadměrným hlukem	

METODY, FORMY	Střídání forem výuky. Procvičování – ústní, písemné. Samostatná skupinová práce. Jednoduché pokusy s elektrostatickou silou, demonstrace nabíjení těles, sestavení jednoduchých elektrických obvodů. Využití IT.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	CH, Př, M

Ročník: IX.

Výstup z RVP:

Žák:

- rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí
- rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností
- využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní
- zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí
- rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami
- objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní. Rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí.	Popíše základní vlastnosti magnetického pole vznikajícího v okolí vodiče nebo cívky s proudem.	Magnetické pole cívky, vodiče s proudem	
	Popíše využití magnetického pole cívky s proudem. Sestaví jednoduchý elektromagnet.	Elektromagnet a jeho užití, elektromotor	
	Popíše kvalitativně elektromagnetickou indukci jako jev, vyjmenuje, co má vliv na velikost a směr indukovaného napětí.	Elektromagnetická indukce	
	Rozliší mezi stejnosměrným a střídavým napětím a proudem, změří proud a napětí.	Měření střídavého proudu a napětí	
	Pojmenuje veličiny popisující průběh střídavého proudu.	Charakteristiky střídavého proudu	
	Popíše funkci transformátoru a jeho využití při přenosu elektrické energie.	Transformátor	

Polovodiče.	Rozlišuje látky na vodiče a nevodiče, ví o existenci polovodičů. Uvede příklady vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech.	Vodiče, izolanty, polovodiče Vedení proudu v kapalinách a plynech	
	Pojmenuje základní vlastnosti polovodičů. Správně zapojí do obvodu diodu dle schématu.	Polovodiče typu P a N, polovodičová dioda	
Rozšíření představ o částicové stavbě látek získaných v 6. ročníku.	Popíše stavbu jádra a obalu atomu.	Atomové jádro, elektronový obal	
	Vysvětlí pojmy izotop, nukleon, nuklid, protonové a nukleonové číslo.	Protonové a nukleonové číslo	
	Rozlišuje čtyři druhy jaderného záření podle povahy (částicové – elektromagnetické), pronikavosti a využití.	Radioaktivita	
	Popíše činnost jaderné elektrárny, diskutuje její výhody a nevýhody, uvědomuje si rizika havárie jaderného zařízení. Rozumí štěpení atomových jader.	Jaderná energetika, jaderná elektrárna, havárie radiačních zařízení, chování při radiační havárii – mimořádné události	
	Dokáže popsat způsob výroby elektrické energie v různých typech elektráren a jejich dopad na životní prostředí.	Různé typy elektráren, obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	
Rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami.	Definuje zákon lomu paprsku, na praktických příkladech popíše jeho důsledky.	Lom světla, čočky	
	Vysvětlí vznik barev jako důsledek rozkladu bílého světla	Rozklad světla, spektrum	
Objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet.	Popíše vznik Vesmíru na základě teorie Velkého třesku. Rozlišuje a zná objekty Sluneční soustavy.	Vznik vesmíru Sluneční soustava	

	Orientuje se na hvězdném nebi, rozezná základní souhvězdí, rozezná planetu od hvězdy, vysvětlí pohyb objektů na hvězdném nebi.	Pohyby a záření hvězd, souhvězdí	

METODY, FORMY	Střídání forem výuky. Procvičování – ústní, písemné. Samostatná skupinová práce, procvičování na PC, využití IT. Dle výběru a možností návštěva hvězdárny nebo exkurze do elektrárny.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	CH, PČ, Př, Z

MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ:

Vzhledem k úpravám RVP ZV byly stanoveny následující minimální očekávané výstupy, které budou uplatněny v případě zařazení žáků s SVP – LMP do konkrétních ročníků

žák

- změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas

- rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu
- zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů
- rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla
- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů
- uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)
- pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí
- rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz
- posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka
- sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod
- vyjmenuje zdroje elektrického proudu
- rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je či není zdrojem světla
- zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití
- objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země
- zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci
- osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru

5.6.2 Chemie

Časová dotace předmětu:

8.ročník	9.ročník
2	2

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Dvouletý vyučovací předmět chemie (8. a 9. ročník) završuje a zobecňuje výukový proces ve vzdělávací oblasti člověk a příroda. Žák získá základní teoretický přehled o vlastnostech běžných, v praxi používaných chemických látek, vštěpí si zásady, jak je vhodně využívat a bezpečně s nimi manipulovat. Žák pronikne do zásad tvorby chemického názvosloví, porozumí chemickým vzorcům a chemickým rovnicím. Cílem vzdělávacího procesu je, aby žák dokázal odhalit a popsat chemické děje probíhající běžně kolem nás a charakterizovat (v některých případech i jednoduše realizovat) základní technologické postupy, jak dané chemické děje efektivně využívat, resp. eliminovat. Získané znalosti a dovednosti by měly žáka stimulovat ke smysluplnému využívání a bezpečné likvidaci produktů chemické výroby s odpovědným ohledem vůči lidskému zdraví a životnímu prostředí. Dvouletá výuka chemie žákovi také objasní podstatu neměnnosti přírodních zákonitostí a poodhalí rizika mnohých globálních problémů vyvolaných překotným civilizačním vývojem lidské společnosti.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení:
Žák
- využívá pro efektivní učení vhodné metody a způsoby
- plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- vyhledává a třídí informace
- efektivně využívá získané informace v procesu učení
- operuje s běžně užívanými termíny, znaky a symboly
- uvádí věci do souvislostí
- samostatně pozoruje a experimentuje, porovnává získané výsledky

Kompetence k řešení problémů:
Žák
- vyhledává informace vhodné k řešení problémů
- samostatně řeší problémy
- přemýšlí o nesrovnalostech, promýšlí a naplánuje způsob řešení
- je schopen obhájit svá rozhodnutí

Kompetence sociální a personální
Žák
- je schopen plánovat práci skupiny
- hodnotí svůj podíl na práci ve skupině
- je schopen spolupracovat
- požádá o pomoc
- ovládá základní pravidla pro práci v týmu

Kompetence komunikativní
Žák
- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory

- obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro účinnou komunikaci
- využívá získané komunikativní postupy pro spolupráci s ostatními
- rozumí různým typům textů a záznamů a jiným komunikačním prostředkům

Kompetence občanské
Žák
- rozhoduje se zodpovědně
- chápe základní principy zákonů a společenských norem
- poskytuje podle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situací
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni

Kompetence pracovní
Žák
- používá bezpečně a účinně materiály a vybavení
- dodržuje vymezená pravidel
- adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje zodpovědně k ochraně svého zdraví i zdraví druhých lidí
- vědomě chrání životní prostředí
- rozvíjí podnikatelské myšlení

Kompetence digitální:
Žák:
- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- získává, vyhledává a kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- vytváří digitální obsah

Ročník: VIII.
Výstup z RVP:
Žák:

- určí společné a rozdílné vlastnosti látek
- pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných látek, se kterými zatím pracovat nesmí
- rozlišuje směsi a chemické látky
- vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení
- navrhne postup a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi
- rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu
- používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech
- orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti
- rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede zhodnotí jejich využívání
- aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu
- porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí
- orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Rozvíjení vnímavosti a citlivosti ve vztahu člověka, prostředí a přírody.	Uvědomuje si význam chemie pro společnost a jeho vlastní život.	Chemie a její postavení ve společnosti.	
Ochrana a zodpovědnost za fyzické a duševní zdraví.	Dodržuje pravidla bezpečné práce.	Zásady bezpečné práce v laboratoři i běžném životě.	

Tvořivé myšlení a logické uvažování.	Určí společné a rozdílné vlastnosti látek.	Vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek, pozorování, měření/ teplota varu a tání/, pokus, přeměny skupenství.	
	Zhodnotí rizikovost. Posoudí nebezpečnost vybraných dostupných a nebezpečných látek.	Nebezpečné látky a přípravky – R – věty, S-věty, varovné značky a jejich význam.	
	Objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek.	Ochrana člověka za mimořádných událostí – havárie chemických provozů, únik nebezpečných látek.	
	Pozná druhy směsí, směsi a chemické látky, vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení, navrhne postup a prakticky oddělí složky směsi. Uvede příklady oddělování složek v praxi.	Směsi – druhy, hmotnostní zlomek, koncentrace roztoku / koncentrovanější zředěnější, nasycený a nenasycený roztok/, vliv teploty, míchání a plošného obsahu pevné složky na rychlost jejího rozpouštění do roztoku, oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace).	
	Rozliší různé druhy vod a uvede příklady jejich výskytu a použití.	Voda – druhy vod, čistota vody, výroba pitné vody.	
	Zná a orientuje se v příkladech znečištění ovzduší, navrhne nejvhodnější řešení prevence a likvidace znečištění.	Vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva.	
	Používá pojmy atom, molekula, prvek, sloučenina a používá je ve správných souvislostech.	Částicové složení látek – molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony.	

	Orientuje se a používá periodickou soustavu prvků. Dokáže vyčíst základní údaje z tabulky.	Prvky – názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků, protonové číslo.	
	Aplikuje znalosti o chemické vazbě ve výpočtech. Určí, o jakou vazbu jde.	Chemické sloučeniny – chemická vazba, elektronegativita, iontové sloučeniny / anion, kation/.	
	Rozpozná vybrané nekovy, polokovy a kovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti a použití.	Základní chemické prvky – halogeny, kovy, polokovy a nekovy.	
	Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání. Přečte chemické rovnice a s využitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozích látek nebo produktů.	Chemické reakce – zákon zachování hmotnosti, rovnice, látkové množství, molární hmotnost. Klasifikace chemických reakcí – slučování, neutralizace, endotermická a exotermická reakce.	
	Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňující průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu.	Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza. Chemie a elektřina – výroba elektrického proudu chemickou cestou.	

	Orientuje se v základních vlastnostech a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí jejich vliv na životní prostředí. Vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet. Orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi.	Oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů. Kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků, pH, vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů, první pomoc při potřísnění kyselinou nebo hydroxidem. Soli bezkyslíkaté a kyslíkaté – vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů.	

METODY, FORMY	Střídání forem výuky. Pracovní sešit, pokusy, referáty, prezentace
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	Př, F, M, Z, VkZ

Ročník: IX.

Výstup z RVP:

Žák:

- rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
- rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
- uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů
- zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi
- zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy
- orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka
- aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Tvořivé myšlení a logické uvažování.	Upevnění učiva anorganické chemie	Opakování názvosloví anorganické chemie.	
	Rozliší jednotlivé uhlovodíky na základě jejich vlastností, použití a zdrojů. Zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy.	Uhlovodíky – příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků. Paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva.	
	Rozliší jednotlivé deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití.	Deriváty uhlovodíků – příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin.	

Rozvíjení a ochrana fyzického, duševního a sociálního zdraví.	Orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků a sacharidů. Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů.	Přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů.	
	Chápe význam a použití syntetických látek.	Plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace.	
	Aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe.	Hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti.	
	Rozliší klady a zápory chemického průmyslu. Uvede příklady využití chemického průmyslu v jeho životě. Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi. Orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka.	Chemický průmysl v ČR – výrobky, rizika v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin, koroze. Průmyslová hnojiva. Tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika. Detergenty, pesticidy, insekticidy. Léčiva a návykové látky	

METODY, FORMY	Střídání forem výuky. Pracovní sešit, pokusy, referáty, prezentace
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	Př, Z, F, VkZ

MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ:

Vzhledem k úpravám RVP ZV byly stanoveny následující minimální očekávané výstupy, které budou uplatněny v případě zařazení žáků s SVP – LMP do konkrétních ročníků

- rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek
- pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami
- rozpozná přeměny skupenství látek
- pozná směsi a chemické látky
- rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě
- rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití, uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí
- uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky
- rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti
- pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí
- popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí
- orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem
- poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem
- zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie
- vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy
- uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů v potravě
- uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin
- zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka

5.6.3 Přírodopis

Časová dotace předmětu

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
2	2	2	1

Charakteristika vyučovacího předmětu

Čtyřletý vyučovací předmět přírodopis (6. – 9. ročník) klade základy poznatků zkoumání přírody, na které navazují a zobecňují je další předměty (fyzika, chemie a zeměpis) ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Žák získá základní informace z obecné biologie a genetiky, biologie hub, biologie rostlin, živočichů, člověka, geologie, mineralogie, petrologie a ekologie. Je schopen při dodržování základních pravidel bezpečné práce a chování aplikovat teoretické vědomosti při praktickém poznávání přírody. Předmět vede žáka ke zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí, osvojování systému přírodovědného poznávání a jeho využívání k řešení přiměřeně obtížných problémů. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Vede žáka ke správné formulaci a hledání odpovědí na otázky o příčinách různých přírodních jevů, přičemž se rozvíjí způsoby myšlení, založené na více úhlech pohledu. Předmět vede žáka ke schopnosti vyhledávat potřebné údaje v různých zdrojích informací a vyvozování hypotéz a závěrů. Předmět je vyučován v 6.-9. ročníku. Výuka je doplněna pracemi v
terénu a exkurzemi.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení
Žák:
- využívá pro efektivní učení vhodné metody a způsoby
- plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- vyhledává a třídí informace
- efektivně využívá získané informace v procesu učení
- operuje s běžně užívanými termíny, znaky a symboly
- uvádí věci do souvislostí
- samostatně pozoruje a experimentuje, porovnává získané výsledky

Kompetence k řešení problémů
Žák:
- vyhledává informace vhodné k řešení problémů
- samostatně řeší problémy
- přemýšlí o nesrovnalostech, promýšlí a naplánuje způsob řešení

Kompetence sociální a personální
Žák:
- je schopen plánovat práci skupiny
- hodnotí svůj podíl na práci ve skupině
- je schopen spolupracovat
- požádá o pomoc
- ovládá základní pravidla pro práci v týmu

Kompetence komunikativní
Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory
- obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro účinnou komunikaci
- využívá získané komunikativní postupy pro spolupráci s ostatními
- rozumí různým typům textů a záznamů a jiným komunikačním prostředkům

Kompetence občanské
Žák:

- rozhoduje se zodpovědně
- respektuje přesvědčení druhých lidí
- chápe základní principy zákonů a společenských norem
- poskytuje podle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situací
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni

Kompetence pracovní
Žák:

- používá bezpečně a účinně materiály a vybavení
- dodržuje vymezená pravidla
- adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje zodpovědně k ochraně svého zdraví i zdraví druhých lidí
- vědomě chrání životní prostředí
- rozvíjí podnikatelské myšlení

Kompetence digitální:
Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- získává, vyhledává a kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- vytváří digitální obsah

Ročník: VI.
Výstup z RVP:

Žák:

- rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů
- uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka
- rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovnává je podle charakteristických znaků
- vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin
- odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům
- rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů
- aplikuje praktické metody poznávání přírody

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování. Posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovených hypotéz či závěrů. Způsob myšlení, který vyžaduje ověřování vyslovených domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby. Samostatné řešení problémů, logické uvažování a kritické myšlení. Práce v týmu a efektivní spolupráce na základě zásad vzájemného respektu.	Rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů.	Vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, reakce na podněty, názory na vznik života.	ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy
	Uvede příklady jednotlivých typů ekosystémů a vztahů v jeho rámci.	Ekosystém – přírodní, umělý, vztahy v ekosystému.	
	Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě a pro člověka.	Viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití.	
	Určí nejběžnější jedovaté a jedlé houby, pracuje s atlasem hub, aplikuje první pomoc při otravě houbami, uplatňuje správné zásady sběru hub	Houby bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy. Houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoci při otravě houbami. Lišejníky – výskyt a význam.	
	Vystihne podstatu fyziologických procesů a jejich využití v praxi.	Fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování.	
	Uvede hlavní znaky zelených řas, popíše jejich životní prostředí, rozmnožování, význam a jmenuje typické zástupce.	Řasy.	
	Popíše hlavní znaky mechů, přesliček, plavuní a kapradin, charakterizuje jejich životní prostředí, rozmnožování a význam, jmenuje typické zástupce.	Mechorosty, kapraďorosty – stavba, význam, výskyt, zástupci.	
	Rozliší základní části rostlinného těla a vysvětlí jejich funkci	Anatomie a morfologie rostlin: kořen, stonek, list, květ, semeno a plod – stavba a význam.	
	Popíše hlavní znaky jednoděložných a dvouděložných rostlin určí nejběžnější druhy naší flóry, zařadí je do vybraných čeledí, pracuje s určovacími klíči a atlasy...	Rostliny: - nahosemenné - krytosemenné – jednoděložné a dvouděložné význam, výskyt, poznávání a zařazování běžných druhů, jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců. Význam rostlin a jejich ochrana.	

METODY, FORMY	Střídání forem výuky. Pracovní list, samostatná práce, poznávání rostlin, video, DVD, práce v terénu, mikroskopování, laboratorní práce

MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	Z, PČ

Ročník: VII.
Výstup z RVP:

Žák:

- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
- odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování. Posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovených hypotéz či závěrů. Utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy a zdraví. Samostatné řešení problémů, logické uvažování a kritické myšlení.	Popíše základní stavbu živočišné buňky, objasní pojem tkáň, orgán, orgánová soustava.	Stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáně, orgány, orgánové soustavy. .	
	Popíše buněčnou stavbu prvoků, jmenuje jejich hlavní zástupce, objasní význam prvoků, jmenuje epidemiologicky významné druhy.	Jednobuněční – prvoci	
	Objasní pojem bezobratlí živočichové, vymezí rozdíl mezi bezobratlými živočichy a obratlovci, vyjmenuje projevy živočichů.	Systém živočichů – informační přehled.	
	Popíše vnitřní a vnější stavbu těla a porovná navzájem jednotlivé kmeny, určuje a zařazuje vybrané zástupce, pracuje s atlasy a další určovací literaturou, odvodí základní projevy chování živočichů v přírodě, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se zvířaty, zařazuje cizokrajné druhy do mapy světa a popíše jejich nároky na životní podmínky.	Mnohobuněční – bezobratlí životní prostředí, hlavní znaky, rozmnožování, zástupci kmen: Žahavci Ploštěnci Hlísti Měkkýši Kroužkovci Členovci Ostnokožci	

Práce v týmu a efektivní spolupráce na základě zásad vzájemného respektu.	Srovná stavbu těla savců s ostatními třídami kmene strunatců. Určí podle základních znaků jednotlivé zástupce vybraných řádů, cizokrajné druhy zařadí na jednotlivé kontinenty.	Mnohobuněční – strunatci životní prostředí, hlavní znaky, rozmnožování, zástupci třída: Paryby Ryby Obojživelníci Plazi Ptáci Savci	
	Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy. Vybrané zástupce zařadí do jednotlivých ekosystémů.	Rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva. Ekosystémy.	
	Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí.	Projevy chování živočichů.	

METODY, FORMY	Střídání forem výuky. Pracovní listy, diskuse, samostatná práce, DVD, laboratorní práce, prezentace
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	Z, PČ, VkZ, PřP

Ročník: VIII.
Výstup z RVP:
Žák:

- orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka
- určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy
- objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří
- rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných onemocnění a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby
- vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti
- uvede příklady dědičnosti v praktickém životě

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí. Utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy a zdraví. Samostatné řešení problémů, logické uvažování a kritické myšlení. Způsob myšlení, který vyžaduje ověřování vyslovených domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby.	Zařadí člověka do zoologického systému, porovná shodné a odlišné znaky člověka a primátů, charakterizuje jednotlivé skupiny předchůdců dnešního člověka.	Fylogeneze člověka.	
	Posoudí vliv prostředí na vznik odlišných lidských skupin, rasismus charakterizuje jako nevědeckou teorii.	Variabilita člověka.	
	Popíše živočišnou buňku, rozlišuje typy lidských tkání, uvede příklady lidských orgánů a orgánových soustav.	Živočišná buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava.	
	Objasní stavbu a funkci orgánů jednotlivých orgánových soustav, zhodnotí jejich význam, rozlišuje příznaky běžných nemocí a uvede zásady jejich prevence, uvědomuje si nebezpečí úrazů.	Orgánové soustavy – anatomie, fyziologie, prevence, příčiny a příznaky běžných onemocnění, postupy při léčbě, epidemie, poranění: Soustava opěrná pohybová oběhová a mízní dýchací trávicí vylučovací krycí nervová – vyšší nervová činnost, hygiena duševní činnosti smyslová hormonální pohlavní	
	Charakterizuje jednotlivé etapy vývoje dítěte a etapy lidského života.	Ontogeneze člověka.	

	Definuje nauku o dědičnosti, uvede význam genetiky a význam J. G. Mendela, vysvětlí na příkladech základy dědičnosti, uvede příklady dědičných chorob.	Základy dědičnosti – podstata dědičnosti, přenos genetické informace, gen, křížení, dědičné choroby.	

METODY, FORMY	Střídání forem výuky. Pracovní list, referát, samostatná práce, práce na PC, laboratorní práce, video, DVD
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	CH, D, VkZ, TV

Ročník: IX.
Výstup z RVP:

Žák:

- rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek
- rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody
- uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i na ochranu před nimi
- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
- na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému
- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam
- uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Potřeba klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi. Porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí Uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejích obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy.	Zná vybrané geologické vědy a vysvětlí, čím se zabývají. Uvědomuje si význam geologického výzkumu a využití geologie v praxi.	Geologické vědy, význam geologie.	
	Orientuje se v názorech na vznik vesmíru. Vysvětlí vznik planety Země jako součásti Sluneční soustavy a objasní stavbu planety Země, chápe vzájemný vztah mezi geosférami.	Vznik Země, stavba Země. Přehled zemských sfér – litosféra, hydrosféra, atmosféra, biosféra.	
	Objasní vznik minerálů jako součást geologických procesů, rozumí krystalové struktuře minerálů.	Vznik minerálů.	
	Rozliší základní fyzikální a chemické vlastnosti minerálů a význam těchto vlastností pro určování minerálů.	Fyzikální a chemické vlastnosti minerálů.	
	Třídí minerály do skupin, poznává jednotlivé vybrané minerály, popisuje jejich základní vlastnosti a uvede jejich význam pro přírodu i člověka.	Třídění minerálů do skupin – hlavní zástupci, jejich praktický význam a využití, určování vzorků minerálů.	
	Charakterizuje vnitřní geologické děje a uvědomuje si význam těchto dějů při přetváření Země i jejich důsledky pro člověka.	Vnitřní geologické děje – pohyb litosférických desek, tektonika, zemětřesení, sopečná činnost – příčiny, důsledky.	
	Charakterizuje vnější geologické děje a uvědomuje si význam těchto dějů při přetváření Země i jejich důsledky pro člověka.	Vnější geologické děje – zvětrávání, eroze – příčiny, důsledky.	
	Odliší jednotlivé skupiny hornin a chápe jejich odlišný způsob vzniku, vysvětlí podstatu horninového cyklu.	Hornina, dělení hornin podle způsobu vzniku.	
	Uvede příklady vyvřelých hornin, rozumí jejich výskytu a uvede jejich hospodářský význam.	Vyvřelé horniny – hlubinné, výlevné.	
	Uvede příklady usazených hornin, rozliší usazené horniny úlomkovité, organogenní a chemické, pozná hospodářsky významné zástupce.	Usazené horniny – úlomkovité, organogenní, chemické.	

Utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí. Samostatné řešení problémů, logické uvažování a kritické myšlení. Způsob myšlení, který vyžaduje ověřování vyslovených domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby. Práce v týmu a efektivní spolupráce na základě zásad vzájemného respektu.	Uvede příklady přeměněných hornin, rozumí jejich vzniku a uvede jejich hospodářský význam.	Přeměněné horniny.	
	Objasní vznik půdy a chápe význam půdotvorných činitelů, charakterizuje jednotlivé půdní typy a druhy,	Pedologie – vznik, vlastnosti půdy, půdní typy a druhy.	
	Chápe význam půdy	Význam půdy	
	Charakterizuje jednotlivá geologická období, popíše teorii o vzniku a vývoji života na Zemi.	Geologický vývoj Země – vznik a vývoj života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí.	
	Rozlišuje a uvede živé a neživé složky přírody, uvede příklady systémů organismů – populace, společenstvo, ekosystém, charakterizuje vzájemné vztahy mezi organismy navzájem a mezi organismy a prostředím.	Ekologie – populace, společenstvo, přirozený a umělý ekosystém, vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému.	
	Uvede největší globální problémy lidstva, uvede negativní dopady činnosti člověka na přírodní prostředí, orientuje se v možnostech ochrany přírody.	Ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy lidstva a jejich řešení, chráněná území.	
	Rozpozná význam vrstev atmosféry pro život, uvede příčiny a důsledky vzniku ozonových děr a uvědomuje si hrozbu změny klimatu v důsledku znečištění ovzduší, uvede příklady ochrany před těmito jevy.	Podnebí a počasí – význam vody a teploty prostředí pro život, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a člověka, ochrana a využití přírodních zdrojů.	
	Charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí, uvede jejich příčiny a rozpozná riziko těchto změn pro životní prostředí a člověka.	Mimořádné události způsobené přírodními vlivy-příčiny vzniku, přírodní světové katastrofy. Nejčastější mimořádné přírodní katastrofy v ČR –povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí – ochrana před nimi.	

METODY, FORMY	Střídání forem výuky. Samostatná práce, referát, diskuse, pracovní list, prezentace, video, DVD, využití IT.

MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	CH, Z, F, PČ

MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ:

Vzhledem k úpravám RVP ZV byly stanoveny následující minimální očekávané výstupy, které budou uplatněny v případě zařazení žáků s SVP – LMP do konkrétních ročníků

- orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozlišuje základní projevy a podmínky života
- uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka
- má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích
- pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka
- rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků
- rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití
- uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování
- rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce
- porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce
- odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy
- popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce
- charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka
- popíše vznik a vývin jedince
- rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby
- pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny
- rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů
- na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi
- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
- objasní základní princip některého ekosystému
- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech
- popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky
- pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí
- využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu
- rozeznává některé druhy půd a objasňuje jejich vznik
- ví o významu vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi
- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
- rozliší populace, společenstva, ekosystémy a objasní základní princip některého ekosystému
- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech
- popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky
- pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí
- využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu
- dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody

5.6.4 Zeměpis

Časová dotace předmětu

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
2	2	2	2

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis, který má přírodovědný i společenskovědní charakter, je, v zájmu zachování celistvosti oboru, umístěn celý v této vzdělávací oblasti.

Předmět významně podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování.

Žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví.

Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje.

Zeměpisné vzdělávání utváří komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka. Navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Důležitou součástí výuky je projektová výuka, která umožňuje propojit teoretickou výuku napříč vzdělávacími oblastmi v reálných podmínkách praxe, rozvíjí klíčové kompetence žáků, vyžaduje individuální činnosti i vzájemnou kooperaci, učí žáky třídit informace a kriticky myslet.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení, užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory
- aktivně naslouchá, vhodně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse

- obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro účinnou komunikaci
- využívá získané komunikativní postupy pro spolupráci s ostatními

Kompetence sociální a personální
Žák:
- je schopen plánovat práci skupiny
- je schopen spolupracovat
- požádá o pomoc
- posuzuje a volí různé strategie práce skupiny
- hodnotí svůj podíl na práci ve skupině
- ovládá základní pravidla pro práci v týmu
-

Kompetence občanské
Žák:
- respektuje přesvědčení druhých lidí
- odmítá útlak a hrubé zacházení
- respektuje a chrání a oceňuje naše tradice a kulturní a historické dědictví

Kompetence pracovní
Žák:
- adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- vědomě chrání životní prostředí

Kompetence digitální
Žák:
- ovládá běžně používaná digitální zařízení
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data
- vytváří a upravuje digitální obsah

Ročník: VI.
Výstup z RVP:

Žák:

- prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů
- rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu
- porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost
- používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii
- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
- aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny
- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Uvědomit si postavení Země ve vesmíru. Pochopit důsledky pohybu Země. Pochopit význam jednotlivých přírodních složek krajiny. Chápat vzájemný vliv přírodních složek a lidské činnosti.	Charakterizuje Zemi jako vesmírné těleso, chápe postavení Země ve Sluneční soustavě. Vysvětlí základní pojmy o tvaru, rozměrech a pohybech Země. Popíše stavbu zemského tělesa. Rozeznává tvary zemského povrchu. Vysvětlí základní procesy v atmosféře. Zhodnotí důležitost vody a její nerovnoměrné rozmístění na Zemi. Porovná jednotlivé typy krajin. Vysvětlí, jak hospodářská činnost dopadá na krajinu.	PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ - Země jako vesmírné těleso: tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice - krajinná sféra: přírodní sféra - systém přírodní sféry na planetární úrovni – geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně - systém přírodní sféry na regionální úrovni – přírodní oblasti	

Orientovat se na mapě a glóbusu za pomocí zeměpisné sítě	Orientuje se na glóbusu. Orientuje se v mapě, umí vysvětlit důležité pojmy potřebné pro základní práci s různými druhy map (legenda, nadmořská výška, vrstevnice, měřítko). Umí určit zeměpisnou polohu místa. Umí pracovat s různými druhy atlasů, map.	GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE - komunikační geografický a kartografický jazyk - hlavní kartografické produkty: plán, mapa, - geografická kartografie a topografie – glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti praktická cvičení	
Orientovat se v krajině, identifikovat a pozorovat geografické jevy, hodnotit krajinu. Rozvíjet vnímavý a odpovědný přístup k místní krajině.	Orientuje se v mapě a v terénu, umí určit světové strany podle buzoly, je schopen vytvořit vlastní náčrt krajiny. Dokáže objasnit příčiny vzniku přírodních pohrom v různých regionech světa. Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině	TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE - cvičení a pozorování v terénu místní krajiny - ochrana člověka při ohrožení zdraví a života - živelní pohromy, opatření chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích	

METODY, FORMY	Střídání forem výuky. Práce ve skupině, samostatná práce, práce s textem, atlasem, mapou, glóbusem, buzolou, využití digitálních pomůcek, diskuze, terénní výuka, pozorování krajiny
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	F, M, Př, VkO

Ročník: VII.
Výstup z RVP:

Žák:

- porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států
- lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny
- zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Získávat nové poznatky o přírodních a socioekonomických poměrech jednotlivých oceánů a světadílů. Porozumět vzájemným vztahům a souvislostem mezi přírodním prostředím a lidskou činností. Vyhledávat, srovnávat a hodnotit geografické informace.	Lokalizuje na mapě dané oceány a světadíly, přírodní poměry, jednotlivé regiony, vybraná sídla a státy. Charakterizuje přírodní podmínky. U obyvatelstva rozlišuje rozdíly v rase, užívání jazyka, kultuře a náboženství. Dokáže porovnat životní úroveň obyvatelstva a hospodářskou situaci v jednotlivých státech a regionech na základě socioekonomických ukazatelů. Uvede konkrétní příklady přírodních a společenských problémů daných regionů	REGIONY SVĚTA - světadíly, oceány, makroregiony světa: určující a porovnávací kritéria, jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) - modelové regiony – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení - Oceány - Amerika - Afrika - Austrálie a Oceánie - Antarktida	

METODY, FORMY	Střídání forem výuky. Práce ve skupině, samostatná práce, práce s textem, atlasem, mapou, využití digitálních pomůcek, diskuze
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	M, Př, D, ČJ, VkO

Ročník: VIII.
Výstup z RVP:

Žák:

- porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států
- lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny
- zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Získávat nové poznatky o přírodních a socioekonomických poměrech v jednotlivých světadílech. Porozumět vzájemným vztahům a souvislostem mezi přírodním prostředím a lidskou činností. Vyhledávat, srovnávat a hodnotit geografické informace. Utvořit komplexního pohledu na přírodní, hospodářské a kulturní poměry Evropy.	Lokalizuje na mapě daný světadíl, hodnotí přírodní poměry, jednotlivé regiony, vybraná sídla a státy. Charakterizuje přírodní podmínky. U obyvatelstva rozlišuje rozdíly v rase, užívání jazyka, kultuře a náboženství. Dokáže porovnat životní úroveň obyvatelstva a hospodářskou situaci v jednotlivých státech a regionech na základě socioekonomických ukazatelů. Uvede konkrétní příklady přírodních a společenských problémů daných regionů. Nachází fyzicko-geografické a socioekonomické odlišnosti mezi jednotlivými oblastmi Evropy. Lokalizuje dané jevy a objekty na mapě.	REGIONY SVĚTA - světadíly, oceány, makroregiony světa: určující a porovnávací kritéria, jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) - modelové regiony – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení - Asie - Evropa - Východní Evropa - Severní Evropa - Jižní Evropa - Jihovýchodní Evropa - Západní Evropa - Střední Evropa	VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané

METODY, FORMY	Střídání forem výuky. Práce ve skupině, samostatná práce, práce s textem, atlasem, mapou, glóbusem, využití digitálních pomůcek, diskuze,
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	M, Př, D, VkO, ČJ

Ročník: IX.
Výstup z RVP:

Žák:

- vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy
- hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu
- hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu
- lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit
- uvádí příklady účasti a působnosti ČR ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států
- posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel
- posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace
- zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje
- porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit
- lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech
- porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků
- organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů
- porovnává různé krajiny jako součást pevninské krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin
- uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)
- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životním prostředí

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Získat komplexní přehled o přírodních a socioekonomických poměrech ČR. Rozvíjet úctu k přírodnímu a kulturnímu dědictví ČR.	Hodnotí a porovnává přírodní poměry ČR. Uvede závažné důsledky přírodních a společenských jevů na životní prostředí. Hodnotí hospodářské poměry ČR. Charakterizuje statické a dynamické znaky obyvatelstva. Orientuje se v problematice integrace ČR do mezinárodních organizací	ČESKÁ REPUBLIKA - přírodní poměry - obyvatelstvo a sídla - rozmístění hospodářských aktivit - hospodářské a politické postavení ČR v Evropě a ve světě -Regiony České republiky	

Utvořit přehled o administrativním uspořádání ČR. Porovnávat a zhodnotit kraje z hlediska osídlení a hospodářských aktivit. Rozvíjet odpovědný přístup k místnímu regionu.	Charakterizuje přírodní a socioekonomické poměry jednotlivých krajů. Orientuje se místní krajině. Porovnává místní region z hlediska přírodních podmínek a hospodářské činnosti s ostatními regiony.	- územní jednotky státní správy a samosprávy - krajské členění -Místní region - kritéria pro vymezení místního regionu základní přírodní a socioekonomické charakteristiky	
Pracovat s ICT Vyhledávat, propojovat a třídit informace.	Umí zpracovat statistická data a graficky je vyjádřit.	GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE - komunikační geografický a kartografický jazyk: statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky, základní informační geografická média a zdroje dat	
Získat ucelený přehled o společenském, politickém a hospodářském uspořádání světa. Posuzovat politické, hospodářské a společenské jevy v globálním měřítku.	Porovnává populaci v rámci světa, její rozložení, strukturu a dynamiku. Porovnává vztahy mezi přírodními podmínkami a funkcí sídel. S pomocí mapy určí na jednotlivých světadílech hlavní geopolitické problémy v konkrétních regionech světa. Aktivně vyhledává informace na internetu, prezentuje je, obhajuje vlastní názor. S pomocí mapy určí hlavní průmyslové oblasti, hlavní zdroje a zásoby nerostných	SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ -Obyvatelstvo světa - základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky -Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy - aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa -Regionální společenské, politické a hospodářské útvary – porovnávací kritéria - národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace - hlavní a periferní hospodářské oblasti světa - politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států	

	surovin, hlavní zemědělské oblasti světa, hlavní dopravní cesty a uzly, hlavní oblasti cestovního ruchu a rekreace	- geopolitické procesy - hlavní světová konfliktní ohniska -Světové hospodářství - sektorová a odvětvová struktura, ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně	
Vytvářet si kladný vztah k přírodnímu prostředí.	Uvědomuje si rizika současných environmentálních problémů. Posoudí vliv jednotlivých složek lidské činnosti na životní prostředí.	ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ - krajina - přírodní a společenské prostředí, typy krajin - vztah přírody a společnosti, zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva	

METODY, FORMY	Střídání forem výuky. Samostatná práce, využití digitálních technologií, diskuse, pracovní listy, skupinová práce, referáty a prezentace
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	M, Př, D, ČJ, VkO, AJ

MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ:

Vzhledem k úpravám RVP ZV byly stanoveny následující minimální očekávané výstupy, které budou uplatněny v případě zařazení žáků s SVP – LMP do konkrétních ročníků

- rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii
- objasní důsledky pohybů Země
- uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost
- uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu
- vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány
- rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů
- charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států
- uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel
- vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace
- vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy
- charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu
- určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy
- rozlišuje přírodní podmínky České republiky, popíše povrch a jeho členitost
- uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva
- vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti
- umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin
- uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek
- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí
- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě

5.6.5 Environmentální výchova

Časová dotace předmětu

9. ročník
1

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Environmentální výchova je vyučován v návaznosti na průřezové téma RVP. Vede žáka k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, časových i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy), i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Motivuje žáka k aktivní účasti na ochraně a utváření životního prostředí. Vede žáka k zájmu o přírodu, jednotlivé ekosystémy i organismy. Na příkladech ukazuje základní souvislosti přírodních dějů a vzájemnou propojenost jednotlivých složek přírody. Na konkrétních příkladech ukazuje negativní vliv člověka na přírodu. Podporuje u žáků využití získaných poznatků v praxi. Vysvětluje základní principy chování, které vedou k trvale udržitelnému rozvoji. Seznamuje žáky s životem organismů v ekosystémech, popisuje jejich základní vnější a vnitřní znaky. Posiluje v žácích úctu k životu v jakékoliv formě. Vede žáka k pochopení postavení člověka v přírodě a jeho závislosti na přírodních zdrojích.
Důležitou součástí výuky je projektová výuka, která umožňuje propojit teoretickou výuku napříč vzdělávacími oblastmi v reálných podmínkách praxe, rozvíjí klíčové kompetence žáků, vyžaduje individuální činnosti i vzájemnou kooperaci, učí žáky třídit informace a kriticky myslet.

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení
Žák:
- používá vhodné učební pomůcky
- efektivně využívá dovednosti ze vzdělávání k řešení aktuálních problémů v praxi
- na základě získaných poznatků je schopen vyvozovat obecné závěry a ukázat platnost obecného závěru na konkrétním příkladu
- samostatně nebo ve skupině vyhledává nové poznatky, třídí je a hledá vztahy mezi nimi a těmi dříve získanými
- je schopen hodnotit výsledky své práce

Kompetence k řešení problémů
Žák:
- na základě svých zkušeností hledá nová řešení aktuálně zadaných úkolů
- aktivně ověřuje správnost svých výsledků
- využívá nově získaných postupů při řešení problémů

Kompetence komunikativní
Žák:
- formuluje své myšlenky v písemném i ústním projevu
- aktivně naslouchá, vhodně reaguje, argumentuje a účinně se zapojuje do diskuze, respektuje názor druhého
- komunikuje ve skupinách a spolupracuje při řešení zadaných úkolů
- prezentuje výsledky své práce, přijímá pochvalu i kritiku svých výsledků, poučí se z vlastních chyb
- při verbální komunikaci používá správně biologické terminologie

Kompetence sociální a personální
Žák:

- pracuje ve skupině, prosazuje v ní svůj názor a prezentuje výsledky celé skupiny
- aktivně hodnotí svou práci pro skupinu, využívá svých předpokladů pro řešení zadaných úkolů
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivní spolupráce
- oceňuje zkušenosti a názory druhých lidí, čerpá poučení z názorů a jednání druhých

Kompetence občanské
Žák:

- respektuje druhé a jejich názory
- respektuje hygienická a bezpečnostní pravidla
- v praxi užívá základní pravidla, jak udržovat kvalitní životní prostředí, jak chránit přírodu

Kompetence pracovní
Žák:

- si uvědomuje rozmanitost oblastí lidské činnosti
- vykonává zadanou práci a hodnotí výsledky své práce i z hlediska ochrany svého zdraví a životního prostředí

Kompetence digitální
Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- získává a vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci

Ročník: IX.

Výstup z RVP:

Žák:

- charakterizuje svými slovy význam přírody pro člověka
- charakterizuje ekologii jako vědní obor, který studuje vztahy mezi organismy a také vztahy mezi organismy a jejich prostředím
- zdůvodní význam druhové rozmanitosti a ochrany přírody pro trvale udržitelný život na Zemi
- rozezná největší globální problémy lidstva
- rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje
- objasní význam ochrany přírody v národním i mezinárodním měřítku
- vysvětlí pojem ekologická stopa
- objasní princip udržitelného rozvoje společnosti jako změnu myšlení v chápání životních hodnot
- orientuje se v možnostech ochrany přírody

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Seznámení s environmentální výchovou, pochopit vztahy mezi živou a neživou přírodou.	Charakteristika Environmentální výchovy a její členění do tematických okruhů. Vztahy mezi organismy a vztahy mezi organismy a prostředím. Objasnění pojmů	Úvod do Environmentální výchovy	ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí
Pochopit a poznat souvislosti mezi vývojem lidské populace a vztahy k prostředí v různých oblastech světa.	Zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství, doprava a životní prostředí, průmysl a životní prostředí, odpady a hospodaření s odpady, ochrana přírody, změny v krajině, dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti a akce. Alternativní zdroje.	Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
Uvědomění si souvislostí mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědností ve vztazích k prostředí.	Naše obec, náš životní styl, aktuální ekologický problém, prostředí a zdraví, nerovnoměrnost života na Zemi. Globální ekologické problémy Země.	Vztah člověka k prostředí	

Seznámení se s možnostmi ochrany přírody v ČR a ve světě.	Ochrana přírody v ČR. Ochrana přírody ve světě. Ekologická stopa.	Ochrana přírody	

METODY, FORMY	Prezentace, referáty, diskuze, exkurze dle možností, videa
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	Př, Ch, Z, PČ

5.7 UMĚNÍ A KULTURA

5.7.1 Hudební výchova

Časová dotace předmětu

1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
1	1	1	1	1	1	1	1	0

Charakteristika předmětu

Hudební výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura.
Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa. Dochází k rozvíjení specifického cítění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu... V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu, zvuku, gesta, mimiky. Žáci se učí tvořivě pracovat, užívat výrazových prostředků jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je ke svým zkušenostem chápat, rozpoznávat a interpretovat.
Hudební výchova vede žáka k porozumění hudebnímu umění a hudbě, k jejímu aktivnímu vnímání a využívání jako prostředku komunikace. Hudební činnosti rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebních schopností.

Klíčové kompetence 1. stupeň

Kompetence občanské
Žák:
- váží si vnitřních hodnot druhých lidí
- je schopen vcítit se do situací ostatních lidí
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni
- rozhoduje se zodpovědně
- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví

Kompetence sociální a personální
Žák:
- je schopen plánovat práci skupiny
- je schopen spolupracovat
- požádá o pomoc
- ovládá základní pravidla práce v týmu

Kompetence k učení
Žák:
- využívá pro efektivní učení vhodné metody a způsoby
- vyhledává a třídí informace
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- uvádí věci do souvislostí
- posuzuje vlastní pokrok na základě zpětné vazby

Kompetence k řešení problému
Žák:
- vyhledává informace vhodné k řešení oblému
- objevuje různé varianty řešení problému
- nenechá se odradit nezdarem, vytrvale hledá konečná řešení
- samostatně řeší problémy
- sleduje vlastní pokrok při zdolávání problému

Kompetence komunikativní
Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory
- aktivně naslouchá, vhodně reaguje, účinně se zapojuje do diskuze

Kompetence pracovní
Žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení
- dodržuje vymezená pravidla
- adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

Klíčové kompetence 2. stupeň

Kompetence k učení
Žák

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů
Žák:

- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení

Kompetence komunikativní
Žák:

- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

Kompetence sociální a personální
Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

Kompetence občanské
Žák:
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní
Žák:
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

Kompetence digitální
Žák:
- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah

Ročník: I.
Výstup z RVP:
Žák:

- zpívá v jednohlase
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Rozvoj pěveckých dovedností. Vyjadřování hudby pohybem. Rozvoj rytmických dovedností.	Správně dýchá, zřetelně vyslovuje.	VOKÁLNÍ ČINNOSTI Pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti. Dýchání, výslovnost.	
	Dle svých možností zazpívá jednoduchou melodii. Pohybuje se podle hudby na místě i v prostoru, zvládne jednoduché kroky.	Jednohlasý zpěv.	
		HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI Pohybový doprovod znějící hudby. Taneční hry se zpěvem. Orientace v prostoru.	
	Seznámí se s jednoduchými nástroji z Orffova instrumentáře. Využívá je k doprovodu při zpěvu.	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI Rytmizace, hudební hry.	
Rozvoj hudebního sluchu.	Rozpozná vysoké a nízké, krátké a dlouhé tóny.	POSLECHOVÉ ČINNOSTI Tón. Kvality tónů – délka, výška, dynamika.	
	Seznámí se z různými hudebními styly.	Hudební styly a žánry – ukolébavka, hudba pochodová	
Rozvoj pěveckých dovedností.	Správně dýchá, zřetelně vyslovuje.	VOKÁLNÍ ČINNOSTI Pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti. Dýchání, výslovnost.	

METODY, FORMY	Hra na tělo, hudebně – pohybové hry, prožitek, napodobování, koncerty, audiovizuální technika.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	**Čj** – čtení, psaní. **Tv** – rozcvička, cvičení podle hudby. **Prv – zvuky** v přírodě. **Vv** – kresba, malba.

Ročník: II.
Výstup z RVP:
Žák:

- zpívá v jednohlase
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Rozvoj hudebního sluchu a hlasového rozsahu.	Dle svých možností zazpívá jednoduchou melodii.	VOKÁLNÍ ČINNOSTI Pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti. Rozšiřování hlasového rozsahu. Jednohlasý zpěv. Intonace, vokální improvizace – hudební hry, hra na ozvěnu.	
	Rozezná melodii stoupající a klesající, vnímá rytmus.	POSLECHOVÉ ČINNOSTI Hudební výrazové prostředky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, melodie vzestupná, sestupná. Hudba vokální.	
	Vnímá dynamiku a tempo hudby.	Hudební styly a žánry – hudba pochodová.	
Rozvíjení rytmických dovedností.	Seznámí se s tvarem noty, notovou osnovou.	VOKÁLNÍ ČINNOSTI Záznam vokální hudby – nota, grafický znak pro tón.	
	Je seznámen s notovou osnovou, orientuje se v ní.	Notová osnova. Houslový klíč.	
	Pozná některé hudební nástroje. Vytleská rytmus, rozpozná změnu tempa.	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI Hra na hudební nástroje – hudební doprovod pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře. Rytmus, metrum.	

Pohybové ztvárnění hudby	Reaguje pohybem na znějící hudbu.	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI Pohybový doprovod znějící hudby. Orientace v prostoru – taneční hry.	
Rozvoj hudebního sluchu a hlasového rozsahu.	Dle svých možností zazpívá jednoduchou melodii.	VOKÁLNÍ ČINNOSTI Pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti. Rozšiřování hlasového rozsahu. Jednohlasý zpěv. Intonace, vokální improvizace – hudební hry, hra na ozvěnu.	
	Rozezná melodii stoupající a klesající, vnímá rytmus.	POSLECHOVÉ ČINNOSTI Hudební výrazové prostředky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, melodie vzestupná, sestupná. Hudba vokální.	

METODY, FORMY	Hra na tělo, hudebně – pohybové hry, prožitek, napodobování, koncerty, audiovizuální technika.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	**Čj** – čtení, psaní. **Tv** – rozcvička, cvičení podle hudby. **Prv** – zvuky v přírodě. **Vv** – kresba, malba.

Ročník: III.
Výstup z RVP:

Žák:

- zpívá v jednohlase
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální
- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
S ohledem na dispozice intonačně čistý a rytmicky přesný zpěv. Prohlubování rytmického cítění.	Dokáže správně zazpívat melodii písní.	VOKÁLNÍ ČINNOSTI Zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu.	
	Rozpozná noty a jejich délky.	Záznam vokální hudby – nota čtvrťová, půlová, celá, osminová.	
	Dokáže vysvětlit pojem stupnice. Pojmenuje řadu tónů ve stupnici.	Hudební abeceda. Repetice.	
	Dokáže vytleskat rytmus a metrum písně.	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI Rytmizace, melodizace – jednodílná písňová forma (a-b). Metrum. Rytmus.	
Propojení pohybu těla s hudbou.	Reaguje pohybem těla na znějící hudbu.	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI Pohybové vyjádření hudby – pohybová improvizace, taneční kroky.	
	Pozná polku, zvládne pohybový doprovod polky.	Jednoduché lidové tance. Tanec polka.	

Doprovodná hra na nástroje. Rozpoznávání některých hudebních nástrojů v proudu znějící hudby. Prohlubování vnímání hudby.	Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodu.	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI Hra na hudební nástroje – reprodukce jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře.	
	Seznámí se s některými hudebními nástroji a skladateli.	POSLECHOVÉ ČINNOSTI Hudba instrumentální – orchestr. Hudba vokálně instrumentální – Hudební dílo a jeho autor.	
S ohledem na dispozice intonačně čistý a rytmicky přesný zpěv.	Dokáže správně zazpívat melodii písní.	VOKÁLNÍ ČINNOSTI Zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu.	
	Rozpozná noty a jejich délky.	Záznam vokální hudby – nota čtvrťová, půlová, celá, osminová.	
	Dokáže vysvětlit pojem stupnice. Pojmenuje řadu tónů ve stupnici.	Hudební abeceda. Repetice.	

METODY, FORMY	Hra na tělo, hudebně – pohybové hry, prožitek, napodobování, koncerty, audiovizuální technika.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	**Čj** – čtení, psaní. **Tv** – rozcvička, cvičení podle hudby. **Prv – zvuky** v přírodě. **Vv** – kresba, malba.

Ročník: IV.
Výstup z RVP:

Žák:

- zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti
- realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní
- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Rozvoj získaných pěveckých dovedností. Podle schopností používání jednoduchých doprovodných hudebních nástrojů. Pohybové ztvárnění hudby.	Zazpívá zpaměti jednoduchou píseň. Pokusí se zazpívat dvojhlasně jednoduchou melodii.	VOKÁLNÍ ČINNOSTI Jednohlasý zpěv. Dvojhlas a vícehlas – kánon, lidový dvojhlas.	**OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA** **Tematický okruh:** **A. Osobnostní rozvoj** Psychohygiena Kreativita
	Chápe noty, pomlky. Rozezná dynamická znaménka.	G-klíč, délka not, pomlky. Dynamická znaménka. Hudební abeceda.	
	Seznámí se s pojmy umělá a lidová píseň.	Hudba vokální – lidová píseň, umělá píseň. Hudební rytmus – písně ve 2/4, ¾ taktu.	
	Vytleská rytmické zápisy.	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI Záznam instrumentální melodie – čtení a zápis jednoduchého rytmického schématu.	
	Doprovodí skladbu na nástroje Orffova instrumentáře.	Rytmizace, hudební improvizace – tvorba předehry, mezihry, dohry, rytmický doprovod	
	Zadiriguje 2/4, ¾, 4/4 takt.	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI Taktování - 2/4, 3/4, 4/4.	
	Rozezná rozdíl mezi polkou a valčíkem	Pohybový doprovod znějící hudby – jednoduché lidové tance, pantomima, taneční kroky.	

Rozvoj hudebního sluchu. Rozvoj získaných pěveckých dovedností.	Seznámí se se základním dělením hudebních nástrojů.	POSLECHOVÉ ČINNOSTI Hudba instrumentální – hudební nástroj.	
	Seznámí se s některými hudebními skladateli. Slovně charakterizuje vyslechnuté hudební dílo. Zazpívá zpaměti jednoduchou píseň. Pokusí se zazpívat dvojhlasně jednoduchou melodii.	Hudba vokálně instrumentální, lidský hlas – poslech hudby. Interpretace hudby – slovní vyjádření.	
		VOKÁLNÍ ČINNOSTI Jednohlasý zpěv. Dvojhlas a vícehlas – kánon, lidový dvojhlas.	
	Chápe noty, pomlky. Rozezná dynamická znaménka.	G-klíč, délka not, pomlky. Dynamická znaménka. Hudební abeceda.	
Podle schopností používání jednoduchých doprovodných hudebních nástrojů.	Seznámí se s pojmy umělá a lidová píseň.	Hudba vokální – lidová píseň, umělá píseň. Hudební rytmus – písně ve 2/4, ¾ taktu.	
	Vytleská rytmické zápisy.	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI Záznam instrumentální melodie – čtení a zápis jednoduchého rytmického schématu.	
	Doprovodí skladbu na nástroje Orffova instrumentáře.	Rytmizace, hudební improvizace – tvorba předehry, mezihry, dohry, rytmický doprovod.	

METODY, FORMY	Hra na tělo, hudebně – pohybové hry, prožitek, napodobování, hudební projekty, audiovizuální technika, koncerty.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	**Čj** – čtení, psaní. **Tv** – rozcvička, cvičení podle hudby. **Př** – zvuky v přírodě. **Vv** – kresba, malba.

Ročník: V.
Výstup z RVP:
Žák:

- zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti
- realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní
- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace
- rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby
- vytváří jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace
- rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Používání získaných pěveckých dovedností. Upevňování a prohlubování získaných dovedností.	Rozpozná durovou a mollovou melodii a zazpívá ji. Rozezná jednohlas a vícehlas.	VOKÁLNÍ ČINNOSTI Intonace, vokální improvizace. Durové a mollové písně. Jednohlasý zpěv. Dvojhlas a vícehlas.	
	Pracuje s notovým zápisem v rámci svých schopností. Seznámí se s funkcí posuvek.	Záznam vokální hudby – notový zápis jako opora při realizaci písně. Posuvky, celý tón, půltón.	
	Vytváří na základě schopností jednoduché doprovody skladeb na jednoduché hudební nástroje.	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI Hra na hudební nástroje – jednoduchý doprovod skladbiček. Rytmizace, stylizace, hudební improvizace – hudební doprovod, předehra, mezihra, dohra.	
Rozvoj hudebního sluchu a představivosti.	Vytleská a zadiriguje 2/4, 3/4 takt.	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI Taktování – 2/4, ¾, 4/4 takt.	
	Ztvární hudbu pomocí tanečních kroků.	Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima, pohybová improvizace. Polka, valčík.	

	Rozpozná a rozděluje hudební nástroje. Rozliší sluchem zpěv a hru na nástroj. Rozpozná státní hymnu.	POSLECHOVÉ ČINNOSTI Hudba vokální, instrumentální. Hudební nástroje. Hymna.	
	Seznámí se s pojmem souzvuk, akord.	Vztahy mezi tóny – souzvuk, akord.	
Rozeznávání různých hudebních forem.	Seznámí se s některými hudebními styly a výrazovými prostředky.	Hudební styly a žánry – hudba taneční. Hudba klasická, moderní.	
	Rozpozná hudební formu skladby.	Hudební výrazové prostředky – rytmus, melodie, kontrast, gradace.	
		Hudební formy – malá písňová forma, rondo.	
	Slovně vyjádří pocity z hudby.	Interpretace hudby – slovní vyjádření.	
	Seznámí se s některými hudebními skladateli.	Hudba vokálně instrumentální, lidský hlas – poslech hudby.	
Používání získaných pěveckých dovedností. Upevňování a prohlubování získaných dovedností.	Rozpozná durovou a mollovou melodii a zazpívá ji. Rozezná jednohlas a vícehlas. Pracuje s notovým zápisem v rámci svých schopností. Seznámí se s funkcí posuvek.	VOKÁLNÍ ČINNOSTI Intonace, vokální improvizace. Durové a mollové písně. Jednohlasý zpěv. Dvojhlas a vícehlas.	
		Záznam vokální hudby – notový zápis jako opora při realizaci písně. Posuvky, celý tón, půltón.	
	Vytváří na základě schopností jednoduché doprovody skladeb na jednoduché hudební nástroje.	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI Hra na hudební nástroje – jednoduchý doprovod skladbiček. Rytmizace, stylizace, hudební improvizace – hudební doprovod, předehra, mezihra, dohra.	

METODY, FORMY	Hra na tělo, hudebně-pohybové hry, prožitek, napodobování, koncert, audiovizuální technika.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	**Tv** – rozcvička, cvičení podle hudby. **Př** – zvuky v přírodě. **Čj** – čtení, psaní. **Vv** – kresba, malba.

Ročník: VI.
Výstup z RVP:
Žák:

- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě v jednohlase i vícehlase
- orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Rozvoj hudebního sluchu a představivosti.	Poznává a rozlišuje skupiny nástrojů sluchem, reaguje na změnu tempa, rozezná jednohlas a vícehlas. Pomocí libovolného nástroje vyjádří hudební i nehudební představu.	Hudební výrazové prostředky. Vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje.	
Vnímání lidové hudby a její interpretace.	Zazpívá zpaměti několik lidových písní. Zazpívá se skupinou žáků lidový dvojhlas. Pozná rozdíly mezi jednohlasem a vícehlasem.	Lidová píseň. Hudební nástroje v lidové hudbě. Vícehlasý zpěv. Jednohlasý zpěv.	
Intonování v dur, moll tóninách, reprodukování tónů.	Rozezná durovou stupnici a půltóny v moll melodické stupnici; umí zapsat výšku not včetně posuvek.	Intonace a vokální improvizace.	
Rozlišování různých hudebních forem. Poznávání kulturního dědictví a historie české hudby.	Poznává ukázky hudebních děl a jejich autory. Určí hudební formu vyslechnutého díla.	Hudební dílo a jeho autor – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi. Hudební formy.	

Pohybové ztvárnění hudby.	Reprodukuje taneční pohyby.	Orientace v prostoru – rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách.	

METODY, FORMY	Střídání forem výuky. Práce ve skupinách, ve dvojicích. Důležitou součástí hudební výchovy je samostatná práce žáků v podobě sledování aktualit na hudebním poli. Součástí vyučování jsou dechová a hlasová cvičení. Taneční ztvárnění hudby. Notový diktát.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	ČJ, D

Ročník: VII.
Výstup z RVP:

Žák:

- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase
- rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě
- orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Lidová hudba – kulturní dědictví.	Rozlišuje písně charakteristické pro určitou oblast, přidává k dosavadní znalosti další lidové písně. Uvědomuje si propojenost lid. písní se životem, jejich bohatství, poslouchá různé úpravy lid. písní.	Lidová píseň – její dělení podle funkce. Písně zlidovělé.	
Rozšiřování hlasového rozsahu, pěstování hlasové hygieny, zlepšování techniky vokálního projevu.	Dokáže správně zacházet se svým hlasem, ovládá techniku bráničního dýchání. Využije získaných dovedností při zpěvu písní.	Pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, dechová a hlasová technika.	
Vytváření vlastních soudů a preferencí.	Slovně charakterizuje vyslechnuté hudební dílo a určí jeho styl. Vyjádří libost či nelibost.	Interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla, vytváření vlastních soudů a preferencí.	
Zamyšlení nad tím, co všechno může ovlivňovat hudbu a její tvůrce.	Vnímá okolnosti tvorby hudby.	Hudba jako kulisa.	

Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti.	Interpretuje, převádí a zapíše skladby a písně.	Hudební rytmus – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby.	
Pohybové ztvárnění hudby.	Vyjádří hudbu osobitým pohybem; zná základní taneční kroky známých tanců; uvědomuje si, že se hudba prolíná do všech oblastí umění i života.	Pohybový doprovod znějící hudby. Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla – pantomima, improvizace, lidový tanec.	

METODY, FORMY	Střídání forem výuky. Práce ve skupinách a ve dvojicích. Samostatná práce při tvůrčí činnosti. Dechová, hlasová a intonační cvičení. Taneční ztvárnění hudby.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	D, ČJ, VkO

Ročník: VIII.
Výstup z RVP:

Žák:

- orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku
- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě v jednohlase
  i vícehlase
- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace
- zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období
- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Vnímání odlišného charakteru vážné a populární hudby. Uvědomování si různých funkcí hudby. Sluchové rozeznávání instrumentace různých odnoží populární hudby. Poznávání historie světové a české hudby v různých obdobích, chápání výrazových prostředků různých stylových období.	Chápe smysl vážné i populární hudby; dokáže jmenovat příklady vážné a populární hudby. Prohlubuje své hudební dovednosti – sluchem rozlišuje charakter hudby. Orientuje se v obdobích, má představu časové osy a kulturních událostí jednotlivých období. Uvede základní představitele.	Hudební styly a žánry. Druhy umění. Orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby. Hudební dějiny.	MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita
Rozvoj instrumentální činnosti.	Dle svých možností zahraje na vybraný hudební nástroj.	Hra na hudební nástroje.	

Upevňování rytmických a intonačních dovedností.	Dle svých možností zazpívá jednoduchou melodii. Vytleská rytmus, umí zapsat výšku not a rytmické hodnoty not do 2/4, 3/4 a 4/4 taktu.	Orientace v notovém záznamu vokální skladby. Záznam hudby – noty, notační programy a další způsoby záznamu hudby.	
Rozvoj intonačního cítění. Rozvoj vlastního osobitého projevu.	Zazpívá zpaměti alespoň několik písní z různých žánrů populární hudby. Vytvoří melodii, případně doprovod na daný text.	Pěvecký a mluvní projev. Reflexe vokálního projevu. Tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy.	
Prohlubování vnímání hudby.	Vnímá hudbu a dokáže pohybem reagovat na změny rytmu, dynamiky, tempa a harmonie.	Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby.	

METODY, FORMY	Střídání forem výuky. Práce ve skupinách, ve dvojicích, samostatná. Dechová, hlasová, intonační a rytmická cvičení. Notový a rytmický diktát.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	D

MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ:

Vzhledem k úpravám RVP ZV byly stanoveny následující minimální očekávané výstupy, které budou uplatněny v případě zařazení žáků s SVP – LMP do konkrétních ročníků

1. stupeň
1. období

žák
- zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty
- hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu
- reaguje pohybem na tempové a rytmické změny
- rozliší sílu zvuku
- pozorně vnímá jednoduché skladby

2. období

žák
- zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem
- propojí vlastní pohyb s hudbou
- doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje
- odliší tóny podle výšky, síly a barvy
- pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb
- správně hospodaří s dechem při interpretaci písní – frázování

2. stupeň
- doprovází písně pomocí ostinata
- interpretuje vybrané lidové a umělé písně
- pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu
- rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru
- uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl

5.7.2 Výtvarná výchova

Časová dotace předmětu

1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
1	1	1	2	2	2	2	1	1

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučování na prvním stupni probíhá převážně v domovské třídě. Pokud je třeba nějaké speciální vybavení, mají i třídy 1. stupně k dispozici odbornou pracovnu Vv, v které je organizováno vyučování žáků II. stupně. Část hodinové dotace je určena na vycházky a exkurze. Škola má řádně vybavenou keramickou dílnu. Tato pracoviště jsou určena také pro činnost zájmových kroužků.
Obsah učiva výtvarné výchovy souvisí s náplní prakticky všech předmětů. Dějiny vývoje estetického ideálu pomáhají pochopit historii, výtvarné cítění motivuje žáka při jeho vlastní práci a rozhodování, estetický názor hraje roli při formování hodnotového žebříčku.
Výtvarná výchova pomáhá žákům ujasnit si, co je pro ně, jako budoucí občany, hodnotné a žádoucí, pomáhá budovat mosty pochopení mezi různými kulturami. Učí hledat krásu v neponičené přírodě i střízlivě hodnotit působení sdělovacích prostředků. Na výtvarnou výchovu navazují předměty oblasti Člověk a svět práce. Výtvarná výchova též připravuje půdu pro porozumění humanitním oborům.
U žáků je rozvíjena tvořivost a citlivost, kde se soustřeďujeme na schopnost vcítění a porozumění, výtvarné dílo je vyjádřením sebe sama a výtvarnou výchovu chápeme jako důležitý faktor podílející se i na udržování psychického zdraví.
Činnostní složka výtvarné výchovy podporuje schopnost řešit problém, spolupracovat i učit se. Ze všeho nejvíce nám ale jde o schopnost svobodně se vyjadřovat a hlavně vnímat, co nám chtějí „naznačit“ druzí. Klademe důraz na co nejmenší verbalizování, chceme, aby žáci pokud možno vše viděli a mohli cítit. Pracujeme s projekty a projektovými bloky. Střídáme práci ve skupinách s individuální činností. Dbáme, aby každý programový celek byl zhodnocen vyučujícím i samotnými žáky. Vedeme žáky k zamýšlení nad motivační a emocionální hodnotou jejich práce.
Využíváme nabídky informačního prostředí – virtuálních výstav, monografií a encyklopedií v knihovně. Žáci prezentují výsledky své práce při tradičních školních akcích. Žáci se SPU mají možnost vlastního pojetí práce, manuální zručnost není prioritou.
Předmět VV v sobě zahrnuje některá průřezová témata.

Klíčové kompetence – 1. stupeň

Kompetence pracovní
Žák
- používá bezpečně a účinně materiály a nástroje, seznámí žáky s bezpečnostními pravidly, dohlíží na jejich dodržování
- adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- vědomě chrání životní prostředí (šetření materiálem)

Kompetence občanské
Žák
- respektuje přesvědčení druhých, vytváří prostor pro vytváření vlastních názorů výtvarným vyjádřením
- váží si vnitřních hodnot lidí
- požaduje vyjasnění
- je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, využívá různé výukové techniky, vede k toleranci výtvarných projevů
- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní historické dědictví

Kompetence k řešení problému
Žák

- samostatně řeší problémy
- sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- je schopen obhájit svá rozhodnutí
- uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů hodnotí
- nenechává se odradit nezdarem

Kompetence komunikativní
Žák

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory prostřednictvím výtvarného projevu
- obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- využívá získané komunikativní dovednosti pro spolupráci s ostatními

Kompetenci sociální a personální
Žák

- je schopen plánovat práci skupiny / zadává úkoly, řídí rozdělení rolí ve skupině, koordinuje práci skupiny, monitoruje práci ve skupině /
- je schopen spolupracovat / navozuje příznivou atmosféru pro spolupráci /
- kriticky posuzuje práci skupiny
- aktivně se účastní diskuse o práci ve skupině
- hodnotí svůj podíl na práci ve skupině

Kompetence k učení
Žák

- využívá pro efektivní učení vhodné metody a způsoby /střídá různé metody a formy práce/
- plánuje, organizuje vlastní učení
- samostatně pozoruje a experimentuje
- posuzuje vlastní pokrok na základě zpětné vazby

Klíčové kompetence – 2. stupeň

Kompetence k učení
Žák

- využívá pro efektní učení vhodné metody a způsoby
- plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- projevuje ochotu dál se vzdělávat
- samostatně pozoruje a experimentuje, porovnává získané výsledky
- posuzuje vlastní pokrok na základě zpětné vazby

Kompetence k řešení problémů
Žák

- samostatně řeší problémy
- sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- je schopen obhájit svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní
Žák

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory
- aktivně naslouchá, vhodně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse
- obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje

Kompetence sociální a personální
Žák

- je schopen plánovat práci skupiny
- je schopen spolupracovat
- kriticky posuzuje návrhy k práci skupiny
- aktivně se účastní diskuse o práci ve skupině
- hodnotí svůj podíl na práci ve skupině

Kompetence občanské
Žák
- respektuje přesvědčení druhých lidí

Kompetence pracovní
Žák
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení
- adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje zodpovědně k ochraně svého zdraví i zdraví druhých
- vědomě chrání životní prostředí

Kompetence digitální
Žák
- ovládá běžně používaná digitální zařízení
- vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- vytváří a upravuje digitální obsah

Ročník: I.
Výstup z RVP:

Žák:

- rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ
- v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace
- interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností
- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil
- vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Rozvíjení motoriky prostřednictvím modelování.	Vystihne tvar modelovaného předmětu a vnímá odlišnosti.	Osobní postoj v komunikaci – Plody podzimu, zvířátka.	
Uplatnění fantazie při práci s drobným přírodním materiálem.	Vytváří jednoduché postavičky, zvířátka, objekty.	Uspořádání objektů do celků - Výrobky z přírodnin, dotváření dle fantazie (listy).	
Poznávání barev a jejich vlastností.	V práci s barvami vnímá jejich odlišnost, teplé a studené, tenké a silné linie. Pozorování barev v přírodě.	Hra s barvou, zapouštění do mokrého podkladu, rozpíjení, rozmazávání.	
Seznámení se s kresbou voskovkou, pastelem, tuší.	Uplatňuje znalost geometrických tvarů.	Rytmické řazení dekorativních prvků v pásu (záložka).	
Grafické zaznamenání pohybu.	Zaznamenává jednoduchý pohyb předmětů denní potřeby v liniích.	Prvky vizuálně obrazného vyjádření – Vlnovky, přímé čáry, kruhy.	
Obrazné vyjádření děje příběhu.	Interpretuje výtvarně svůj zážitek a samostatně slovně vyjádří obsah svého výtvoru.	Ilustrace pohádky nebo osobního zážitku, divadelní představení atd.	

Seznámení se s kresbou postavy a jejími základními proporcemi.	Nakreslí postavu se správnými proporcemi.	Lidské tělo, jeho základní části.	
Seznámení s výtvarnými technikami.	Umí kombinovat techniky.	Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – Koláž.	
Seznámení se s technikou tisku dostupným materiálem.	Vytváří jednoduché motivy k tisku.	Tisk pomocí korkových zátek, bramboru, kartonu… (ubrousek, záložka…).	
Míchání temperových barev na paletě.	Míchá barvy, vhodně kombinuje, vnímá sytost a hustotu.	Příroda kolem nás.	

METODY, FORMY	Skupinová práce, pozorování, prožitek, vycházka, metoda názornosti, vlastní aktivity, rozvíjení jemné motoriky, výukové programy, dílny – vánoční a velikonoční.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	**Prv** – příroda na podzim, plody stromů, člověk a zdraví, okolí školy a bydliště, naše obec, zdravé životní prostředí. **M** – geometrické tvary. **Pč** – práce s drobným přírodním materiálem, práce s modelovací hmotou.

Ročník: II.
Výstup z RVP:

Žák:

- rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ
- v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace
- vyjadřuje rozdíly při vnímání různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky
- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil
- interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Kombinování a míchání barev, využívání plochy.	Kombinuje barvy dle fantazie, přeloží a otiskne.	Otisky zapouštěných barev dle osové souměrnosti (strom, květina…).	
Zachycení reálné situace z období prázdnin, končícího léta…	Reálně výtvarně vyjadřuje své zážitky.	Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – Tematická práce libovolnou technikou (vodové barvy, tempery…).	
Seznámení s technikou frotáže, práce s uhlem a rudkou.	Zvládá techniku frotáže, zvolí si nejvhodnější objekt.	Uspořádání objektů do celků – Frotáž nebo otisky přírodního materiálu (listy, kůra stromů, textil…).	
Rozeznávání podstatného a méně podstatného.	Rozeznává charakteristické rysy osoby při kresbě portrétu spolužáka.	Prvky vizuálně obrazného vyjádření – Seznámení s proporcemi hlavy a obličeje.	
Uplatňuje fantazii při dotváření vzniklého obrazce.	Pracuje s dechem a sklonem papíru s fantazií.	Rozfoukaná skvrna vodovou barvou nebo tuší (pohádková bytost, ohňostroj, zvíře).	

Rytmické řazení prvků za sebou, střídání jejich tvarů, velikostí a barev.	Vyjadřuje estetické vnímání při tvorbě dekorativních předmětů (řetězy, náhrdelníky, vánoční ozdoby).	Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – Ozdoby z drobného přírodního materiálu nebo papíru.	
Tvoření odstínů barev.	Míchá, zesvětluje, ztmavuje a dovede používat barvu a vodu ve správném poměru.	Tvorba barevné škály, plynulé přecházení odstínů, kontrasty světlých a tmavých barev.	
Výtvarné osvojení působivých objektů v přírodě.	Vystihuje podstatné linie i barvy a přenese je na předložený formát.	Malba nebo kresba v přírodním prostředí (okolí školy, vycházka…).	

METODY, FORMY	Skupinová práce, pozorování, srovnávání, odložená pozornost, prožitek, metoda názornosti, vlastní aktivity, hodnocení druhých, sebehodnocení, vycházka, výukové programy, výstavy, dílny – vánoční a velikonoční.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	**Čj** – vypravování. **Prv** – příroda kolem nás, lidské tělo. **Hv** – práce s dechem, prožitková činnost. **Pč** - práce s nástrojem, papírem a drobným materiálem, práce s hlínou, těstem.

Ročník: III.
Výstup z RVP:

Žák:

- rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ
- vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky
- v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace
- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil
- interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Rozeznání krycích a polokrycích barev.	Maluje s temperovými a polokrycími barvami.	Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – Práce s temperou a polo krycí vodovou barvou – tematická práce (kytice, záhon…).	**MEDIÁLNÍ VÝCHOVA** **Tematický okruh:** Tvorba mediálního sdělení Práce v realizačním týmu
Porovnání, vnímání a analyzování tvarů a růstu přírodnin.	Pozoruje detaily a vystihuje různými technikami stavbu rostliny.	Strom se svými detaily (kmen, větve, kořeny, květina…).	
Seznámení se s pojmem zátiší.	Uplatňuje plošné a prostorové uspořádání tvarů a objektů.	Uspořádání objektů do celků – Mísa s ovocem nebo zeleninou, podzimní kytice…	
Rozvíjení estetické vnímavosti.	S estetickým cítěním vymýšlí dekorativní prvky.	Prvky vizuálně obrazného vyjádření – Návrh dekorativního pásu, na ploše papíru, textilu, keramice, kraslicích…	
Vystižení pohybu u postav.	Uvědomuje si pohyb lidského těla při různých činnostech.	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – Postava v pohybu a umístění na ploše.	

Uvědomění si tvárnosti přírody při působení počasí.	Vyjadřuje proměny počasí, experimentuje s barvou.	Vyjádření přírodních jevů při malbě (pohyb předmětů, voda, vlny, stromy ve větru, silný déšť…).	
Rozdělení prostoru k malbě a vzájemná spolupráce.	Domluví se ve skupině, rozdělí si práci a zorganizuje prostor.	Skupinová tematická práce na velkém formátu.	
Rozvíjení představivosti a tvořivosti, rozlišení popředí a pozadí.	Samostatně vytváří dárek.	Práce s keramickou hlínou, těstem, plastelínou – dle možností učitele.	
Kombinování technik, nanášení voskových barev, přetírání tuší a vyškrabávání.	Bezpečně zachází s ostrými předměty, které využívá při výtvarné technice.	Kresba voskem nebo voskovkou, tuší, vyškrabávání.	

METODY, FORMY	Rozhovor, skupinová práce, projektové vyučování, hra, vypravování, pozorování, použití audiovizuální techniky, prožitek, vycházka, keramická dílna, práce montážní a demontážní, výukové programy, výstavy, dílny – vánoční a velikonoční.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	**Prv** – kalendář přírody, počasí, koloběh vody v přírodě, práce na zahradě a na poli, byliny a dřeviny, plody. **Pč** – práce s textilem, papírem, modelovací hmotou. **M** - geometrické tvary, tělesa, projektové vyučování.

Ročník: IV.
Výstup z RVP:

Žák:

- při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)
- užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém
- vyjádření modelování, skulpturální postup, v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model
- nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě
- porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přijímá je jako zdroj inspirace
- při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy
- osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků, svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)
- nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Rozvíjení zkušeností s barvou z nižších ročníků.	Míchá, zapouští barvy, kombinuje techniky, domalovává, proškrabává, koloruje.	Barvy podzimu, zapouštění, barvy temperové, polokrycí, vodové, kombinace technik.	
Vyjadřování linie a barvy, rozvíjení tvořivosti při práci z představy.	V ploše vyjadřuje linie a barvy, zapojuje fantazii a dokáže ji pojmenovat.	Prvky vizuálně obrazného vyjádření – Otisky různých drobných předmětů (nitě, provázky…).	
Poznávání principů dekorativní tvorby.	Uplatňuje zrakové a další smysly v plošné i objemové tvorbě.	Keramický nebo textilní dekor, volná parafráze dekoru.	

Poznávání a uplatňování základních principů barevné harmonie při dekorativním řešení v materiálu.	Svobodně volí materiál a kombinuje prostředky.	Uspořádání objektů do celků – Papírová a textilní koláž.	
Uplatňování výtvarných zkušeností a poznatků o barvě a jejích vhodných kombinacích.	Porovnává různá obrazná vyjádření a přijímá je jako inspiraci.	Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – Vitráže – kombinace materiálů, tvorba mozaiky, vytrhávání (ryba, motýl, brouk…).	
Vystižení postavy v pohybu.	Zachycuje pohyb postav při různých sportovních činnostech.	Výtvarné zachycení zimních sportů.	
Rozvíjení představivosti a tvořivosti.	Výtvarně – kresbou či malbou zachytí vnímané situace.	Typy vizuálně obrazných vyjádření – Ilustrace pohádky, příběhu, zážitku z kina či divadla.	
Seznámení se s nestandardní technikou – kašírování.	Pochopí postup při kašírování a používá při práci.	Kašírované výrobky – maska, balon, brouk, paruka apod.	
Zdokonalování techniky kresby.	Kresbou vystihuje detaily podle předlohy.	Kresba uhlem, rudkou, tužkou – předměty denní potřeby.	
Míchání barev, vytváření barevné škály odstínů.	Míchá barvy, využívá znalosti z nižších ročníků.	Jarní příroda kolem nás – rozkvetlé stromy, louky…	
Výtvarné vyjádření působivých objektů v přírodě.	Vystihuje linie a barvy a přenáší je kresbou na předložený formát s využitím zkušeností.	Kresba v přírodním prostředí nebo v okolí školy (uhlem, rudkou nebo barevnými pastely).	

METODY, FORMY	Skupinová práce, pozorování, odložená pozornost, práce s odbornou literaturou, názornost, projektové vyučování, použití audiovizuální techniky, prožitek, hra, vycházka, výukové programy, výstavy, dílny – vánoční a velikonoční.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	**Čj** – literární výchova. **Člověk a jeho svět** – lidské tělo, živočichové, živá příroda. **M** – geometrické tvary. **Pč** – práce s drobným materiálem, papírem a textilem, hlínou. **Tv** - lidský pohyb.

Ročník: V.
Výstup z RVP:

Žák:

- při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)
- užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém
- vyjádření modelování, skulpturální postup, v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model
- nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě
- porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přijímá je jako zdroj inspirace
- při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy
- osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků, svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)
- nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Vnímání vztahů k věcem.	Vystihuje barvu, tvar a funkci předmětu, vyjadřuje barevný kontrast vůči pozadí.	Předměty z domácnosti jako zátiší.	**OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA** **Tematický okruh:** **A. Osobnostní rozvoj** Kreativita
Zachycení reálné situace z období prázdnin.	Reálně výtvarně vyjadřuje své zážitky.	Tematická práce libovolnou technikou (vodové barvy, tempery).	
Používání techniky překlápění.	Používá techniku překlápění v různých dekorativních obrazcích.	Překlápění.	
Poznání tradic Vánoc, vánoční koledy, zvyky, obyčeje.	Vytváří tradiční i méně obvyklé vánoční ozdoby a předměty spojené s těmito svátky.	Vánoční ozdoby – různé techniky výzdoby.	

Vystižení detailů postavy a obličeje.	Zachytí v obličeji nálady a pocity.	Portrét spolužáka, autoportrét.	
Pozorování přírody a ověřování si pravdivosti.	Výtvarně zachycuje změny v přírodě se změnami ročních období.	Čtyři roční období.	
Vystižení zvířecí postavy.	Vybere a podle předlohy vystihne základní stavbu zvířecího těla.	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – Stavba těla zvířete – skutečná nebo fantastická.	
Poznání tradic Velikonoc, jejich obyčejů.	Vytváří tradiční velikonoční ozdoby.	Proměny komunikačního obsahu – Velikonoční kraslice, různé techniky zdobení a výroby.	
Seznámení se s nestandardními a rozšiřujícími technikami.	Vnímá různorodost výtvarného vyjádření, navštěvuje dle možností výstavy výtvarných děl.	Typy vizuálně obrazných vyjádření – Malba na sklo, na textil nebo hedvábí, vymývaná klovatina, tisk.	

METODY, FORMY	Skupinová práce, pozorování, práce s odbornou literaturou, názornost.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	**Pč** – práce s nástroji. **Př** – stavba lidského těla, střídání ročních období, živočichové, rostliny. **VI** – kresba, malba.

Ročník: VI.
Výstup z RVP

Žák:

- vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků
- zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získaných ostatními smysly a zaznamenává podněty z představ a fantazie
- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření
- rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Objekty a jejich mutace	Nakreslí tvary a barevně znázorní pozorované i vymyšlené objekty.	Prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, textury a jejich vztahy).	
Zachycení reálné situace a dramatického děje	Vyjadřuje své zážitky a prožitky.	Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření (např. fotografie, film, tiskoviny).	
Základy teorie barev, barva a pocit	Základní rozlišování barev. Kombinace barev a jejich působení.	Prostředky pro vyjádření pocitů, nálad, fantazie, představ.	
Člověk – postava a obličej	Nakreslí figuru s proporčními principy a vztahy. Zachytí v obličeji nálady a pocity, důraz na detail.	Prostředky pro vyjádření emocí, nálad a osobních zkušeností.	
Tradice a svátky	Vytváří ozdoby, předměty a přání, které se vážou k různým svátkům a tradicím.	Tematické výrobky z papíru.	

METODY, FORMY	Střídání forem výuky. Individuální, skupinová práce, pozorování, názornost, video, kresba a malba podle modelu a předlohy.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	ČJ, PČ, PŘ

Ročník VII.
Výstup z RVP:

Žák:

- vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků
- zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získaných ostatními smysly a zaznamenává podněty z představ a fantazie
- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření
- rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku
- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření
- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Lidé, vztahy a příběhy	Zachytí jednoduché příběhy, pohyb a čas, vztahy mezi lidmi i objekty.	Typy vizuálně obrazného vyjádření.	
Lidé a komunikace	Zachytí neverbální komunikaci mezi lidmi.	Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření.	
Člověk	Zachytí lidské tělo v různých podobách.	Prostředky na vyjádření pocitů, nálad, fantazie, představ.	
Fantazijní náměty	Kombinuje linie a barvy k vyjádření různých objektů, prvků a přírodních i umělých tvarů.	Prvky vizuálně obrazného vyjádření. Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech.	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Kreativita
Tradice a svátky	Vytváří ozdoby, předměty a přání, které se vážou k různým svátkům a tradicím.	Tematické výrobky z papíru.	

Výtvarné umění	Navštíví galerii, seznámí se s ukázkami výtvarných děl významných umělců současnosti i minulosti.	Poznávání konkrétních uměleckých děl v historických souvislostech. Proměny komunikačního obsahu.	

METODY, FORMY	Střídání forem výuky. Návštěva výstavy, individuální, skupinová práce, kresba a malba podle modelu a předlohy
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	ČJ, D, PČ, PŘ

Ročník: VIII.
Výstup z RVP:

Žák:

- vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků
- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření
- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření
- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Výtvarné vyjádření a zobrazení skutečnosti	Zachycuje detaily, barevně znázorní pozorované objekty, vnímá okolí jako celek, učí se používat perspektivu.	Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu.	
Abstrakce	Seznamuje se s psychologií barev a abstraktní tvorbou. Uplatňuje mimovizuální podněty při vlastní tvorbě.	Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly.	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Kreativita
Detail lidského těla	Zachytí části lidského těla v detailu.	Lidská ruka, oko.	
Ilustrace jako specifické výtvarné dílo	Zachytí a interpretuje vizuálně obrazná vyjádření.	Osobní postoj v komunikaci. Typy vizuálně obrazných vyjádření (např. ilustrace textů, plastika).	

METODY, FORMY	Střídání forem výuky. Kresba a malba v plenéru, kresba a malba podle modelu a předlohy.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	ČJ, M, PŘ

Ročník: IX.
Výstup z RVP:

Žák:

- vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků
- zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získaných ostatními smysly a zaznamenává podněty z představ a fantazie
- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření
- zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace
- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází přitom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Výtvarné vyjádření a zobrazení skutečnosti	Pracuje s perspektivou, umí výtvarně znázornit i složité předměty, pracuje s kompozicí, používá výtvarnou zkratku.	Přírodní i technické objekty, detaily.	
Netradiční moderní výtvarné postupy	Vyjadřuje děje a zážitky formou hry či nových výtvarných technik, učí se pozitivně vnímat moderní výtvarné postupy.	Akční umění, komiks, performance.	MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA – Kulturní diference
Písmo	Zná základní tvary a typy písmen a experimentuje s nimi.	Písmo.	
Propojení obrazu s textem, užité umění	Učí se kombinovat obrazové sdělení se psaným. Nachází výtvarné umění v každodenním životě.	Typy vizuálně obrazných vyjádření – komunikační grafika (např. reklama, fotografie, ilustrace). Užité umění.	MEDIÁLNÍ VÝCHOVA – Tvorba mediálního sdělení

METODY, FORMY	Střídání forem výuky. Intenzivní práce s ICT, kresba a malba podle modelu a předlohy.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	ZInf, D, PŘ, VkO

MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ:

Vzhledem k úpravám RVP ZV byly stanoveny následující minimální očekávané výstupy, které budou uplatněny v případě zařazení žáků s SVP – LMP do konkrétních ročníků

1. stupeň
1. období

žák
-zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu
- rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
- uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

2. období

žák

- uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr
- rozlišuje, porovnává, třídí linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
- při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie
- vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

2.stupeň

žák

- uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru
- uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci
- při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává jej s výsledky ostatních
- vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity

5.8 ČLOVĚK A ZDRAVÍ

5.8.1 VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Časová dotace předmětu

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1	0	0	1

Charakteristika vyučovacího předmětu

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních i rizikových situacích i při mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví vzdělávací obor Výchova ke zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Klíčové kompetence

Kompetence sociální a personální
Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence pracovní
Žák:

- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

Kompetence občanské
Žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí.
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy

- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní a historické dědictví, projevuje pozitivní postoj uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence k učení

Žák:

- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení
- naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů
- využívá vlastního úsudku a zkušeností

Kompetence komunikativní

Žák:

- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidem

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data

Ročník: VI.
Výstup z RVP:

Žák:

- projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případech potřeby poskytne adekvátní první pomoc
- vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím, vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví
- respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě
- uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí
- usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví
- posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých, vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví
- samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Vede k poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot.	Uvádí příklady pozitivních a negativních vlivů na člověka, na jeho zdraví a způsob života. Uplatňuje pravidla osobní hygieny v denním režimu.	HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ: Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci - složky zdraví, základní lidské potřeby Podpora zdraví a její formy	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Psychohygiena MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy
Znalost pravidel osobní hygieny. Vedení k dennímu aktivnímu pohybu. Znalost základů 1. pomoci.	Rozlišuje, kolik času je třeba denně věnovat aktivnímu pohybu. Zná přirozené prostředky k regeneraci organismu. Uplatňuje pohybových činnosti v denním režimu.	ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ: Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví Tělesná a duševní hygiena, denní režim, pohybový režim Základy první pomoci	

Zařazovat do denního režimu vhodné pohybové aktivity.			
Rozvíjení svébytnosti své osobnosti. Respektování pravidel chování. Potřeba projevovat pozitivní city v chování, jednání a prožívání životních situací, rozvoj vnímavosti a citlivosti v mezilidských vztazích. Ohleduplnost a tolerance k jiným lidem, potřeba pozitivních citů v chování.	Projevuje bezpečné způsoby chování v sociálním kontaktu s vrstevníky. Respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky. K opačnému pohlaví se chová kultivovaně. Zamýšlí se sám nad sebou. Uvědomuje si své klady a zápory. Prezentuje vlastní názor úměrně věku, chápe pojem negativní vliv party	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Sebepoznání a sebepojetí - vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem Seberegulace a sebeorganizace činností a chování - sebekontrola, sebeovládání, zvládání problémových situací, prosociální chování Psychohygiena Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace	
Všestranná, účinná a zodpovědná komunikace. Vede k ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situací i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí.	Argumentuje ve prospěch zdraví. Uvádí zdravotní rizika spojená s kouřením, alkoholem, drogami. Předchází úrazům při aktivitách ve volném čase. Rozpozná situace ohrožující jeho bezpečnost a používá účinné způsoby chování.	RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE: Stres a jeho vztah ke zdraví Auto-destruktivní závislosti - psychická onemocnění, násilí, rizikové chování, těžké životní situace, trestná činnosti, dopink Bezpečné chování a komunikace - komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií	

	Dodržuje zásady společenského chování. Odmítne dotyky, sliby, lákání a dárky od osob, které nezná. Objasní důvody, proč se ho nikdo nesmí dotýkat. Uvědomuje si rizika, na základě modelových situací zná způsoby řešení. Uplatňuje pravidla bezpečnosti v podmínkách silničního provozu v roli cyklisty, používá ochrannou přilbu.	Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita - šikana, formy sexuálního zneužívání dětí, kriminalita mládeže, komunikace se službami odborné pomoci Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví Ochrana člověka za mimořádných událostí	

METODY, FORMY	Střídání forem výuky. Skupinová práce, diskuse; hry zaměřené na rozvoj komunikačních dovedností. Uvádí příklady ze života. Využití ICT, prezentace, přednášky
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	VkO, Př

Ročník: IX.
Výstup z RVP:

Žák:

- vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví
- respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví
- respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování
- vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí
- projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce
- uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým
- dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky
- uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc
- vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Podněcování žáků k tvořivému myšlení a logickému uvažování a řešení problému.	Zodpovědně přistupuje k sobě samému, k vlastnímu dospívání. Je schopen se jasně, a nikoliv vulgárně, vyjadřovat. Ujasní si pravidla soužití v rodině.	VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ: Vztahy ve dvojici Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika.

	Pozná rodinný model u nás i v jiných zemích.		
Uvědomění si souvislostí se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli. Vnímání sexuálního života se všemi případnými riziky. Přijímá odpovědnosti za bezpečné sexuální chování.	Ujasní si rizika předčasného a nechráněného sexuálního života. Vysvětlí početí a vývoj dítěte před narozením. Prokáže základní znalosti o průběhu porodu. Uvede potřeby narozeného dítěte. Chápe pojem nevyzrálost v případě mladistvých rodičů.	ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE: Dětství, puberta, dospívání Sexuální dospívání a reprodukční zdraví	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy
Ochrana a odpovědnost za své fyzické a psychické zdraví. Získat základní orientaci v názorech na ochranu před přenosnými i nepřenosnými chorobami a úrazy. Seznámit se zásadami zdravého stravování. Znalost základů 1. pomoci. Zařazovat do denního režimu vhodné pohybové aktivity.	Plně si uvědomuje riziko přenosu těchto onemocnění a přizpůsobí tomu své chování. Rozpozná příznaky probraných onemocnění a včas na ně upozorní. Uplatňuje preventivní způsoby chování v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami. Předchází úrazům při aktivitách ve volném čase. Orientuje se ve specifických potřebách výživy v období dospívání.	ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ: Ochrana před přenosnými chorobami - základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence - nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty Ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy - prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění - odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů Výživa a zdraví	

	Zdůvodní nutnost dodržování stravovacího a pitného režimu. Vyjmenuje základní složky potravy. Objasní pomocí potravinové pyramidy doporučený denní příjem jednotlivých druhů potravin. Sestaví jídelníček. Usiluje o správné držení těla a chápe ho jako znak sebevědomé osobnosti. Samostatně ovládá základní postupy 1. pomoci.	Základy první pomoci	
Všestranná, účinná a zodpovědná komunikace. Vede k ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situací i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí. Uplatnění dovedností komunikační obrany proti manipulaci a agresi ze strany vrstevníků, médií aj.	Zvládá na základě modelových situací správně reagovat. Rozpozná rozdíl mezi psychickou a fyzickou závislostí. Uvádí zdravotní rizika spojená s kouřením, alkoholem, drogami. Projevuje bezpečné způsoby chování v různých situacích. Kriticky přistupuje k mediálním informacím a vlivu reklam na veřejné mínění. Uvede, jak je třeba se zachovat při ohrožení mimořádnou událostí. Vysvětlí postup při evakuaci.	RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE: Auto-destruktivní závislosti - psychická onemocnění, násilí namířené proti sobě samému, trestná činnosti, - rizikové chování – alkohol, kouření, návykové látky, nebezpečný internet, zbraně Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví Ochrana člověka za mimořádných událostí Manipulativní reklama a informace	

	Popíše manipulativní vliv sekt na dospívající.		
Rozvoj osobnosti. Projevy respektu k druhým. Poznávání a rozvíjení vlastních schopností v souladu s reálnými schopnostmi a možnostmi. Uplatňování těchto dovedností při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.	Sestavuje si reálné osobní cíle. Projevuje odpovědný vztah k vlastní budoucnosti. Racionálně využívá svůj volný čas. Uplatňuje vstřícný postoj k odlišnostem.	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Seberegulace a sebeorganizace činností a chování - stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení	

METODY, FORMY	Střídání forem výuky. Skupinová práce, diskuse, informace z tisku, osobnostně sociální hry; video, využití ICT, prezentace, přednášky
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	Př, VkO, CH, PČ

MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ:

Vzhledem k úpravám RVP ZV byly stanoveny následující minimální očekávané výstupy, které budou uplatněny v případě zařazení žáků s SVP – LMP do konkrétních ročníků

žák

- chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny
- uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím
- respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví
- projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy
- dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování
- svěří se se zdravotním problémem
- dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her
- uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy
- zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí
- uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla
- chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel

5.8.2 Tělesná výchova

Časová dotace předmětu

1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
2	2	2	2	2	2	2	2	2

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obor Tělesná výchova směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je žákův prožitek z pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje. V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činnosti i hodnocení výkonu žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení. Součástí tělesné výchovy se stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení
Žák:
- poznává smysl a cíl učení
- posoudí vlastní pokrok a určí překážky
- kriticky zhodnotí výsledky svého učení

Kompetence komunikativní
Žák:
- účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje

Kompetence k řešení problémů
Žák:
- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni
- rozpozná a pochopí problém
- uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence sociální a personální
Žák:
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy
- čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

Kompetence občanské
Žák:

- poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka

Kompetence pracovní
Žák:

- dodržuje vymezená pravidla
- adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

Kompetence digitální
Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data

Ročník: I.
Výstup z RVP:
Žák:

- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
		Význam pohybu pro zdraví a zdravotně zaměřené činnosti	
Dodržování pravidel zdravotně zaměřené činnosti a pohybu pro zdraví.	Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti.	Pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu, správné držení těla, správné zvedání zátěže, průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití.	
		Pohybové hry	
Rozvíjení pohybové fantazie, chápání pohybu jako součásti každodenního života.	Žák dbá na správné držení těla v různých polohách (chůze, sezení) spontánně i uvědoměle se zapojuje do pohybových her, rozvíjí svoji obratnost.	Pohybové aktivity s různým zaměřením a netradičním náčiním, hračkami apod., rozvoj motoriky, představivosti pohybové tvořivosti. Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností. Komunikace v Tv – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností. Organizace při Tv – základní organizace prostoru a činností ve známém prostředí. Zdroje informací o pohybových činnostech.	
		Základy gymnastiky	

Rozvíjení pohybových dovedností, koordinace pohybů, obratnosti.	Předvede kotoul vpřed v základním provedení, pokusí se o kotoul vzad, překoná lavičku různými způsoby, chůze s obměnami, přeskoky, výskoky (s oporou), překoná opačnou lavičku vzpřímenou chůzí s dopomocí, pokusí se o plynulé přeskoky švihadla jedním způsobem, zvládá základní pohyb při šplhu na tyči.	Průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti. Průprava kotoulu vpřed, kotoul vpřed, průprava kotoulu vzad, cvičení s lavičkami, obratnost, rovnováha, chůze po opačné lavičce, přeskoky švihadla (libovolný způsob), technika šplhu na tyči.	
		Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti	
Vyjádření hudby – rytmu, melodie pohybem.	Vyjádří jednoduchou chůzi pohybem, poskoky, rytmus, dynamiku melodie, předvede jednoduchý taneční krok. Cvičí podle rytmu.	Vyjádření melodie a rytmu pohybem – jednoduchý tanec.	
		Základy atletiky	
Zdokonalování základních atletických disciplín.	Zvládá techniku běhu rychlého a vytrvalého, zpomalování, zrychlování, kombinace chůze a běhu, skočí do dálky z místa, zvládá techniku skoku do dálky z krátkého rozběhu, zvládá techniku hodu míčkem z místa.	Rychlý běh na 30 m, polovysoký start, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky z místa, z krátkého rozběhu, hod míčkem z místa. Měření a posuzování pohybových dovedností.	
		Základy sportovních her	
Respektování jednoduchých herních pravidel, chápání jednotlivce jakou součásti týmu.	Přihrává míč obouruč i jednoruč, zpracuje přihrávku, plní jednoduché herní činnosti v týmu podle přiměřených pravidel.	Přihrávky a chytání míče, manipulace s míčem, s pálkou,odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, průpravné hry.	
		Turistika a pobyt v přírodě	
Vytváření kladného vztahu ke společnosti, k přírodě, chápání člověka jako jejich nedílné součásti.	Chápe dodržování zásad bezpečnosti a správného chování k lidem, k přírodě, ujde přiměřenou rychlostí úsek cesty stanovený vzhledem k věku, zúčastní se ŠVP dle možností.	Přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu i při kulturních akcích, chůze v terénu, ochrana přírody, škola v přírodě. Hry na sněhu (dle podmínek).	
		Hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí. Vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity.	

Seznámení a dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti.	Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při činnostech v TV.	Organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách T V.	

METODY, FORMY	Lidové písně. Taneční krok. Metoda prožitku. Názornost. Porovnávání. Nápodoba. Metoda demonstrace s vysvětlováním. Výklad s ukázkou. Cvičení ve skupinách. Sportovní akce (školní a městské turnaje). Vycházka, ŠVP.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	Hry, rozcvičky, tělovýchovné chvilky ve všech vyučovacích předmětech.

Ročník: II.
Výstup z RVP:
Žák:

- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině a usiluje o jejich zlepšení
- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
		Význam pohybu pro zdraví a zdravotně zaměřené činnosti	
Dodržování pravidel zdravotně zaměřené činnosti a pohybu pro zdraví.	Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti.	Pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu, správné držení těla, správné zvedání zátěže, průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití.	
		Pohybové hry	
Rozvíjení pohybové fantazie, chápání pohybu jako součásti každodenního života.	Dbá na správné držení těla v různých polohách (chůze, sezení) spontánně i uvědoměle se zapojuje do pohybových her, rozvíjí svoji obratnost, uvědoměle zlepšuje svoji kondici.	Pohybové aktivity s různým zaměřením a netradičním náčiním a využitím hraček apod., rozvoj motoriky, představivosti a tvořivosti, kontaktní hry, zdokonalování kondice a pohybových dovedností. Komunikace v TV – smluvené povely, signály, organizace při TV. Zdroje informací o pohybových činnostech.	

		Základy gymnastiky	
Rozvíjení pohybových dovedností, koordinace pohybů, obratnosti.	Předvede kotoul vpřed do dřepu, pokusí se o kotoul vzad, překoná lavičku různými způsoby, chůze s obměnami, přeskoky, výskoky, s oporou, překoná opačnou lavičku vzpřímenou chůzí bez dopomoci, opory. Dokáže podle možností předvést opakovaně dva způsoby přeskoků přes švihadlo, zdokonaluje techniku, snaží se zlepšit svůj výkon.	Průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti. Kotoul vpřed do dřepu opakovaně, kotoul vzad – pokus, cvičení s lavičkami bez opory. Přeskoky švihadla vpřed, střídmonož, přeskoky švihadla vpřed snožmo, odraz z trampolíny, šplh, podle možností žebřiny – lezení.	
		Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti	
Vyjádření hudby – rytmu, melodie pohybem.	Cvičí podle rytmu, vyjádří jednoduchou chůzí, pohybem, poskoky rytmus, dynamiku melodie, předvede jednoduchý taneční krok.	Kondiční cvičení s hudbou, vyjádření melodie, rytmu hudby pohybem, jednoduchý tanec.	
		Průpravné úpoly	
Rozvoj týmové spolupráce.	Dokáže vyvinout fyzické i psychické úsilí v zájmu dosažení nejlepšího výsledku družstva.	Přetahy a přetlaky.	
		Základy atletiky	
Zdokonalování základních atletických disciplín.	Zvládá techniku běhu rychlého a vytrvalého, zpomalování, zrychlování, kombinace chůze a běhu, skočí do dálky z rozběhu, zvládá techniku hodu míčkem z chůze.	Rychlý běh na 50 m, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky z delšího rozběhu, hod míčkem z chůze. Měření a posuzování pohybových dovedností.	
		Základy sportovních her	
Respektování jednoduchých herních pravidel, chápání jednotlivce jako součásti týmu.	Přihrává míč obouruč i jednoruč, zpracuje přihrávku v pohybu, seznámí se s technikou driblování, základními pravidly vybíjené a přehazované.	Přihrávky v pohybu, dribling, manipulace s míčem, s pálkou odpovídající velikosti a hmotnosti. Herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry a utkání podle zjednodušených pravidel minisportů – vybíjená, přehazovaná, florbal.	

		Turistika a pobyt v přírodě	
Vytváření kladného vztahu ke společnosti, k přírodě, chápání člověka jako jejich nedílné součásti.	Chápe dodržování zásad bezpečnosti a správného chování k lidem i k přírodě, ujde přiměřenou rychlostí úsek cesty stanovený vzhledem k věku, zúčastní se ŠVP dle možností.	Přesun do terénu, chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, ochrana přírody, škola v přírodě. Hry na sněhu (dle podmínek).	
		Plavání	
Chápání sportu jako rekreace, péče o zdraví a součást života.	Zvládá základní plavecké dovednosti.	Základní plavecká výuka, hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu.	
		Hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí. Vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity.	
Seznámení a dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti.	Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při činnostech v TV.	Organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách T V.	

METODY, FORMY	Lidové písně. Taneční krok. Metoda prožitku. Názornosti. Porovnávání. Nápodoba. Metoda demonstrace s vysvětlováním. Výklad s ukázkou. Cvičení ve skupinách. Sportovní akce (školní a městské turnaje). Vycházka, ŠVP.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	Hry, rozcvičky, tělovýchovné chvilky ve všech vyučovacích předmětech.

Ročník: III.
Výstup z RVP:

Žák:

- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině a usiluje o jejich zlepšení
- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci
- dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
- uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
		Význam pohybu pro zdraví a zdravotně zaměřené činnosti	**OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA** **Tematický okruh:** **C. Morální rozvoj** Hodnoty, postoje, praktická etika
Dodržování pravidel zdravotně zaměřené činnosti a pohybu pro zdraví.	Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti.	Pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu, správné držení těla, správné zvedání zátěže, průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití.	
		Pohybové hry	

Rozvíjení pohybové fantazie, chápání pohybu jako součásti každodenního života.	Rozvíjení motoriky, koordinace, kondice.	Vytváření pohybu motivovaného různými podněty, koordinace, zdokonalování pohybových prvků. Komunikace v TV – smluvené povely, signály, organizace při TV. Zdroje informací o pohybových činnostech.	
		Základy gymnastiky	
Rozvíjení pohybových dovedností, koordinace pohybů, obratnosti, zkvalitňování a rozvíjení pohybových činností.	Zpřesňování a zkvalitňování výkonu.	Průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti. Kotoul v různých obměnách, stoj na lopatkách, odraz z můstku, překonávání překážek – koza, bedna, cvičení na žebřinách – lezení, visy, přeskoky švihadla s meziskokem, šplh – zdokonalování techniky, zkvalitňování výkonu.	
		Rytmické a kondiční formy cvičení	
Vyjádření hudby (rytmu, melodie) pohybem.	Cvičí podle rytmu, vnímá soulad rytmu a pohybu, předvede základní krok polky, pochod.	Kondiční cvičení s hudbou, vyjádření melodie, rytmu hudby pohybem, základní krok polky, pochod.	
		Průpravné úpoly	
Rozvoj týmové spolupráce.	Dokáže vyvinout fyzické i psychické úsilí v zájmu dosažení nejlepšího výsledku družstva.	Přetahy a přetlaky.	
		Základy atletiky	

Zdokonalování základních atletických disciplín.	Zvládá techniku běhu rychlého a vytrvalého, zpomalování, zrychlování, kombinace chůze a běhu, zvyšování výkonu. Skočí do dálky z rozběhu s odrazem, zvládá techniku hodu míčem z pomalého rozběhu.	Rychlý běh na 50m, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky z rozběhu, hod míčkem z pomalého rozběhu. Měření a posuzování pohybových dovedností.	
		Základy sportovních her	
Respektování jednoduchých herních pravidel, chápání jednotlivce jako součásti týmu.	Přihrává míč obouruč i jednoruč, zpracuje přihrávku v pohybu, rozvíjí techniku driblování. Seznámí se s technikou a základními pravidly florbalu, vybíjené, přehazované.	Přihrávky v pohybu, dribling. Spolupráce ve hře, průpravné hry a utkání podle zjednodušených pravidel minisportů – vybíjená, přehazovaná, florbal.	
		Turistika a pobyt v přírodě	
Vytváření kladného vztahu ke společnosti, k přírodě, chápání člověka jako jejich nedílné součásti.	Chápe dodržování zásad bezpečnosti a správného chování k lidem i k přírodě, ujde přiměřenou rychlostí úsek cesty stanovený vzhledem k věku, zúčastní se ŠVP dle možností.	Přesun do terénu, chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, ochrana přírody, škola v přírodě.	
		Plavání	
Chápání sportu jako rekreace, péče o zdraví a součást života.	Zvládá základní plavecké dovednosti.	Základní plavecká výuka, hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu.	
		Hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí. Vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity.	
Seznámení a dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti.	Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při činnostech v TV.	Organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách T V.	

METODY, FORMY	Lidové písně. Taneční krok. Metoda prožitku. Názornost. Porovnávání. Nápodoba. Metoda demonstrace s vysvětlováním. Metoda instruktáže. Vzájemné vyučování, dialog. Cvičení ve skupinách. Sportovní akce (školní a městské turnaje). Vycházka, ŠVP.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	Hry, rozcvičky, tělovýchovné chvilky ve všech vyučovacích předmětech.

Ročník: IV.
Výstup z RVP:
Žák:

- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením
- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti, reaguje v případě úrazu spolužáka
- užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení
- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu žáka

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
		Význam pohybu pro zdraví a zdravotně zaměřené činnosti	**OSOBNOSTNÍ a SOCIÁLNÍ VÝCHOVA** **Tematický okruh:** **A. Osobnostní rozvoj** Seberegulace a sebeorganizace
Dodržování pravidel zdravotně zaměřené činnosti a pohybu pro zdraví.	Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti.	Pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu, správné držení těla, správné zvedání zátěže, průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití.	
		Pohybové hry	
Vytváření variant pohybových her.	Rozvíjení motoriky, koordinace, kondice vytváří varianty pohybových her s vlastními pravidly.	Vytváří pohyb motivovaný různými podněty, koordinace, zdokonalování pohybových prvků, tvorba vlastních pravidel k hrám – zjednodušení pravidel košíkové. Zdroje informací o pohybových činnostech. Komunikace v TV – smluvené povely, signály, organizace při TV.	
		Základy gymnastiky	

Zkvalitnění a rozvíjení pohybových činností.	Zpřesňování a zkvalitňování výkonu, pokusí se o stoj na rukou podle svých možností, předvede odraz z můstku, zvyšuje podle svých možností obratnost a zdatnost, zkvalitňuje techniku přeskoku švihadla vpřed, vzad, zvyšuje rychlost šplhu.	Průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti. Kotoul v různých obměnách, stoj na rukou, odraz z můstku – skrčka. Cvičení na žebřinách – lezení, visy, přeskoky švihadla vpřed, vzad, šplh – zdokonalování techniky, zkvalitňování výkonu, rychlost.	
		Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti	
Vnímání souladu rytmu a pohybu.	Cvičí podle rytmu, předvede základní krok v 2/4 a 3/4 rytmu.	Základy estetického vnímání. Kondiční cvičení s hudbou, vyjádření melodie a rytmu hudby pohybem.	
		Průpravné úpoly	
Měření a porovnávání výsledků skupin a jednotlivců, zásady "fair play".	Zúčastní se mezitřídních soutěží, respektuje stanovená pravidla.	Přetahy a přetlaky různými způsoby ve skupinách i ve dvojicích, rozvoj síly, organizace mezitřídních soutěží. Zásady jednání a chování fair play, olympijské ideály a symboly.	
		Základy atletiky	
Měření a porovnávání vlastních výkonů orientovaných na zlepšování kvality.	Zvládá techniku běhu rychlého a vytrvalého, zpomalování, zrychlování, kombinace chůze a běhu, zvyšování výkonu, skočí do dálky z rozběhu, zná způsoby měření atletických výkonů, pomůcky, povely. Zvládá hod míčkem z rozběhu.	Rychlý běh na 60m, vytrvalý běh 1000m, nízký start z bloků, polovysoký start, hod z rozběhu, skok do dálky z rozběhu, startovní povely, měření času, měření délky apod. Hod míčkem z rozběhu. Základní pohybové testy.	
		Základy sportovních her	

Respektování pravidel herních činností.	Přihrává míč obouruč i jednoruč, zpracuje přihrávku v pohybu, zvládá techniku driblování, pokouší se využít herních činností v různých situacích. Zdokonaluje obratnost a rychlost, snaží se o spolupráci s více hráči, chápe pravidla házené, košíkové a vybíjené.	Manipulace s míčem a pálkou či jiným herním náčiním odpovídajícím velikosti a hmotnosti. Přihrávky v pohybu, dribling, zdokonalování herních činností s obměnami, pravidla házené, košíkové, vybíjené. Herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry a utkání podle zjednodušených pravidel minisportů – vybíjená, košíková, házená.	
		Turistika a pobyt v přírodě	
Uplatňování pravidel bezpečného a správného chování k lidem a přírodě, k sobě samému, zdravý životní styl.	Chápe dodržování zásad bezpečnosti a správného chování k lidem i k přírodě, ujde přiměřenou rychlostí úsek cesty stanovený vzhledem k věku, zúčastní se ŠVP dle možností.	Přesun do terénu, chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, ochrana přírody, škola v přírodě. Další pohybové činnosti podle podmínek školy a zájmu žáků.	
Hledání řešení krizových situací, zejména v roli cyklisty, vnímání všemi smysly, zhodnocení a zpracování získané informace a vyhodnocení z nich správných závěrů pro bezpečnou cestu.	Dokáže se bezpečně pohybovat v silničním provozu. Orientuje se v zásadách správného chování v krizových situacích.	Cyklista na silnici. Cyklista na křižovatce. Bezpečná cesta. V ohrožení.	
		Bruslení	
Zaměření na bezpečnou organizaci a pravidla bezpečného pohybu na bruslích.	Podle možností zvládá základní prvky pohybu na bruslích.	(Podle podmínek školy) Základní techniky pohybu na bruslích.	
		Hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí. Vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity.	

Seznámení a dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti.	Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při činnostech v TV.	Organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách T V.	

METODY, FORMY	Lidové písně. Taneční krok. Metoda prožitku. Názornost. Porovnávání. Nápodoba. Metoda demonstrace s vysvětlováním. Metoda instruktáže. Vzájemné vyučování, dialog. Cvičení ve skupinách. Pozorování, sebehodnocení a sebekontrola. Sportovní akce (školní a městské turnaje). Porovnání výsledků, orientace v tabulkách výsledků. Metoda srovnávání a třídění dat. Vycházka, ŠVP.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	Hry, rozcvičky, tělovýchovné chvilky ve všech vyučovacích předmětech.

Ročník: V.
Výstup z RVP:
Žák:

- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her
- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka
- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti
- jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví
- užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení
- zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy
- změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky
- orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace
- upatňuje účelně způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
		Význam pohybu pro zdraví a zdravotně zaměřené činnosti	
Dodržování pravidel zdravotně zaměřené činnosti a pohybu pro zdraví.	Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti.	Pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu, správné držení těla, správné zvedání zátěže, průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití.	
		Pohybové hry	
Vytváření variant pohybových her.	Rozvíjí motoriku, koordinaci, kondici. Vytváří vlastní varianty pohybových her s vlastními pravidly.	Pohyb motivovaný různými podněty, koordinace, zdokonalování pohybových prvků, hry doplněné různými předměty denní potřeby i TV, tvorba vlastních pravidel k hrám. Zdroje informací o pohybových činnostech. Komunikace v TV – smluvené povely, signály, organizace při TV.	
		Základy gymnastiky	

Zkvalitňování a rozvíjení pohybových činností.	Zpřesňuje a zkvalitňuje výkon, předvede stoj na rukou podle svých možností, předvede odraz z můstku, roznožku, zvyšuje podle svých možností obratnost a zdatnost.	Průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti. Kotoul v různých obměnách, stoj na lopatkách, odraz z můstku, skrčka, roznožka, cvičení na žebřinách – lezení, visy, přeskoky švihadla vpřed a vzad, po jedné noze, šplh – zdokonalování techniky, zkvalitňování výkonu, rychlost.	
		Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti	
Vnímání souladu rytmu a pohybu	Cvičí podle rytmu, vnímá soulad rytmu a pohybu, předvede základní krok ve 2/4 a 3/4 rytmu.	Základy estetického vnímání. Kondiční cvičení s hudbou, vyjádření melodie, rytmu hudby pohybem.	
		Průpravné úpoly	
Měření a porovnávání výsledků skupin a jednotlivců, zásady "fair play".	Zúčastní se mezitřídních soutěží, respektuje stanovená pravidla.	Přetahy a přetlaky různými způsoby ve skupinách i ve dvojicích, rozvoj síly, organizace mezitřídních soutěží. Zásady jednání a chování fair play, olympijské ideály a symboly.	
		Základy atletiky	
Měření a porovnávání vlastních výkonů orientovaných na zlepšování kvality.	Zvládá techniku běhu rychlého a vytrvalého, zpomalování, zrychlování, kombinace chůze a běhu, zvyšování výkonu. Skočí do dálky z rozběhu, zná způsoby měření atletických výkonů, pomůcky, povely.	Rychlý běh na 60m, vytrvalý běh až 20 min., nízký start z bloků, polovysoký start, hod z rozběhu, skok do dálky z rozběhu, startovní povely, měření času, měření délky apod. Základní pohybové testy.	
		Základy sportovních her	
Respektování pravidel herních činností.	Přihrává míč obouruč i jednoruč, zpracuje přihrávku v pohybu, zvládá techniku driblování, pokouší se využít herních činností v různých situacích, zdokonaluje obratnost a rychlost, snaží se o spolupráci s více hráči, chápe pravidla házené a košíkové.	Manipulace s míčem a pálkou či jiným herním náčiním odpovídajícím velikosti a hmotnosti. Přihrávky v pohybu, dribling, zdokonalování herních činností obměnami, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry a utkání podle zjednodušených pravidel minisportů – košíková, házená.	
		Turistika a pobyt v přírodě	

Uplatňování pravidel bezpečného a správného chování k lidem a přírodě i k sobě samému, zdravý životní styl.	Chápe dodržování zásad bezpečnosti a správného chování k lidem i k přírodě, ujde přiměřenou rychlostí úsek cesty stanovený vzhledem k věku. Zúčastní se dle možností letní ŠVP.	Přesun do terénu, chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, ochrana přírody, škola v přírodě. Další pohybové činnosti podle podmínek školy a zájmu žáků.	
Poznávání vztahů mezi všemi účastníky, uvědomování si jich, učení se bezpečnému chování i v krizových situacích, seznámení se s první předlékařskou pomocí.	Aplikuje získané znalosti a dovednosti při sportovních aktivitách a při cestě dopravními prostředky. Rozezná nebezpečí.	Volný čas a sportovní aktivity. Cesta dopravními prostředky. Prázdniny. Nebezpečí.	
		Bruslení	
Zaměření na bezpečnou organizaci a pravidla bezpečného pohybu na bruslích.	Podle možností zvládá prvky pohybu na bruslích.	(Podle podmínek školy) Základní techniky pohybu na bruslích.	
		Hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí. Vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity.	
Seznámení a dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti.	Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při činnostech v TV.	Organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách T V.	

METODY, FORMY	Dialog. Rozhovor. Sebehodnocení a sebekontrola. Zdravý životní styl. Bezpečnost a ochrana zdraví. Metoda instruktáže.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	Hry, rozcvičky, tělovýchovné chvilky ve všech vyučovacích předmětech.

Ročník: VI.
Výstup z RVP:

Žák:

- uplatňuje vhodné a bezpečné chování v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
uplatňovat vhodné a bezpečné chování i v cizím prostředí předvídat různá nebezpečí úrazu	aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ: - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - význam pohybu pro zdraví - zdravotně orientovaná zdatnost prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí	
užívat odbornou terminologii na úrovni cvičence osvojit si pravidla pohybových činností	užívá osvojované názvosloví dodržuje pravidla osvojovaných pohybových činností	ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ - komunikace v TV - organizace prostoru a pohybových činností - pravidla osvojovaných pohybových činností zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech	
osvojit si pohybové dovednosti, tvořivě je aplikovat usilovat o zlepšení tělesné zdatnosti	užívá osvojené názvosloví dbá na správné držení těla zvládá správnou techniku pohybových dovedností a dbá na bezpečnost při pohybových činnostech	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ: Gymnastika: - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí Estetické a kondiční formy cvičení	

zdokonalovat se v plaveckých dovednostech osvojit si a dodržovat pravidla bezpečného chování v rámci jednotlivých sportovně turistických akcí	zvládá naučené pohybové dovednosti, aplikuje je při hře, dbá na správnou koordinaci při cvičení s náčiním zvládá pádovou techniku seznamuje se s atletickými disciplínami dbá na správnou koordinaci při cvičení s náčiním zvládá a dodržuje pravidla probraných sportovních her zvládá rekreačním způsobem další sportovní hry zvládá plavecké dovednosti uplatňuje pravidla BOZ a chování při turistice a pobytu v přírodě dodržuje pravidla bezpečného chování v rámci jednotlivých sportovně turistických akcí ovládá a dodržuje dopravní a ekologická pravidla	Pohybové hry: - s různým zaměřením Úpoly: - základy sebeobrany Atletika: - běhy (rychlý, vytrvalý), skoky, hody, vrh koulí Sportovní hry: (alespoň dvě hry podle výběru a možností školy) - herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie Plavání (dle podmínek školy): - základní plavecké dovednosti Turistika a pobyt v přírodě: - sportovně turistické akce např. v rámci kurzu, branného dne apod.) Další (i netradiční) pohybové činnosti: (dle povětrnostních podmínek a možností školy)	

METODY, FORMY	Ukázka, výklad, pokus, omyl, hra, soutěže Střídání forem výuky. Skupinová a individuální výuka
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	VkZ, Př

Ročník: VII.

Výstup z RVP:
Žák:

- uplatňuje vhodné a bezpečné chování v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program
- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
uplatňovat vhodné a bezpečné chování i v cizím prostředí předvídat různá nebezpečí úrazu	aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu poskytne dopomoc i záchranu	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ: - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech,	
užívat odbornou terminologii na úrovni cvičence osvojit si pravidla pohybových činností	komunikuje a spolupracuje při osvojovaných pohybových činnostech užívá osvojené názvosloví	ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ - komunikace v TV	
osvojit si pohybové dovednosti, tvořivě je aplikovat, usilovat o zlepšení tělesné zdatnosti	dbá na správné držení těla dbá na samostatnou přípravu svalového aparátu před daným cvikem zvládá správnou techniku pohybových dovedností a dbá na bezpečnost při pohybových činnostech zvládá pádovou techniku upevňuje nácvik atletických disciplín	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ: Gymnastika: - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí Estetické a kondiční formy cvičení Pohybové hry: - s různým zaměřením Úpoly: - základy sebeobrany	

zdokonalovat se v plaveckých dovednostech osvojit si a dodržovat pravidla bezpečného chování v rámci jednotlivých sportovně turistických akcí	dbá na správnou koordinaci při cvičení s náčiním zvládá naučené pohybové dovednosti zvládá a dodržuje pravidla probraných sportovních her zvládá plavecké dovednosti uplatňuje pravidla BOZ a chování při turistice a pobytu v přírodě dodržuje pravidla bezpečného chování v rámci jednotlivých sportovně turistických akcí ovládá a dodržuje dopravní a ekologická pravidla	Atletika: - běhy (rychlý, vytrvalý), skoky, hody, vrh koulí Sportovní hry: (alespoň dvě hry podle výběru a možností školy) - herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie Plavání (dle podmínek školy): - základní plavecké dovednosti Turistika a pobyt v přírodě: - sportovně turistické akce např. v rámci kurzu, branného dne apod.) Další (i netradiční) pohybové činnosti: (dle povětrnostních podmínek a možností školy)	

METODY, FORMY	Ukázka, výklad, pokus, omyl, hra, soutěže Střídání forem výuky. Skupinová a individuální výuka
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	VkZ, Př

Ročník: VIII.
Výstup z RVP:
Žák:

- uplatňuje vhodné a bezpečné chování v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
uplatňovat vhodné a bezpečné chování i v cizím prostředí	aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu poskytne dopomoc i záchranu	ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ ZDRAVÍ A POHYBOVÉ UČENÍ: - bezpečnost a hygiena při pohybových činnostech	
užívat odbornou terminologii na úrovni cvičence	užívá osvojené názvosloví	ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ: - komunikace v TV	
osvojit si pohybové dovednosti, tvořivě je aplikovat, usilovat o zlepšení tělesné zdatnosti	dbá na správné držení těla dbá na samostatnou přípravu svalového aparátu před daným cvikem zvládá správnou techniku pohybových dovedností a dbá na bezpečnost při pohybových činnostech zvládá naučené pohybové dovednosti a aplikuje je při hře, soutěži a relaxaci	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ: Gymnastika: - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí Estetické a kondiční formy cvičení Pohybové hry: - s různým zaměřením	

zdokonalovat se v plaveckých dovednostech osvojit si a dodržovat pravidla bezpečného chování v rámci jednotlivých sportovně turistických akcí	zvládá pádovou techniku OH a sporty: naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky-čestné soupeření zvládá a dodržuje pravidla probraných sportovních her, zvládá organizovat, řídit a rozhodovat zápas zvládá rekreačním způsobem další sportovní hry hraje a jedná fair play zvládá plavecké dovednosti uplatňuje pravidla BOZ a chování při turistice a pobytu v přírodě dodržuje pravidla bezpečného chování v rámci jednotlivých sportovně turistických akcí ovládá a dodržuje dopravní a ekologická pravidla	Úpoly: - základy sebeobrany Atletika: - běhy (rychlý, vytrvalý), skoky, hody, vrh koulí Sportovní hry: (alespoň dvě hry podle výběru a možností školy) - herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie Plavání (dle podmínek školy): - základní plavecké dovednosti Turistika a pobyt v přírodě: - sportovně turistické akce např. v rámci kurzu, branného dne apod.) Další (i netradiční) pohybové činnosti: (dle povětrnostních podmínek a možností školy)	

METODY, FORMY	Ukázka, výklad, pokus, omyl, hra, soutěže Střídání forem výuky. Skupinová a individuální výuka
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	VkZ, Př

Ročník: IX.
Výstup z RVP:

Žák:

- uplatňuje vhodné a bezpečné chování v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost
- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly
- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- posoudí provedení osvojené pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny
- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí
- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program
- užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu
- zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky-čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
- zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci
- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
uplatňovat vhodné a bezpečné chování i v cizím prostředí předvídat různá nebezpečí úrazu odmítat drogy jako škodliviny neslučitelné se sportovní etikou a zdravím usilovat o zlepšení tělesné zdatnosti	aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu poskytne dopomoc i záchranu zvládá individuální rozcvičení	ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ ZDRAVÍ A POHYBOVÉ UČENÍ: - bezpečnost a hygiena při pohybových činnostech	
orientovat se ve sportovním dění, historii sportu	užívá osvojené názvosloví	ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ: - komunikace v TV	

osvojit si pohybové dovednosti, tvořivě je aplikovat, usilovat o zlepšení tělesné zdatnosti zdokonalovat se v plaveckých dovednostech osvojit si a dodržovat pravidla bezpečného chování v rámci jednotlivých sportovně turistických akcí	dbá na správné držení těla zvládá správnou techniku pohybových dovedností a dbá na bezpečnost při pohybových činnostech zvládá naučené pohybové dovednosti a aplikuje je při hře, soutěži a relaxaci hraje a jedná fair play zvládá pádovou techniku OH a sporty-naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky-čestné soupeření dbá na správnou koordinaci při cvičení s náčiním zvládá a dodržuje pravidla probraných sportovních her, zvládá organizovat, řídit a rozhodovat zápas zvládá rekreačním způsobem další sportovní hry zvládá plavecké dovednosti uplatňuje pravidla BOZ a chování při turistice a pobytu v přírodě dodržuje pravidla bezpečného chování v rámci jednotlivých sportovně turistických akcí ovládá a dodržuje dopravní a ekologická pravidla	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ: Gymnastika: - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí Estetické a kondiční formy cvičení Pohybové hry: - s různým zaměřením Úpoly: - základy sebeobrany Atletika: - běhy (rychlý, vytrvalý), skoky, hody, vrh koulí Sportovní hry: (alespoň dvě hry podle výběru a možností školy) - herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie Plavání (dle podmínek školy): - základní plavecké dovednosti Turistika a pobyt v přírodě: - sportovně turistické akce např. v rámci kurzu, branného dne apod.) Další (i netradiční) pohybové činnosti: (dle povětrnostních podmínek a možností školy)	

METODY, FORMY	Ukázka, výklad, pokus, omyl, hra, soutěže Střídání forem výuky. Skupinová a individuální výuka
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	VkZ, Př

MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ:

Vzhledem k úpravám RVP ZV byly stanoveny následující minimální očekávané výstupy, které budou uplatněny v případě zařazení žáků s SVP – LMP do konkrétních ročníků

---

1. stupeň

1. období

žák

- zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti
- dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách
- projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám
- zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů

2.období

žák

- chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a snaží se začleňovat pohyb do denního režimu
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením
- zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností
- uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti
- reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti
- dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play
- zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla
- zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

2.stupeň

žák

- usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí
- cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení
- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem
- vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity
- uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného
- uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu
- využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy
- chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy, změří úroveň své tělesné zdatnosti

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků

- užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlavní, ochranu přírody při sportu
- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka
- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je
- spolurozhoduje osvojované hry a soutěže

5.9 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

5.9.1 Praktické činnosti

Časová dotace předmětu

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1	1	1	1	1	1	1	1	0

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět PČ umožňuje žákům získat soubor vědomostí, pracovních dovedností a pracovních návyků, které jsou potřebné v běžném životě. Dochází k formování osobnosti žáka rozvíjením jeho vlastností, motorických i tvořivých schopností. Všechny praktické činnosti jsou spojovány s rozvojem poznání a řeči, uplatňují se zde mezipředmětové vztahy.

Vyučovací proces směřuje k tomu, aby žáci získali základní pracovní dovednosti a návyky
poznali různé materiály a jejich vlastnosti uměli rozlišovat jednoduché pracovní nástroje, naučili se s nimi bezpečně zacházet, osvojili si zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, dodržovali hygienická pravidla
vytvářeli si aktivní vztah k ochraně a tvorbě životního prostředí,
utvářeli si počáteční vědomí o individuálních možnostech každého člověka při řešení ekologických problémů
nalezli pozitivní vztah k práci a nesli zodpovědnost za kvalitu své práce

Klíčové kompetence – 1. stupeň

Kompetence k učení

Žák:
- efektivně využívá získané informace

Kompetence k řešení problémů
Žák:
- vyhledává informace vhodné k řešení problému
- samostatně řeší problémy

Kompetence komunikativní
Žák:
- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory

Kompetence sociální a personální
Žák:
- požádá o pomoc
- je schopen spolupracovat
- ovládá základní pravidla v týmu

Kompetence občanské
Žák:
- poskytuje podle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích

Kompetence pracovní

Žák:

- dodržuje vymezená pravidla

Klíčové kompetence – 2. stupeň

Kompetence k učení
Žák:

- využívá pro efektivní učení vhodné metody a způsoby
- plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- vyhledává a třídí informace
- efektivně využívá získané informace v procesu učení
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- samostatně pozoruje a experimentuje, porovnává získané výsledky
- posuzuje vlastní pokrok na základě zpětné vazby

Kompetence k řešení problému
Žák:

- vyhledává informace vhodné k řešení problému
- nenechává se odradit nezdarem, vytrvale hledá konečná řešení
- samostatně řeší problémy

Kompetence komunikativní
Žák:

- obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro účinnou komunikaci

Kompetence sociální a personální
Žák:

- je schopen plánovat práci skupiny
- je schopen spolupracovat
- požádá o pomoc
- posuzuje a volí různé strategie práce skupiny
- ovládá základní pravidla práce v týmu

Kompetence občanské
Žák:

- rozhoduje se zodpovědně

Kompetence pracovní
Žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení
- dodržuje vymezená pravidla
- přistupuje zodpovědně k ochraně zdraví svého a zdraví druhých
- vědomě chrání životní prostředí

Kompetence digitální
Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- vytváří a upravuje digitální obsah
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost

Ročník: I.
Výstup z RVP:
Žák:

- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi
- jednoduchými postupy vytváří různé předměty z tradičních a netradičních materiálů
- pracuje podle slovního návodu a předlohy
- provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování
- pečuje o nenáročné rostliny
- připraví tabuli pro jednoduché stolování
- při stolování se chová vhodně

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Získávání základních hygienických návyků, sebeobsluha.	Připraví a uklidí pracovní místo, urovná pomůcky, orientuje se ve školním prostředí.	Orientace ve školním prostředí, převlékání do cvičebního úboru, správné chování ve školní jídelně, příprava pracoviště.	
Rozvíjení jemné motoriky, prostorové orientace.	Provádí základní činnosti a dovednosti při práci s jednoduchými stavebnicemi – montáž a demontáž.	Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem. Konstrukční činnosti – manipulace se stavebnicemi (plošné, konstrukční – lego, puzzle…), sestavování jednoduchých modelů, práce s papírovými krabičkami.	
	Skládá, trhá, stříhá elementární tvary, pracuje s jednoduchou šablonou, pracuje podle předlohy.	Vlastnosti materiálu – Práce s papírem – skládání, navazování, práce podle šablony, vytrhávání, lepení, stříhání, seznámení se se základními druhy papíru (kreslící, krepový, balicí).	
	Vnímá druhy textilních materiálů, jednoduše stříhá, lepí, vytváří jednoduché prostorové výrobky (loutky...), navleče nit, prošívá papír.	Vlastnosti materiálu – Práce s textilem – stříhání, lepení, prostorové výrobky, vnímání různosti struktur materiálu, práce s nití.	
Rozvíjení představivosti a tvořivosti.	Vytváří jednoduché výrobky podle předlohy i své fantazie, chápe a dodržuje postup práce.	Vlastnosti materiálu – Práce s modelovací hmotou – plastelína, keramická hlína, těsto – dle možností učitele.	

	Sbírá přírodniny, třídí je a zpracovává, seznamuje se s bezpečnou manipulací s nástroji, propichuje, navléká, svazuje, lepí.	Vlastnosti materiálu – Práce s přírodním materiálem – vycházky do přírody, sběr přírodnin, lisování, manipulace s nástroji, drobné výrobky.	
Vytváření pozitivního a odpovědného vztahu k práci, získávání aktivního vztahu k ochraně životního prostředí.	Vytváří si kladný vztah k přírodě, zodpovědně pečuje o živý organismus, pozoruje.	Pěstitelské práce ve třídě (klíčení hrachu…), péče o pokojové rostliny.	
Vytváření odpovědného vztahu k životnímu prostředí, využití prostoru pro tvůrčí činnost.	Vnímá problém odpadů, vymýšlí možnosti jejich dalšího využití.	Práce s odpadovým materiálem – PET lahve, starý papír, textil, kelímky od jogurtů – dle možností učitele.	
Orientace v domácnosti, příprava pokrmů.	Zná a dodržuje základní pravidla stolování, vytvoří jednoduchý pokrm, vnímá, co je zdravé a co je zdraví škodlivé.	Pravidla správného stolování, zdravý jídelníček, příprava jednoduchého pokrmu, základní vybavení kuchyně.	
Orientace v lidových zvycích, tradicích a řemeslech.	Orientuje se v základních lidových zvycích a tradicích.	Advent, Vánoce, Velikonoce…pečení, vánoční ozdoby…	

METODY, FORMY	Metoda názornosti, pozorování, vlastní aktivity. Hodnocení. Výukové programy v CVČ.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	**Čj** – ekologické pohádky, přísloví, pořekadla, popis pracovního postupu, dramatická výchova – loutkové divadlo. **Prv** – péče o pokojové rostliny, pozorování, pokus, vyhledávání v encyklopedii, zdravý životní styl, třídění rostlin, přírodního materiálu. **M** – orientace v prostoru, prostorové vnímání. **Vv** – doplnění práce barvami.

Ročník: II.
Výstup z RVP:

Žák:

- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi
- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- pracuje podle slovního návodu a předlohy
- provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování
- pečuje o nenáročné rostliny
- připraví tabuli pro jednoduché stolování
- chová se při stolování vhodně

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Získávání základních hygienických návyků, sebeobsluha.	Připraví a uklidí pracovní místo, urovná, pomůcky, rozliší potřebné od nepotřebného k dané práci, orientuje se ve školním prostředí.	Orientace ve školním prostředí, převlékání do cvičebních úborů, správné chování ve školní jídelně, příprava pracoviště.	
Rozvíjení jemné motoriky, prostorová orientace.	Provádí základní činnosti a dovednosti při práci se stavebnicemi – montáž, demontáž.	Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem. Konstrukční činnosti – manipulace se stavebnicemi – plošné, prostorové, konstrukční, manipulace s krabičkami.	
	Skládá, trhá, stříhá jednoduché tvary z papíru, pracuje s přiměřeně složitou šablonou, pracuje podle slovního návodu a předlohy, rozlišuje běžně užívané druhy papíru.	Vlastnosti materiálu – Práce s papírem – skládání, lepení, vytrhávání, práce podle šablony, stříhání, vlastnosti materiálu.	
	Vnímá druhy textilních materiálů, jednoduše stříhá, lepí, vytváří jednoduché prostorové výrobky (loutky...), navleče nit, prošívá papír.	Vlastnosti materiálu – Práce s textilem – stříhání, lepení, prostorové výrobky, vnímání různosti struktur materiálu, práce s nití.	

	Sbírá přírodniny, třídí je a zpracovává, seznamuje se s bezpečnou manipulací s nástroji, propichuje, navléká, svazuje, lepí.	Vlastnosti materiálu - Práce s přírodním materiálem – vycházky do přírody, sběr přírodnin, lisování, manipulace s nástroji, drobné výrobky.	
Rozvíjení představivosti a tvořivosti.	Vytváří jednodušší výrobky podle předlohy i vlastní fantazie, chápe a dodržuje postup práce.	Vlastnosti materiálu - Práce s modelovací hmotou – plastelína, modurit, keramická hlína, těsto – dle možností učitele.	
Vytváření pozitivního a odpovědného vztahu k práci, získávání aktivního vztahu k ochraně životního prostředí.	Vytváří si kladný vztah k přírodě, zodpovědně pečuje o živý organismus, pozoruje, hodnotí výsledky pozorování.	Práce na školním pozemku, pěstitelské práce ve třídě (klíčení hrachu…) péče o pokojové rostliny, základní podmínky pro pěstování rostlin.	
Vytváření odpovědného vztahu k životnímu prostředí, využití prostoru pro tvůrčí činnost.	Vnímá problém odpadů, vymýšlí možnosti jejich dalšího využití.	Práce s odpadovým materiálem – PET lahve, starý papír, textil, kelímky od jogurtů – dle možností učitele.	
Orientace v domácnosti, příprava pokrmů.	Zná a dodržuje základní pravidla stolování, vytvoří jednoduchý pokrm, vnímá, co je zdravé a co je zdraví škodlivé.	Pravidla správného stolování, zdravý jídelníček, příprava jednoduchého pokrmu, základní vybavení kuchyně.	
Orientace v lidových zvycích, tradicích a řemeslech.	Orientuje se v základních lidových zvycích a tradicích.	Advent, Vánoce, Velikonoce…pečení, vánoční ozdoby…	

METODY, FORMY	Metoda názornosti, pozorování, vlastní aktivity, výkladu, rozhovor, hodnocení, výukové programy v CVČ.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	**Čj** – popis pracovního postupu, vyprávění, ekologické pohádky, přísloví, pořekadla. **M** – orientace v prostoru, prostorové vnímání. **Prv** – zdravý životní styl, zdravá strava, ochrana životního prostředí, pozorování, pokus, praktická ukázka. **Vv** – doplnění barevnými prvky.

Ročník: III.
Výstup z RVP:
Žák:

- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi
- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- pracuje podle slovního návodu a předlohy
- provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování
- pečuje o nenáročné rostliny
- připraví tabuli pro jednoduché stolování
- chová se při stolování vhodně

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Získávání základních hygienických návyků, sebeobsluha.	Připraví a uklidí pracovní místo, urovná pomůcky, rozliší potřebné od nepotřebného k dané práci.	Správné chování ve školním prostředí, příprava pracoviště.	
Rozvíjení jemné motoriky, prostorové orientace.	Provádí základní činnosti a dovednosti při práci se stavebnicemi – montáž a demontáž.	Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem Konstrukční činnosti – manipulace se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční...), sestavování modelů, práce s krabičkami.	
	Skládá, trhá, stříhá i složitější tvary z papíru, pracuje zručně se šablonou, pracuje podle slovního návodu a předlohy, rozlišuje běžně užívané druhy papíru.	Vlastnosti materiálu – Práce s papírem – skládání, navazování, práce podle šablony, vytrhávání, lepení, stříhání, vlastnosti materiálu.	
	Vnímá a rozlišuje druhy látek, stříhá a lepí, vytváří prostorové výrobky, přišije knoflík, rozezná rub a líc, zná a umí základní stehy.	Vlastnosti materiálu – Práce s textilem – stříhání, lepení, koláž, prostorové výrobky, vnímání různosti struktur materiálu, práce s nití.	
	Sbírá přírodniny, třídí je a zpracovává, bezpečně manipuluje s nástroji, propichuje, navléká, svazuje…	Vlastnosti materiálu – Práce s přírodním materiálem – vycházky, sběr, lisování, drobné výrobky.	
	Volí k práci vhodné materiály a nástroje, vyrobí jednoduchý výrobek, využívá vhodně vlastnosti materiálu.	Vlastnosti materiálu Práce s drobným materiálem – provázek, drátek, špejle, sláma, korálky, koření – dle dostupnosti materiálu.	

Rozvíjení představivosti a tvořivosti.	Vytváří jednodušší výrobky podle předlohy i vlastní fantazie, chápe a dodržuje postup práce.	Jednoduché pracovní operace, postupy, organizace práce, práce s modelovací hmotou – plastelína, modurit, keramická hlína, těsto – dle možností učitele.	
Vytváření pozitivního a odpovědného vztahu k práci, získávání aktivního vztahu k ochraně životního prostředí.	Vytváří si kladný vztah k přírodě, zodpovědně pečuje o živý organismus, pozoruje, zaznamenává a hodnotí výsledky pozorování.	Práce na školním pozemku, pěstitelské práce ve třídě (klíčení hrachu, řeřichy...), péče o pokojové rostliny (zalévání, přesazování...), základní podmínky pro pěstování rostlin.	
Vytváření odpovědného vztahu k životnímu prostředí, využití prostoru pro tvůrčí činnost.	Uvědomuje si problém odpadů, vymýšlí možnosti jejich dalšího využití.	Práce s odpadovým materiálem – PET lahve, starý papír, textil, kelímky od jogurtů…- dle možností učitele.	
Orientace v domácnosti, příprava pokrmů.	Zná a dodržuje základní pravidla stolování, vytvoří jednoduchý pokrm, ví, co je zdravé a co je zdraví škodlivé.	Pravidla správného stolování, zdravý jídelníček, příprava jednoduchého pokrmu, základní vybavení kuchyně.	
Orientace v lidových zvycích, tradicích a řemeslech.	Orientuje se v základních lidových zvycích a tradicích, seznámí se se způsoby práce našich předků.	Advent, Vánoce, Velikonoce…, pečení cukroví, vánoční ozdoby…	

METODY, FORMY	Metoda názornosti, pozorování, vlastní aktivity, výkladu, dialog, hodnocení, sebehodnocení a sebekontrola, třídění a srovnávání dat, výukové programy v CVČ.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	**Čj** – popis pracovního postupu, tvoření jednoduchého příběhu, vyprávění, přísloví, pranostiky. **M** – prostorová tělesa, názornost, činnostní učení. **Prv** – péče o živé organismy, základní podmínky života, zdravý životní styl, ochrana životního prostředí, vycházka do přírody, třídění odpadů. **Vv** – doplnění barevnými kombinacemi.

Ročník: IV.
Výstup z RVP:

Žák:

- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- provádí při práci jednoduchou montáž a demontáž
- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- orientuje se v základním vybavení kuchyně
- připraví samostatně jednoduchý pokrm
- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování
- udržuje čistotu a pořádek pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu i při úrazu v kuchyni
- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic
- provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování
- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny
- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Sebeobsluha.		Sebeobsluha.	
Rozvíjení jemné a hrubé motoriky, prostorová orientace.	Zvládá náročnější činnosti a složitější dovednosti při práci se stavebnicemi – montáž, demontáž, dokáže sestavovat modely podle návodů, umí vytvářet vlastní prostorové kompozice z dostupných materiálů.	Práce montážní a demontážní. Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů. Konstrukční činnosti – manipulace se stavebnicemi, práce s materiálem – dřevo, plasty, textil, práce s návodem – předlohou, sestavení pracovního postupu – osnovy, práce s náčrtem – tvorba, popis.	
	Vystřihuje, slepuje, rýhuje, ohýbá, vytrhává, překládá karton.	Vlastnosti materiálu – Práce s tvrdým papírem a kartonem.	

	Dokáže kombinovat, lisovat, lepit, vytvářet koláže, děrovat, navlékat, aranžovat, vytvářet mozaiky a drobné stavby obydlí v přírodním prostředí, pohádkové a zvířecí postavy.	Vlastnosti materiálu – Práce s přírodním materiálem – vycházky, sběr, lisování, sušení, lepení, aranžování, dotváření, manipulace, drobné výrobky. Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce.	
Rozvíjení představivosti a tvořivosti.	Zvládá hníst, válet, modelovat, dělit a spojovat, zaplétat, vytvářet plošné a prostorové výrobky, odlévat sádrové odlitky.	Vlastnosti materiálu – Práce s modelovací hmotou – plastelína, keramická hlína, modurit, těsto – dle možností učitele.	
Orientace v domácnosti, příprava pokrmů.	Zná vybavení kuchyně, vytvoří jídelníček, zvolí a nakoupí potraviny, vytvoří jednoduchý pokrm, uplatňuje estetické cítění, správně stoluje, dodržuje základní hygienické návyky.	Vlastnosti materiálu – Příprava pokrmů, sestavení jídelníčku, zásady stolování, bezpečná manipulace s kuchyňským náčiním, technika v kuchyni, výběr, nákup a skladování potravin.	
Vytváření pozitivního a odpovědného vztahu k práci, získávání aktivního vztahu k ochraně životního prostředí.	Umí rozvrhnout činnosti a práci, zvolit správné pomůcky a nástroje, udržovat je ve funkčním stavu, připravit půdu, zakládat truhlíky, správně zvolit dobu výsadby a osivo sít, sázet, zalévat, kypřit, jednotit, přesazovat, sklízet, ukládat výpěstky.	Práce na školním pozemku, základní podmínky pro pěstování rostlin, půda, druhy a její zpracování, výživa rostlin, osivo. Pěstitelské práce – pěstování rostlin ze semen v místnosti, na záhonu, okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina, pěstování pokojových rostlin, péče o ně, rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie.	
Vytváření odpovědného vztahu k životnímu prostředí, využití prostoru pro tvůrčí činnost.	Uvědomuje si problém odpadů, vymýšlí možnosti jejich dalšího využití.	Vlastnosti materiálu – Koláže a práce s odpadovým materiálem – PET lahve, starý papír, textil, kelímky od jogurtů…- dle možností učitele.	
Orientace v lidových zvycích, tradicích a řemeslech.	Pozná produkty tradičních řemesel, pracovní nářadí pro různá tradiční řemesla, dodržuje lidové zvyky a tradice, pracuje s materiály spjatými s lidovými zvyky, tradicemi a řemesly – vytváří vánoční ozdoby a dekorace, vánoční a velikonoční vazba, maluje kraslice, staví ze sněhu dle podmínek.	Regionální lidové zvyky, tradice, řemesla, dekorace vánoční a velikonoční.	

METODY, FORMY	Metoda názornosti, pozorování, vlastní aktivity, výkladu. Dialog. Hodnocení, sebehodnocení a sebekontrola. Třídění a srovnávání dat. Výukové programy v CVČ.

MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	**Čj** – vyprávění, přísloví, pranostiky, popis pracovního postupu. **Člověk a jeho svět – pozorování**, pokus, třídění odpadů, vycházky do přírody, zdravý životní styl. **M** – geometrie, tělesa. **Vv** – barevné kombinace, práce s textilem.

Ročník: V.
Výstup z RVP:

Žák:

- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu
- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic
- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování
- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny
- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- orientuje se v základním vybavení kuchyně
- připraví samostatně jednoduchý pokrm
- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu i při úrazu v kuchyni

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Sebeobsluha		Sebeobsluha	**OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA** **Tematický okruh:** **C. Morální rozvoj** Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Rozvíjení jemné a hrubé motoriky, prostorové orientace.	Kombinuje, lisuje, lepí, vytváří koláže, děruje, navléká, aranžuje, vytváří suché vazby květin, vytváří mozaiky.	Vlastnosti materiálu – Práce s papírem – skládání, navazování, práce podle šablony, vytrhávání, lepení, stříhání, řezání, rozlišování druhů papíru, rozlišení formátu papíru, tvorba náčrtu a popisu, použití šablony, práce s nůžkami.	
		Vlastnosti materiálu – Práce s drobným materiálem – provázek, drátek, špejle, sláma, korálky, koření…	

Rozvíjení jemné a hrubé motoriky, prostorové orientace.	Zvládá náročnější činnosti a složitější dovednosti při práci se stavebnicemi – montáž, demontáž, žák dokáže sestavovat modely podle návodů, umí vytvářet vlastní prostorové kompozice z dostupných materiálů	Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů. Konstrukční činnosti – manipulace se stavebnicemi, spojovací materiál – šrouby, matky, spojky, podložky, montážní nářadí – kleště, šroubovák, klíče, technika práce s montážním nářadím, práce s návodem – předlohou, sestavení pracovního postupu – osnovy, práce s náčrtem – tvorba, popis, práce s krabičkami.	
	Zná vybavení kuchyně, vytvoří jídelníček, zvolí a nakoupí potraviny, vytvoří jednoduchý pokrm, uplatňuje estetické cítění, správně stoluje, uplatňuje návyky stolování, dodržuje základní hygienické návyky.	Příprava pokrmů. Výběr, nákup a skladování potravin. Technika a kuchyni – historie a význam.	
	Vystřihuje, slepuje, rýhuje a ohýbá, vytrhává, překládá karton.	Vlastnosti materiálu – Práce s tvrdým papírem a kartonem.	
Rozvíjení tvořivosti a představivosti, manuální zručnosti, fantazie.	Hněte, válí, modeluje, dělí, spojuje, zaplétá, vytváří plošné a prostorové výrobky, drobné dárky, odlévá sádrové odlitky.	Vlastnosti materiálu – Práce s modelovací hmotou – plastelína, keramická hlína, modurit, těsto – dle možností učitele.	
	Kombinuje, lisuje, lepí, vytváří koláže, děruje, navléká, aranžuje, vytváří mozaiky a drobné stavby obydlí v přírodním prostředí, pohádkové a zvířecí postavy.	Vlastnosti materiálu – Práce s přírodním materiálem – vycházky, sběr, lisování, sušení, lepení, aranžování, dotváření, manipulace, drobné výrobky	
	Odhaduje, měří, stříhá, lepí, sešívá, vyšívá, svazuje, navléká nit, zakončuje a začišťuje výrobky z látky, užívá různé stehy a přišívá knoflíky, pozná různé druhy látek.	Vlastnosti materiálu – Práce s textilem – stříhání, lepení, koláž, prostorové výrobky, vnímání různosti struktur materiálu, práce s nití, druhy stehů, přišití knoflíku. Zhotovení jednoduché výšivky. Pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití.	

	Pozná produkty tradičních řemesel, pracovní nářadí pro různá tradiční řemesla, dodržuje lidové zvyky a tradice, pracuje s materiály spjatými s lidovými zvyky, tradicemi a řemesly – vytvoří vánoční ozdoby a dekorace, maluje kraslice.	Místní, regionální lidové zvyky a tradice, lidová řemesla, vánoční a velikonoční dekorace.	
	Rozvrhne činnosti a práci, zvolí správné pomůcky a nástroje, udržuje je ve funkčním stavu, připraví půdu, zakládá truhlíky, správně zvolí dobu výsadby a osivo, seje, sází, zalévá, kypří, jednotí, přesazuje, sklízí, ukládá výpěstky.	Práce na školním pozemku, základní podmínky pro pěstování rostlin, půda, druhy a její zpracování, výživa rostlin, osivo, pěstitelské práce – pěstování rostlin ze semen v místnosti, na záhonu, okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina, pěstování pokojových rostlin, péče o pokojové rostliny. Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie.	

METODY, FORMY	Sebehodnocení, sebekontrola, skupinová práce.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	**Čj** – vyprávění, přísloví, pořekadla, popis pracovního postupu. **Vv** – práce s textilem, práce s tvrdým papírem, modelovací hmotou, práce s papírem. **M** – geometrie, práce s papírem.

Ročník: VI.
Výstup z RVP:

Žák:

- používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
- připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni
- provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
- řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
- organizuje a plánuje svoji pracovní činnost
- užívá technickou dokumentaci
- dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Příprava pokrmů – vybavení kuchyně, hygiena a první pomoc, jednoduchý pokrm	Bezpečně obsluhuje základní spotřebiče. Provádí základní úklid pracovních ploch a nádobí Připraví jednoduchý pokrm Dodržuje základní principy stolování, společenského chování Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni	Kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena Potraviny Příprava pokrmů	
Využití digitálních technologií	Ovládá základní funkce digitální techniky Pracuje uživatelským způsobem s mobilními	Digitální technika – využití počítače a periferních zařízení Mobilní technologie a ICT zařízení	

	technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava		
Práce s technickými materiály	Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazu	Vlastnosti materiálu, užití v praxi Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování Jednoduché pracovní operace a postupy Organizace práce, důležité technologické postupy Technické náčrty a výkresy, technické informace, návody	
Upevňování manuální zručnosti dětí	Zvládá manuální zručnost při drobných praktických činnostech	Tvorba výzdoby tříd a školy, příprava mimo výukových akcí školy Péče o areál školy Praktické činnosti související s významnými obdobími roku	

METODY, FORMY	Střídání forem výuky. Samostatná a skupinová práce. Práce ve cvičné kuchyni. Využití odborné literatury. Referáty.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	Př, VkZ, F

Ročník: VII.
Výstup z RVP:

Žák:

- používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
- připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy
- dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni
- provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
- řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
- organizuje a plánuje svoji pracovní činnost
- užívá technickou dokumentaci
- dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu
- ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky
- propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení
- pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava
- ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením
- dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Příprava pokrmů	Bezpečně obsluhuje základní spotřebiče. Provádí základní úklid pracovních ploch a nádobí Připraví jednoduchý pokrm Dodržuje základní principy stolování, společenského chování Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni	Kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena Potraviny Příprava pokrmů Úprava stolu a stolování	
Práce s technickými materiály	Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazu	Vlastnosti materiálu, užití v praxi Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování Jednoduché pracovní operace a postupy Organizace práce, důležité technologické postupy Technické náčrty a výkresy, technické informace, návody	
Využití digitálních technologií	Ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky Propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení	Digitální technika – používání digitální techniky, pravidla pro obsluhu jednotlivých zařízení	

	pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava Ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu	Digitální technologie – bezdrátové technologie, navigační technologie Počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací – úpravy, archivace, střih Mobilní služby	
Upevňování manuální zručnosti dětí	Zvládá manuální zručnost při drobných praktických činnostech	Tvorba výzdoby tříd a školy, příprava mimo výukových akcí školy Péče o areál školy Praktické činnosti související s významnými obdobími roku	

METODY, FORMY	Střídání forem výuky. Samostatná a skupinová práce. Práce ve cvičné kuchyni. Využití odborné literatury. Referáty.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	Př, VkZ, F

Ročník: VIII.
Výstup z RVP:

Žák:

- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí
- posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy
- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání
- prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce
- používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
- připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy
- dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni
- provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
- řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
- organizuje a plánuje svoji pracovní činnost
- užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku
- dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazu
-

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Svět práce	Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	Trh práce – orientace na trhu práce Volba profesní orientace Možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby Zaměstnání – způsoby hledání zaměstnání, příprava k přijímacímu procesu Podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání	

Příprava pokrmů	Bezpečně obsluhuje základní spotřebič Provádí základní úklid pracovních ploch a nádobí Připraví jednoduchý pokrm Dodržuje základní principy stolování, společenského chování Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni	Kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena Potraviny Úprava stolu a stolování	
Práce s technickými materiály	Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazu	Vlastnosti materiálu, užití v praxi Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování Jednoduché pracovní operace a postupy Organizace práce, důležité technologické postupy Technické náčrty a výkresy, technické informace, návody	
Upevňování manuální zručnosti dětí	Zvládá manuální zručnost při drobných praktických činnostech	Tvorba výzdoby tříd a školy, příprava mimo výukových akcí školy Péče o areál školy Praktické činnosti související s významnými obdobími roku	

METODY, FORMY	Střídání forem výuky. Samostatná a skupinová práce. Práce ve cvičné kuchyni. Práce ve školní dílně. Využití odborné literatury. Referáty. Prezentace.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	Př, VkZ, F

MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ:

Vzhledem k úpravám RVP ZV byly stanoveny následující minimální očekávané výstupy, které budou uplatněny v případě zařazení žáků s SVP – LMP do konkrétních ročníků

1. stupeň

1. období

žák

- zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- pracuje podle slovního návodu a předlohy

- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

- provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky
- pečuje o nenáročné rostliny

- upraví stůl pro jednoduché stolování
- chová se vhodně při stolování

2. období

žák

- vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu
- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění

- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu
- zná funkci a užití jednoduchých pracovních nástrojů a pomůcek

- zná základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin
- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování
- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě

- zná základní vybavení kuchyně
- připraví samostatně jednoduchý pokrm
- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni
- uplatňuje zásady správné výživy

2. stupeň

žák

- získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
- řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
- organizuje svoji pracovní činnost
- pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech
- dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu
- rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti
- zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu
- správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky
- dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu

- sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model
- ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení
- dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu

- volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
- pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě
- používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
- prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeného zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami

- provádí jednoduché operace platebního styku
- ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů
- správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti
- dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií

- používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
- připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy
- dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

žák
- vybere a prakticky využívá pracovní postup konkrétní laboratorní činnosti a dodrží kázeň při práci s přístroji, zařízením a pomůckami nutnými pro konání pozorování, měření, experimentu
- dodržuje hygienu práce a zásady bezpečné práce s laboratorní technikou, příslušnými

nástroji, přístroji a pomůckami při laboratorních činnostech
- poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři

- ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu
- propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení
- pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb
- ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením
- dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu

5.10 DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBORY

Očekávané výstupy uvedené v Doplňujících vzdělávacích oborech nestanovují závaznou úroveň a jsou pouze doporučené pro formulování výstupů v učebních osnovách v ŠVP. Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření není proto v ŠVP stanovena.

Povinně volitelné předměty jsou nabízeny v 9. ročníku de možností školy a zájmu žáků.

5.10.1 Přírodovědné praktikum

Časová dotace předmětu

9. ročník
1

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět je určen pro žáky sedmého ročníku. Je průřezem předmětů z oblasti Člověk a příroda. Je zaměřen hlavně na praktické činnosti v oblasti přírodopisu, zeměpisu a práci v terénu. Vede žáky k hlubšímu poznání přírody a zájmu o přírodní zákonitosti a souvislosti. Součástí výuky jsou laboratorní práce, mikroskopování, praktická pozorování v přírodě, práce v odborné učebně.

Klíčové kompetence

Kompetence k řešení problémů
Žák:

- vyhledává informace vhodné k řešení problémů

Kompetence pracovní
Žák:

- používá bezpečně a účinně materiály a vybavení
- dodržuje vymezená pravidla
- vědomě chrání životní prostředí

Kompetence pracovní
Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- vytváří a upravuje digitální obsah
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost

Kompetence digitální:
Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- získává, vyhledává a kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah

Ročník: IX.
Výstup z RVP:

Žák:

- aplikuje praktické metody poznávání přírody
- dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody
- odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Prohloubení zájmu o přírodu a rozvoj vnímavého přístupu k přírodě a k aktivní ochraně životního prostředí. Vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a dávání do souvislostí. Samostatné řešení problémů, práce v týmu, respektování názorů dospělých a vrstevníků. Uznávání zásad etiky.	Umí pracovat s určovacími klíči a atlasy. Pozoruje a vysvětluje základní zákonitosti. Umí formulovat své závěry z pozorování. Seznámí se s ochranou a tvorbou životního prostředí.	Praktické určování podzimních bylin a stromů – tvorba herbáře. Praktické určování živočichů. Vnější a vnitřní stavba rostlin a živočichů, fyziologie rostlin a živočichů. Praktické určování jarních bylin a stromů. Ochrana přírody a životního prostředí.	

METODY, FORMY	Střídání forem výuky. Pracovní listy, diskuze, samostatná práce, video, DVD, mikroskopování, laboratorní práce, práce v terénu.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	Z, PČ, VkZ, Př

5.10.2 Konverzace v anglickém jazyce

Časová dotace předmětu

9. ročník
1

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Cílem výuky je rozšíření receptivních, produktivních a interaktivních řečových dovednosti, další získávání zájmu o anglický jazyk a utváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu i procvičení a prohloubení jazykových znalostí a dovedností. Předmět je zaměřen na rozšiřování, třídění a upevnění slovní zásoby daného tématu a na aktivní využití komunikace v cizím jazyce. Podporuje rozvíjení schopnosti podat a přijmout informaci s porozuměním, umožňuje získat znalosti pro obsažnější diskusi nebo dialog, přispívá k chápání a objevování skutečností mimo mateřský jazyk a poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy. Přispívá také ke zvýšení mobility jednotlivců, umožňuje více poznávat život lidí a jejich kulturní tradice a pomáhá snižovat jazykové bariéry. Prohlubuje mezinárodní porozumění.
Při výuce klademe důraz především na následující životní kompetence – komunikace, tvořivost, řešení problému a učení.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení
Žák
- využívá pro efektivní učení vhodné metody a způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- vyhledává a třídí informace a efektivně je využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků
- poznává smysl a cíl učení, posoudí vlastní pokrok
- kriticky posoudí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů
Žák
- různých variant řešení
- nenechá se odradit nezdarem, vyhledá informace vhodné k řešení problému
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů
- osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných problémových situací
- využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování

Kompetence komunikativní
Žák
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje
- zapojuje se do diskuse
- rozumí různým typům textů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest
- dále využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

Kompetence sociální a personální
Žák

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém

Kompetence občanské
Žák

- respektuje přesvědčení druhých lidí
- chápe základní ekonomické souvislosti a environmentální problémy
- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví.

Kompetence pracovní
Žák

- využívá znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy pro budoucnost
- činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělání a profesním zaměření

Kompetence digitální:
Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby

Ročník: VIII.

Výstup z RVP:

- Receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti.
- Sestaví jednoduché sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy.
- Vyžádá jednoduchou informaci.
- Rozumí jednoduché, zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci.
- Používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném slovníku.

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace.	- sestaví jednoduchá sdělení týkající se probíraných tematických okruhů - vyžádá jednoduchou informaci - rozumí obsahu jednoduchého textu s využitím vizuální opory, vyhledává odpovědi na otázky, fráze, potřebné informace - používá abecední slovník učebnice i dvojjazyčný slovník	V obchodě, V restauraci Moje sny Zvyky a tradice Rodina Život náctiletých Cestování **Slovní zásoba dle jednotlivých okruhů**	

METODY, FORMY	Střídání forem výuky. Procvičování (ústní, písemné). Samostatná, skupinová práce, práce ve dvojici. Práce s mapou. Používání slovníku. Poslech audioukázek. Shlédnutí videoukázek. Procvičování na PC. Jazykové hry. Četba.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	Mezipředmětové vztahy: AJ – doplňkové práce na projektech Srovnání rodinného života v ČR a VB, Kanada a Londýn. ČJ – anglická literatura. RV – rodina. Z – orientace na mapě a časová pásma. D – historické události. VV – výtvarné pojetí projektů. Hv – anglické písně. Na výuku navazují akce vztahující se k předmětu – např. návštěvy divadelních představení, filmů, výstav apod.

Ročník: IX.
Výstup z RVP:

Žák:

- Receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti.
- Sestaví jednoduché sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy.
- Vyžádá jednoduchou informaci.
- Rozumí jednoduché, zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci.
- Používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném slovníku.

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace	- sestaví jednoduchá sdělení týkající se situací s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy	- **jednoduchá sdělení**	
a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace	- prezentuje říkanky, básničky - vyžádá jednoduchou informaci - rozumí obsahu jednoduchého textu s využitím vizuální opory, vyhledává odpovědi na otázky, fráze, potřebné informace	oslovení, reakce, pozdrav, přivítání, rozloučení, představování, souhlas, nesouhlas - **tematické okruhy** rodina, domov, bydlení, volný čas,	
	- používá abecední slovník učebnice i dvojjazyčný slovník	příroda, počasí, nákupy, osobní dopis	
		- **slovní zásoba**	

METODY, FORMY	Střídání forem výuky. Procvičování (ústní, písemné). Samostatná, skupinová práce, práce ve dvojici. Práce s mapou. Používání slovníku. Poslech audioukázek. Shlédnutí videoukázek. Procvičování na PC. Jazykové hry. Četba.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	Mezipředmětové vztahy: AJ – doplňkové práce na projektech Srovnání rodinného života v ČR a VB, Kanada a Londýn. ČJ – anglická literatura. RV – rodina. Z – orientace na mapě a časová pásma. D – historické události. VV – výtvarné pojetí projektů. Hv – anglické písně. Na výuku navazují akce vztahující se k předmětu – např. návštěvy divadelních představení, filmů, výstav apod.

5.10.3 Sportovní hry

Časová dotace předmětu

9. ročník
1

Charakteristika vyučovacího předmětu

Povinně volitelný předmět Sportovní hry je vyučován na 2. stupni 9. ročníku.
Vyučovací proces je zaměřen na:

- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže
- zdravý životní styl
- na upevnění návyků poskytnout první pomoc

Klíčové kompetence

Kompetence k učení
Žák:

- zvyšování sebedůvěry
- posoudí vlastní pokrok a určí překážky

Kompetence k řešení problémů
Žák:

- vyhledává správné způsoby vhodné k řešení problému
- samostatně řeší problémy
- účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje

Kompetence komunikativní
Žák:

- dodržuje pravidla slušného chování a fair play hry
- spolupráce s ostatními žáky při řešení zadaných úkolů

Kompetence sociální a personální
Žák:

- dodržuje dohodnuté postupy a kvalitu
- je schopen spolupracovat
- ovládá základní pravidla v týmu

Kompetence občanské
Žák:

- dodržuje zásady hygieny
- poskytuje podle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích

Kompetence pracovní
Žák:

- dodržuje vymezená bezpečnostní pravidla
- hodnotí výsledky své činnosti

Kompetence digitální:
Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby

Ročník: IX.
Výstup z RVP:

Žák:

- uplatňuje vhodné a bezpečné chování v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost
- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Rozvíjení pohybových dovedností. Úsilí o zlepšení tělesné zdatnosti. Uplatnění vhodného a bezpečného chování i v cizím prostředí.	Zvládá základní pojmy související s osvojovanými hrami. Dodržuje zásady hygieny. Osvojuje si základní povely pro realizaci hry. Upevňuje si základní pravidla sportovních her. Manipuluje s náčiním pro sportovní hry dle bezpečnostních předpisů. Zvládá dle svých předpokladů pohybové dovednosti	Protahovací a posilovací cviky Průpravné hry Pohybové hry Sportovní hry (alespoň 2 hry podle výběru a možnosti školy) - herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie	

METODY, FORMY	- Střídání forem výuky. - samostatná a skupinová práce
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	TV, Př, VkZ, VkO

5.10.4 Základy německé konverzace

Časová dotace předmětu

9. ročník
1

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem výuky je rozšíření receptivních dovedností a upevnění základů produktivních a interaktivních řečových dovedností. Další získávání zájmu o německý jazyk a utváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu i procvičení a prohloubení jazykových znalostí a dovedností. Předmět je zaměřen na rozšiřování, třídění a upevnění slovní zásoby daného tématu a na aktivní využití komunikace v cizím jazyce. Podporuje rozvíjení schopnosti podat a přijmout informaci s porozuměním, umožňuje získat znalosti pro základní komunikaci, přispívá k chápání a objevování skutečností mimo mateřský jazyk a poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy. Přispívá také ke zvýšení mobility jednotlivců, umožňuje více poznávat život lidí a jejich kulturní tradice a pomáhá snižovat jazykové bariéry. Prohlubuje mezinárodní porozumění. Při výuce klademe důraz především na následující životní kompetence – komunikace, tvořivost, řešení problému a učení.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení
- využívá pro efektivní učení vhodné metody a způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- vyhledává a třídí informace a efektivně je využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků
- poznává smysl a cíl učení, posoudí vlastní pokrok
- kriticky posoudí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů
- různých variant řešení
- nenechá se odradit nezdarem, vyhledá informace, vhodné k řešení problému
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů
- osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných problémových situací
- využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování

Kompetence komunikativní
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje
- zapojuje se do diskuse
- rozumí různým typům textů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest
- dále využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

Kompetence sociální a personální
- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu

- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí
- chápe základní ekonomické souvislosti a environmentální problémy
- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví.
- Kompetence pracovní
- využívá znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy pro budoucnost
- činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělání a profesním zaměření

Kompetence digitální:
Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby

Ročník: IX.
Výstup z RVP:
Žák:

- Receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti.
- Sestaví jednoduché sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy.
- Vyžádá jednoduchou informaci.
- Rozumí jednoduché, zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci.
- Používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném slovníku.

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace	- sestaví jednoduchá sdělení týkající se situací s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy - prezentuje říkanky, básničky - vyžádá jednoduchou informaci - rozumí obsahu jednoduchého textu s využitím vizuální opory, vyhledává odpovědi na otázky, fráze, potřebné informace - používá abecední slovník učebnice i dvojjazyčný slovník	oslovení, reakce, pozdrav, přivítání, rozloučení, představování, souhlas, nesouhlas - tematické okruhy rodina, domov, bydlení, volný čas, počasí, nákupy, osobní email - slovní zásoba	

METODY, FORMY	Střídání forem výuky. Samostatná, skupinová práce, práce ve dvojici. Práce s učebnicí, pracovním sešitem, slovníkem, mapou a ICT.
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	NJ – doplňkové práce na projektech. Srovnání rodinného života v ČR a Německu a Rakousku. VkZ – rodina. Z – orientace na mapě a časová pásma. D – historické události. VV – výtvarné pojetí projektů. HV – německé písně.

5.10.5 Základy administrativy

Časová dotace předmětu

9. ročník
1

Charakteristika vyučovacího předmětu
Předmět je vyučován jako povinně volitelný předmět na druhém stupni v 9. ročníku s časovou dotací jedna hodina týdně. Cílem předmětu je především vést žáky k postupnému ovládání psaní na klávesnici desetiprstovou hmatovou metodou. Dále zvýšení produktivity a kvality práce na počítači, a také využití moderních informačních technologií a vhodného softwaru.

Klíčové kompetence
Kompetence k učení

- využívá ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
  sleduje a hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímá hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí

Kompetence k řešení problémů

- porozumí zadání úkolů, získá informace potřebné k řešení problémů, navrhne způsob řešení, zdůvodní jej a vyhodnotí jeho správnost
- volí prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit
- využívá zkušenosti a vědomosti nabyté dříve
- spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi

Kompetence komunikativní

- učí se využívat počítač zejména pro písemnou komunikaci
- při komunikaci se učí dodržovat vžité konvence a pravidla

Kompetence sociální a personální

- učí se respektovat práci v týmu
- svým přispěním se podílí na kladném konečném výsledku práce

Kompetence občanské

- při zpracovávání informací je veden ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení
- přijímá a plní odpovědně svěřené úkoly

Kompetence pracovní

- dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
  využívá ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

Kompetence digitální:
Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- získává, vyhledává a kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah

- vytváří a upravuje digitální obsah

Ročník: IX.
Výstup z RVP:
Žák:

- uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem
- používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Získávání klávesnicové gramotnosti Ovládání klávesnice PC všemi deseti prsty Samostatná úprava textu	Orientuje se v umístění kláves na klávesnici, ovládá jejich funkci Do psaní průběžně zapojuje všech deset prstů Rozlišuje psaní velkých a malých písmen a písmen s diakritikou Osvojuje si grafickou úpravu textu – členění na odstavce samostatně pracuje s textem (orientace a vyhledávání) Upravuje texty s využitím znalostí o typografických pravidlech a dbá na estetický vzhled textu Kontroluje text z hlediska českého jazyka a gramatiky	Správný prstoklad a posed u PC Psaní hmatovou metodou za použití speciálního výukového programu a textových editorů Práce s textem Základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	

METODY, FORMY	Střídání forem výuky. Samostatná práce, skupinová práce
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	Pč, ČJ

5.10.6 Seminář z matematiky

Časová dotace předmětu:

9. ročník
1

Charakteristika vyučovacího předmětu:
Předmět je zaměřen na rozšíření matematických dovedností a na jejich praktické využití. Rozvíjí také abstraktní, analytické a logické myšlení. Klade důraz na porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům.
V hodinách jsou žáci vedeni k samostatné práci, práci ve skupinách, k sebekontrole a sebehodnocení.
Matematika poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné pro orientaci v praktickém životě a vytváří předpoklady pro úspěšné uplatnění ve většině oborů. Rozvíjí intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení, schopnost logického úsudku. Současně přispívá k vytváření určitých rysů osobnosti jako je vytrvalost, pracovitost, kritičnost. Poznatky a dovednosti získané v matematice jsou předpokladem k poznávání přírodovědných oborů, ekonomiky, techniky.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení
Žák:
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- využívá chyby jako prostředku k dalšímu pochopení učiva
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické a přírodní jevy

Kompetence k řešení problémů
Žák:
- promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku
- využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechává se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení, užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy

Kompetence komunikativní
Žák:
- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory
- obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- využívá získané komunikativní postupy pro spolupráci s ostatními

Kompetence sociální a personální
Žák:
- je schopen plánovat práci skupiny
- je schopen spolupracovat
- požádá o pomoc
- ovládá základní pravidla pro práci v týmu

Kompetence občanské
Žák:
- rozhoduje se zodpovědně

Kompetence pracovní
Žák:

- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

Kompetence digitální:
Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci

Ročník: IX.
Výstup z RVP:

Žák

- sčítá, násobí mnohočleny, rozkládá mnohočleny na součin pomocí vzorců a vytýkání
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů
- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu
- řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky z různých tematických a vzdělávacích oblastí
- analyzuje a řeší aplikační úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu
- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Osvojování si matematických algoritmů k početním operacím	Stanoví podmínky smysluplnosti výrazu, efektivně upravuje výrazy, provádí matematické operace s lomenými výrazy	Lomené výrazy Sčítání, odčítání, násobení a dělení lomených výrazů, krácení a úpravy	
Efektivní využívání osvojeného matematického aparátu	Určí hodnoty goniometrických funkcí pomocí grafu, tabulek, kalkulátoru, využívá goniometrické funkce při řešení úloh z praxe	Goniometrické funkce ostrého úhlu Funkce tangens, sinus, cosinus Řešení pravoúhlého trojúhelníku užitím goniometrických funkcí	
Rozvoj logického a abstraktního myšlení a prostorové orientace	Diskutuje a obhajuje různé způsoby řešení, spolupracuje ve skupině	Početní hlavolamy, číselné a obrázkové analogie Nestandardní aplikační úlohy Logické a netradiční geometrické úlohy	
Schopnosti vyhledávat a zpracovávat statistická data, tvořit správné závěry z daných předpokladů	Rozezná funkční vztah od jiných vztahů, rozlišuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti, zpracovává data do grafů (sloupcový graf, diagram)	Práce s daty v tabulce a grafu	

METODY, FORMY	Střídání forem výuky. Samostatná práce, práce s výpočetní technikou, pracovní listy, skupinová práce, vlastní iniciativa (vymýšlení příkladů)
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	F

5.10.7 Základy programování

Časová dotace předmětu

9. ročník
1

Charakteristika vyučovacího předmětu
Tento předmět umožňuje žákům získat základní programovací dovednosti, základy algoritmizace a matematizace jednoduchých situací. Pomáhá prohloubit povědomí žáků o fungování softwaru v počítačích a v elektronice. Předmět umožňuje žákům zvládnout základy programování na jednoduché úrovni, použití příkazů a jejich propojení do logických celků.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení
- rozvíjí schopnosti analytického, abstraktního a logického uvažování
- rozvíjí kreativitu
- vytváří si zásobu pojmů z oblasti IT

Kompetence k řešení problémů
- volí prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit
- řeší problémové úkoly, u kterých může aplikovat známé a osvědčené postupy řešení
- spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi

Kompetence komunikativní
- využívá informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci s ostatními
- prezentuje a obhajuje své dílo před ostatními

Kompetence sociální a personální
- učí se respektovat práci v týmu
- svým přispěním se podílí na kladném konečném výsledku práce

Kompetence občanské
- při zpracovávání informací je veden ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení
- přijímá a plní odpovědně svěřené úkoly

Kompetence pracovní
- dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívá ICT pro hledání postupů pro řešení úkolů, učí se ovládat různá ICT zařízen

Kompetence digitální:
ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít získává,

vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Ročník: IX.

Výstup z RVP:

Žák:

- zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Aplikuje algoritmický přístup k řešení problémů Zná způsoby zápisu algoritmizace úloh Používá příkazy a propojuje je do logických celků Vytvoří program dle zadání	Analyzuje zadání, plánuje a organizuje svou činnost a rozčlení řešení na dílčí úkony Sestaví jednoduchý vlastní program v rodném jazyce (návod, popis pracovního postupu) Sestavuje ve vývojovém prostředí program ze základních příkazů Vytvoří program na zadané téma ve vývojovém prostředí Odlaďuje vzniklé chyby programu Seznámí se s využitím programování pro ovládání robotů	Programovací jazyky Základy algoritmizace Seznámení s vývojovým prostředím Základní příkazy a jejich použití Využití programování v robotice	

METODY, FORMY	Střídání forem výuky. Samostatná práce, skupinová práce
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	M, F

5.10.8 Seminář z praktických činností

Časová dotace předmětu

9. ročník
1

Charakteristika vyučovacího předmětu

Povinně volitelný předmět Seminář z praktických činností je vyučován na 2. stupni v 9. ročníku v rozsahu 1 hodina týdně nebo 2 hodiny 1x za 14 dní.
Vyučovací proces:

- je zaměřen na široké spektrum praktických činností
- vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení
Žák:
- je veden k autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- je veden k poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly

Kompetence k řešení problémů
Žák:
- samostatně řeší problémy
- nenechává se odradit nezdarem, vytrvale hledá konečná řešení

Kompetence komunikativní
Žák:
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro účinnou komunikaci
- dodržuje pravidla slušného chování

Kompetence sociální a personální
Žák:
- dodržuje dohodnuté postupy a kvalitu
- ovládá základní pravidla v týmu
- požádá o pomoc

Kompetence občanské
Žák:
- dodržuje zásady hygieny
- je veden k chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- je veden k vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku

Kompetence pracovní

Žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení
- dodržuje vymezená pravidla
- přistupuje zodpovědně k ochraně zdraví svého a zdraví druhých

Kompetence digitální:

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby

Ročník: IX.

Výstup z RVP:

Žák:

- organizuje svoji pracovní činnost
- získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
- ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů
- připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Příprava pokrmů a domácí práce	Žák se zapojuje do běžných domácích činností. Žák pro práci volí a využívá vhodné pracovní pomůcky a nářadí. Žák připraví studený a teplý pokrm.	Domácnost a zahrada	
Manuální zručnost	Žák využívá různorodé materiály a techniky pro dosažení výsledků své práce.	Rukodělné práce	
Počítačová gramotnost	Žák se orientuje v možnostech využití ICT technologií. Žák v adekvátní míře používá programy balíčku Microsoft Office. Žák dokáže pomocí ICT technologií efektivně komunikovat a prezentovat své dovednosti.	Praktické využití ICT	

METODY, FORMY	Střídání forem výuky. Práce v kuchyni, práce v dílně, práce na počítači, práce na zahradě, skupinová a samostatná práce, video, prezentace, diskuze
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	PČ, VV, ICT, PŘ

5.10.9 Společenskovědní seminář

Časová dotace předmětu

9. ročník
1

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Cílem semináře je základní kulturní a historické vymezení regionu, zkoumání divadel a architektonicky významných a památných míst, pátrání po významných rodácích a slavných osobnostech regionu. Současně se žáci mají naučit spolupráci při řešení konkrétních úkolů a zároveň propojit a rozšířit vědomosti a znalosti z předmětů český jazyk, literatura, dějepis, zeměpis a výchova k občanství.

Klíčové kompetence:

Kompetence pracovní:
Žák:
· se adaptuje na změněné nebo nové pracovní podmínky/exkurze, dramatizace historických událostí
· využívá znalostí a zkušeností z jednotlivých vzdělávacích oblastí v zájmu svého rozvoje a přípravy na budoucnost
· řeší zadané samostatné práce na dané téma

Kompetence občanské:
Žák:
- respektuje a chrání národní tradice a kulturní a historické dědictví při návštěvách historických památek, divadel a muzeí a při vytváření vlastních dějepisných projektů
- aktivně se zapojuje do kulturního dění ve městě, účastní se soutěží
- respektuje přesvědčení druhých lidí
- hledá paralely mezi minulými a současnými událostmi v národním i celosvětovém měřítku

Kompetence sociální a personální:
Žák:
- ovládá základní pravidla práce ve skupině
- motivuje k práci ve skupině
- koordinuje práci ve skupině
- aktivně spolupracuje a tvoří bezpečné klima pro práci ve skupině
- vytváří projekty na zadané téma

Kompetence komunikativní:
Žák:
- vyjadřuje své myšlenky a názory/referáty/
- vyjadřuje se výstižně a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- aktivně naslouchá a vhodně reaguje
- zapojuje se do diskuse
- obhajuje svůj názor – argumentuje

- pracuje s různými informačními zdroji /PC, internet, kroniky, encyklopedie, tisk
- neverbální komunikace /dramatizace histor. událostí/

Kompetence k řešení problému:
Žák:

- využívá získané vědomosti k řešení problému /zpracování seminárních prací, referátů/
- vyhledává informace vhodné k řešení problému
- samostatně řeší problémy /samostatná práce na zadané téma/
- obhajuje svá rozhodnutí /prezentace výsledků vlastní práce/

Kompetence k učení:
Žák:

- ovládá různé metody učení a formy práce/skupinová práce, projektové vyučování, exkurze/
- vyhledává a třídí informace a využívá získané informace
- uvádí věci do historických souvislost

Kompetence digitální:
Žák:

- Vytváří a upravuje digitální obsah, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- získává, vyhledává a kriticky posuzuje data a digitální obsah
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Ročník: IX.
Výstupy z RVP:

Žák:

- rozvíjí své komunikační kompetence
- získává všeobecný kulturní přehled, především ve svém regionu
- samostatně pracuje s textem a dostupnými historickými prameny
- seznamuje se s historií regionu
- propojuje a rozšiřuje svoje vědomosti a znalosti z předmětů český jazyk, výchova k občanství, zeměpis a dějepis

CÍL	ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Získání přehledu o divadlech ve svém regionu, orientace v nabídce představení a v základním přehledu slavných osobností divadla	Orientuje se v nabídce divadel svého regionu, seznamuje se slavnými divadelními osobnostmi	Divadla – historie, repertoár, slavné osobnosti	
Získání přehledu o významných architektonických památkách i stavbách regionu – historie i současnost	Pochopí význam a zvláštnosti historických i současných stavebních památek	Seznámení s díly významných světových i českých architektů, navštíví cennou architektonickou památku regionu, práce s informacemi pomocí ITC	
Rozvíjení zájmu o významné kulturní památky se zaměřením na hrady a zámky ve svém regionu.	Pozná nejznámější zámky a hrady ve svém regionu, posoudí jejich význam a určí jejich polohu.	Hrady a zámky v našem regionu. Práce s mapou. Hrady a zámky v historii a dnes. Pověsti týkající se vybraných míst.	
Hrdost na významné osobnosti naší historie	Uvede některé významné osobnosti spjaté s městem Brno	Významné osobnosti naší historie a současnosti	

METODY, FORMY	Střídání forem výuky. Prezentace, referáty, besedy, exkurze, představení filmová, divadelní, mediální výchova, získávání informací pomocí ict, Rozvoj čtenářské a počítačové gramotnosti. Komunikační aktivity – kvízy, dovednosti, dotazníky, testy – aktuálně v průběhu celého školního roku
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	D, VkO, ČJ, Z

5.11 Předmět speciálně pedagogické péče

Charakteristika vyučovacího předmětu

Účelem tohoto podpůrného opatření je podpora žáků, kteří z důvodů svých speciálních vzdělávacích potřeb nemohou dosahovat srovnatelných výsledků ve vzdělávání. Předměty speciálně pedagogické péče mohou zajistit kompenzaci obtíží žáka, přispět ke kvalitnímu vzdělání žáka s přihlédnutím k jeho specifickým potřebám. Škola vychází z ustanovení Přílohy č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.
Předmět speciálně pedagogické péče je zajišťován pedagogickými pracovníky školy s rozšířenou kompetencí pro oblast speciální pedagogiky, speciálními pedagogy školy nebo školského poradenského zařízení při dodržení nejvyššího počtu povinných vyučovacích hodin, přičemž ve druhém stupni podpory je zaměřen na nápravy v oblasti logopedických obtíží, řečové výchovy, specifických poruch učení, rozvoj grafomotorických dovedností, rozvoj vizuálně percepčních dovedností, zdravotní tělesné výchovy, nácvik sociální komunikace. Ve třetím stupni podpory zahrnuje předměty speciálně pedagogické péče uvedené ve druhém stupni podpůrných opatření, doplněné např. o zrakovou stimulaci, bazální stimulaci u žáků s mentálním postižením, práci s optickými pomůckami, logopedickou péči, u žáků, kteří nemohou vnímat řeč sluchem, se věnuje rozvíjení sluchového vnímání, odezírání, rozumění mluvené řeči a její produkci, českému znakovému jazyku, dále se věnuje prostorové orientaci, případně dalším oblastem speciálně pedagogické péče. Ve čtvrtém stupni podpory je předmět speciálně pedagogické péče zaměřen na oblasti předmětů speciálně pedagogické péče ve druhém i třetím stupni podpůrných opatření a dále na český znakový jazyk, prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, na prostorovou orientaci, na samostatný pohyb zrakově postižených, na práci s optickými pomůckami, na Braillovo písmo, na bazální stimulaci u žáků s kombinovanými vadami, případně vychází z dalších obtíží žáků, které vyplývají z charakteru jejich zdravotních obtíží. V pátém stupni podpory vychází předmět speciálně pedagogické péče ze specifik obtíží žáka, je stanoven SPC.

Organizace vzdělávání při poskytování podpůrného opatření spočívajícího v odborném zajištění předmětu speciálně pedagogické péče

- **Organizace výuky předmětu je v kompetenci ředitele školy**
- **Zajištění PSPP u konkrétních žáků je vždy podmíněno doporučením školského poradenského zařízení**.

Předmět PSPP je možno zařadit:

A) jako vyučovací předmět

Pokud se využívá intervence v podobě předmětu speciálně pedagogické péče – jako **vyučovací předmět**, pak škola zapracuje předmět do školního vzdělávacího programu a žáci jsou z tohoto vyučovacího předmětu hodnoceni formou **slovního hodnocení**.
V těchto případech je předmět speciálně pedagogické péče jako vyučovací předmět realizován v disponibilních hodinách daných rámcovým učebním plánem příslušného rámcového vzdělávacího programu a započítává se do maximálního počtu povinných vyučovacích hodin stanovených v souladu s § 26 odst. 2 školského zákona příslušným rámcovým vzdělávacím programem.

B) jako „pedagogická intervence“

Pokud je předmět speciálně pedagogické péče doporučován jako forma další péče o žáka ve škole, jedná se o druh intervence, která má přispět ke zlepšení aktuálních obtíží žáka (dříve označované jako „nápravy“), zaměřené například na rozvoj grafomotorických dovedností žáka, na podporu při reedukaci specifických poruch učení (učitel s kvalifikací pro práci se žáky se SVP). Předmět je

směřován k rozvoji percepčně-motorických funkcí, rozvoji jazykových kompetencí a komunikačních dovedností, k rozvoji prostorové orientace a orientaci v čase, pozornosti, paměti atd. (zajišťuje speciální pedagog, psycholog) či k zajištění logopedické péče (speciální pedagog-logoped) a v **těchto případech nemá předmět speciálně pedagogické péče povahu povinné vyučovací hodiny ve smyslu § 26 odst. 2 školského zákona a nezapočítává se do maximálního týdenního počtu povinných vyučovacích hodin stanoveného pro jednotlivé ročníky příslušným rámcovým vzdělávacím programem.**
Z toho důvodu není účelné sestavovat pro výuku tohoto předmětu učební osnovy, postačuje informace o poskytování tohoto podpůrného opatření školou v části ŠVP, která se věnuje zabezpečení výuky žáků se SVP.

C) Pokud bude speciálně pedagogická péče pro žáka zajišťována **školským poradenským zařízením** (dále jen ŠPZ) – tedy PPP nebo SPC v případech péče např. o žáky nevidomé – orientace v prostoru, o žáky s problémy v oblasti narušené komunikace – nápravy logopedických obtíží atd., jedná se o standardní činnosti SPC nebo PPP, v případě například intervencí u žáků s poruchami učení a chování; pak je tato činnost plně saturována podporou ŠPZ. Na vysvědčení tak nebude žádné hodnocení žáka, činnost se realizuje v rámci návštěv v ŠPZ nebo případně ve škole. Není tedy zahrnována do disponibilních hodin a ani vyjádřena v požadavku NFN vůči škole, protože je to součást standardních činností ŠPZ.

6 HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

Způsoby hodnocení

Výsledky vzdělávání žáků v jednotlivých předmětech a chování se hodnotí v průběhu celého školního roku předepsanou klasifikací.

Celkové hodnocení na vysvědčení z jednotlivých předmětů je vyjádřeno klasifikací, u žáků s SVP na písemnou žádost rodičů může být žák hodnocen slovně. Celkové chování žáka ve škole a na všech akcích, které pořádá škola, se hodnotí předepsanou klasifikací.

Ve výjimečných případech identifikovaných poradenským zařízením na žádost zákonných zástupců může škola přistoupit ke slovnímu hodnocení.

Volitelné předměty probíhají po dobu celého školního roku a jsou součástí běžné klasifikace.

Kritéria hodnocení

Při hodnocení žáků přihlížíme k jeho individuálním předpokladům. V hodnocení posuzujeme individuální pokrok každého žáka.

Součástí hodnocení nejsou jen znalosti, i když tvoří základ, ale také aktivita, schopnost komunikace, originalita v řešení, schopnost orientace v problému, snaha, projev, připravenost na vyučování.

Hodnocením chceme poskytovat žákům i rodičům zpětnou vazbu, která podá informace o školní práci žáka jako celku. Dbáme také na to, aby při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami bylo přihlíženo na charakter jejich specifika.

Cílem hodnocení žáka 1. – 9. třídy je vystihnout úroveň jeho rozvoje ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů.

Sebehodnocení žáka je nedílnou součástí procesu hodnocení, ale je současně považováno za jednu z významných kompetencí, kterou chceme žáky naučit.

Podrobná pravidla, včetně kritérií, pro hodnocení žáků i s klasifikační stupnicí jsou zpracována v Pravidlech pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků.